Annick de Souzenelle

La lettre chemin de vie

Le symbolisme des lettres hébraïques

Albin Michel

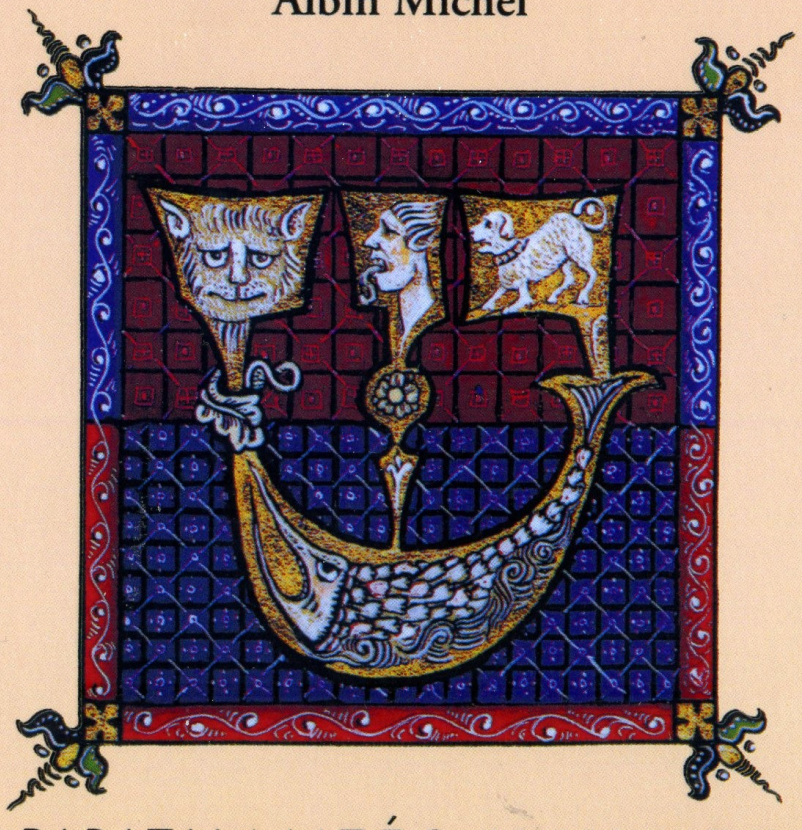

SPIRITUALITÉS VIVANTES

Annick de Souzenelle

LITERA, CALEA VIEȚII

Simbolismul literelor ebraice

Albin Michel

INTRODUCERE

Cartea pe care o prezint aici este apogeul a douăzeci şi cinci de ani de meditaţie şi experienţă. Nu este o lucrare de erudiţie.

Înainte de a o prezenta, aş dori doar să le mulţumesc celor care mi-au arătat drumul pe calea regală şi eliberatoare a tradiţiei noastre creştine, a cărei dimensiune deplină şi autentică o putem redescoperi doar amintindu-ne de fundamentele sale iudaice.

Îmi exprim dragostea şi recunoştinţa faţă de părintele meu în credinţă, pe care Dumnezeu l-a chemat la Sine în urmă cu cincisprezece ani: Monseniorul Jean de Saint-Denis, primul episcop al Bisericii Catolice Ortodoxe din Franţa, restauratorul în ţara noastră al tradiţiei creştine din primele secole şi, în inima mea, al credinţei vii pe care o reducere moralistă occidentală a dezamăgit-o.

Aş dori să-mi exprim prietenia şi recunoştinţa faţă de Emmanuel Lévyne, care m-a introdus pe mine, un creştin, în bogăţia misticii iudaice.

Timp de cinci ani, am băut din doi sâni - iudaismul şi creştinismul - laptele singurei Tradiţii pe care o simţeam ca fiind mama mea, bogată în cei doi poli hrănitori care se completează, se confirmă şi se verifică reciproc; ei s-au ignorat prea mult, chiar dacă mariajul lor mi se pare că condiţionează viitorul umanităţii.

În jurul anilor 1958-1960, soţul meu şi cu mine mergeam în fiecare duminică după-amiază la o cafenea dubioasă din cartierul République din Paris pentru a contempla piatra preţioasă a Israelului pe care Emmanuel Lévyne o citea cu dragoste din plicurile sale convenţionale.

Dacă ar mai fi trăit, Berdiaeff - a cărui operă era lectura de căpătâi a lui Emmanuel - ar fi împărţit masa noastră aşa cum au făcut-o Emmanuel Raïss şi mulţi alţii.

Martin Buber, care, în Israel, îşi publica în acelaşi timp mesajul - el nu ştia în ce măsură îi dădea o dimensiune creştină - era prezent prin scrierile sale, pe care Emmanuel ni le citea[1]. În acele duminici în care am părăsit pavajul trist al Republicii, aerul cânta deja primele semne ale unei învieri...

Episcopul Jean de Saint-Denis, de origine rusă, împărtăşea cu Emmanuel Lévyne aceleaşi rădăcini în geniul unei ţări care fusese ţara exilului timp de mai multe generaţii în cazul primului, şi în cel al unui neam vechi de câteva sute de ani în cazul celui de-al doilea. Aceşti doi oameni nu se cunoşteau între ei.

Când am ajuns la cursurile de la Institutul Saint-Denys, care marcau ritmul zilelor noastre - aşa cum cursurile lui Emmanuel marcau ritmul săptămânilor noastre -, ne-am privit unii pe alţii şocaţi, primind de pe buzele profesorului nostru plenitudinea mesajului pe care Emmanuel Lévyne abia îl prinsese din adâncurile limbii ebraice.

Altfel, episcopul Ioan ne aducea coasa parfumată a unui aspect al revelaţiei, pe care, în duminica următoare, îl găseam proaspăt ieşit din inima evreilor!

Întâlnirea a fost exaltantă.

Inimile noastre ardeau; dar erau, de asemenea, zdrobite de nevoia de a îndeplini mesajul său, de nevoia urgentă de a actualiza imperativele care decurgeau din el.

Dacă, mai târziu, ne-am despărţit de Emmanuel Lévyne, ale cărui opţiuni în aplicarea acestuia din urmă au deviat brusc radical de ale noastre, nu putem uita orele luminoase pe care i le datorăm.

Pe de altă parte, călătoria noastră în tradiţia creştină ortodoxă continuă, în acelaşi timp în care ea îmi ghidează acum neobosita căutare de comunicare cu litera ebraică.*

---

1 Nicolas Berdiaeff, filosof creştin angajat total în sensul eschalologic al istoriei. A se vedea „Nicolas Berdiaeff, l'homme du huitième jour" de M.-M. Davy (Flammarion 1964).

Emmanuel Raïss, filosof evreu şi critic al culturii imense, autor al „Anthologie de la poésie russe du XVIIIe siècle à nos jours" (Bordas 1947) şi a numeroase articole precum „Judaïsme devant le monde contemporain" (Esprit nr. 10).

Martin Buber, filosof evreu profund inspirat de hasidism şi profund implicat în experienţa sionistă, este cu siguranţă unul dintre marii maeştri spirituali ai timpului nostru. Cf „Martin Buber" de Théodore Dreyfus (editura Cerf)

* În cursul acestei lucrări voi face câteva referiri la cele două cărţi ale mele anterioare:

a) Le Symbolisme du corps humain (Éd. Albin Michel, coll. „Espaces libres"/Poche).

În ea palpitează naşterea unei vieţi care se ridică brusc ca un uragan a cărui violenţă ne mătură. Cuvântul lui Dumnezeu este acolo, conducându-ne prin nebunia Crucii la experienţa tangibilă a Învierii.

Dacă există o mâncare sacră după Euharistia misterelor creştine, aceasta este mâncarea alfabetului ebraic.

b) Alliance de feu (noua ediţie va fi publicată la Albin Michel).
Aceste titluri vor fi indicate prin abrevierile lor respective: a) S. du C b)A. de F.

CAPITOLUL I

CE SPUNE ISTORIA

Ca bază a Creaţiei, **bēṯ** - a doua literă a alfabetului - este stabilită în tradiţia ebraică drept principiul însuşi al **berē'šīṯ** - Cartea Genezei[2] - Ea deschide povestea Creaţiei, nu cea a originilor sale istorice, ci cea a principiului şi vocaţiei sale, cea a structurilor sale şi a legilor care guvernează dinamismul împlinirii sale.

În faţa lui **bēṯ**, **'āleph** - prima literă a alfabetului - pare să stea deoparte.

Dar divin, ea nu are anterioritate, ci dă naştere lui **bēṯ** şi, după el, la toate celelalte litere. La fel ca Melkitsédeq, regele dreptăţii, o figură fără vârstă care a apărut de nicăieri într-o înfăţişare orbitoare pentru a marca istoria lui Israel cu pecetea cea mai de neşters şi a naşte acest popor la funcţia sa sacerdotală, la fel ca **'āleph** din fruntea alfabetului. El generează toate literele. Dar ce literă invizibilă îl generează şi îl fecundează? Nimeni nu ştie.

Aşa este şi cu istoria alfabetului.

Născută dintr-o ipotetică limbă maternă, limba omului este şi va rămâne o enigmă în ceea ce priveşte originea sa. Literele înscrise în lut sau în piatră, care servesc pentru prima dată drept semne, nu ne spun misterul naşterii lor. Ca dar divin, ele nu fac parte din niciun proces care se pretează criticii istorice; ele aparţin unei categorii străine analizei noastre: un văl care a fost ridicat aşterne un alt văl, mai îndepărtat, peste acest subiect.

Misterul lui **'āleph**!

Dar dacă primele sunete încep să facă să vibreze aerul, primele lor semne sculptează pământul. Încet-încet, ele formează un joc care devine parte a Istoriei.

bēṯ este stabilit.

bēṯ şi toate aromele sale se precipită, dansând şi ajustându-se, „sculptându-se şi cizelându-se”[3]. Un admirabil balet de pietre preţioase, a intrat pe scena noastră arheologică în secolul al XVII-lea î.Hr.

Ce se întâmpla în Palestina în acea perioadă?

ʻAḇrām a părăsit Ur în Caldeea şi s-a îndreptat spre Canaan. Începuturile Israelului au întors spatele oraşului numit „Lumină” pentru a se scufunda în întunericul ţării care avea să dea naştere Cuvântului, „Lumina care trebuia să lumineze toate neamurile”[4].

Primele bâlbâieli de litere au început să îşi lase amprenta pe piatră chiar în momentul în care primul patriarh al Israelului a păşit între două lumini în noaptea Istoriei.

Cuvântul este în principiu.

Scrisul, Cuvântul răstignit, este o lumină în noapte.

Scrierea pe care evreii au făurit-o de-a lungul celor două milenii care preced epoca noastră este înrădăcinată în lumina Cuvântului lui Dumnezeu şi ia formă în expresia pe care fiinţele umane, imagini ale Cuvântului şi purtătoare ale cerinţelor sale, încearcă să i-o dea.

Oamenii care, împreună cu **ʻAḇrām**, au venit din Caldeea şi s-au oprit în Palestina la începutul secolului al XVII-lea î.Hr., s-au aflat în punctul de convergenţă al culturii egiptene cu cea a celorlalţi doi vecini ai săi: oraşele Byblos şi Ugarit din nord.

---

2 Sepher Ha Zohar 1, 3b.

3 Sepher Ha Yetsirah I, 11-12.

4 Luca 2, 332

- *Byblos*, centrul Feniciei, era în această perioadă punctul central al bogăției culturale pe care imensa sa circulație comercială o aducea în întregul bazin mediteranean și până în Persia.
- *Ugarit*, ultima perlă descoperită, a cărei existență era cunoscută, dar a cărei localizare era intens dezbătută, era cu siguranță încă unul dintre principalele faruri ale civilizației mediteraneene la acea vreme.

Descoperit în 1928 la capătul Ras Shamra, la nord de coasta siriano-palestiniană, orașul regal Ugarit a dat primele tăblițe cuneiforme alfabetice acadiene în mâinile responsabilului cu săpăturile, profesorul Claude Shaeffer. În cursul săpăturilor ulterioare, documentația epigrafică a fost îmbogățită, dezvăluind cinci alfabete folosite pentru a transcrie opt limbi diferite.

Este clar că palestinienii din prima jumătate a mileniului al doilea, înconjurați de Egipt, pe de o parte, și de Byblos și Ugarit, pe de altă parte, erau pătrunși de toate aceste civilizații care se întrepătrundeau.

În timp ce scrierea protosinaitică, care datează din jurul anului 1500 î.Hr., pare a fi un transfer al hieroglifelor egiptene, protocanaanita, pe care poate fi datată din jurul anului 1300, o urmează încă foarte îndeaproape.

În același timp, însă, o căpetenie palestiniană i-a trimis faraonului un mesaj scris în cuneiformă, în limba sa oficială, acadiană, pe tăblițe descoperite la El Amarna, în Egipt. El și-a explicat mesajul în note marginale scrise în limba sa populară vorbită în mod obișnuit.

El a folosit o scriere liniară, cel mai probabil de origine feniciană, fără grafia grea cu cap de cui a cuneiformei contemporane. Această scriere era desenată cu cerneală sau cu un ac și urma să constituie baza scrierii ebraice, precum și a tuturor scrierilor pe care le cunoaștem astăzi.

Aceasta este o scriere protoalfabetică, ale cărei dovezi cele mai timpurii preced sosirea evreilor în Palestina.

Prin „sosirea evreilor în Palestina” nu ne referim la sosirea lui **ʻAḇrām**, menționată mai sus, ci la cea a descendenților acestuia care, după ce au cunoscut sclavia în Egipt, eliberarea la trecerea Mării Roșii și lunga traversare a deșertului sub conducerea lui Moise, au cucerit Palestina în jurul anului 1270 î.Hr.

> *„Din semi-nomazi în deșert, evreii au devenit fermieri sedentari. Statutul lor de fermieri este atestat de o tăbliță descoperită la Gezer..." între Marea Moartă și Marea Mediterană. „... Această tăbliță a aparținut probabil unui școlar care a folosit-o pe post de tablă, deoarece au fost găsite urme de litere șterse..."*[5].

Este considerată a fi cea mai veche inscripție ebraică cunoscută. Ea datează din jurul secolului al IX-lea. Scrisul său, cunoscut sub numele de „paleo-ebraică”, se bazează pe alfabetul habiru din Sinai, care este foarte apropiat de alfabetul fenician (cunoscut din inscripțiile din sarcofagul Ahiran descoperit la Byblos în jurul anului 1000 și structurat deja în jurul a 22 de litere!)

Unul dintre cele mai interesante documente după cel de la Gezer este cu siguranță stela descoperită în ruinele de la Dhîban, în estul Mării Moarte. Cunoscută sub numele de „Stela lui Mesha”, aceasta relatează victoria lui Mesha, regele Moabului, asupra Israelului, o poveste relatată de israeliți în Cartea a II-a a Regilor. Ea datează din secolul al VIII-lea î.Hr. și poate fi văzută în Muzeul Luvru.

Moabiții, veri ai evreilor, vorbeau un dialect canaanit care se deosebea ușor de ebraică. Scrisul lor era clar fenician.

Între secolele VIII și VI, inscripțiile în paleo-ebraică abundă. Cea mai emoționantă dintre acestea este inscripția de pe piatra apeductului Siloam, care marchează finalizarea lucrărilor de aducțiune a apei la Ierusalim. Această lucrare, ordonată de regele Ezechia - rege al lui Iuda și al Israelului - a fost realizată de două echipe de mineri care au mers să se întâlnească și să sărbătorească succesul lor.

---

5 Henri Michaud, „Sur la pierre et l'argile”, Delachaux et Niestlé, p. 21.

„Şi în ziua forajului, minerii au lovit unul împotriva celuilalt, vârf împotriva vârfului, şi apele s-au dus...”

Scrisul pare să fi devenit o parte din ce în ce mai importantă a vieţii palestiniene. Numeroase ostraca[6] utilizate ca etichete pentru transporturi sau pentru contabilitate şi corespondenţă au fost găsite atât în sudul, cât şi în nordul Palestinei şi tind să demonstreze că scrisul era acelaşi peste tot, în ciuda diviziunilor politice ale ţării.

Ultimele *ostrace* datând din aşa-numita perioadă a „Primului Templu” au fost găsite la Lakish. Acestea datează din jurul anului 597, anul în care profetul Ieremia deplângea apropiata cădere a Ierusalimului, oraş pe care imperiul babilonian îl va cuceri şi distruge în 586.

În acel moment, aristocraţia iudaică a fost deportată în Babilon. Ei au rămas acolo timp de cincizeci de ani, până când Babilonul a fost distrus la rândul său în 538.

Grafica de pe *ostrace* este încă paleo-ebraică.. Aceasta trebuie să fi fost scrierea folosită de profetul Ieremia şi de cei, precum Isaia, care l-au precedat. Ezechiel scria încă în paleo-ebraică, deşi vocea sa s-a făcut auzită în timpul exilului babilonian, care a marcat o cotitură decisivă în istoria scrisului. Atunci a apărut „ebraica pătrată”.

Regatele aramaice datează din secolele XI şi X î.Hr. Regatele aramaice erau atunci cele din Damasc, Hamat şi Sana'l. **ʻAḇrām** făcea deja parte din grupul aramaic al vechilor acadieni, emigrând din Caldeea pentru a se stabili în Palestina.

A reveni la aceste regate, a căror limbă şi scriere erau mobile şi uşor de comunicat, însemna a se cufunda în rădăcinile esenţiale ale Israelului. Ele au fost adoptate curând de asirieni ca limbă şi scriere oficială a vastului lor imperiu.

Acestea au fost limbile pe care evreii exilaţi din Palestina le-au întâlnit în Babilon.

Acestea au fost limbile în care au fost remodelate în aşa fel încât, la întoarcerea din deportare şi confruntându-se cu vechea ebraică găsită printre fraţii lor, au simţit nevoia urgentă de a-şi revizui limba şi scrierea.

”Ezra” (Esdras), un scrib şi preot care «îşi pregătise inima pentru a studia Tora Domnului, pentru a o pune în practică şi pentru a o învăţa...»[7], s-a ridicat în această perioadă în Israel şi a întreprins imensa sarcină de a transcrie textele sacre în scrierea asiriană, cunoscută sub numele de «ebraică pătrată».

El a redus la 22 numărul de litere care se înmulţise în secolele anterioare.

Aceste litere sunt toate consoane.

Ele sunt energiile vii care dau structură limbii.

O comunitate samariteană din Cisiordania, în Nablus, păstrează încă Tora în alfabetul său paleo-ebraic, *Sepher Abisa*. Cu toate acestea, între secolul al VI-lea, când „Ezra” şi-a finalizat opera colosală, şi secolul al II-lea, alfabetul a evoluat şi mai mult.

Principala noastră sursă de cunoaştere a limbii aramaice şi a scrierii sale la acea vreme provine din descoperirea a numeroase documente, papirusuri şi *ostrace*, dintr-o colonie militară evreiască din Egipt, la Elefantina, în secolul al V-lea î.Hr. Alte documente din secolele următoare arată că abia în secolul al II-lea scrierea pătrată a ajuns la forma sa definitivă.

Dar încă din secolul al XI-lea î.Hr. îl găsim dispus în linii orizontale, de la dreapta la stânga. Scrierile anterioare, proto-canaice, sunt prezentate în coloane verticale, uneori şi în linii orizontale şi, cel mai frecvent, în *boustrophedoni*[8].

Dar de ce linia orizontală care merge de la dreapta la stânga a fost impusă evreilor, ca şi fraţilor lor arabi, când vom vedea această mişcare inversă, de la stânga la dreapta, în ramura feniciană a scrierii care a dat naştere greciei arhaice şi apoi tuturor limbilor noastre indo-europene?

Ne referim aici la foarte interesanta teză a lui Léon Benveniste: „*L'alphabet est né au Sinaï*” (Alfabetul s-a născut în Sinai), care spune pe această temă (p. 18):

---

6 Piese de ceramică.

7 Ezra 7, 10

8 Scrierea orizontală de la dreapta la stânga, apoi, pe linia următoare, de la stânga la dreapta şi aşa mai departe, adoptând calea şerpuitoare a boului la arat.

„Potrivit lui Fabre d'Olivet, semiții au fost inițial sudeeni; preoții lor scribi s-au întors spre sud pentru a grava în piatră caractere sacre. Mâna gravorului, orientată spre răsăritul soarelui, spre Orient - o rămășiță a cultului luminii - se deplasa de la dreapta la stânga, spre Orient, direcția de orientare.

Săpăturile din siturile funerare de la Quibet-Qumrân au dezvăluit că înmormântările aveau loc cu capul orientat spre sud. Acest obicei este perpetuat astăzi în Israel de către karaiți, care păstrează ideea străveche că Domnul locuiește în deșerturile sudice" (Deut. 33:2).

În ceea ce ne privește, ne putem gândi, de asemenea, că, ascultând de modelul energiilor divine revelat în Arborele Sefirotelor, evreii au început să scrie sprijinindu-se pe coloana Rigorii și au sfârșit sprijinindu-se pe coloana Milostivirii. Pentru că totul se naște în rigoarea Legii și, în ciuda ocolișurilor inconsecvenței umane, totul se termină în explozia Milostivirii divine.

În primele douăsprezece secole ale erei noastre, cele ale creștinătății nedivizate, semnul crucii era trasat în același mod - în ramura orizontală - de la dreapta la stânga. El este încă desenat în acest fel în creștinismul ortodox, în timp ce în romano-catolicism, începând cu secolul al XIII-lea, este desenat de la stânga la dreapta.

În cele din urmă, să înțelegem că aceste litere nu au sosit și nu s-au dezvoltat la capriciul evenimentelor. Am putea spune chiar că evenimentele sunt determinate de întâlnirea dintre atitudinile umane și legile divine care le verifică constant.

Aceste legi divine care structurează Creația s-au născut din Cuvântul divin.

Ele sunt, spun evreii, Marile Litere de sus, adică Energiile divine necreate emanate din Cuvânt, rostite de El și modelate pe Om.

Omul, după chipul Cuvântului, emite sunete de jos și, în funcție de calitatea ființei sale, își modelează literele, literele mici de jos.

Fiecare literă mică de jos este legată în mod invizibil de Marea Literă de sus care îi corespunde și o informează în așa fel încât este înzestrată cu o putere de a conduce înapoi la cea de sus.

Acesta este modul în care întreaga limbă ebraică conduce Cuvântul divin și ne conduce înapoi la El!

Fiecărei litere îi corespunde un număr.

Matematica, ca toată vorbirea corectă, cântă structurile Creației și glorifică Cuvântul.

Fiecărei litere îi corespunde un număr.

Matematica, ca toate cuvintele potrivite, cântă structurile Creației și glorifică Cuvântul.

Literele așezate în piatră, apoi în cărți, păstrează totuși secretul puterii lor în inimile lor. Inimile noastre purificate se vor împărtăși din comoara lor. Oare nu despre asta vorbește Raymond Ruyer când spune:

„Ființele acționează, și chiar percep (întrucât percepția, ca și acțiunea, este întotdeauna tematizată și pătrunsă de sens), doar prin participarea lor la un supra-univers, o comoară neobservabilă, dar participabilă în maniera limbii materne. O comoară care nu este constituită, dar care este constitutivă și, de asemenea, parțial constituibilă prin acțiunile individuale ale vorbitorilor..."[9].

Mai departe[10], el adaugă:

„Această comoară este ca o limbă care ar crea ea însăși nu numai cuvintele și tipurile ortodoxe de propoziții, ci și vorbitorii".

9 «La Gnose de Princeton», éd. Fayard, p. 131.

10 Op. cit., p. 133.

CAPITOLUL II

CE SPUNE POETUL ȘI PROFETUL

__A__ negru, __E__ alb, __I__ roșu, __U__ verde, __O__ albastru; vocale,
Într-o zi voi spune despre naşterile voastre latente;
__A__, negru corset păros de muște strălucitoare
Care plutesc în jurul duhorii crude,

Golfuri de umbră; __E__, candoare de vapori și corturi,
Suliţe de gheţari mândri, regi albi, fiori de umbre;
__I__, purpuriu, scuipat de sânge, râs de buze frumoase
În furie sau în beție penitentă;

__U__, cicluri, vibraţii divine ale mărilor virgine,
Pacea păşunilor presărate cu animale, pacea ridurilor
Pe care alchimia le imprimă pe frunţile marilor studioşi;

__O__, Cornet suprem plin de stranii zbateri,
Tăcerile traversate de Lumi şi Îngeri:
- __O__, Omega, raza violetă a ochilor Săi!

Arthur Rimbaud (Voyelles)

Trezit la rădăcinile fiinţei sale, legat de sursele sale eterne, trăgând din ele energiile care l-au modelat, poetul împărtășește experiența profetului care „vede ambele deschideri”.

La fel ca fiecare ființă umană, nu este el sculptat de Cuvântul-Verb, de exhalarea divină care suflă în fiecare ființă conform cu NUMELE său, nota sa originară?

Și acest NUME strigă în fiecare dintre noi, chemându-ne să îl descoperim, să devenim el.

Nimeni nu-l aude în afară de omul trezit, cel care ascultă, cel ale cărui simțuri sunt în acord.

La începutul timpurilor, „oamenii vorbeau UN limbaj”, ne spune Geneza[11], limbajul divin încă încărcat cu energiile Cuvântului creator. Acești oameni au vrut să cucerească faima în același timp cu treptele cerului și au construit un turn la Babel [12].

„*Ei au luat cărămizi în loc de pietre...*”. Un joc de cuvinte leagă aceste substantive ebraice în așa fel încât să ne ofere o cheie a secretului poveștii:

> *acești oameni nu mai erau „pietre vii”, uniți prin profunzimea ființei lor; ei nu mai erau uniți nici de conștiința Cuvântului, nici de cea a participării lor comune la paternitatea divină [13]. Străini unii față de alții, reduși la o marfă - „cărămida” - ei nu puteau decât să cucerească lumea exterioară și se găseau total neputincioși să ajungă la Numele divin, nucleul cosmosului lor interior.*
> *- Renumele în loc de NUME,*
> *- cucerirea exterioară în locul împlinirii interioare,*
> *- cărămidă în loc de piatră,*

11 Gen. 11:1. „Unul” în ebraică este unul dintre Numele divine.

12 Babel: același nume ebraic ca și orașul Babilon.

13 Cuvântul ebraic „piatră” poate fi citit „fiul tatălui”; în cuvântul „cărămidă”, numele „fiului” rămâne, dar cel al „tatălui” a dispărut.

așa era situația acestor oameni care, nemaifiind „Cuvântul”, nu mai formau un tot coerent și au trebuit să se separe [14].

Fiecare dintre ei a luat cu sine o scânteie din „limba UNICĂ”, care a fost apoi distrusă. Fiecare scânteie a constituit limbile, care la rândul lor au constituit popoarele.

Fiecare scânteie a cuvântului sfărâmat modelează un popor, cultura sa, geniul său și vocația sa; ea este numele său; ea îi determină vocația.

Misiunea poporului evreu este de a readuce Omul „cărămidă” la dimensiunea sa de „piatră” și de a învia Cuvântul în el.

În Ierusalim, în ziua Cincizecimii, apostolii lui Hristos - Cuvântul și piatra de temelie - au fost intoxicați cu Duhul Sfânt și au avut această experiență: au vorbit o limbă înțeleasă de toate popoarele, limba UNICĂ [15].

De la Babel la Ierusalim, toate popoarele sunt întinse pe firul vocației lor.

Sensul istoriei nu poate fi înscris decât în această sferă cosmică cu finalitatea sa escatologică.

Evreii care au pornit pe această cale au experimentat în Egipt servitutea inerentă înstrăinării Omului-cărămidă.

Moise, conștiința lor, se ridică în mijlocul lor; el le promovează calitatea de piatră și îi face să facă trecerea de la cărămidă la piatră, Paștele!

Apoi Moise urcă pe Muntele Sinai și se întâlnește cu NUMELE, Domnul, care îi vorbește „gură către gură” [16] și înscrie în „piatră” întâlnirea Marilor Litere de sus și a literelor mici de jos: „forarea” dintre apele de sus și cele de jos este făcută, iar muncitorul Moise - asemenea celor de la apeductul din Siloam - cântă pe tablele de piatră unirea cerului cu pământul.

„Muntele Sinai era numai fum, ca fumul unui cuptor, și tot muntele se zguduia violent.... Moise a vorbit și Dumnezeu i-a răspuns cu glasul său...”

La poalele muntelui, evreii *„au văzut glasurile și flăcările și glasul trâmbiței și muntele fumegând. Ei au văzut și s-au temut și s-au dat la o parte...*” [17].

„Legământul de foc" [18] care unește cerul și pământul de la începuturi gravează sunetul în piatră.

Dar oamenii se tem, se îndepărtează de calitatea lor de „piatră” în același timp în care se îndepărtează de munte și, întorcându-se la „viței lor de aur”, se transformă din nou în „cărămizi”.

Dacă Moise sparge piatra, este pentru că ea este deja spartă în inimile oamenilor. Dar literele, încărcate cu puterea întâlnirii, sunt încă grele de Marile Litere de sus.

Moise a dat poporului său doar ceea ce acesta putea suporta: o literă închisă, Legea. Legea, însă, conține întregul mesaj care va fi revelat omului care a redevenit „piatră” pentru că s-a apropiat de munte.

Singurul scop al acestei cărți este de a părăsi Babel și de a merge la Ierusalim via Sinai.

Ea nu are altă intenție decât să contribuie la a ne face „pietre vii” cu Cel care „nu a desființat, ci a împlinit Legea”, pentru că el este Cuvântul, NUMELE [19].

Pentru a face acest lucru, el ne propune să redescoperim focul din Sinai pe care fiecare literă l-a închis în inima sa și să ne lăsăm arși de el.

El ne propune să „*vedem vocea*”.

---

14 ”Pedeapsa divină” este o formă mitică de aplicare a legilor ontologice ale creației.

15 Faptele Apostolilor 2, 1-37.

16 Numeri 12, 8.

17 Exodul 19, 18 și 20, 18.

18 „**În principiu**”, primul cuvânt din Geneză, este în ebraică **berē'shīt**, care poate fi tradus și prin «**legământ de foc**».

19 Matei 5, 17

Cu două mii de ani înainte de crearea lumii", spune *Cartea Splendorii, Zoharul, "literele erau ascunse şi Sfântul, binecuvântat fie El, le-a contemplat şi s-a bucurat de ele.*

Când a vrut să creeze lumea, toate literele, dar în ordine inversă, au venit înaintea Lui. Litera ***Taw*** *a fost prima care a apărut..."* [20]. Litera **'Aleph** a fost ultima. Fiecare, prevalându-se de un cuvânt glorios din care este componenta esenţială, a încercat să obţină darul preţios de a începe creaţia. Dar toate au fost respinse, până când litera **bēṯ** a fost aleasă să prezideze opera divină.

Discursul fiecăreia dintre litere şi răspunsul Sfântului, binecuvântat fie El, sunt ca două mâini care se unesc pentru a ridica vălul aruncat peste rolul secret al fiecăreia dintre ele.

Să intrăm şi să contemplăm.

20 Zohar 1, 2b

ALFABETUL EBRAIC

Forme des lettres			Noms	Translitération	Valeur numérique
	Consonnes finales				
	א	א	'āleph		1-1 000
ב	בּ		bēṯ, ḇēṯ	b, *b*	2
	ג		gimel	g	3
	ד		dāleṯ	d	4
	ה		hē	h	5
	ו		wāw	w, u/ou ; ū/oū	6
	ז		zayin	z	7
	ח		ḥēṯ	ḥ	8
	ט		ṭēṯ	ṭ	9
	י		yōd	y, (ī)	10
כ	כּ	ך	kaph, *k*aph	k, k/kh	20-500
	ל		lāmed	l	30
	מ	ם	mēm	m	40-600
	נ	ן	nūn	n	50-700
	ס		sāmekh	s	60
	ע		'ayin	'	70
פ	פּ	ף	pē, phē	p, ph	80-800
	צ	ץ	tsādē	ṣ (ts)	90-900
	ק		qōph	q	100
	ר		rēš	r	200
	שׁ		šīn, śīn	š (sh), ś	300
ת	תּ		tāw, ṯāw	t, ṯ	400

CAPITOLUL III

'ĀLEPH

Prima literă: **'ĀLEPH (א)**
Valoare aritmetică: **1**

Iniţială a cuvântului **'āleph**. Acesta provine din rădăcina **אלף** care, pronunţată **'eleph**, înseamnă „bou, vite mari”, **'āllēph** este verbul „a învăţa”, **ʻallūph** este „prinţ, stăpân, soţ”.

Cea mai veche literă cunoscută este hieroglifa egipteană care reprezintă capul unui bou cu coarne Ideograma din Sinai înfăţişează acelaşi cap, care în scrierea canaanită este ulterior inversat în orizontal şi apoi în vertical inversat în raport cu primul desen. Aceste ultime desene sunt la originea lui *alpha* grecesc (**α**) şi a latinei noastre „**A**”.

Ebraica pătrată adoptă semnul misterios pe care îl cunoaştem drept **א**, sculptat cu un *wāw* **ו** oblic pe care se sprijină două *yod* **י**.

Ne-am putea întreba ce legătură uneşte diferitele concepte acoperite de **'āleph א** şi, odată cu ele, pe cea exprimată de desenul literei, capul cu coarne al unui animal.

Desenul este cel care vorbeşte de la sine.

Simbolul esenţial al ideogramei constă în coarne, care devin o coroană în **'āleph א** final.

„Corn” şi «coroană» sunt de fapt acelaşi cuvânt קרן *qeren*, a cărui rădăcină mai înseamnă «strălucire», «splendoare» şi «glorie».

Coarnele sunt antene ridicate spre cer pentru a primi informaţii.

Informaţia este o sursă de forţă.

În corpul uman, părul, care corespunde coarnelor animalului, este un simbol al forţei [21]. Pentru că informaţia, mai mult decât sensul comun pe care îl dăm acestui cuvânt, înseamnă „energie care formează din interior” persoana care o cucereşte.

Cel care e „in-format” are „putere”. El „învaţă” şi poate „instrui, învăţa”.

Aceasta nu este o învăţătură intelectuală, ci o experienţă trăită. Persoana care o trăieşte îşi găseşte forţa în ea însăşi, în contactul pe care l-a stabilit cu miezul divin spre care şi-a „ridicat coarnele” pentru a face lumină; ea se detaşează de omul banal a cărui energie este extrasă doar din motivaţii externe sau din voinţă, care este tensiune şi sursă de epuizare.

Încetul cu încetul, el devine şef, stăpân, prinţ şi în cele din urmă „soţ”. El devine **'īš** Bărbatul-însoţitor din Geneza [22], deoarece singura vocaţie a umanităţii este ca fiecare dintre noi **'ādām -'īš** să se căsătorească cu femininul nostru interior, cu energiile încă neîmplinite -**'iššāh**, pentru a se putea căsători cu Dumnezeu.

Această temă fundamentală a Genezei este relatată în toate detaliile sale minunate de fiecare dintre literele alfabetului, care joacă toate un rol în povestea de dragoste grandioasă şi teribilă care leagă Creaţia de Creatorul său.

În fruntea poveştii, şi imediat ascunsă, se află **'āleph**. Pentru că litera este simbolul Mirelui divin al cărui nume începe cu **אלהים** *'Elohim*. Şi Mirele divin se retrage pentru ca Mireasa să poată fi. Acesta va fi misterul *Šabbāt*-ului.

Primul loc este apoi acordat lui **bēṯ (ב)**,[23] a doua literă a alfabetului care prezidează **berē'šīṯ**, cartea Genezei şi prima carte a întregii Revelaţii.

Ascuns în litera **yōd (')**,[24] în *šabbāt*, în inima Creţiei sale **bēṯ בית**, **'āleph** continuă să hrănească femeia care îi va deveni soţie şi să o cheme la sine. El îi dăruieşte, de asemenea, creând-o după chipul său, puterea sa de soţ, **'āleph**, pentru ca ea să o poată exercita asupra ei însăşi şi, informată de puterea coarnelor, să preia autoritatea asupra energiilor încă neintegrate în ea, pentru a creşte şi a lua măsura miresei lui Dumnezeu.

---

21 Cf. Povestea lui Samson, Jg. 16, 17
22 Geneza 2, 23
23 Cf. Cap. IV
24 Cf. Cap. XII

Coarnele lui **א** sunt ridicate spre cer, sursa de informații, cerul exterior simbolizând cerul nostru interior.

Astfel, putem înțelege de ce **alfa** (**α**) grecesc și apoi „**A**”-ul nostru latin, ale căror coarne sunt inversate orizontal în primul caz și în jos în al doilea caz, își iau informația din lume, și-au pierdut toată puterea și sunt lipsite de sens.

Numărul „1” care este legat de această primă literă a alfabetului este un număr masculin (la fel cum **א** este o literă masculină, spun evreii). Împreună cu **'āleph**, el simbolizează forța divină pătrunzătoare pe care o vom experimenta în actul său creator pe măsură ce vom descoperi nașterea diferitelor litere. Toate vor fi fertilizate de **'āleph**, energia esențială, vitală, sursa și sfârșitul universal, Alfa și Omega am spune în greacă; în ebraică: **'āleph** și **tāw**.

Cuvântul **'āleph**, care dă numele literei, se scrie cu alte două litere: **(ל) lāmed** (30) și **(ף) pē'** final (800), a cărui valoare aritmetică este (אלף) = 831 = 800 + 30 + 1. Acest număr este simplificat la 3, adică (8 + 3 + 1 = 12; 1 + 2 = 3). 1 și 3 sunt inseparabile. Vom vedea că litera **gimel (ג)**, a cărei valoare aritmetică este 3, este inițiala unui cuvânt (גמל) al cărui număr (3 + 40 + 30) se simplifică la 1.

La răscrucea dintre Necreat și Creat, **א** este la fel de misterios ca punctul în geometrie sau numărul „1” în aritmetică. Născut din „Nimic” - **(אין) 'ayin** -, primul Nume divin revelat, **א** își cufundă originea în Necreat; el însuși este originea a tot, auto-fecundându-se și auto-generându-se în **ב**, în 2.

Pe scara **rāqya' šāmayim** - „întinderea cerurilor” - din Geneză, simbolizată de scara lui Iacov, este prima treaptă, cea care atinge lumea divină necreată, chiar dacă aceasta din urmă este total transcendentă.

De fapt, alfabetul poate fi văzut ca o scară care „atinge” lumea arhetipurilor prin **'āleph** și pământul prin ultima literă, **tāw**, care vom vedea că are o valoare aritmologică de 400 și semnifică „marca”, „semnul”, cu alte cuvinte „întruparea”.

Dar ar fi mai corect să considerăm că fiecare treaptă a scării conține întregul alfabet, de la **'āleph** la **tāw**, imagine a alfabetului divin, a Marilor Litere Divine, structuri arhetipale. Din această perspectivă, **'āleph** este sursa divină care fecundează și generează toate celelalte litere, adunându-le și readucându-le la unitatea lor inițială. Este un punct de respirație pentru fiecare nivel al lumii create, simbolizat de fiecare treaptă a scării.

La fiecare dintre aceste niveluri, **tāw**, ultima literă, este marca, semnul, „concretul” acelui nivel. Să vedem în aceste contradicții aparente un singur mănunchi de bogății a căror pluralitate ne împiedică să ne oprim doar la una dintre ele. Această pluralitate ne împiedică, de asemenea, să reducem Realitatea Creației, în diversitatea sa infinită, la realitatea foarte limitată pe care numai această bogăție ne-ar permite să o concepem.

Trebuie să fim dispuși să cuprindem dintr-o dată întregul teasc, în toate aspectele sale contradictorii și irație nale, care, smulgându-ne din limitele noastre, ne conduc pe calea propriei noastre Realități.

'āleph corespunde simbolic „zilei întâi” a Creației, „ziua divină”, deoarece știm că numărul „Unu” - (אהד) **'eḥād** - este unul dintre Numele divine în ebraică. În acea zi, **'Elohīm** au separat [25] Lumina de Întuneric. Ei creează lumina. Dumnezeu iese din incognoscibilitatea sa. El se dezvăluie în această „Primă zi”.

Cuvântul ebraic **(אלף) 'āleph** poate fi scris (אל־ף) **'al** apoi **pē** final. (אל) **'ēl** este contracția numelui divin **'Elohīm**. Litera(ף) în forma sa finală își datorează numele cuvântului **(פה) peh**, care înseamnă „gură”, „deschidere” și, prin extensie, „cuvânt”.

(אלף) 'āleph poate fi astfel tradus: „Dumnezeu se face deschis”, «Dumnezeu se manifestă prin cuvântul său».

În această primă zi, Dumnezeu devine lumină prin Cuvântul său.

Dar nu poate exista lumină decât dacă există receptivitate la lumină, iar prima lucrare a energiei luminii este să creeze ceea ce o va primi.

---

25 Subiectul este la plural, verbul este la singular în textul ebraic.

bēṯ (ב), a doua literă a alfabetului, se naște din Cuvântul divin.

În el este ascunsă profunzimea Sfântului Nume. Îl primește, îl conține și are vocația de a deveni el, în mișcarea universală de flux și reflux, de lumină și întuneric, de înălțime și adâncime, care lansează acest prim „strigăt” divin în taina primei zile [26].

Sfântul, binecuvântat fie El, după ce a spus literei **bēṯ (ב)** că va fi baza lucrării de creație, litera **'āleph א** a rămas la locul ei fără să apară.

Sfântul, binecuvântat fie El, i-a spus: **'āleph**, **'āleph**, de ce nu ai apărut înaintea mea, ca toate celelalte litere? Ea a răspuns: „Stăpâne al universului, văzând că toate literele apar în fața ta în zadar, de ce ar fi trebuit să apar și eu? Apoi, din moment ce ai acordat deja literei **bēṯ (ב)** acest dar prețios, am înțeles că nu se cuvine ca Regele ceresc să ia înapoi darul pe care l-a dat unuia dintre slujitorii săi și să-l dea altuia”.

Sfântul, binecuvântat să fie, i-a răspuns: « **'āleph**, **'āleph**, deși voi folosi litera **bēṯ** pentru a crea lumea, tu vei fi prima dintre toate literele și voi avea unitate numai în tine; tu vei fi baza tuturor calculelor și a tuturor actelor efectuate în lume, iar unitatea nu poate fi găsită nicăieri decât în litera **'āleph** ».[27]

---

26 În ebraică, „a crea” și „a chema” sunt strâns legate. „A chema” este **qārā' (קרא)** care conține strigătul.

27 Zohar I, 3a

CAPITOLUL IV

BĒṬ

A doua literă: **BĒṮ (ב)**
Valoare aritmetică: **2**

Iniţiala cuvântului **bēṯ**. Derivă din cuvântul בית *bayiṯ*, care înseamnă „casă”.

Hieroglifa egipteană prezintă planul unei case deschise în faţă Ebraicul sinaitic urmează îndeaproape acest desen, uşa fiind mai pronunţată pe partea dreaptă . Protocanaanitul face deja o modificare semnificativă a designului . Ulterior, litera este simplificată şi apare pe stela Mesha ca început al semnului cursiv , care este completat în greaca arhaică înainte de a se întoarce în greaca ulterioară, de la stânga la dreapta, pentru a da litera noastră „B”. Ebraicul pătrat păstrează desenul casei larg deschise în stânga.

Casa, în forma şi scopul ei, este cea care primeşte. **Bēṯ (ב)** este în esenţă un simbol al *receptivităţii*. În raport cu **'āleph (א)** care trimite, **bēṯ (ב)** este receptorul. Identificată cu cifra 2, un număr par, această literă este feminină şi simbolizează receptivitatea faţă de **'āleph (א)**, o literă de valoare 1, după cum am văzut.

Bēṯ (ב), domiciliul lui **'āleph (א)**, este întreaga Creaţie.

Misterul lui **'āleph (א)**, care plasează alteritatea înaintea sa fără a fi absentă din ea, este pentru că o locuieşte!

Misterul lui **bēṯ (ב)** postat ca „altul”, este că separat de **'āleph (א)**, totuşi nu este separat de el. Misterul lui 2 care îl conţine în secret pe 1 aşa cum oul conţine germenul. Misterul Creaţiei, care este chemată să îşi germineze Creatorul, să îl nască pentru a se integra în el, pentru a se căsători cu el.

În tradiţia iudaică, întreaga Creaţie este numită *Fecioara lui Israel*; ca fecioară, ea trebuie să dea naştere „fiului divin” pentru a primi „coroana”, pentru a fi căsătorită cu **'āleph (א)**.

În ordinea principiilor divine care ne construiesc, maternitatea precede căsătoria! Numai aşa se poate înţelege misterul creştin al virginităţii-maternităţii lui *Miryām*, care uneşte lumea divină **mī** cu lumea Creaţiei masculine, reconstituind matricea primordială a apelor **mayim**. Din aceste ape se naşte Fiul divin. Maria este atunci „încoronată”: căsătorită cu Dumnezeu.

Bēṯ (ב) corespunde „celei de-a doua zile” a Genezei, ziua în care Dumnezeu separă apele de sus de apele de jos, **mī** de **mā** [28] de apele *mayim* pe care Duhul lui Dumnezeu le „incubează şi le fecundează” în acelaşi timp [29], dacă putem traduce acest cuvânt **meraḥepheṯ**, care descrie o acţiune maternă şi masculină în acelaşi timp. Lumea **mā**-ului, separată de cea a **mī**-ului din care este imaginea, este imediat legată de acesta în această a doua zi prin **rāqya'**, „întinderea” numită **šāmayim**. (Acest ultim cuvânt este tradus prin „două”).

Cuvântul **(שמים) šāmayim** reconstituie, în jurul literei **šīn**, שׁ, cuvântul *mayim* (**מים**), apele primordiale înainte de ruptura lor. El ne dezvăluie că, separate una de cealaltă, **mī** şi **mā** sunt, de asemenea, unite în secretul literei **šīn** (שׁ **)**.[30]

Aceasta ne permite să afirmăm că lumea divină şi lumea creată sunt indisolubil legate, chiar dacă sunt distincte una de cealaltă [31]. Uniţi între ei fără confuzie, deosebiţi între ei fără a fi separaţi, astfel sunt şi **'āleph (א)** şi **bēṯ (ב)**, Tatăl şi Creaţia, fiica sa iubită.

Scriem aceste ultime cuvinte în mod intenţionat şi stabilim între **'āleph (א)** şi **bēṯ (ב)** relaţia dintre tată şi fiică.

Aşa cum am spus, tradiţia ebraică numeşte Creaţia *Fecioara lui Israel*. Dar însuşi cuvântul **bēṯ** בית, a cărui iniţială constituie litera noastră, este format din cuvântul **bāṯ** בת ale cărui două litere **(ב)** şi **(ת)** încadrează o a treia literă, **yōd (’)**.

---

28 Aceasta este ceea ce tradiţia orală numeşte apele.
29 Geneza 1, 2
30 Cf. cap. XXIII (Studiul literei **šīn**).
31 Cf. cap. XV (Studiul literei **mēm**).

Cuvântul **bāṯ** בת înseamnă „fată”. Litera **yōd (’)** (de valoare 10, o întoarcere la Unitate) care profilează **Tetragrammatonul** (numele divin **yōd-hē-wāw-hē** pe care evreii nu au îndrăznit niciodată să îl pronunțe) este litera care simbolizează fiul divin [32].

Casa בית, ca Creație, se dezvăluie a fi în profunzime «fiica» care îl conține pe «fiul divin» în pântecele ei și a cărei vocație este de a-l purta în gestație și de a-l aduce pe lume.

Înscrise în structurile limbajului, structurile Creației **(ב)** pot fi rezumate astfel: Creația este fiica virgină care trebuie să dea naștere fiului divin.

Relația tată-fiică pe care o stabilim între **(א)** și **(ב)** este confirmată de cuvântul **(אב) ‘āb**, „tată”! Dacă citim corect acest cuvânt **(אב)**, putem vedea că Tatăl **(א)** postulează Creația-fiică **(ב)** pentru a locui în ea, pentru a se limita, pentru a se face sămânță în ea.

Permutate, aceste două litere **(א)** și **(ב)** dau cuvântul **(בא) bā'** care descrie „viitorul”, momentul în care Creația **(ב)** se va alătura Tatălui **(א)**, în care fiica va primi „coroana”, simbol al căsătoriei, momentul „împlinirii” [33].

Ca mamă a copilului divin, fiica devine mireasa Tatălui.

Verbul (בוא) **bō'** înseamnă „a intra”, „a pătrunde”. Aici este vorba de a pătrunde în Țara Promisă și de a deveni o țară promisă penetrării divine.

Relația dinamică care unește **(א)**-ul cu **(ב)**-ul și **(ב)**-ul cu **(א)**-ul prin nașterea **yōd** -ului **(’)** este arhetipul relației tată-fiică. Ea ne permite să ne apropiem de structurile noastre fundamentale.

Prin „structuri fundamentale” înțelegem structurile noastre ontologice, cele care ne țes ființa în profunzime și care sunt acoperite de structurile noastre psihosomatice actuale, care sunt „derivate” din ele.

„Derivate”, pentru că decurg din cele dintâi, structurile noastre ca oameni în cădere sunt și ele «în derivă» în raport cu ele !

Drama „căderii” creează o fractură între ontologia care rămâne înscrisă în noi și „tunica de piele” care ne aparține imediat din pântecele matern.

Deși supuși acestei din urmă naturi, putem, printr-un proces de eliberare, să redevenim „ontologici” față de noi înșine, redescoperind normele care continuă să țească natura noastră profundă.

Aceste „norme” create de Cuvânt sunt înseși structurile limbii materne [34]: limba ebraică, moștenitoare a acesteia, ni le dezvăluie.

Ea ne spune că fecioara este însărcinată: la nivel ontologic, maternitatea precede căsătoria. Ea este intim legată de virginitate.

Maternitatea, trăită în mod obișnuit conform naturii noastre actuale, ne asigură continuarea „animală”, la început. Dar nu aceasta este vocația fundamentală a Omului: timpul este dat **'ādām**-ului care suntem cu toții - bărbați și femei - să își împlinească spațiile interioare - diferite câmpuri de conștiință - prin asumarea maternităților interioare pentru a da naștere copilului divin.

Acest copil este fiecare dintre noi, dar într-o dimensiune a „eului” nostru de care nu suntem încă conștienți.

Acest „sine” ultim este adevăratul nostru Nume, pe care Scripturile ni-l dezvăluie în Numele, unul și colectiv, יהוה.

Fecioara care dă naștere copilului divin intră în dimensiunea de soție.

Fiecare maternitate interioară îl apropie pe Om de această dimensiune a soției.

Ceea ce Fecioara Maria a realizat în exterior în lume este vocația fiecăruia dintre noi în cosmosul nostru interior. Exteriorul și interiorul sunt cei doi poli ai aceleiași realități.

Fiecare dintre noi este o fecioară a lui Israel, a cărei majoritate a rămas sterilă până astăzi!

Toate femeile sterpe din Biblie reflectă simbolic această realitate dureroasă.

Dar fiecare ființă umană se poate trezi la adevărata ei vocație, iar Maica Fecioară poate fi atunci căsătorită cu Dumnezeu Tatăl.

Această taină a Maicii Domnului este comună conștiinței tuturor popoarelor.

---

32 Cf. cap. XII (Studiul literei **yōd**).

33 Proverbe 13:12: „O dorință împlinită este un pom al vieții”, și cf. capitolul XXX, studiul **'āleph**-ului final.

34 Cf. p. 22

Ea este exprimată în cărţile lor sacre, în cântecele, dansurile şi iconografia lor.

Ea se exprimă în inconştientul lor colectiv prin comportamente exterioare care ascultă de un instinct de compensare a unei vocaţii interioare care nu a fost împlinită. În cele din urmă, acest instinct se loveşte de interdicţii care provin, de asemenea, din aceeaşi realitate fundamentală.

Interdicţia incestului, comună tuturor popoarelor, îşi are originea, credem noi, în cunoaşterea profundă şi inconştientă că singura căsătorie adevărată tată-fiică aparţine nivelului divin şi că orice alt obstacol în calea acesteia ar fi un sacrilegiu.

Respingerea incestului nu este o lege morală - ea ar fluctua atunci în funcţie de timp şi loc - ci face parte din ordinea ontologică a Creaţiei.

Multe incesturi psihice inconştiente - şi compensatorii - sunt frecvente în umanitatea noastră încă infantilă, în căutarea unui tată-soţ. Acestea nu sunt mai puţin un obstacol în calea realizării ontologice decât incestul care capătă realitate fizică.

Incestul în raport cu mama face parte din aceeaşi perspectivă, dar sunt alte litere care ne vor dezvălui căsătoria noastră interioară necesară cu „mama adâncului”. [35]

Tocmai am vorbit despre această „vocaţie fundamentală” care ne revine tuturor - bărbaţi şi femei - de a deveni zei (o realitate care va deveni treptat mai clară în restul acestei cărţi, în lumina literelor-energie care ne structurează ontologia), dar când vorbim despre Realitate la acest nivel - realitatea noastră actuală este o parte îndepărtată a ei - vorbim şi despre Regalitate. Aceste două cuvinte împărtăşesc aceeaşi rădăcină. Şi de aceea îl proiectăm pe tatăl-rege în visele noastre sau în viaţa noastră de zi cu zi.

Timp de secole, omenirea a polarizat acest tată divin în regi sau împăraţi externi pe care i-a investit cu o putere cvasi-divină.

Respingerea de către Israel a lui יהוה, regele interior, şi cererea sa pentru un rege exterior au fost avertizate de Samuel.[36]

Dar astăzi, pe măsură ce regii şi prinţii coboară treptat de pe tronurile lor, puterea lor nu este transferată în fiecare dintre noi către יהוה că suntem la putere, ci către idoli sau ideologii externe, lipsite de orice referinţă arhetipală şi, prin urmare, jucându-se între ele în lupte pentru putere.

Lumea, inconştientă de arhetipurile sale, trăieşte în relaţii de putere. Conştientă de arhetipurile sale, ea va lua calea căsătoriei.

Litera **bēṯ (ב)** a venit înaintea Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a-i cere să prezideze la crearea lumii. A venit în faţă spunând:

- „Eu sunt iniţiala cuvântului care este folosit pentru a vă binecuvânta sus şi jos”.
- ”Te voi folosi într-adevăr pentru a începe crearea lumii”, a răspuns Domnul, ”şi vei fi astfel baza lucrării Creaţiei.

„Baza” şi «binecuvântarea» sunt aşadar cei doi poli fundamentali ai literei **bēṯ (ב)**.
Ca „bază”, litera **bēṯ (ב)** prezidează primul cuvânt al Genezei - **בראשית** *berēšīṯ* - şi iniţiază astfel ritmul în doi timpi al întregii vieţi create: **ברא bārā'** creează, **שית šīṯ** odihneşte; mişcare - odihnă, mişcarea însăşi născută din Cel care, în **(א)**, este dincolo de antinomia mobilitate-imobilitate.

„*În principiu*”, Cel care este UNU se face cunoscut în dualitate, conform celor doi poli antinomici.

Întuneric-Lumină, umed-uscat, feminin-masculin, noapte-zi... **totul este doi în manifestarea Unităţii**.

Şi fiecare dualitate creată va avea vocaţia de a face UNU, el însuşi chemat să se căsătorească cu Unitatea necreată.

Dar pentru a realiza această întoarcere, manifestarea creată este energizată de „binecuvântarea” (ברכה) **berāḵāh**.

Dată de Dumnezeu, „binecuvântarea” conferă „bazei”, care a primit în sine forţa potenţială de realizare, virtutea care eliberează această forţă. Fără binecuvântare, baza este inoperantă.

---

35 Cf. p. 136 şi p. 230
36 I Samuel 8, 10-19

La sfârşitul lucrării Sale, Dumnezeu binecuvântează Omul-**'ādām** însărcinat cu realizarea obiectivului.

Dar binecuvântarea se vede, de asemenea, în lauda perpetuă adresată de (**ב**) Creatorului său:

> *Binecuvântare Ţie de sus,*
> *Binecuvântare Ţie jos...* spune Zoharul,

în **mī** şi în **mā**, şi pentru ca atât **mī** cât şi **mā** să cunoască nunta promisă, spre care ne vor conduce celelalte litere.

CAPITOLUL V

GIMEL

A treia literă: **GIMEL** **(ג)**
Valoare aritmetică: **3**

Această literă *gimel* **(גמל)** este iniţiala cuvântului **gāmāl**, „cămilă”.

Ideograma din Sinai înfăţişează de fapt gâtul unei cămile . Forma sa mai verticală se regăseşte în fenicianul din Mesha . Abia în greaca arhaică acest gât stă complet vertical , pentru a se răsturna mai târziu şi a da grecul **gamma** (**Γ**).

Cămila traversează deşertul. Ea transportă o rezervă de apă care îi permite să facă această mare călătorie fără să îi fie sete. Aceste simboluri foarte puternice vor pune în lumină semnificaţia literei căreia cămila i-a dat numele.

Despărţită de **(א)**, tatăl ei adoptiv, inconştientă de **yōd (’)** germenul pe care îl poartă în ea, **(ב)** este un deşert. Experimentăm acest deşert crud trăind, ca fiinţe, ca **(ב)**, în această situaţie de separare, numită şi „exil”, la care ne-a adus drama căderii. Viaţa noastră devine sterilă, uscată, aridă şi îşi recapătă iluzia de fertilitate şi umiditate doar dacă stabilim cu ceilalţi **(ב)** relaţia care, ontologic, este corectă şi permanentă doar cu **(א)**.

Această relaţie izvorăşte din impulsurile inteligenţei şi ale inimii. Iubirea, dorinţa, plăcerea, posesia, puterea etc., trăite la acest nivel - de la **(ב)** la **(ב)** - ne „umezesc” viaţa pentru o vreme şi sunt „motoarele” ei; dar atunci când **(ב)** asupra căruia sunt direcţionate şi polarizate aceste impulsuri ale inteligenţei şi inimii dispar, viaţa noastră redevine un deşert.

Lumea lui **mā** fără cea a lui **mī** este un deşert.

Acesta este simbolizat de deşertul prin care trec evreii (ei înşişi un simbol al umanităţii); după ce au ieşit din pântecele copilăriei lor şi apoi din pântecele robiei lor (Egipt), evreii se îndreaptă spre Ţara Promisă, **(א)**-ul final.

Marea problemă în timpul acestui marş prin deşert este setea. Evreii sunt însetaţi. Ei nu au apă. Chiar nu au apă? Răspunsul ne este dat în relatarea „zilei a treia” din Geneza.

„A treia zi” este marcată de două «operaţiuni» divine:

- - Prima are loc la nivelul apelor de jos - lumea **mā**-ului care tocmai a fost distinsă, în ziua precedentă, de lumea **mī** -: **'Elohīm** separă „uscatul” de „umed”. De fapt, „uscat” nu este mai separat de „umed” decât a fost separat **mā** de **mī**. Distincte, da, dar inseparabile între ele, „uscat” şi „umed” se întrepătrund.
  „Umedul” se numeşte **yammīm**; «uscatul», **'erets**. Cele umede, **yammīm**, sunt mările; cele uscate, **'erets**, sunt pământul. În a treia zi, aceste ape sunt adunate într-un singur loc - **אל מקום אהד 'el māqōm 'eḥād** -.
  Aceste trei cuvinte ar putea fi traduse şi prin cele trei Nume divine pe care le semnifică:
  (אל) **'el** este Numele divin al cărui plural este **'Elohīm**. Acest cuvânt înseamnă, de asemenea, direcţia „spre”, obiectivul care trebuie atins. Evreii ştiu foarte bine că viaţa lor nu are sfârşit decât în Dumnezeu.
  (מקום) māqōm înseamnă „loc”. Locul exterior nu este decât expresia stării interioare. Evreii ştiu că **'eden**, Grădina Deliciilor, este starea privilegiată a Omului primordial, pe care fiecare fiinţă umană de astăzi o poate redescoperi; este o stare de comuniune intimă cu Dumnezeu. În cele din urmă, ultima stare, ultimul „loc” este Dumnezeu Însuşi. Acesta este motivul pentru care **māqōm** este unul dintre Numele divine.
  (אהד) **'eḥād** este, aşa cum am văzut deja, numărul Unu. Rugăciunea zilnică a evreilor ne aminteşte că **‘Adonāy**, Dumnezeul lor, este UNUL. **'eḥād** este un alt Nume divin.

  Aceste ape, adunate prin puterea Duhului „într-un singur loc”, se arată a fi o icoană a

Tri-Unității divine. Ele sunt apoi prinse de Cuvântul divin: „Să apară uscatul” [37]. Aceste ape adunate sunt acum „coagulate” și devin „uscatul” numit de Dumnezeu „pământ”.
În această „a treia zi” a Creației, Dumnezeu dezvăluie că pământul (cel „uscat”) este principiul energiei împlinite și că „umedul” este principiul aceleiași energii care nu este încă împlinită. Omul în esența sa este divin. El nu mai știe acest lucru.
Evreii care traversează deșertul, care sunt diferitele stări ale Omului în marșul spre cucerirea Divinului, uită; ei ignoră faptul că „apa” este în ei. Ei se îndreaptă spre Țara Promisă - și înțelegem că aceasta nu este altceva decât divinizarea lor -, dar nu și-au dat seama că sunt deja zei potențiali și că au în ei energia de a deveni astfel.
Isaia a profețit despre destinul omenirii, spunând [38]:

„Țara voastră va fi numită soție
pentru că יהוה se bucură de tine
și țara ta va avea un soț”.

Evreii ignoranți erau însetați. Ei s-au răzvrătit împotriva lui Moise, conducătorul lor, care îi scosese din Egipt, eliberându-i din sclavie, dar și lipsindu-i de siguranță.
Experiența deșertului îi solicită omului o dimensiune superioară a lui însuși.
Numai Moise este conștient de ființa sa divină; el este conștiința lui Israel; el este în dialog perpetuu cu Dumnezeu, „țara” sa este vie; el nu este însetat. Dar poporul este însetat; „țara” lui este un deșert [39].

”Iată, voi sta înaintea ta pe stânca din Horeb”, i-a spus Dumnezeu lui Moise, ”tu vei lovi stânca și va ieși apă și poporul va bea. Și Moise a făcut așa..." [40].

Secul conține umedul. Stânca conține apa. Omul conține în sine un zeu. Dar evreii - nu mai mult decât omul modern - nu înțeleg acest lucru.

„*Veți ști ce înseamnă să fii lipsit de prezența mea*”, spune Dumnezeu [41], a cărui absență face și mai arid deșertul pământului și deșertul inimilor umane - căci viața exterioară a omului nu este decât imaginea vieții sale interioare, iar cea din urmă o determină pe prima.
Deșertul este atât de arid, inimile evreilor atât de uscate, încât Moise însuși este afectat. Și când, a doua oară, poporul a fost însetat la Meriba, Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să nu lovească stânca (un gest exterior), ci să vorbească stâncii (o forță interioară) pentru ca aceasta să îi dea apă [42]. Moise nu s-a supus: nu a vorbit, ci a lovit din nou! Apa a țâșnit afară. Totuși, Moise nu a intrat în Țara Promisă. El nu-și va îndeplini **(א)**-ul final; el nu și-a atins dimensiunea „Cuvântului” [43].
Apa este potențialul divin al omului; ea este viața. Apa purtată de deșert îl va fertiliza pe măsură ce zeul din interiorul omului crește în conștiință și își umezește „pământul”. Aceasta este structura „celei de-a treia zile” a Creației.
Gimel (ג) - „cămila” purtătoare de apă care traversează deșertul - simbolizează mișcarea omului de la ontologia sa la escatologia sa. Mai simplu, simbolizează mișcarea care îl readuce pe **(ב)** la **(א)**.

---

37 Geneza 1, 9
38 Isaia 62, 4
39 Scripturile fac o distincție foarte clară între „poporul lui Dumnezeu, turma lui Iacov” și „moștenirea lui Dumnezeu, turma lui Israel”. Iacov este încă inconștient, Israel a devenit conștient. Cf. Ps. 78, 71.
40 Exodul 17, 6
41 Numeri 14, 34
42 Numeri 20, 7-13
43 Cf. S.du C., cap. IX și XVI

- A doua operațiune divină care marchează „ziua a treia” este consecința primei. După ce pământul uscat s-a născut din apele de jos, apele de sus vin să îl fertilizeze.
Vegetația și copacii cosmosului exterior sunt rodul căsătoriei dintre cer și pământ, rezultatul întâlnirii forțelor solare și terestre. Verdeața și copacii cosmosului interior sunt rodul căsătoriei dintre harul împlinit și harul divin, rodul întâlnirii dintre ceea ce face deja parte din divin și se ridică de jos, și din divinul însuși și apoi coboară. Ca simbol al călătoriei Omului către **'āleph**-ul final **(א)** , **gimel (ג)** este și simbolul fecundității sale. La fiecare etapă a călătoriei, Omul este adus în lume, într-o nouă dimensiune a sa; el este rodul căsătoriei dintre umezeala din adâncurile sale (neîmplinită), care a devenit pământ interior (împlinit), și apele de deasupra, care vin să binecuvânteze. La fiecare etapă, energia apei care se adună devine mai intensă, pe măsură ce pământul cheamă o bogăție mai mare.
Rodul suprem este copilul divin, Unitatea cucerită dincolo de orice dualitate, atunci când totul este împlinit.
Unul și Trei sunt inseparabile. Valoarea aritmetică a cuvântului **gimel** גמל este 3 + 40 + 30 = 73, care se reduce la 1.
Această energie care pune în mișcare **(ב)** dă rădăcina **(גב)** care, atunci când se pronunță **gaḇ**, se referă la o mișcare de înălțare („înălțime”, „loc înalt”, „deasupra”), iar atunci când se pronunță **gēḇ**, se referă la o mișcare de coborâre în „fântână”. Descoperim aici legea riguroasă conform căreia mișcarea trebuie să se supună celor două faze esențiale ale evoluției: urcare în lumină - coborâre în întuneric, pentru a „realiza miracolul unicului lucru” [44].

Aceste două litere **(ג)** și **(ב)** servesc drept bază pentru rădăcina triliterală גמר care dă adjectivul גבור **gibbōr** «puternic» și substantivul גבורה **geḇûrāh** «forță»; גמר **geḇer** înseamnă «om» în măsura în care este puternic sau «războinic». Numele גבריאל **gaḇrī'ēl** este format pe această rădăcină și înseamnă „omul lui Dumnezeu” sau „forță divină”.
Dar a fost cu următoarea literă, **dāleṯ (ד)**, că **gimel (ג)** a venit să se prezinte în fața Sfântului, binecuvântat fie El.

Dumnezeu i-a sfătuit să nu se despartă niciodată pentru că, așa cum a spus El:

*„Întotdeauna vor exista oameni săraci în lume [45], cărora li se datorează ajutor. Acum **dāleṯ** îi desemnează pe cei săraci, iar **gimel**, ajutor, îl desemnează pe binefăcătorul care îi ajută pe primii. Prin urmare, stați unul lângă celălalt, astfel încât unul să îl hrănească pe celălalt”.*

Cuvântul **(דל)**, format din primele două litere ale cuvântului **(דלת) dāleṯ**, înseamnă de fapt „sărăcie”, „dezbrăcare”. Vom vorbi despre acest lucru în capitolul următor.

În măsura în care este mișcarea conferită de energia dătătoare de viață a apei, **gimel (ג)** conduce persoana care își asumă sărăcia spre bogăție.
În acest sens, el ajută și salvează.
Multe dintre cuvintele pe care le prezidează litera **gimel** transmit ideea de mântuire, înălțare, măreție, creștere și așa mai departe.
Gimel (ג) și **dāleṯ (ד)** împreună, așa cum recomandă Sfântul, binecuvântat să fie, formează cuvântul **(גד) gād** care înseamnă «fericire». Latina **gaudium** nu are aceeași rădăcină?
Inversate, aceste două litere dau cuvântul **(דג) dāg**, „pește”. Fericirea, care este o realizare, implică o plecare în germene (pește), stare în care se experimentează privarea, sărăcia..., **dāleṯ (ד)**.
Nu putem părăsi litera **gimel (ג)** fără a preciza încă o dată legea care este și pe care ne-o învață evreii care își traversează deșertul la ieșirea din Egipt:

Prin nesiguranța noastră, prin părăsirea „pământurilor” succesive la care avem acces și care ne aduc energiile lor, scoatem la iveală energia interioară a

44 Hermes Trismegistus, „Tabla de smarald”.
45 Deuteronomul 15, 11

stâncii - calitatea noastră de „om-piatră” [46]*. Dacă pământul nostru pare bogat, este timpul să îl părăsim. Este doar un deşert în comparaţie cu cel promis nouă... Dar „apa” va izvorî doar dacă plecăm; nu trebuie să o aşteptăm pentru a porni la drum*.

Creaţia divină este o lucrare de separare.

Procesul de creaţie al omului este o experienţă a separării: plecarea. Atunci energia izvorăşte!

Acesta este motivul pentru care aceeaşi rădăcină **gimel** גמל este verbul „a maturiza” şi, de asemenea, „a înţărca”. Înţărcarea de alimentele exterioare ne obligă să ne descoperim alimentele interioare. În ceea ce-l priveşte pe acesta din urmă, înţărcaţi de un pământ-mamă, atunci, şi numai atunci, avem acces la un nou pământ. Situaţiile de „foamete” din Biblie se referă întotdeauna la o nevoie interioară de schimbare a pământului (schimbare a câmpului de conştiinţă).

Cuvântul **gimel** גמל este, de asemenea, format din literele (מ) şi (ל), care sunt cele două radicale esenţiale ale rădăcinii „circumciziei”. Cuvânt cu cuvânt (sau mai degrabă „literă cu literă”), „cămila” este cea a cărei vocaţie este de a trece prin circumcizii succesive.

Noi suntem „cămile”, adică oameni în drum spre Ţara Promisă, doar dacă ne supunem legii tăierii necesare pentru a aduce „pomul la rod”.

Lucrarea de separare: tăierea.

Apoi izvorăşte energia: fructul.[47]

46 Conform mai sus p. 22

47 Cf. S.du C., p. 135

CAPITOLUL VI

DĀLEṬ

A patra literă: **DĀLEṮ (ד)**
Valoare aritmetică: **4**

Iniţiala cuvântului **dāleṯ**. El provine din cuvântul **(דלת) deleṯ** care înseamnă „uşă”.

În mod ciudat, acest **dāleṯ (ד)** care are valoarea 4 şi pe care Sfântul, binecuvântat fie EL, nu-l separă de **gimel (ג)**, 3, a fost reprezentat din cele mai vechi timpuri printr-un triunghi △**,** care nu a evoluat prea mult până la Delta grec **Δ**.

4 şi 3 par inseparabile, şi totuşi atât de contradictorii! Aşadar, ce anume din ontologia lor le uneşte atât de puternic?

Numărul 4 este un simbol al arestării, al procesului, al închisorii; iar cuvântul care îl exprimă pare, în acelaşi timp, să ne spună că este o „uşă”, o deschidere, o eliberare din această închisoare.

Şi iată toată bogăţia limbii ebraice în însăşi ambiguitatea ei: 4, procesul, carantina, într-un cuvânt închisoarea, se dovedeşte a fi o matrice pentru că, în adâncuri, ceea ce aparent este o fundătură este o uşă pentru cei care ştiu să vadă.

Dar nu este vorba de a trece printr-o poartă ca o moară de vânt. Vom vedea mai târziu că aceste uşi ale evoluţiei sunt păzite. Doar cei care dobândesc forţa necesară pentru a-şi trăi *dincolo* înfruntându-i pe gardienii pragului trec prin ele. Uşa, ca şi gâtul pântecelui, implică o oprire preliminară în pântece, unde persoana care trebuie să treacă îşi maturizează justeţea dimensiunii sale.

3 este mişcarea persoanei care trece prin el.

3 şi **4** sunt legaţi prin dialectica fundamentală a vieţii şi a structurii. **4** este structura spaţiu-timp care permite elementului vital pe care îl poartă să ajungă la maturitate. Când această maturitate este atinsă, **4** dispare sau, mai exact: viaţa intră în noi structuri, un nou **4** care va asigura, la acest nivel, o maturitate şi mai mare, şi aceasta la nesfârşit.

Cuvântul **(דלת) dāleṯ** (*dāleṯ-lāmed-tāw* sau 4-30-400) este construit ca o uşă ale cărei două rame - structurile - sunt **4**, prin care trece **3**, mişcarea vieţii. Dacă aceste rame ale uşii nu ar exista, casa deschisă, fără structuri, nu ar mai fi un adăpost, iar viaţa nu s-ar putea dezvolta în ea, s-ar dilua. Dacă ramele uşilor ar fi prea strânse, viaţa nu ar mai putea trece prin ele, ar fi strivită de zidul care ar fi devenit uşa, sufocată în mormântul care ar fi devenit casa fără uşă.

În cuvântul **(דלת) dāleṯ**, cuvântul **(דת) dāṯ** (4-400), ale cărui două litere înconjoară **lāmed**-ul ל (30, mişcarea vieţii), înseamnă „lege”. Legea este eliberatoare; ea amplifică viaţa atunci când este justă; ea o zdrobeşte atunci când este prea omniprezentă; ea îi împrăştie forţele, care nu mai pot fi fecundate atunci când este laxă.

”Fericirea”, **(גד) gād** - după cum am văzut, Zoharul înţelege acest lucru cu forţă - se găseşte în relaţia corectă dintre viaţă şi structurile sale.

Uşa templului simbolizează această uniune fericită, atunci când cadrul său dreptunghiular este surmontat de frontonul triunghiular. Acest triunghi[48] al cărui unghi la vârf măsoară 144º exprimă el însuşi cercul, unitatea în triadă, Tri-unitatea, sursa vieţii.

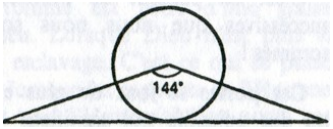

Este încă raportul corect dintre „uscat” şi „umed” - şi în acest sens, acel **4** pare să fie legat de „uscat” şi de „pământ”. (În ebraică, este acelaşi cuvânt **(ארץ) 'erets**)

Templul creştin roman se bazează pe aceeaşi simbolistică: cupola se căsătoreşte cu cubul; este „căsătoria dintre cer şi pământ” [49].

48 Atunci când formăm un triunghi isoscel a cărui înălţime este egală cu raza unui cerc şi a cărui sumă a lungimilor laturilor este egală cu lungimea circumferinţei acestui cerc, unghiul de la vârful triunghiului, astfel construit, măsoară 144º.

49 Cf. Eusebiu de Cesaree, pentru care Biserica este „cerul pe pământ”.

Suma celor două numere **3** şi **4** dă **7**, numărul sacru pe care îl vom studia mai târziu analizând litera **zayin (ז)**.

Structurile lumii create sunt date în „a patra zi” a Creaţiei, al cărei corespondent în primul ternar al celor şase zile a fost „prima zi”, cea a revelaţiei luminii, a energiei creatoare, **'āleph**, ieşind din întuneric.

În această „a patra zi”, luminile sunt dispuse pe cer: cele două mari lumini care prezidează ziua şi noaptea şi stelele [50].

Cele două mari lumini sunt şi cele două ancadramente ale „uşii”, cei doi **4**. Între ele, stelele sunt **lāmed**, **30**-le. În Cartea Sacră, stelele sunt adesea echivalate cu lumile angelice. *Cartea Apocalipsei* confirmă acest lucru [51]: „*Cele şapte stele sunt cei şapte îngeri ai celor şapte Biserici*”. Cele şapte Biserici sunt ca cele şapte „pământuri” (4 de şapte). Fiecare „pământ” este determinat de cele două dimensiuni ale continuumului spaţiu-timp. Luna este legată de timp, iar soarele de spaţiu.

Viziunea scării lui Iacov [52] ne poate ajuta să trăim această „a patra zi”. Căci scara este încă „uşa” văzută în toată perspectiva sa, fiecare treaptă fiind un **4**, un „pământ” şi, de asemenea, o „uşă”. Îngerii urcă şi coboară scara. Ei sunt energie în mişcare. Baletul lor, compus de Maestrul Divin, nu lasă loc nimănui să urce scara fără să îmbrăţişeze frecvenţa, ritmul şi designul riguros al mişcării lor.

Structurile noastre interioare se supun aceleiaşi legi. Ritmat de viaţa stelelor cosmosului care este el, Omul este creat pentru a-şi dansa viitorul în muzica structurilor sale.

El se naşte în experienţa actualului nostru „pământ” în durerea refuzului de a îmbrăţişa acest ritm (vezi mitul „căderii”, Gen. III).

Redescoperirea legii cosmice a fiinţei noastre pentru a ne recăpăta libertatea, prin adaptarea la ea, este sensul vieţii umane în experienţa noastră actuală.

Bazată pe cele două lumini ale zilei şi nopţii, această lege îl obligă pe om să urce în lumină şi să coboare în întuneric.

În fundul abisului, Dumnezeu îi reaminteşte lui Iov [53]:

> „*Unde este calea spre locul luminii?*
> *Şi întunericul, unde locuieşte?*
> *Poţi să-l prinzi la limitele sale*
> *şi să cunoşti calea misiunii sale?*
> *Tu ştii, pentru că te-ai născut*
> *şi numărul zilelor tale este nenumărat*”.

O revelaţie imensă! Omul, creat din eternitate, ştie.

Trecând din matrice în matrice prin uşi succesive ne vom aminti ce suntem!

Aceste uşi devin din ce în ce mai înguste - **(דל) dāl** este unul dintre adjectivele care înseamnă „sărac”, **(דלות) dallûṯ** este „sărăcie” -. Ele presupun destrămarea tuturor sistemelor în care ne instalăm şi cărora ne facem cu atât mai sclavi cu cât sunt mai coerente şi mai satisfăcătoare.

Ultima uşă, cea mai îngustă, este cea pe care Hristos o compară cu ochiul acului, pe care cămila trebuie în cele din urmă să-l pătrundă [54]. O vom studia cu litera **qōph (ק)**. Cel care trece prin ea atinge sărăcia supremă şi măreţia supremă, căci atunci când cămila **(ג)** devine săracă **(דל)**, atunci se formează adjectivul **(גדל) gādol**, care înseamnă „mare”!

Aceasta este litera **dāleṯ**.

Întâlnirea dintre **'āleph** şi **dāleṯ** compune cuvântul **(אד) ‘ēd** care începe numele Omului, **(אדם) 'ādām**. Acesta este **(אד) ‘ēd**, energia creatoare divină **(א)** din cadrul „matricei-poartă” **(ד)** a Creaţiei. Ce face aceasta? Ea izvorăşte din „uscat”: **(אד) ‘ēd** este acel „abur care se ridică de pe

---

50 Geneza 1, 16
51 Apocalipsa 1, 20
52 Geneza 28, 10-16
53 Iov 38, 19-22
54 Mc. 10, 25

pământ” [55] și își strigă atât de intens dorința de Creatorul său, încât Dumnezeu răspunde plantând Copacul în **'ēden**. **(אד) ‘ēd** este chiar prima naștere a Erosului cosmic.

Numele omului, **'ādām**, este alcătuit în esență din dorința sa pentru Divin, dorința pentru Absolut, dorința pentru **mī**. Cel mai adesea, el o investește la nivelul lumii lui **mā**, care nu-i aduce drept răspuns decât dezamăgire și durere.

Dacă Buddha denunță *dorința* ca fiind sursa tuturor relelor, iar omul dorinței ca fiind cel care trebuie ucis în noi, este pentru că Omul inconștient își polarizează dorința asupra obiectelor din lumea lui **mā**, pe care le divinizează apoi, de care se face sclav și care devin inevitabil surse de suferință.

Dar ontologic, omul este modelat dintr-un lut umezit de dorința sa pentru Dumnezeu. Când Dumnezeu nu mai este scopul, dorința devine obsesie, sclavie. Este ceea ce se întâmplă în mod dramatic după Cădere, când relația dintre Om și cosmos se inversează și Umanitatea-Eva își fixează dorințele asupra unui soț (care nu mai este Dumnezeu), „*care o domină*” [56].

Este destul de clar că nu vorbim aici despre dorința unei femei pentru un bărbat, ci despre cea a umanității - bărbați și femei - pentru un obiect căruia îi acordă putere absolută și, prin urmare, putere asupra sa, și care poate fi, eventual, o ființă umană.

Erosul este just, la orice nivel al puterii sale creatoare, doar dacă omul (umanitatea) este conștient că îl trăiește ca pe o icoană a dorinței sale pentru Dumnezeu.

Nu este oare calitatea acestei dorințe cea care îi permite lui **'ādām** să treacă prin porțile **(ד)** care constituie inima numelui său, și să se supună astfel legii „*creșteți și înmulțiți-vă*” [57], care nu are nimic de-a face cu fecunditatea după număr legată de cădere.

Dacă **(גד) gād** este „fericire”, dacă **(דג) dāg**, întâlnirea aceloraşi două litere, este „pește” [58], aceste două cuvinte, alcătuite din aceleași energii, înseamnă că realizarea totală (fericirea) nu este decât sămânța-pește a realizării viitoare. Invers, cei care nu se refac nu pot găsi fericirea [59].

Hristos, simbolizat de pește, ne învață acest lucru. El este relația perfectă dintre **3** și **4**. Dumnezeu și Omul, El este întâlnirea corectă dintre Cer și Pământ. El este Viața și El este Legea. El spune, de asemenea [60]:

„*Eu sunt ușa*”.

Este o ușă îngustă care necesită renunțare la sine, sărăcie în sensul că numai conștientizarea deșertului ființei sale îi permite omului să-și exprime dorința, „apa” sa, forța motrice din spatele nașterilor sale succesive.

---

55 Geneza 2, 6
56 Gen. 3, 16 și cf. Cap. XXIII, p. 253
57 Gen. I, 28
58 Cf. Cap. V, p. 52
59 Cf. Ioan 3, 1-7 (conversația lui Iisus cu Nicodim).
60 Ioan 10, 9

CAPITOLUL VII

HĒ

A cincea literă: **HĒ (ה)**
Valoare aritmetică: **5**

Hē (ה) este simbolul respirației. Este viața exprimată în suflare. Cuvântul **הא hē’**, de la care litera își ia numele, este o interjecție care înseamnă „iată” sau „cu siguranță”.

Hieroglifa egipteană corespunzătoare înfățișează un omuleț care își ridică brațele spre cer, într-o atitudine de plinătate a vieții:

Întrucât sensul era cuprins în întregime în partea superioară a corpului, partea inferioară a fost foarte repede înlăturată, rămânând doar desenul stilizat al capului și al brațelor:

Treptat, desenul se va transforma, ca cel al lui **'āleph**; el va exprima înflorirea vieții pe un plan orizontal și spre stânga:

În timpul primului mileniu, evoluția literei se va învârti în jurul acestui ultim desen. Textul de la Elefantina, din jurul anului 500 î.Hr., a fost cel care ne-a dat litera cea mai apropiată de cea adoptată definitiv de ebraica pătrată:

Ebraica pătrată lasă o deschidere prin care să treacă suflul **(ה)**. Desenul primitiv este în cele din urmă întors spre dreapta în greaca clasică pentru a forma litera „**E**” așa cum o cunoaștem astăzi.

Când **hē (ה)** a venit în fața Celui Sfânt, binecuvântat fie El, i s-a dat să constituie cu **waw (ו)** și **yōd (’)** Numele sacru יהוה și să se dedice acestei funcții sfinte prin excelență.

Propria noastră meditație, confirmată de Zohar [61], ne-a determinat să scriem Numele divin conform schemei Sabiei:

Cei doi **hē (ה)** sunt apoi cele două tăișuri ale Sabiei, cele două **פיפיות pīphīyōṯ** în ebraică, sau cele două „respirații” (**peh פה** fiind „gură”). Acestea sunt cei doi plămâni ai „Corpului divin” [62]. Corpul uman este construit după chipul corpului divin. În centrul desenului, **yōd (’)** și **waw (ו)**, capul și coloana vertebrală, sunt calea de mijloc, calea **mī**, lama Sabiei.

Grafemul primitiv al lui **hē (ה)** nu este altul decât cel al Tetragrammatonului: **yōd (’)** și **waw (ו)** sunt capul și gâtul susținute de coloana dorso-cervicală, cei doi **hē (ה)** sunt cele două brațe și mâinile care întind cei doi plămâni.

Dacă **4**, cu **dāleṯ (ד)**, este imaginea „matricei” și a „ușii” devenirii, simbolul structurilor care protejează viața și sunt responsabile de împlinirea ei, litera **hē (ה)**, cu valoarea **5**, este simbolul vieții însăși de la originea sa.

---

61 Cf. S. du C., cap. III și Zohar III 274 b.

62 „Corpul divin” este revelat de experiența lui Moise care, pe vârful Sinaiului, contemplă «forma lui יהוה (Nbres 12, 8).

În principiu, viața este suflul divin care creează, modelează și modulează. Este sunetul suflat în nările omului. De îndată ce iese din lut, el primește suflarea divină care îl formează cu Numele său secret. În suflare, literele Numelui încep să graveze, să cioplească și să cizeleze omul pe care îl compun. Ele îl prind în spirala legilor lor.

„Prin cuvântul lui יהוה, amândoi au fost făcuți,
cu suflarea gurii lui, toate milițiile lor...”

cântă psalmistul [63]. Traducătorul numește „miliții” sau „armate” populațiile „cerurilor”, ale acestor **šāmayim** care sunt toate lumile create, dar nefinalizate încă 4[64].

În „ziua a cincea” a Genezei, echivalentul în al doilea ternar al „zilei a doua”, când Dumnezeu separă **mā** de **mī**, Dumnezeu creează pești în mare și păsări în cer.

Peștele este germenul în lumea lui **mā**. Pasărea este sămânța din **mī**.

Noe în arcă, Iona în marele pește, Hristos în mormânt sunt germeni ai **mā**; Ilie smuls din pământ într-un car de foc, Hristos în învierea și înălțarea Sa, Marele Vultur [65] sunt semințe ale **mī**. Cele două experiențe sunt inseparabile una de cealaltă:

„Ce este cel care s-a înălțat dacă nu cel care s-a coborât..." [66].

Cei doi **hē (ה)**, care simbolizează aceste două experiențe, sunt inseparabile una de cealaltă. În corpul uman, cele două mâini sunt la fel de puternice ca și uniunea lor. Nu este întâmplător că fiecare are cinci degete și că uniunea lor reconstituie numărul 10, **yōd (’)**, al cărui cuvânt înseamnă „mână” [67].

În gesturile sacre (yoga, dans sau rugăciune), cele două mâini unite, în special deasupra capului, reconstituie unitatea **yōd (’)**, în căsătoria celor doi poli ai dualității.

Litera **hē (ה)**, sunetul respirației care determină viața, prezidează desemnarea ebraică a ființelor și lucrurilor, devenind articolul hotărât. Dacă numele Omului este **'ādām (אדם)**, el este aproape întotdeauna numit «Adamul» - **(האדם) hā’adām** - numele său fiind inseparabil de suflul care l-a creat. Dacă **(גד) gād** înseamnă «fericire», **(הגד) haggād** este „fericirea”.

Aproape de acest cuvânt este הגדה **haggādāh** (unde primul **hē (ה)** nu este articol, ci parte integrantă a cuvântului). הגדה **haggādāh** este „poveste” în sensul de „metaistorie”, adică mit, poveste, legendă. Dacă examinăm îndeaproape acest cuvânt, el este format în centrul său de cuvântul **(גד) gād**, „fericire”, care este apucată de cele două „mâini” **(ה)** ale vieții. Mitul este astfel definit ca fiind prinderea în timp a ceea ce este potențial finalizat, dar care este acolo, în germen **(דג) dāg** „pește”). Ca urmare, putem spune că mitul este povestea germenului nostru și a realizării noastre - fericirea este în mâinile noastre! Este povestea noastră cea mai profundă, întruchipată și dovedită în istorie.

Dragostea” este אהבה **'ahăḇāh**.

În acest cuvânt, informația **(א)** pătrunde în cei doi plămâni, în cele două mâini **(ה)** ale fiecărei creaturi (**ב)** care, ea însăși captată în respirația sa, nu poate exprima decât **(א)**, Divinul!

Valoarea aritmetică a acestui cuvânt „*iubire*” este 13, același număr, aceeași putere, ca „unitate”, „unul” - אחד **'eḥād** - care este Dumnezeu. De asemenea, putem citi în acest cuvânt „iubire” - אהבה **'ahăḇāh** - că Tatăl **(אב) ‘āb** se manifestă și se dăruiește creației sale în cele două mâini ale sale (despre care tradiția creștină spune că sunt Fiul și Duhul Sfânt). ”A iubi” înseamnă a ne lăsa frământați de mâinile **(ה)** ale Tatălui **(אב)**!

În imaginea iubirii arhetipale, orice iubire umană este adevărată doar în măsura în care îl obligă pe om să „pună mâinile la aluat”. Iubirea nu este un sentiment, ci o construcție zilnică.

אהבה **'ahăḇāh** este construită în chiar imaginea Tetragrammatonului:

---

63 Ps. 33, 6
64 Cf. cap. XXIII, p. 245 și XXVI, p. 288 (studiul cuvântului (שמים) šāmayim).
65 Apocalipsa (4, 7; 8, 13; 12, 14)
66 Evr. 4, 9.
67 Cf. Cap. XII

Acest desen aruncă o lumină şi mai precisă asupra energiei transmise de cuvântul „iubire”: iubirea vine de la Tatăl **(א)** către Creația sa **(ב)**. Aceasta din urmă nu o poate experimenta în mod corect, în lumea lui **mā**, decât dacă respirația celor doi **hē (ה)** care o exprimă este hrănită de iubirea divină într-o expirație şi se ridică spre tată într-o inspirație.

Cuvântul הבה **hāḇāh** singur este interjecția „a fi”, „a permite”.

Adevărata iubire este „lasă energia creatoare divină să fie”!

„הד **hēd**”, «respirația **(ב)** care intră în structuri **(ד)** » este sunetul ca un «ecou».

CAPITOLUL VIII

WĀW

A şasea literă: **WĀW** **(ו)**

Valoare aritmetică: **6**

Iniţiala cuvântului **wāw (וו)** care înseamnă „cârlig”.

Litera unică este conjuncţia de coordonare „şi”. Ea este apoi ataşată la cuvântul următor.

Ideograma Sinaiului este un cârlig

care se găseşte deja în hieroglifele egiptene şi pe stela Mesha. În greaca arhaică

desenul este transformat în litera *digamma* [68], care devine pe de o parte

şi suferă inversarea clasică pentru a da litera noastră „**F**”, iar pe de altă parte

care devine *upsilon* grecesc („**Y**”) şi „**U**”-ul nostru. Ebraica pătrată păstrează şi stilizează ideograma primitivă a cârligului **(ו)** în conformitate cu modelul textului elefantin

Cârligul este ceea ce leagă elementele între ele.

Conjuncţia „şi” leagă două obiecte, două idei, două concepte etc.

Tot conform Zoharului, **wāw (ו)** a mers să se prezinte în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a obţine harul de a prezida Creaţia, şi a primit de la Stăpânul Domnilor acelaşi răspuns ca şi **hē (ה)**. El s-a consacrat deci constituirii Tetragrammatonului divin יהוה.

În el, **wāw (ו)** leagă cei doi **hē (ה)**, cele două „tăişuri ale Sabiei” (în diagrama corpului leagă cei doi plămâni sau cele două braţe şi cele două mâini ale Omului. Ea este coloana vertebrală a Omului). Dacă uneşte pe cei doi **hē (ה)**, îi uneşte de asemenea pe amândoi cu **yōd**-ul **(’)**: la fel cum în corpul uman, coloana vertebrală uneşte cele două laturi ale corpului, dar şi întregul corp cu capul. La nivelul coloanei vertebrale se rezolvă contradicţiile omului în cursul evoluţiei sale [69]. În acorduri, apoi în căsătorii succesive, cei doi **hē (ה)** - polii opuşi ai fiecăreia dintre aceste contradicţii - se căsătoresc şi se unesc pentru a ajunge, la vârf, la unitate, la **yōd (’)** (de valoare 10). Coloana vertebrală înscrie în contracturi dureroase toate dezacordurile Omului, căsătoriile sale neîmplinite ale lui însuşi cu el însuşi.

wāw (ו) este astfel coarda, firul cu plumb care leagă cerul de pământ, **rāqya' šāmayim** din Geneză [70]: vectorul prin care **yōd (’)** şi-a făcut separările în cei doi poli ai dualităţii Creaţiei. Este acelaşi vector prin intermediul căruia cei doi poli ai dualităţii, contradicţii care poartă în ele dinamismul esenţial al Creaţiei, îşi întorc forţele şi le readuc la unitatea lor iniţială, **yōd (’)**.

În „ziua a şasea” a Genezei, Dumnezeu efectuează două operaţiuni. În ziua a şasea, după „miliţia” aerului şi a apei (în ziua a cincea), apar „miliţiile” pământului: în primul rând, animalele terestre şi, în al doilea rând, Omul.

Cine este animalul şi care este relaţia sa ontologică cu Omul? Nu avem nicio idee în această lume deteriorată de Om, în care animalul a devenit o fiară la fel de îndepărtată de arhetipul său pe cât este Omul de **‘Elohīm** al cărui chip este.

Tradiţia ebraică numeşte **‘Elohīm** Omul de sus **(mī)** şi **'ādām** Omul de jos (**mā**).

---

68 Putem vedea, de asemenea, asemănarea dintre litera *gamma* în sine, în forma sa minusculă (**γ**).

69 Cf. S. du C., cap. VI

70 Gen. 1, 8.

Dar care este animalul arhetipal care se mişcă pe pământ? Tradiţia ne ajută să pătrundem în aceste mistere şi ne dăm seama treptat că, în cazul acestor domni ai pământului, avem în faţă imagini ale energiilor divine înseşi. Simboluri ale energiilor necreate, ele sunt energiile create la fiecare nivel al Creaţiei. Ele sunt lumile angelice în diversitatea ierarhiilor lor. Deasupra tuturor acestor ierarhii, cheia de boltă a Creaţiei, Omul reuneşte în sine toate universurile create, toate armatele lor, şi mai are un singur pas de făcut pentru a trece la **yōd** şi a deveni zeu.

Acest pas constă în a îmbrăţişa toate aceste energii una câte una, „dominându-le” prin pătrunderea lor. El va face acest pas în mod greşit şi aceasta va fi tragedia sa.

Dar în ordinea ontologică, a acestui mare corp al Creaţiei, Omul este coloana vertebrală, **rāqya' šāmayim**, prin care curg energiile necesare pentru ca el să îmbrăţişeze întreaga Creaţie pentru a o aduce la transfigurarea sa.

La nivelul Cuvântului Tetragrammaton, este **wāw (ו)**, 6, „şi” care uneşte cei doi **hē (ה)**, adică toate sufletele vii [71], toate armatele [72] Creaţiei, energiile contradictorii pe care le întruchipează.

În acest sens, Omul este numit de Tradiţie „microcosmos” - mic univers, deoarece el este alcătuit din cele şase zile ale Creaţiei, din totalitatea energiilor care au modelat universul şi au modulat în chipul lor melodia interioară potrivit căreia, prin jocul vibraţiilor, **'ādām** s-a constituit în trupul, sufletul şi spiritul său.

El este, de asemenea, „şi”-ul care uneşte cerul şi pământul, **(mī)** şi **(mā)**, în măsura în care a fost creat după chipul lui **'Elohīm** şi trebuie să atingă asemănarea Sa. În acest sens, Tradiţia îl numeşte „*microtheos*” - zeu mic,

Microtheos, microcosmos, Om - **wāw (ו)** - se află în centrul crucii. Depinde acum de el să facă din această cruce triumful Creaţiei; el va face mai întâi din ea chinul său [73].

Al doilea capitol al Genezei iniţiază dialogul dintre Dumnezeu şi Om, un dialog în care **'ādām** devine parte a marelui suflu divin şi este informat despre legile care îi dau ritm şi structură, structurând astfel Viaţa.

'ādām este ultimul dar divin, ultima „zi” a Creaţiei, ultima „Lumină”. O ordine perfectă este stabilită. Dumnezeu a privit fiecare dintre zilele Creaţiei şi a spus că este bună [74]. Această „a şasea zi”, Dumnezeu se uită la ea şi spune că este foarte bună. Da, perfecţiunea a fost atinsă, nu se pune problema de a merge mai departe; depinde de Om să se joace, să urce pe scara nivelurilor de energie, să devină lumină totală pentru a ajunge la Dumnezeu.

Vocaţia Omului este de a juca „şi”-ul. Rolul său este de a îmbrăţişa, la fiecare nivel al Creaţiei, cei doi **hē (ה)**, astfel încât, cei doi **(ה)** devenind una, energiile lor să fie integrate în el şi să producă roadele lor.

Aceasta este fecunditatea promisă lui „şi” de către Dumnezeul care a separat pentru a uni şi înmulţi [75]. Să nu vedem această „înmulţire” ca o fecunditate de ordin numeric, ci de ordin calitativ. „Fructele” care se nasc din om atunci când el concentrează în sine, într-o unitate trăită, cei doi poli ai fiecăreia dintre dualităţile care l-au sfâşiat mai întâi, aceste fructe sunt emergenţele sale divine. Ele îi ţes rochia de mireasă, tunica sa de lumină.

wāw (ו) este uniunea-fecunditate cu condiţia să fie o relaţie corectă. **wāw (ו)** este secretul relaţiei corecte. Acest lucru va fi verificat în cuvântul **אור 'ōr** „lumină” [76], în care **(ו)** uneşte într-o relaţie corectă **(א)**, emisia creatoare, şi **(ר)**, receptivitatea - chiar rezistenţa. Lumina se manifestă numai în această condiţie.

Ca **wāw (ו)**, Omul trebuie să verifice corectitudinea acestei relaţii. Omul-Cristos întruchipează plenitudinea acestei corectitudini. El este raportul exact al tuturor lucrurilor.

Am văzut [77] că atunci când ebraica leagă cele două litere **bēţ (ב)** şi **'āleph (א)** cu **wāw (ו)**,

---

71 Gen. 1, 20 şi 24
72 Gen. 2, 1.
73 Cf. cap. XXIV (studiul literei **tāw**).
74 Doar „a doua zi” nu este descrisă ca fiind „bună”. Cf. A. de F. p. 139 şi 167.
75 Cf. p.51
76 Cf. Cap. XXII, p. 221-222
77 Cf. Cap. IV, p.40

formează verbul **בוא bō'** care înseamnă „a intra, a pătrunde, a se afla cu, a realiza...". „Intră în arcă...", îi spune Dumnezeu lui Noe [78] care este astfel invitat să se realizeze, să intre în «ţara promisă».

Wāw (ו) este, de asemenea, uniune-fecunditate atunci când uneşte doi **dāleṯ (ד)**; formează apoi cuvântul דוד **dōḏ**, cel «iubit». Cuvântul דד **daḏ** (format numai din doi **dāleṯ** este „ugerul" sau „fântâna". Când Omul, **wāw (ו)**, bea din izvorul acestor două ugere, cele ale cerului şi ale pământului, cele ale luminii şi umbrei sale, când uneşte totalitatea contradicţiilor sale şi trăieşte, una după alta, diferitele sale matrici, el este Iubitul, iubitul lui Dumnezeu, cântat de *Cântarea Cântărilor.*

Cel iubit este încă Omul **(ו)** care stă între două uşi **(ד)**, Omul în mişcare.

Dāwiḏ nu este altceva decât acelaşi cuvânt דוד în interiorul căruia **wāw (ו)** este consonant. David, care l-a iubit pe Ionatan, l-a cruţat pe Saul, a fost uns de Samuel şi a devenit rege, David care a dansat în faţa uşii Chivotului Sfânt, este întruparea însăşi a Celui Iubit.

אוה 'awwāḥ este „dorinţă". **Wāw (ו)** uneşte aici capul **(א)** cu plămânul **(ה)**, informaţia cu manifestarea. Evreul, informat despre Dumnezeu, nu este altceva decât o dorinţă de a se întoarce la El şi lucrează în această direcţie. Respiraţia **(ה)**, în acest cuvânt, este deja gândire, apoi iubire, vorbire şi acţiune.

Valoarea aritmetică a cuvântului „*dorinţă*" **אוה** este 12, care este şi cea a cuvântului **(וו) wāw** „cuiul", „cârligul": acelaşi număr, aceeaşi energie, aceeaşi putere.

Dorinţa este ceea ce îl leagă pe Om de obiectul dorinţei sale. Când acest obiect nu este Dumnezeu, Omul devine bătut în cuie de banalitate şi se identifică cu ea. El este **6** care nu poate trece la **7**. Bătut în cuie în prima parte a zilei a 6-a, în lumea animală, el rămâne un animal, dar nu intră în dimensiunea pe care i-o conferă calitatea sa de chip al lui Dumnezeu. El este opusul Iubitului care trece prin porţi. El este 666 care se împiedică în **6**, îngheaţă în repetarea şi, şi, şi... şi nu ştie cum să trăiască conjunctura pentru a trece în **7**.

Acesta este unul dintre aspectele numărului fiarei denunţate de apostolul Ioan în viziunea sa apocaliptică [79]. Omul bătut în cuie în **6** poate acumula căsătorii externe; el găseşte acolo o compensaţie inconştientă pentru căsătoriile interne pe care nu şi le asumă. Prin aceste „căsătorii" înţelegem relaţiile nedrepte pe care Omul le stabileşte cu obiectele dorinţelor sale, aşa cum le-am exprimat în capitolul despre **dāleṯ (ד)** [80]. Există căsătorii drepte care sunt apoi icoane ale acestei vocaţii şi ale căii de a o atinge.

La Nunta din Cana (**qānāh**) [81], erau şase vase, simbolizând căsătoria exterioară. Hristos, spun Părinţii, devine al şaptelea vas şi începe transmutarea lentă a umanităţii prin celebrarea căsătoriei interioare: transformarea apei în vin, care va deveni sânge. În momentul căsătoriei finale, pe Cruce, Sângele va deveni Duhul, care îi va îmbăta pe apostoli în ziua Cincizecimii.

Aceasta este esenţa misterului creştin.

Ca şi în ziua a 6-a din *Geneză*, când Dumnezeu îl creează pe **'ādām**, în luna a 6-a a gestaţiei sale în apele pântecelui, copilul este complet fiziologic.

Dar, aşa cum **'ādām** nu şi-a început viaţa ca fiinţă umană până în cea de-a 7-a zi, pentru a se împlini în cea de-a 9-a, tot aşa - între lunile **6** şi **9** ale vieţii sale intrauterine - copilul îşi maturizează o calitate a fiinţei sale într-o operaţiune comparabilă cu activitatea de coordonare şi fertilizare a **wāw (ו)**. Acest lucru are loc numai pentru că **wāw (ו)** face parte din Tetragrammatonul יהוה divin şi intră în rezonanţă cu **yōd (')**.

În luna a 6-a de sarcină, Elisabeta a fost vizitată de verişoara sa Maria; Ioan, **wāw (ו)**, a fost apoi vizitat de Hristos-**yōd (')** şi a sărit în pântecele mamei sale [82].

6 pregăteşte trecerea de la starea de identificare cu animalul la starea de Om care urmează să devină zeu.

---

78 Gen. 6, 18
79 Apoc. 13, 18.
80 Cf. p. 61
81 Ioan 2, 1-10
82 Luc. 1, 26 şi 44

CAPITOLUL IX

ZAYIN

A şaptea literă: **ZAYIN (ז)**
Valoare aritmetică: **7**

Iniţiala cuvântului **zayin (זין)**. Forma sa corespunde numelui său: **armă**.
Desenul din Sinai este o săgeată.

Hieroglifful egiptean din care provine este şi mai semnificativ: săgeata străpunge o piele de animal.

Săgeata este stilizată treptat:

Pe stela Mesha, găsim schiţa a ceea ce va deveni mai târziu **dzeta** greacă şi litera noastră „Z”. La Elefantina, desenul aminteşte mai mult de urma armei:

pare să fie originea literei adoptate în cele din urmă de ebraica pătrată.

Când **zayin (ז)** a mers în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a cere preşedinţia Creaţiei, el s-a referit la versetul din Exod [83]: „Adu-ţi aminte de odihna sabatică” (cuvântul *souviens-toi* începând cu **zayin**).

- *„Nu te voi folosi”, a răspuns Creatorul, „pentru că tu eşti imaginea războiului. Ai forma unei săbii ascuţite şi a unui pumnal, asemănătoare cu cea a literei finale* ***nūn (ן)*** *”.*

Ce minuni se ascund acolo! Să încercăm să le scoatem la iveală.

Šabbāt este a şaptea zi a Creaţiei, ziua în care Dumnezeu, după ce a văzut că lucrarea Sa este foarte bună, se retrage. Cuvântul שבת *šabbāt*, pe care îl vom studia cu ultimele litere ale alfabetului [84], înseamnă „retragere”. A şaptea zi este o pauză; atunci când perfecţiunea este atinsă, este necesară o pauză. Nimic mai bun nu mai poate fi făcut. Dar oprirea înseamnă moarte. Dar Dumnezeu este viaţă, Creaţia Sa este vie.

Cum pot fi împăcate aceste contrarii?

Cine poate concepe moartea la acest punct culminant al lucrării? Şi totuşi, o moarte este necesară pentru ca această perfecţiune să devină sămânţa, temelia unei noi deveniri care va atinge la rândul ei o nouă perfecţiune. Ea însăşi va experimenta apoi o moarte în care va redeveni sămânţa... etc.

Astfel pare să fie dinamismul lucrării lui Dumnezeu.

Aceasta pare a fi legea ontologică conform căreia Omul trebuie să moară şi să fie reînsufleţit înainte de a integra - şi pentru a integra - fiecare dintre nivelurile energetice ale Creaţiei.

---

83 Ex. 20, 8
84 Cf. Cap. XXIV, p. 267

Odată ce perfecțiunea a fost atinsă, trebuie să existe o schimbare de plan. Numărul **7** simbolizează această schimbare. Dacă este vorba de o moarte, al **8**-lea va fi învierea.

Care este ontologia acestei morți, care nu are nimic de-a face cu ideea pe care o avem despre moarte, în sensul că ea capătă un caracter înspăimântător din cauza necunoscutului pe care îl impune și a procesului aparent de descompunere pe care îl implică, Omul experimentând-o patologic de la „căderea” sa.

Cartea Genezei ne poate ajuta să înțelegem ce este moartea în sine, înainte de introducerea acestei patologii.

Vom vedea în studiul **yōd (’)** că Dumnezeu-'**Elohīm** este ca un artist care a pus bazele perfecte pentru opera sa. El se îndepărtează cu dragoste de ea pentru a o lăsa să-și respire propria respirație, să danseze imnul sevei sale și să cânte cu propria voce cântecul pe care l-a insuflat în ea. Dumnezeu-'**Elohīm** se retrage astfel încât יהוה să poată crește.

Această a șaptea zi este retragerea lui Dumnezeu pentru ca Omul să-și amintească de El.

„Adu-ți aminte de ziua de **šabbāt**..."[85].

Întreaga istorie a omului ar trebui să fie aceea a rememorării, care se supune legii arhetipale a lui **7**. Pentru a-și aminti de **yōd (’)** care se află în adâncul său, omul va trebui să treacă prin „uși”, progresând de la o etapă la alta. Finalizarea unei etape îl obligă apoi să se retragă pentru a putea trece la etapa următoare.

Calea amintirii este o icoană a **šabbāt**-ului divin.

Ea începe la punctul de ruptură al perfecțiunii pe care Dumnezeu tocmai l-a observat la sfârșitul celei de-a șasea zile când, în ceea ce poate fi dezvoltarea celei de-a șaptea zile, Dumnezeu spune:

„*Nu este bine ca omul să fie separat de el însuși. Să-i facem un ajutor, fața lui față în față...*"[86].

Balamaua dintre moarte și înviere este în cuvântul „ajutor” עזר **'ēzer**. El este construit în jurul unui pilon central, **zayin (ז)**, prin cele două litere care alcătuiesc cuvântul רע **ra’**, care este numit „rău”, dar despre care am arătat [87] că este „încă-nu-lumina”. **zayin (ז)**, **7**, în inima cuvântului, începe să lucreze în întuneric. Este arma „amintirii”.

Cuvântul עזר **'ēzer** este o anagramă a זרע **zera'**, care înseamnă „sămânță”. Alcătuite din aceleași litere, aceste cuvinte au aceeași putere.

În profunzime, în această a șaptea zi - **šabbāt**-ul lui Dumnezeu, dar și **šabbāt**-ul omului - Dumnezeu îl conduce pe **'ādām** în întunericul diferitelor sale câmpuri de conștiință, pentru ca el să își amintească că, făcut din fiecare dintre ele, el trebuie acum să le integreze, să devină ele. Perfecțiunea atinsă la un nivel este doar sămânța următorului nivel, o sămânță care trebuie să moară pentru a renaște în noua lumină până când ajunge la câmpul care conține „sămânța” sa, **yōd (’)**.

Fiecare retragere dintr-un câmp împlinit va elibera forțele care îi vor permite Omului să se ridice din nou într-o lumină tot mai strălucitoare.

Tragedia „căderii” are loc atunci când **'ādām** se află în fața unei noi uși și este oprit, verificat: se ridică o „barieră”; aceasta va fi subiectul următoarei litere, **ḥēṯ (ח)**, legată de numărul **8**. În loc să meargă înainte, **'ādām** merge înapoi: el se identifică din nou cu lumea animală din ziua a șasea, uitând de **yōd**-ul care este.

Cărțile sacre îl învață să-și amintească, dar de acum înainte, pentru a continua drumul - de la întuneric la lumină succesivă până când va îmbrăca „haina de nuntă” - Omul trebuie să lucreze cu această natură animală („tunică de piele”) care generează suferință.

---

85 Ex, 20, 8
86 Gen. 2, 18
87 Cf. S. du C., p. 37

„*Vei naşte în durere...*" [88], dar naşterea este încă posibilă; Omul poate găsi calea de întoarcere la **7**.

Numai **zayin (ז)**, care pătrunde în tunica pielii, îl poate conduce pe Om să se elibereze, să îşi recupereze natura originară, care nu este „supranaturală", ci pur şi simplu naturală pentru el.

Acesta este motivul pentru care **zayin (ז)** poate fi contemplat ca o armă „masculină", o armă penetrantă care îi permite Omului să îmbrăţişeze câmpurile sale de conştiinţă, cunoscute şi ca „patriile" sale interioare.

Rădăcina **זכר** „a ţine minte" este, de asemenea, rădăcina cuvântului **zākhār** „masculin". A fi bărbat, spunem mai departe [89], înseamnă să ne amintim de „femininul" nostru (patrii materne interioare) pentru a-l iubi şi a ne căsători cu el.

În acest sens, **zayin (ז)** este principiul întregii mişcări.

Verbul **זוז zūz** înseamnă „a se mişca". Ne mişcăm în spaţiul-timpul exterior doar pentru că ne bucurăm de posibilitatea de a ne mişca în spaţiul-timpul nostru interior.

„Zīz, zīz..." îi spune un bărbat copilului său care îl împovărează, "ieşi de acolo..." - zīz, zīz..." ne spune **'Elohīm**, nu te aşeza niciodată, «lasă-ţi tatăl şi mama» [90], lasă-ţi cârjele care sunt necesare pentru o vreme, dar o închisoare după aceea.

Verbul „a părăsi" **עזב 'āzaḇ** este de asemenea construit pe pilonul lui **zayin (ז)**.

Septuaginta apocaliptică nu este altceva decât apariţia a „două lucruri noi şi a unui pământ nou"!

Nu este doar o poveste despre „sfârşitul timpurilor", aşa cum se crede de obicei, ci despre sfârşitul unui timp, al unui ciclu, care poate fi astăzi, chiar acum, dacă ştim să lăsăm **zayin (ז)** să lucreze în noi. În cele din urmă, va fi sfârşitul spaţiu-timpului, împlinirea Creaţiei, întoarcerea ei la Tatăl, la UNUL.

Cei care nu se „mişcă" sunt sterili, chiar morţi.

"*Lăsaţi morţii să îngroape morţii*", spune Hristos [91], «*dar urmaţi-Mă*».

Când **zayin (ז)** lucrează asupra suflului **(ה)** creaturii **(ב)** - cuvântul furnică **זהב zāhāḇ** ne dezvăluie acest lucru - apare „aurul"!

„*Şi aurul acestui pământ este bun"* spune *Geneza*[92]. Acesta este „pământul" lui **ḥavīlāh**, udat de primul râu care a ieşit din Ēden, **pīšōn**-ul... pământul căsătoriei noastre finale.

Din **zayin** în **zayin**, Omul devine „aur", el devine lumină totală.

Când **Lemekh**, ultimul descendent al lui Qaïn, a anunţat solemn economia salvării umanităţii, spunând :

„ *Qaïn va sta drept de 7 ori, iar Lemekh de 77 de ori*" [93], când apostolii au venit să-l întrebe de câte ori să ierte, Hristos a răspuns:
„*nu până la 7 ori, ci de 70 de ori 7*" [94], puterea lui **7** este neîndoielnic semnificată: **7** este «moarte şi înviere», şi iarăşi «moarte şi înviere», şi aceasta neobosit până la învierea finală, pentru că iertarea Omului este în chipul iertării divine, infinită.

În matematică, semnul infinitului este deja un **8** culcat: ∞**.** Învierea este în **8** ridicat.

*

* *

Totuşi, să nu abordăm studiul lui **8** fără a contempla mai întâi energia lui **7** în litera **zayin (ז)**, dar legată de această dată de celelalte două litere care o separă de **yōd (')** - ne referim la **ḥēṯ חית**

88 Gen. 3, 16
89 Cf. Cap. XXII, p. 228
90 Gen. 2, 24
91 Mt. 8, 22
92 Gen. 2, 12
93 Gen. 4, 24.
94 Mt. 18, 22

de valoare **8**, şi la **ṭēṯ** טית de valoare **9**. Să scriem aceste trei litere între **wāw (ו)** şi **yōd (’)** după cum urmează:

wāw	ו	6
zayin	זין	7
ḥēṯ	חית	8
ṭēṯ	טית	9
yōd	’	10

şi comparaţi acest desen cu cel al Tetragrammatonului divin

Cele trei litere de valoare **7**, **8** şi **9** provin din **wāw (ו)** şi sunt toate construite în jurul **yōd (’)** pe care îl poartă în pântece şi îl nasc în **10**. Toate trei sunt ca nişte **yōd**-uri **(’)** mari şi grei a căror gestaţie o asigură până la terminarea celor **9** (iar cele 9 luni de sarcină îşi au principiul acolo: copilul construit, identificat cu lumea animală până în luna a şasea, îşi elaborează în **yōd (’)** „persoana” sa, pe un plan subtil şi divin, în ultimele trei luni, aşa cum am văzut mai sus [95]).

Omul de astăzi, născut în „cădere”, este re-identificat cu **6**. Experienţa sa, captată în timpul care separă naşterea de moarte şi în spaţiul matricei cosmice, este cea a elaborării **yōd**-ului **(’)** „persoanei” sale. Este actualizarea de la **6** la **10**, trăită simbolic ca o premisă în ultimele trei luni ale vieţii sale fetale. Omul, care începe să se „mişte” în acest uter, trece de la **6** la **7**.

Dacă contemplăm Sabia Tetragrammatonului, descoperim că Omul-**wāw (ו)**, Omul din ziua a şasea - la plecarea sa - prins între cei doi poli ai dualităţii (cei doi **(ה) hē**), are vocaţia esenţială de a integra totalitatea dualităţilor sale pentru a face unitate în el însuşi şi pentru a-şi pune apoi pe umeri adevăratul său cap, capul său total informat, total cunoscător, **yōd (’)**.

A te „mişca” înseamnă a-ţi asuma munca de integrare.

„A te naşte la **yōd** înseamnă a aduce divinul [96] în lume în interiorul nostru.

Cele trei litere **zayin**, **ḥēṯ** şi **ṭēṯ** sunt principiile acestor trei etape ale gestaţiei noastre divine. Din acest punct de vedere, **zayin (ז)** este prima etapă. Este balamaua la care Dumnezeu se retrage (**šabbāt**) în inima omului, pentru a-şi face sămânţa să crească în om.

„Amintindu-şi” sămânţa-יהוה care este, Omul intră apoi în dinamica vocaţiei sale.

Dacă primele şase litere au cântat structurile Creaţiei, următoarele trei profeţesc Istoria noastră, această „istorie” pe care umanitatea, sterilă până când se ştie însărcinată, abia a început să o trăiască!

---

95 Cf. Cap. VIII, p. 79

96 Cf. Cap. XII (studiul literei **yōd**)

CAPITOLUL X

ḤĒṬ

A opta literă: **ḤĒṮ (ח)**
Valoare aritmetică: **8**

Această literă **ḥēṯ חית** este un simbol al „barierei”, al „gardului”.

De la hieroglifele egiptene la ideogramele feniciene, fără a uita ebraica sinaitică, această literă reprezintă diverse forme de „barieră”, dintre care cea mai recentă este pe stela Mesha.

Acest desen este legat de grecescul **eta H** și de litera noastră „**H**”.

Numele acestei litere **ḥēṯ חית** poartă în centrul său **yōd**-ul **(’)**. Cele două litere ח și ת care înconjoară **(’)** alcătuiesc cuvântul final חת **ḥaṯ**, „teroare, frică, spaimă”.

În categoriile noastre psihice, această noțiune de „teroare” pare negativă. Dar dacă încercăm, prin intermediul unui „**zayin** mental”, să murim în psihicul nostru și să pătrundem în ontologia valorilor care ne sunt propuse, putem admite că persoana care tocmai a trăit o moarte nu va putea învia spre lumina teribilă care o așteaptă decât dacă structurile sale au fost suficient de fortificate în faza întunecată anterioară și, prin urmare, capabile să reziste contactului cu un nivel superior de energie.

În spatele acestei bariere terifiante, a acestui חת **ḥaṯ**, se află **yōd**-ul **(’)**, energia divină supremă spre care tinde întreaga Creație, și omul în special.

Faptul că între el și diferitele niveluri de energie la care are acces sunt plasate bariere pare a fi o măsură de protecție.

Miturile, poveștile și legendele personifică aceste „bariere” prin gardienii pragului, personaje sau animale înfricoșătoare, înspăimântătoare pentru cei care nu au trecut încă acest nou prag. Fiecare dintre ele nu este altceva decât un aspect al energiei cu care noul venit va trebui să se confrunte, dar această energie este acoperită de masca terifiantă pe care mintea nepurificată încă i-o pune. Să nu fugă de ea, să lupte cu ea, iar ființa purificată pătrunde, îmbrățișează și devine energia astfel atinsă.

Când Sfântul, binecuvântat fie El, a primit cererea de la **ḥēṯ (ח)**, l-a trimis departe, spunându-i:

*„Tu ești inițiala cuvântului 'păcat' (**חטא**), nu poți începe Creația”.*

Cuvântul **ḥēṯ’ חטא** este într-adevăr unul dintre multele cuvinte care desemnează „păcatul”. Dar, și aici regăsim admirabila ambiguitate a limbii ebraice, el înseamnă și „purificare”. Această purificare, foarte imaginabilă în contextul „căderii” umanității, nu mai este deloc imaginabilă - iar noțiunea de „păcat” și mai puțin - în contextul ontologic al Creației.

Ar introduce Sfântul, binecuvântat fie El, în principiul Creației o noțiune de „păcat”, chiar dacă ar fi prin respingerea acestuia cu o propunere de purificare?

Acest **חטא** este alcătuit din cele două litere care separă **zayin** de **yōd** și **'āleph**-ul final, cu alte cuvinte, cele două „litere barieră” care stau între experiența morții și a întunericului și accesul la divin. Prin urmare, acest cuvânt ne introduce în necesitatea unei purificări care nu are nimic de-a face cu purificarea morală, ci care este energia dinamică ce leagă cei doi poli „pur-impur” care sunt la fel de inseparabili unul de celălalt precum sunt cei doi poli „lumină-non-lumină”.

Omul zilei a șasea, despre care Dumnezeu spune că este foarte bun 1[97], este „pur”; totuși, el este și „impur” în raport cu Omul și apoi cu zeul pe care îl devine. Iar mintea atașată zilei a șasea

97 Gen. 1, 31

trebuie să se elibereze, să se purifice de ultimele structuri ale acestui plan al fiinţei, înainte de a le integra pe cele în care vor putea curge energii noi şi superioare.

Această moarte a structurilor este experimentată în ziua a şaptea, dar încercarea din ziua a opta, bariera, este cea care va elibera o nouă descărcare de energii în Om şi va promova structurile interioare care îi vor permite să le experimenteze.

Nimic nu poate fi adus Omului din exterior. Evenimentele nu pot decât să provoace în el, prin respingere sau adoptare, singurul eveniment care determină deschiderea rezervelor sale succesive de energie şi punerea în funcţiune a structurilor care le canalizează.

La acest nivel al încercării se află „păcatul" umanităţii. Luat în „noaptea" sa, sub forma „somnului" - pe care l-am studiat cu **zayinul** - **'ādām** este invitat să se elibereze de structurile sale din „ziua a şasea". În întunericul său, el îl întâlneşte pe Şarpe, gardian al pragului, „barieră" divină. Istoria evreilor va fi presărată cu aceste bariere.

Nu cumva Moise, viitorul eliberator al acestui popor, a întâlnit „*în timpul călătoriei, într-un loc unde a petrecut noaptea, pe* ***יהוה*** *care l-a atacat pentru a-l ucide*"?[98] După această moarte s-a revelat noua dimensiune a lui Moise: „*Iată, i-a spus el, te voi face* ***'Elohīm*** *pentru Faraon*" [99].

Moise nu a fost „făcut **'Elohīm**" de către o forţă exterioară, arbitrară. **יהוה** este în el zeul care este în potenţial şi ale cărui cerinţe exigente de evoluţie îl vor determina să îl conducă pe Moise de la moarte la învieri succesive.

„Şarpele" este, în Om, „cel mai înţelept dintre **ḥayyaṯ haśśādeh חית השׂדה** [100](cuvânt cu cuvânt: „vieţuitoarele câmpului"), ceea ce traducătorul redă prin „cel mai viclean dintre animalele câmpului". Or, acest cuvânt „vii" sau „animale" nu este altul decât litera noastră **ḥēṯ חית** pronunţată **ḥayyaṯ**, dar structurată cu aceleaşi litere.

Am putea traduce acest pasaj din Geneza astfel: „*şarpele este cea mai înţeleaptă barieră din câmp*" (a conştiinţei). Acest cuvânt „câmpul - **השׂדה haśśādeh**" ar putea fi scris şi **שׂדי šādday**, dacă am pune împreună cei doi **hē (ה)** pentru a face un **yōd (')**. Iar **šādday שׂדי** este unul dintre cele mai mari Nume Divine (pe care îl vom studia cu litera **šīn ש**).

În adâncuri, şarpele devine o „barieră divină". Numele său **נחשׁ nāḥāš** [101] este construit în jurul lui **ḥēṯ (ח)**. În centrul său, este o „barieră".

În mitul biblic, şarpele îl opreşte pe om în drumul său pentru a-l testa. Este **'Ādām** capabil să urmeze legile cosmice care i-au fost explicate şi care guvernează inevitabil Creaţia, întrucât acestea sunt ontologice, arhetipale şi absolute? Doar cu această condiţie, Omul va putea să îşi continue drumul şi să înceapă cucerirea lui **'iššāh** - femeia - adică cucerirea de sine. Numai cu această condiţie, Omul va putea să se lanseze în marea aventură a căsătoriei sale cu sine însuşi, a cărei neîmplinire ar însemna moartea, imposibilitatea ca **ב** să găsească **(א)**-ul final, ca Omul să fie căsătorit cu Dumnezeu.

Pentru a verifica acest lucru, şarpele îi sugerează subtil lui **'ādām** să încalce această lege şi să mănânce fructul Pomului cunoaşterii dualităţii.

Fructul din vârful Copacului este cel al „multiplicării care încununează creşterea" [102] şi, antinomic, cel al unităţii cucerite dincolo de toate dualităţile integrate, îmbrăţişate. Pentru **'ādām**, consumul acestui fruct înainte de a deveni unul este iluzia căsătoriei, iluzia unităţii cucerite. Crezând că este UNU, el nu mai poate deveni UNU. El este acum steril. El face din şarpele putere-viaţă, putere-moarte.

Cuvântul **חטא ḥāṯā'** devine apoi „păcat", iar cele două bariere devin obstacole în calea **'āleph**-ului final **(א)**, a împlinirii în Ţara Promisă. Acest cuvânt este format din rădăcina verbului **חטא ḥāṯā'** care înseamnă „a rata": a „păcătui" înseamnă „a rata ţelul".

---

98 Ex. 4, 24
99 Ex. 7, 1.
100 Gen. 3,1. Cf. şi cap. XXI, unde vom studia „viclenia divină" ca parte a Înţelepciunii.
101 Cf. studiului acestui cuvânt în cap. XXIII, p. 246.
102 Gen. 1, 28

Cea mai izbitoare viziune a celor două dimensiuni ale şarpelui pe care omul le va experimenta începând din acest moment: putere-moarte şi putere-viaţă, este cea în care, în deşert (deşertul nostru), evreii sunt atacaţi de „şerpi aprinşi” care îi muşcă mortal.

Amintind de şarpele din *Geneză* care o răneşte pe **'iššāh**, soţia interioară a lui **'ādām** - adică **'ādām** însuşi în potenţialul său energetic - la călcâi (la naşterea energiilor, împiedicându-le să urce spre împlinirea lor), aceşti şerpi sunt şerpii noştri, demonii noştri, energiile noastre întoarse împotriva noastră, condamnate să mănânce ţărână: să mănânce Omul chiar de la punctul său de plecare - căci Omul a fost modelat „ţărână, luată din pământ” [103] (vom studia acest cuvânt cu litera **rēš**).

Confruntat cu aceşti şerpi mortali, יהוה i-a spus lui Moise să construiască un (şarpe) *arzător*[104]. Arhetip al coloanei de energii divine pe care Hristos a identificat-o mai târziu cu Arborele Crucii [105], şarpele de bronz pe care Moise l-a ridicat în deşert a ucis şerpii aprinşi şi i-a înlocuit pentru a da o nouă viaţă poporului său.

Hristos, noul **'ādām**, este, de asemenea, noul Şarpe, aducându-l pe Om în armonie perfectă cu energiile sale vitale, făcând din El Înviatul, Cel Viu, **8**-ul.

- În primele secole creştine, baptisteriile erau octogonale. -

Când **'āleph**-ul **(א)** întâlneşte **ḥēṯ**-ul **(ח)**, ele formează cuvântul אח **'āḥ**, „frate”.

„Fratele” este cel în care «Dumnezeu **(א)** se face barieră **(ח)** »! Şarpele a fost acest prim frate. Deoarece omul nu a trecut această barieră, restul istoriei sale - până la Hristos - va fi cea a „fraţilor duşmani”. Acest lucru este valabil şi în interiorul omului: cel care îl refuză pe fratele care este, în umbra sa, energia sa vitală, se distruge pe sine. Atunci când lucrează cu arma masculină **zayin (ז)** şi „merge spre **'āleph (א)** - ca fiul risipitor [106] - se confruntă cu «fratele», cu bariera...

Fratele este încă „celălalt”... şi acesta este testul; ceea ce îl face pe Sartre să spună: „Iadul sunt ceilalţi oameni” [107], dar celui care a trecut bariera: „Ah, ce bine este pentru fraţi să locuiască împreună!” [108].

Persoana care a trecut bariera şi l-a acceptat pe frate, în sine şi în afara sa, găseşte de cealaltă parte a acesteia: חי **ḥay**, „viaţă”. Acest cuvânt este format din primele două litere ale literei **ḥēṯ** חית. Viaţa şi bariera sunt inseparabile, deoarece bariera este esenţială pentru naşterea unităţii, **yōd (’)**.

Viaţa fără bariere ar fi sterilă. Moartea fiziologică, aşa cum o cunoaştem noi, este o barieră care face parte din viaţă. Dar este necesar ca omul să întâlnească alte bariere înainte de aceasta pentru a intra în viaţa reală. Altfel, experienţa sa terestră rămâne o iluzie.

Numărul „unu” - Numele divin אחד **'eḥād** - este atins de Om atunci când «fratele (אח) a trecut prin uşa **(ד)** », când «celălalt a integrat structurile», când dualitatea este depăşită.

אחד **'eḥād**, tot Dumnezeu **(א)** este cel care se face „punct” (חד **ḥad**): Dumnezeu la care nu ajungem decât la vârful nostru.

אחד **'eḥād** este format şi din אד **'ēd** care cuprinde litera **ḥēṯ (ח)**. אד **'ēd** este „aburul” dorinţei Omului pentru Dumnezeu; este forţa motrice fundamentală care îi dă Omului puterea de a apuca bariera şi de a integra proba.

Calitatea „casei” **(ב)** din spatele „barierei” **(ח)** - חב **ḥoḇ** - este „pântecele”, „partea ascunsă, cea mai intimă a fiinţei”.

חבא **ḥābbā’** înseamnă „a ascunde”. Vedem că doar **(א)**-ul final se ascunde în „pântecele” (חב) Creaţiei **(ב)**.

Rădăcina חבה dă verbul **ḥāḇāh**, care înseamnă de asemenea „a ascunde”, dar dă şi substantivul **ḥibbāh**, un alt cuvânt pentru „dragoste”, „tandreţe”.

---

103 Gen. 2, 7
104 Numeri 21, 8
105 Ioan 3, 14
106 Luc. 15, 11-32
107 În „*Huis clos*”.
108 Ps. 133, 1.

חוה **ḥawwāh** - Eva - este numele dat de **'ādām** femeii după căderea „*pentru că ea este mama întregii vieți*”.[109]

Textul este clar: nu este vorba de femeie în raport cu bărbatul, ci de faptul că **'ādām** îi dă rezervei sale de energie - sursa vieții - numele de Eva. Doar ea îi va permite să își împlinească vocația de mamă: să nască din el însuși pentru el însuși, după ce a trecut de barierele care îl separă de ea și, în cele din urmă, de el însuși.

După botez, Hristos, noul **'ādām**, retrăiește experiența întâlnirii cu șarpele în **'eden**, fiind condus de Duhul Sfânt în deșert pentru a se măsura cu Satana. Rodul Pomului Cunoașterii îi este apoi prezentat sub forma celor trei ispite, fiecare dintre acestea corespunzând unei calități a fructului prezentat lui **'iššāh** în **’eden** (adică „de dorit pentru vedere, bun de mâncat, prețios pentru succes” [110]).

Aceasta este bariera.

Hristos o depășește.

Apoi, spune evanghelistul, „îngerii au venit și i-au slujit” [111].

8-ul este depășit.

Cele 9 ierarhii angelice își deschid inimile.

109 Gen. 3, 20
110 Gen. 3, 6
111 Mt. 4, 11

CAPITOLUL XI

ṬĒṮ

A noua literă: **ṬĒṮ (ט)**
Valoare aritmetică: **9**

Această literă **(ט)** este inițiala cuvântului **ṭēṯ טית**, care se crede că înseamnă „șarpe”, în legătură cu forma sa. De fapt, este o ideogramă foarte veche care reprezintă un șarpe mușcându-și coada. Același semn era folosit de egipteni pentru a desemna un „scut”. Scutul primitiv era rotund, având forma șarpelui.

De-a lungul primului mileniu, designul literei s-a stilizat în jurul literei găsite pe sarcofagul lui Ahiram (1000 î.Hr.) și din nou pe stela Mesha (800 î.Hr.):

A suferit o ușoară transformare în greaca arhaică

și o regăsim în greaca clasică în litera **theta Θ**, literă care a dispărut ulterior din alfabetele noastre. Ebraica pătrată se întoarce la primul desen al „șarpelui” **(ט)**.

9 nu este încă **10**.

Nimeni nu va putea să o cunoască pe cea de-a **10**-a fără să o fi atins pe cea de-a **9**-a, această perfecțiune a creației, simbolizată în mod misterios de un semn al împlinirii: cel al șarpelui al cărui cap se unește cu coada sa.

De ce acest semn este și cel al scutului?

Atât de teribilă este energia divină conținută în **yōd**, **10**, după desfășurarea sa în dualitatea celor doi **hē (ה)**, încât heruvimii - a **8**-a ierarhie angelică - îi păzesc ușa.[112]

A noua literă a alfabetului, în timp ce exprimă perfecțiunea Creației și reintegrarea aproape totală a energiilor în divin, simbolizează și protecția - o nouă barieră - în fața divinului.

Este scutul din fața Sabiei.

Înainte de a ajunge la **yōd (’)** la mânerul Sabiei, care corespunde capului Omului, iubita din *Cântarea Cântărilor* cântă despre frumusețea **šūlammīṯei** („Sulamita”) [113]:

„*Gâtul tău este ca turnul lui David pentru un arsenal. De el atârnă o mie de scuturi, toate scuturile celor curajoși*”.

Numărul 1000 este **'āleph**-ul final.

Fecioara lui Israel, chemată să devină Mireasă, întreaga Creație - fiecare ales în parte - tocmai a îmbrăcat veșminte din ce în ce mai somptuoase, energiile. În avangarda cuceririi sale, ea se ascunde în spatele scutului său de lumină, himenul său. Iubită de Soț, primită de El în această ultimă naștere a ei însăși, ea se întoarce; scutul devine o cupă și primește Sabia.

Ea dă naștere și devine יהוה.

Faptul că scutul trebuie confundat cu șarpele este misterul profund al șarpelui pe care l-am abordat în studiul lui **ḥēṯ (ח)**. Acest animal simbolizează creșterea energiei. Mai întâi se târăște, apoi este chemat să se îndrepte (cu crucea izbăvitoare) și să urce pe coloana vertebrală, ajungând la cap, unde, după ce și-a încheiat ciclul, limbajul simbolic spune că șarpele își mușcă singur coada.

Acest simbol, comun întregii umanități, se regăsește în special la azteci sub forma șarpelui *Ouroboros*.

---

112 Gen. 3, 24

113 Cântarea Cântărilor 4, 4

La acest nivel al evoluției, picioarele s-au unit cu capul [114], **alfa** a devenit **omega**. Creația este completă. Ea reintegrează divinul din care emană, pentru a fi adusă la cel mai sublim nivel al Frumuseții.

„Acrobatul din Vézelay”, figura misterioasă, centrală, care surmontează capul lui Hristos în slavă în timpanul acestei bazilici și al cărui corp se arcuiește în spate, astfel încât capul se întâlnește cu picioarele, nu este altul decât Omul împlinit. În alte discipline (Tarot), el este numit „Nebunul”.

Omul a „încheiat” ciclurile evoluției sale.

Verbul „a completa” și substantivul „scut” au aceeași origine: cuvântul latin **bucca**, gura.

Omul, care urcă tot arborele care este, finalizează Lucrarea în Roșu la nivelul gurii, organul care dă naștere Logosului, **yōd**-ului. După cum putem vedea, structurile corpului uman așteaptă această împlinire [115].

Dar când litera **ṭēṯ (ט)**, care pretindea că este inițiala cuvântului **טוב ṭōḇ**, s-a prezentat la rândul ei pentru a cere întâietate în opera de Creație, Sfântul, binecuvântat fie El, a alungat-o, spunându-i: „*Nu vei fi folosită la crearea lumii, pentru că ești rezervată lumii viitoare. Nu ai nimic în comun cu lumea pe care vreau să o creez acum*”.

Cuvântul care ilustrează pe deplin simbolismul literei **ṭēṯ (ט)** este **טוב ṭōḇ** care înseamnă „bine-bun-frumos”, în sensul perfecțiunii Binelui și Frumosului. Este cuvântul care desemnează „binele” în Copacul Cunoașterii cunoscut sub numele de „al binelui și al răului” - „binele”, așa cum am văzut, semnificând perfecțiunea în fața a ceea ce este în contradicție permanentă cu această perfecțiune, căci lumea divină nu poate fi abordată decât în dinamismul acestei contradicții.

Atunci când literele **bēṯ (ב)** și **ṭēṯ (ט)** se întâlnesc la nivelul **wāw (ו)** care le leagă, **טוב ṭōḇ** indică deja că armonia perfectă domnește în lumea creată. Am subliniat [116] că ea încununează fiecare dintre cele șase zile despre care Creatorul spune că a făcut minuni, dar o minune destinată a fi realizată în fața și cu opusul său, pentru a face minunea unei minuni și mai admirabile.

În prima zi, cuvântul **טוב ṭōḇ** descrie lumina. Adevăratul **ṭōḇ** va califica lumina care va integra tot întunericul.

„*Tu ești* **טוב**, *dar ești doar sămânța adevăratului* **טוב** *pe care îl veți fi în Ierusalimul Ceresc*”, pare să spună Sfântul, binecuvântat fie El, care continuă să se adreseze potrivit, spunând: «Binele pe care îl reprezinți este închis și ascuns în voi, așa cum este scris: »*Cât de mare este abundența bunătății voastre pe care ați ascuns-o pentru cei care se tem de voi*” [117]. Tocmai datorită Binelui pe care îl ascunzi în tine, porțile Templului vor fi împinse în pământ, așa cum este scris: „*Porțile sale sunt împinse în pământ...*” [118].

Așa cum sămânța ascunde copacul și așa cum ea trebuie să fie scufundată în pământ și să moară acolo pentru ca copacul să germineze, să crească și să-și atingă plenitudinea, la fel se întâmplă cu **טוב ṭōḇ** care trebuie să fie scufundat și să moară în opusul său - **ורע wārā'** -8[119] până când, renăscând din el, construiește cu el însuși Ierusalimul ceresc.

Așadar, dacă **ṭēṯ (ט)** este simbolul perfecțiunii atinse, el introduce, de asemenea, în mod inexorabil, nevoia de distrugere pentru a atinge o perfecțiune mai mare (timpurile perfect, imperfect și mai mult ca parfectul ale verbelor noastre sunt o amintire îndepărtată a acestui lucru).

Desenul șarpelui al cărui cap își întâlnește coada nu este niciodată închis, pentru că dacă s-ar atinge perfecțiunea absolută, aceasta ar însemna și moartea absolută.

Perfecțiunea absolută, dincolo de orice antinomie perfecțiune-moarte, este doar în Dumnezeu.

Perfecțiunea creatului este cea a „lumii viitoare”, adică a Creației total împlinite, când cei doi poli ai Arborelui Cunoașterii **ṭōḇ** și **ra’** vor fi unificați: lumina va fi căsătorit total întunericul; Omul va fi actualizat totalitatea potențialului său energetic. Devenind **יהוה**, el va fi **ṭōḇ**.

---

114 Cf. S. du C., cap. VII
115 Cf. S. du C., p. 364 și 367
116 Cf. cap. VIII, p. 76 și A. de F. cap. IV.
117 Ps. 31, 20
118 Lam. Ieremia 2, 9.
119 Cf. S. du C., p. 37

Tobie - טוביהו **ṭōḇīhū** - este un om drept în Israel. Numele său poartă primele trei litere ale Tetragrammatonului divin יהוה. Celelalte ה sunt înlocuite de stâlpul de lumină טוב al Arborelui Dualităţii. Suntem siguri că, pentru a-şi îndeplini numele, omul va trebui să coboare în întuneric. El devine orb. Călătoria sa în lumea subterană este asumată simbolic de fiul său - celălalt el însuşi în polul său masculin - numit Tobias. Când Tobias îşi recapătă vederea la sfârşitul acestei călătorii, este pentru a vedea lumina divină şi pentru a-l recunoaşte pe Rafael, îngerul, mesagerul lui יהוה. În căsătoria sa cu Sarah - un alt sine în polul său feminin - Tobias şi-a îndeplinit în totalitate Numele. El este lumina care a integrat întunericul.

טבל ṭoḇel înseamnă „imersiune” şi a dat numele de „botez”. Litera **(ל) lāmed** la sfârşitul cuvântului [120] simbolizează mişcarea în direcţia corectă. Imersiunea în apele botezului simbolizează scufundarea în energiile neîmplinite pentru a le îndrepta în direcţia cea bună către sursa lor divină şi pentru a transforma întunericul care este încă în lumină.

Botezul lui Hristos în Iordan a fost cântat de psalmist în antichitate [121]:

> *”Ce ai tu mare să fuzionezi*
> *Iordanul ca să te întorci?”,*

iar Creaţia se bucură de împlinirea sa.

În cele nouă *beatitudini* [122] Hristos arată calea spre această împlinire.

În cele nouă luni de sarcină ale unei femei este gravată simbolic fiecare dintre aceste beatitudini.

Dar chiar şi în antichitate, numărul **9** era legat de perfecţiunea Creaţiei. Cele nouă muze afirmau acest lucru pentru greci. Cele nouă proorocițe de pe insula Sein, pentru celți. Indienii numeau corpul uman „oraşul cu nouă uşi”.

În aritmetică, numărul **9** înseamnă zero.

În tradiţia creştină, numărul **9** simbolizează întreaga Creaţie, cu excepţia acelei părţi din ea care a fost prinsă în drama Căderii şi pentru a cărei mântuire Dumnezeu lucrează în Întruparea Sa[123].

Iisus spune şi această parabolă [124]:

> *„Ce femeie, dacă are zece drahme şi pierde una, nu aprinde o lampă, nu mătură casa şi nu caută cu sârguinţă până o găseşte*?
>
> *Când a găsit-o, îşi cheamă prietenii şi vecinii şi le spune: „Bucuraţi-vă cu mine, pentru că am găsit drahma pe care o pierdusem*”.

În acelaşi fel, vă spun, există bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte.

Cele nouă ierarhii îngereşti sunt cântate una după alta în timpul celor nouă zile care separă Înălţarea lui Hristos de Rusalii, zile în care Hristos urcă pe aceste nouă niveluri ale energiilor create pentru a deschide rodul Pomului Vieţii - dobândirea totală a Duhului Sfânt - din care apostolii sunt adăpaţi, ca şi cum ar fi beţi [125].

Oaia pierdută îşi ocupă locul printre celelalte **99**.

În corpul uman, această revărsare de energii este localizată în coloana cervicală atunci când capul este ridicat în deplină conştiinţă.

Acesta este momentul în care iconografia creştină înfăţişează fecioare cu gâturi extraordinar de dezvoltate, late şi puternice, simbolizând integrarea şi depăşirea ierarhiilor îngereşti, deoarece Fecioara a dat naştere Cuvântului.

---

120 Cf. cap. XIV (studiul literei **lāmed**).
121 Ps. 114, 5-7
122 Mt. 5, 3-11.
123 Lc. 15, 3-8.
124 Lc. 15, 8-10.
125 Faptele apostolilor 2, 15

„Tu, mai venerabilă decât heruvimii”, cântă Biserica, «*și incomparabil mai glorioasă decât serafimii, care fără pată l-ai născut pe Dumnezeu Cuvântul... pe tine te înălțăm*».

*

* *

La sfârșitul acestui prim studiu, dragul meu cititor, ți-ai deschis mintea și inima la forța explozivă a acestor litere care te cizelează, te sculptează și te structurează?

Ele sunt uneltele lui Dumnezeu.

Dacă ai înțeles că tu ești lucrarea mâinilor lor, atunci mergi mai departe și descoperă cu **yōd** că Dumnezeu își pune acum uneltele în mâinile tale și că și tu ești lucrătorul.

Aceste prime nouă litere conțin secretele singurei meserii care ni se pare corectă: să devenim Oameni! (Noi suntem doar ucenici care nu știm cum să ținem aceste unelte în mâini).

Următoarele litere, cele pe care le vom descifra în registrul zecilor, ne vor învăța cum să le mânuim pentru ca Omul să-și poată trăi vocația divină în rigoarea structurilor sale.

Căci a deveni Om înseamnă a lua calea divinizării.

Citite în registrul sutelor, literele vor dezvălui transfigurarea lumii - care este deja, în principiul ei -. Cu toate acestea, Omul nu va putea realiza acest lucru în exterior decât atunci când va fi transmutat cosmosul care este el în interior.

Lumea este ceea ce este Omul.

Nici o problemă sociologică, politică sau ecologică nu va fi rezolvată în profunzime în afara acestor perspective. Orice soluție „exterioară” va fi în cele din urmă sterilă până când Omul nu va realiza transfigurarea sa interioară.

Fie ca paginile care urmează să fie un ajutor pe această cale.

CAPITOLUL XII

YŌD

A zecea literă: **YŌD (’)**
Valoare aritmetică: **10**

Numele acestei litere - **yōd יוד** - este legat de cuvântul **יד yad**, care înseamnă „mână”, a cărui inițială este.

Ideograma (hieroglifa) primitivă prezintă un braț de mână întins >-1 .

Linia a devenit apoi mai stilizată:

într-un desen care nu a variat prea mult până în jurul anului 500 î.Hr., când se găsește indicând o mână deschisă în partea superioară a brațului ridicat y;

este similar cu desenul grecesc **upsilon**. Această literă, care a dat naștere grecescului nostru „**i**” („**Y**”), a fost distinsă ulterior de **iota**. În ebraica pătrată, **iota** a fost simplificată la un semn simplu (unii cred că un deget).

În diferitele sale forme, litera va simboliza întotdeauna „mâna” - cea care, deținând puterea creatoare divină (cea a lui **'āleph (א)**, omologul său în planul unitar), deține și cunoașterea. Ea modelează, creează și armonizează.

yōd (’) amintiți-vă [126], este germenele divin ascuns în inima Creației încă de la început. Ea este așezată în centrul literei **bēṯ בית**, apoi în centrul celor trei litere care o vor purta în gestație: **zayin (זין)**, **ḥēṯ (חית)** și **ṭēṯ (טית)**.

După ce se maturizează în pântecele lor, după ce înfruntă barierele prezentate de **(ח)** și de **(ט)**, se naște **yōd (’)**.

Litera **yōd (’)** conține Numele Tetragrammatonului divin יהוה marele Nume divin la care participă fiecare dintre Numele care ne informează în secret și constituie misterul fiecărei persoane. Acest NUME, necunoscut fiecăruia dintre noi până când nu devenim el, lucrează totuși în noi într-un mod decisiv. „Mâna” divină ne modelează; ea «face» fiecare element al Creației în sensul vocației sale corecte, adică în sensul reconducerii sale la arhetipul divin din care provine.

Povestea literelor **zayin (ז)**, **ḥēṯ (ח)** și **ṭēṯ (ט)** ar putea fi numită povestea celor de-a șaptea, a opta și a noua zile din *Geneză*. Este povestea noastră, povestea care ne determină zilele pe acest pământ și mult dincolo de el, zile care încep în capitolul al doilea al *Genezei*, în momentul în care[127] Dumnezeu-**'Elohīm** prezintă „*lucrarea Sa pe care a creat-o pentru a o face*”.

Începând cu capitolul al doilea, această lucrare nu mai este făcută doar de **'Elohīm**, ci de יהוה-**'Elohīm**, adică de Dumnezeu-Creatorul (**'Elohīm**), și din nou de El, care tocmai a instituit alteritatea în germenele יהוה în fiecare dintre noi.

Nu putem vorbi altfel decât în această contradicție: יהוה este total **'Elohīm** și, de asemenea, total Altul ![128]

Din această perspectivă, fiecare dintre noi - vibrând pe sunetul germen, **yōd**-ul creator - este lucrat de Cel care devine apoi „mâna olarului”; acesta sculptează, cioplește, ciocănește ființa noastră și o cizelează pentru a deveni El, **'ĕlohīm**, care suntem în potențial.

„*Am spus, tu ești **'ĕlohīm***" [129].

---

126 Cf. Cap. IV, p. 39
127 Gen. 2, 3.
128 Cf. cap. XXIV, conf. 4, p. 261.
129 Psalmul 82:6 și Ioan 10:34.

Iar Dumnezeu Creatorul devine artistul care a conferit operei sale propria sa putere creatoare.

Orice artist, indiferent de măiestria sa, cunoaşte experienţa prin care creaţia sa primeşte de la el o forţă vitală iniţială care îşi impune foarte repede autonomia şi îl obligă pe artist să coopereze cu ea; opera are propria sa forţă creatoare internă; ea îl conduce adesea pe autor acolo unde el nu credea că ar trebui să meargă, ca şi cum ar avea o conştiinţă şi un fel de cunoaştere a roadei pe care o dă.

Acesta este modul în care יהוה este în noi, în raport cu **'Elohīm**, Dumnezeu Creatorul. **'Elohīm** creează. יהוה-**'Elohīm** face.

Această „mână" a olarului este într-adevăr cea la care se referă profetul [130]: „Noi suntem lutul şi Tu eşti olarul. Noi toţi suntem lucrarea mâinilor Tale... Nu te mânia, O יהוה...".

Este, de asemenea, cea pe care o imploră Iov atunci când apelează la paternitatea Dumnezeului său [131]: *„Mâinile Tale au lucrat asupra mea, m-au făcut, unite în jur şi ai vrea să mă distrugi! Adu-ţi aminte că m-ai modelat ca pe lut...*".

Acest Dumnezeu este Iov însuşi în profunzimea vocaţiei sale şi îl modelează în focul încercării pentru ca el să devină Numele său.

Ca o sămânţă, el conţine fructul suprem al Pomului Cunoaşterii. **yōd (')** este Cunoaşterea. Fiecare naştere în el este o participare mai mare la Înţelepciunea şi Inteligenţa divină. Acesta este motivul pentru care „mâna" este un simbol al cunoaşterii şi de ce, ca deţinătoare a forţei divine, ea simbolizează, de asemenea, forţa şi puterea.

Aşa este mâna, aşa este **yōd (')** aşa este **10**.

Iniţială a numelui sacru יהוה , **yōd (')** a venit la rândul său să revendice primul loc în Lucrarea divină...

> *"Este suficient ca tu să fii marcat şi gravat în Mine însumi"*, a spus Sfântul, binecuvântat fie El, *"şi să fii punctul de plecare al întregii Mele Voinţe. Nu se cuvine să te rup de Numele Meu*".

Yōd (') este aşadar ataşat Numelui divin şi prezidează energia acestuia. Şi dacă, aşa cum credem noi şi cum confirmă *Zoharul*, Numele divin este Sabia - rigoarea Cuvântului care vibrează şi modulează structurile Creaţiei - **yōd (')** este într-adevăr începutul voinţei Celui Sfânt, binecuvântat fie El, Capul-principiu al operei create, dar ascuns la sursa fiecărei fiinţe, originea şi sfârşitul fiinţei.

Când Hristos şi-a învăţat ucenicii să se roage, i-a invitat să se roage Tatălui: „Facă-se voia Ta[132]. Voia Tatălui este ca fiica sa - Creaţia - să se nască în dimensiunea sa יהוה, pentru a fi căsătorită cu El.

Fiecare **'ādām**, fiecare fiinţă umană, este un יהוה potenţial. Fiecare „eu" îşi are rădăcina în **yōd (')** care îl face, îl modulează şi îl modelează pe fiecare dintre noi **(ב)** în secretul istoriei sale, astfel încât fiecare dintre noi îl fructifică, îl aduce în lume.

Pentru evrei, fiecare naştere se referă la aceasta, la însuşi principiul vieţii. Verbul ילד **yālad** - care înseamnă „a da naştere, a naşte" - este structurat pe **yōd (')** care este mobilizat de litera **lāmed** [133]. Doar naşterea copilului divin este luată în considerare de ei. Ei îl aşteaptă afară, în venirea lui Mesia.

Pentru creştini, Mesia exterior a venit, trasând prin viaţa, moartea şi învierea sa, calea interioară pe care trebuie să o urmăm pentru a face copilul divin să crească în noi şi pentru a intra în propria noastră dimensiune mesianică.

Până la parcurgerea acestei căi, suntem o umanitate sterilă, feminină, precum numeroasele femei din Biblie care experimentează sterilitatea înainte de a deveni fertile. Fecunditatea lor fizică

---

130 Is. 64, 7
131 Iov 10, 8-9
132 Mt. 6,10.
133 Cf. cap. XIV (studiul literei **lāmed**).

este atunci un simbol al fecundității lor spirituale, **yōd (’)** începând să lucreze în ele.

Întregul Israel își va avea punctul de plecare în misterul inefabil al **yōd (’)** cuprins în numele **śāray** שׂרי femeia lui **'aḇrām** אברם. Pus în mișcare, **yōd**-ul cuplului steril (care se află în numele de שׂרי) se separă în două conform legii arhetipale:

Unul dintre cei doi **hē (ה)** este dat lui **'aḇrām**, al cărui nume devine אברהם **'aḇrāhām**; celălalt alcătuiește propriul nume al lui **śāray**, care devine apoi שׂרה **śārāh**. Cuplul acum fecund este **'aḇrāhām-śārāh**.

Astfel, din sterilitatea care îi oprimase, cuplul devine fertil, al cărui fruct - Cel Dorit de Națiuni - îi va reuni pe **(ה)** risipiți, lipsiți de sens, nefericiți și sterili, arătându-le calea spre **yōd** (Țara Promisă) care îi unește, îi eliberează și le aduce lumina.

*În numele femeii este ținut ascuns **yōd**-ul.*

Femeia este simbolul femininului din fiecare dintre noi; ea este întunericul care ține sămânța, Lumina, în secret. Ea este întunericul care trebuie căsătorit pentru a-și dezvălui Numele celui care o pătrunde [134].

Mai târziu, Tamar - nora lui Iuda - a dat naștere la doi fii gemeni ai săi: Pareț, strămoșul lui Hristos, și Zeraḥ [135]. Zeraḥ, asemenea Înainte-mergătorul, anunță sosirea fratelui său întinzând mâna, ca și cum ar spune: „Iată ***yōd***-ul, iată-l pe Mesia”. Moașa înfășoară un fir stacojiu în jurul mâinii (un simbol al regalității). Copilul își retrage mâna, iar Pareț - „*cel care își sfâșie*” mama (în profunzime: „cel care face o gaură în lumea lui **mā**”), strămoșul lui Hristos - vine pe lume. Zeraḥ se naște după el.

Yōd-ul umanității, care fusese trezit în **śāray** intră într-o nouă manifestare a energiilor din Iuda - יהודה **yehūdāh** - al cărui nume este alcătuit din introducerea **dāleṯ**-ului **(ד)** în cadrul Tetragrammatonului divin יהוה.

Hristos, anunțat de profeți, nu este nici „Leul din semința lui Iuda”[136] (leu = regalitate), nici nu va muri de mâna lui Iuda, plasându-și Întruparea între aceste două **dāleṯ (ד)**, două «porți», polii nașterii și morții.

Yōd-ul, ca și Hristos mai târziu, este definit aici ca cel care face o gaură în structurile lumii pentru ca זרח **zeraḥ**, „lumina”, „strălucirea”, să se nască; pentru ca Duhul Sfânt, „cărămida”, să dea foc lumii.

Yōd-ul, „sabia cu două tăișuri”, poate fi de asemenea îndreptat spre inima unei ființe: atunci când Qaïn îl ucide pe Abel, **yōd**-ul **(’)** conținut în centrul numelui קין **qayin** îl ucide pe frate. Genealogia lui **qayin** dă seama, pe parcursul a șapte generații simbolice, de cele mai înalte civilizații ale umanității noastre... dar civilizații care promovează organizarea externă fără a ține seama de ordinea internă și care continuă să mânuiască „sabia” externă pentru a cuceri lumea! Această sabie varsă sânge.

Lemekh, ultimul urmaș al lui Qaïn, își dă seama de greșeala sa după ce dă naștere lui Tubal-Qaïn, fierarul, care - în focul forjei - atinge miezul lucrării. Lemekh se pocăiește și profețește!

Astfel, Shet îi este redat lui Qaïn „în locul lui Abel, pe care îl omorâse” [137]. שת **šeṯ** înseamnă „baza”, „fundația” [138]. O nouă bază îi este redată lui Qaïn: **yōd**-ul **(’)** din numele său **(קין)** va trăi din nou. Textul confirmă acest lucru:

„*Apoi au început să invoce NUMELE* יהוה” [139].

---

134 Cf. Cap. XXII, p. 228=229
135 Gen. 38, 27-30
136 Apoc. 5, 5
137 Gen. 4, 25
138 Cf. cap. XXIV, p. 267
139 Gen. 4, 26

Yōd-ul **(’)** din inima cuvântului שׁת **šeṯ** formează ultimele trei litere din **berē'šīṯ (**בראשׁית**)**, primul cuvânt din *Genezǎ*, ale cărui prime trei litere **ברא** formează verbul bārā’ „a crea”.

A crea înseamnă a pune bazele lucrării divine în **yōd**.

Acesta este unul dintre aspectele fundamentale ale mesajului biblic.

Plasat la sfârşitul unui cuvânt, **yōd (’)** indică prima persoană a adjectivului posesiv: „meu”. Singura posesiune a persoanei, a lui „eu”, este fiinţa sa divină, יהוה care trebuie să devină, Numele său care participă la NUMELE divin şi care îl informează deja.

Întors, cuvântul **יד yād** devine **day** די, care înseamnă „suficient”. Această „mână” divină ne modelează în măsura în care putem rezista forţei sale. Aceasta este întreaga economie divină cu privire la noi; **שׁדי šādday** [140], Atotputernicul, este managerul ei.

În sfârşit, să ne amintim [141] că **חי ḥay** este „viaţă”.

Cel care a trecut „bariera” (ח) şi care, în spatele ei, intră în contact cu **yōd (’)**, Numele său, intră în Viaţă. Pronunţat „şină”, acest cuvânt care înseamnă „viaţă” ne obligă să ne punem pe şinele Numelui nostru. Adevărata libertate se găseşte doar în această contradicţie aparentă.

Tetragrammatul divin יהוה are o valoare aritmetică de 10 + 5 + 6 + 5 = 26.

Litera **'āleph (**א**)** este formată dintr-un **wāw (**ו**)** oblic pe care sunt grefate două **yōd**-uri **(’)**. În acest sens, **(**א**)**, care profilează **'Elohīm** אלהימ, poartă energia Tetragrammatonului, adică numărul **26**, numărul sacru prin excelenţă. El uneşte **'Elohīm** şi יהוה.

'Elohīm şi יהוה sunt două nume divine, nu doi dumnezei. Puţin câte puţin, vom pătrunde în acest mister.

---

140 Cf. Cap. XXIII, p. 244-245

141 Cf. Cap. X, p. 98

CAPITOLUL XIII

KAPH

A unsprezecea literă: **KAPH (כ)**

Valoare aritmetică: **20**

Inițiala cuvântului כַּף **kaph** care înseamnă „scobitură, palma mâinii”.

În acest registru de zeci, forța creatoare divino-umană - simbolizată de mână - și receptivitatea față de această forță sunt atât de intim legate, încât tot mâna, în măsura în care poate primi, este simbolizată de omologul lui **bēṯ (ב)** (de valoare 2), **kaph (כ)** de valoare 20.

O mână deschisă este cel mai arhaic hieroglif egiptean:

Ebraicul din Sinai desenează o mână

făcând o cupă. Protocanaanitul a stilizat desenul găsit pe stela Mesha,

care este și mai compact:

Greaca arhaică abia l-a transformat:

Precursorul lui **kappa**, această literă, ca și surorile sale, urma să sufere legea inversării, dând naștere literei noastre „**K**”.

Pătratul ebraic păstrează doar ideea de cupă - recipient **(כ)**. Același cuvânt כַּף **kaph** desemnează „talpa” piciorului, precum și „șoldul” (cel pe care Iacob îl dislocă în lupta sa cu „îngerul”), în măsura în care este format din „cupa” care primește osul coapsei. Acest os poartă un nume care începe cu un **yōd**: יֶרֶךְ **yārēkh**, cuvânt cu cuvânt «**yōd (’)** tendință רַךְ (**rakh**) », un **yōd** care are încă delicatețea unui lăstar foarte tânăr și care este destinat să devină mai puternic în lupte succesive, dintre care lupta cu „îngerul” este unul dintre primele aspecte decisive. Este acest **yōd (’)** pe care îl primește **kaph (כ)** : יֶרֶךְ כַּף **kaph yārēkh** [litera (ךְ) este **(כ)** în poziția finală a unui cuvânt].

Kaph (כ) este pentru **yōd (’)** ceea ce **bēṯ (ב)** este pentru **'āleph (א)**: receptivitatea la forța emisivă și, în același timp, polul de revelație al acestei forțe, care nu poate intra în acțiune decât dacă este receptată de **kaph (כ)**.

Cu litera **yōd (’)** am intrat în al doilea registru al literelor, cel care corespunde numărului zecilor. În acest nou registru, **yōd (’)** este la lucru în Creație, după ce a fost așezată în principiile forței și structurilor sale. Literele zecilor vor realiza apoi ceea ce ne-au dezvăluit omologii lor de la nivelul unităților.

kaph (כ) va „lua în mână” **yōd**-ul **(’)**, „mâna” divină. Acest כִּי **kī**, acest „de ce” al întregii Creații, sunt două mâini care apucă și îmbrățișează.

- Dacă privim „de ce” în termeni de scop, este ușor de văzut că scopul Creației este de a „lua în mână **(כ) yōd**-ul **(’)** său pentru ca fiecare persoană să devină zeul care este.

- Dacă privim acest „de ce” în termeni de cauză, descoperim că originea a tot ceea ce se întâmplă în lumea noastră manifestată se află în modul în care „luăm în mână” sau nu **yōd**-ul nostru!

„**כִּי kī**” răspunde la acest dublu «de ce» pentru că, în adâncul său, orice cauză este în devenire!

În construcția Templului lui Solomon [142], coloana din dreapta este numită **יָכִין yākhīn**. Este o afirmație (**כֵּן kēn** „da”) a împlinirii **yōd**-ului **(י)**.

כּוּן kūn, din aceeaşi rădăcină, este verbul „a întemeia, a înființa, a stabili” care este și „a lua în mână **(כ) nūn (נ)** al cărui sens îl vom vedea în studiul lui **nūn (נ)** final [143].

Când litera **kaph (כ)** a vrut să prezideze la crearea lumii, *„ea a coborât de pe Tronul glorios și a strigat: Stăpâne al universului, să-Ți fie pe plac să mă folosești pentru a realiza crearea lumii, de vreme ce eu sunt inițiala cuvântului care exprimă Slava Ta.*

Când litera a părăsit Tronul, două sute de mii de lumi și Tronul însuși au fost zguduite. Cutremurul a fost atât de violent încât a amenințat toate lumile cu prăbușirea.

*Sfântul, binecuvântat fie El, i-a spus atunci acestei litere: O **Kaph**, **Kaph**, de ce te încăpățânezi să rămâi aici? Întoarce-te la locul tău, căci nu te voi folosi pentru a aduce crearea lumii, deoarece tu ești inițiala cuvântului care exprimă exterminarea **כלה kālāh**, distrugere totală...). Întoarce-te deci la Tronul tău și rămâi acolo*”.

Trebuie spus că literei **kaph (כ)** i s-a ordonat să nu-şi părăsească locul; acest ordin i-a fost dat în acelaşi timp ca şi celor două litere care formează împreună cu ea cuvântul „**מלך melekh**”, „regele”, adică literele **(ל) lāmed** şi **mēm** (מ) care urmează imediat după **kaph (כ)**, dar care apăruseră înaintea Sfântului, binecuvântat fie El, înaintea ei.

Transgresând ordinea divină, litera **kaph (כ)** zguduie armonia lumilor pe care le amenință cu prăbușirea prin încăpățânarea de a revendica locul de onoare care, în opinia sa, aparține inițialei Gloriei Divine.

I se reamintește că aceasta este şi inițiala „exterminării”. Îi vom înțelege sensul studiind litera următoare: **(ל) lāmed**, care formează cu ea rădăcina cuvântului **כלה kālāh** „exterminare, anihilare”.

Dar pare imposibil să îndepărtăm **kaph (כ)** de rolul esențial pe care Sfântul, binecuvântat fie El, îi cere să îl joace în cadrul cuvântului **מלך melekh**, „rege”, fără a submina grav pacea şi armonia lumilor (vom reveni asupra acestui subiect când vom studia (ך) final. Fiecare dintre aceste litere are un rol regal.

Forțând imprudenta **kaph (כ)** să se întoarcă la locul ei, Sfântul, binecuvântat fie El, folosește chiar argumentul pe care litera tocmai îl folosise pentru a părăsi acel loc şi pentru a fugi spre unul pe care îl credea şi mai onorabil.

„Tronul” divin este **כִּסֵּא הַכָּבוֹד kissē’ hakāḇōd**; este «tronul Gloriei divine». Şi dacă **kaph**-ul **(כ)** revendică această Glorie, el nu o poate separa de Tronul pe care se odihnește şi pe care îl constituie în primul rând prin prezidarea cuvântului **כִּסֵּא kissē’** „tronul”, scaunul regelui.

În cuvântul **כִּסֵּא**, litera centrală **samekh (ס)** (suport) - al cărei desen inițial este un copac - se sprijină pe **kaph** şi servește drept „suport” pentru **'āleph (א)** final, simbol al „coroanei” regale şi deci al gloriei.

„Tronul” este apoi desenat ca «palma unei mâini» **(כ)** în care se află un copac **(ס)** încoronat la vârf de gloria divină [**(א)** final].

Palmele mâinilor noastre, la fel ca tălpile picioarelor, sunt sediile unor energii nesperate. Ele sunt analoge cu centrul corpului, cu „hara” şi cu rinichii [144].

---

142 1 Regi 7, 21

143 Cf. cap. XXVII (studiul literei finale **nūn**).

144 Cf. S. du C., p. 203

Cuvântul כבוֹד **kāḇōd** (sau כבד **kāḇōd**) este „glorie”. Aici, **kaph (כ)** „ia în mână” בד **bad**, o „parte, părticică”, ceea ce este „pus deoparte”. (Etimologia cuvântului nostru francez „*sacré*” - din latinescul *secernere* - care înseamnă „pus deoparte”).

Experiența sacrului este pentru noi un har de participare la Slava divină.

כבד **kāḇōd** este și: כב (care are valoarea 22) înaintea „ușii” **(ד)**. Numărul 22 se referă întotdeauna la cele 22 de litere ale alfabetului, despre care Tradiția ne spune că conțin toate energiile create, icoane ale Energiilor necreate. Slava Divină, în măsura în care se comunică Omului, este totalitatea infinită a Energiilor necreate care trec prin „ușa” **(ד)** Creației.

Valoarea cuvântului כבד **kāḇōd** este deci 26, în care regăsim numărul sacru al sfântului NUME יהוה, arhetipul întregii Creații.

Această rădăcină כבד - pe care este construit cuvântul כבוד **kāḇōd**, „glorie” - dă seama de „greutate”, „pondere”, „gravitate” (adjectivul בבד **kāḇēd** înseamnă „greu”). Cu alte cuvinte, dăm greutate și pondere lucrurilor care nu au (multele noastre „probleme”) și nu dăm nimic singurei Realități care are: Slava divină!

Căci, atunci când aceasta a umplut cortul, densitatea ei a fost atât de mare încât Moise nu a putut intra în cortul întâlnirii ![145]

Același cuvânt בבד **kāḇēd** este și substantivul care înseamnă „ficat”, iar acest organ ar trebui să fie receptacul Gloriei divine [146]. Un ficat înfundat cu hrană pământească, atât fizică, cât și mentală, nu poate decât să-l împovăreze pe om. Eliberat de acestea (rolul postului), golit, el se umple apoi cu hrană divină și dă sufletului adevărata sa greutate, adevărata sa dimensiune.

Postul care nu urmărește căutarea divinului și nu este însoțit de rugăciune riscă foarte mult să creeze un gol care este apoi umplut de demoni [147]. În același fel, așa cum indică Hristos [148], anumiți demoni nu pot fi alungați decât prin post și rugăciune.

Atunci când litera **kaph (כ)** apare în fața „barierei **(ח)**”, ea formează cu **ḥēṯ** cuvântul בח **koaḥ**, „forță”. Suma numerelor din acest cuvânt este 20 + 8 = 28, care se reduce la 10 (8 + 2). Evreii spun că numai atunci când cele două mâini se unesc (5 + 5), ele unesc „puterea”.

Forța se naște din căsătoria celor doi **hē (ה)** ale Tetragrammatonului,

căsătoria dintre lumină și întuneric, dintre ceea ce este împlinit și o parte din ceea ce nu este împlinit care, devenind lumină, dă o forță și mai mare până când totul este împlinit în lumina totală טוב **ṭōḇ** absolută, care este și forța absolută.

În cuvântul בח **koaḥ**, „tăria” constă în „a lua în mână” **(כ)** „bariera” **(ח)**: Iacov îl învinge pe înger; el „ia în mână” bariera pe care îngerul i-o pune în cale; el intră atunci într-o nouă forță, cea a lui Israel [149]; el trece de la rangul de „popor” la cel de „moștenitor al lui Dumnezeu” [150].

Îngerul este „fratele” lui Iacov.

Nu am descoperit oare că în „frate” אח **ʻāḥ** Dumnezeu **(א)** devine o barieră **(ח)**?

Când cele două „palme ale mâinii” sunt reunite în „casă” **(ב)**, ele formează cuvântul כוכב **kōkhāḇ** pe care îl vedem sosind în „a patra zi” din Geneza [151] în forma sa de plural כוכבים **kōkhāḇīm**, „stelele”. כוכב **kōkhāḇ**, „steaua”, este și „noroc”, „destin”. Deoarece vocația fiecărei ființe este de a uni în sine, în „casa” sa interioară, cei doi poli ai contradicțiilor sale, a căror căsătorie dă naștere forței, „norocul” este în mâinile noastre, în palmele celor două mâini!

Nu putem sublinia îndeajuns măsura în care suntem stăpânii propriului nostru „destin” atunci când sesizăm obstacolele din calea noastră!

---

145 Ex. 40, 34-35
146 Cf. S. du C., p. 250
147 Luc. 11, 24-26
148 Mt. 17, 21
149 Gen. 32, 25-33
150 Ps. 78, 71
151 Gen. 1, 16

Fiecare fiinţă umană se naşte sub semnul unei „stele” unice. Nu trebuie să ne mire că Steaua din Betleem a apărut pe cerul cosmic în Ajunul Crăciunului, la naşterea Omului-Dumnezeu.

Am văzut cu litera **dāleţ (ד)** [152] că stelele sunt legate de lumile angelice. Dar **כוכב kōkhāḇ**, în tradiţia ebraică, se referă mai precis la planeta Mercur. Mercur, mesagerul zeilor, prezidează asupra destinului nostru. La egipteni, el este numit Hermes, Triplul Mare, cel care ne invită să facem „atât în sus, cât şi în jos, atât la dreapta, cât şi la stânga, pentru a face miracolul lucrului UNIC”![153]

Când **kaph (כ)** vrea să prindă evazivul, **(אב) ‘āb** „Tatăl”, formează rădăcina **(כאב)** pe care se construieşte verbul **כאב kā’aḇ** sau **kā’ēḇ**, care înseamnă „a suferi” şi „a deteriora, a ruina, a pierde”. Acest cuvânt reprezintă răstignirea lui **(א)** în cele 22 de litere (**כב** = 22) ale Creaţiei.

A încerca să reducem o experienţă a divinului la limitele conceptelor noastre înseamnă să o distrugem.

Substantivul **כאב ke’ēḇ**, care astăzi exprimă în mod obişnuit „suferinţă”, denunţă, de asemenea, originea sa: orice suferinţă fizică sau psihică este o consecinţă a reducerii divinului la categoriile noastre banale. Această reducere este cu atât mai dramatică cu cât este cel mai adesea inconştientă: nicio forţă nu ar fi la dispoziţia noastră dacă nu ar proveni din **(א)**. Cu alte cuvinte, toate forţele de care dispunem la un moment dat sunt elemente a căror vocaţie este de a-l construi pe יהוה de a ne construi Numele. Atunci când deturnăm aceste forţe de la vocaţia lor, construim suferinţă şi boală, chiar moarte. Aceeaşi idee este exprimată în verbul **דכא dākhā’**, care înseamnă „a oprima”, „a umili”. Adjectivul **דך dakh** înseamnă „oprimat, nefericit, umilit”.

Şi totuşi, cuvântul **כף kaph** se termină cu finalul (ף) **pē'** (800) care simbolizează „deschidere”, eliberare. Dar ştim că orice eliberare - ca şi orice naştere - implică o strângere în germen. Litera **kaph (כ)** pare să reflecte această dublă realitate.

כפה kāphāh literal „a ţine în mână **(כ)** sufletul/cuvântul (**פה**), înseamnă „a potoli”.

-כ, o prepoziţie plasată la începutul unui cuvânt, este tradusă în general prin „ca”. Dar realitatea pe care o indică este infinit de subtilă şi nicio traducere nu o poate surprinde cu adevărat. Se pare că ideea principală este de a prelua controlul asupra unei energii care nu este încă completă.

Atunci când Dumnezeu caută pentru **'ādām** „un ajutor asemenea chipului său faţă către faţă”[154] **עזר כנגדו** «**’ēzer kenegdō**», acest **כנגדו kenegdō** înseamnă mai degrabă „cel care poate comunica cu el”, „posibilul său faţă în faţă”; **kaph (כ)** iniţial indică faptul că această comunicare nu este actualizată, ci este programată. Dumnezeu pune puterea de a o realiza în mâinile lui **'ādām**.

Atunci când Satana îi oferă fructul interzis lui **'iššāh**, el îi spune [155]: „*Vei fi ca Dumnezeu...*”. - **כאלהים kē'lohīm** dimensiunea pe care în realitate **'ādām** trebuie să devină, dar după ce a cucerit-o deoarece, a mânca fructul Pomului Cunoaşterii, înseamnă a deveni Numele său יהוה şi „a ţine în mână”, doar în acel moment, un nou potenţial, cel de soţ, cel de **'ĕlohīm** la care fiecare este chemat. Atunci când, după ce au mâncat acest fruct, **'īš** şi **'iššāh** (**'ādām**) au devenit **כאחד ke'aḥad**, „ca unul” [156], Dumnezeu vede iluzia lui UNU, unitatea necuprinsă pe care **'ādām** crede că a realizat-o. A-l scoate din această iluzie înseamnă a-l readuce în situaţia în care se afla în a şasea zi, înainte de a intra în **'ēden**. Aceasta este singura modalitate de a salva omenirea. Aceasta este soarta noastră în această lume: după ce am lăsat în urmă iluzia unităţii, am ajuns să uităm totul şi să ignorăm vocaţia noastră cea mai profundă. Să redescoperim **'ēden**-ul înseamnă să intrăm din nou în rezonanţa NUMELUI.

---

152 Cf. Cap. VI, p. 59-60
153 Tabla de smarald.
154 Gen. 2, 18
155 Gen. 3, 5
156 Gen. 3, 22

CAPITOLUL XIV

LĀMED

A douăsprezecea literă: **LĀMED(ל)**
Valoare aritmetică: 30

Numele acestei litere - **lāmed** - este format din rădăcina למד care înseamnă „a învăța, a instrui, a deprinde”.

Ideograma antică este un pinten .

Acesta tinde să fie desenat orizontal

în epoca proto-sinaitică. Apoi, de-a lungul primului mileniu, o găsim practic răsturnată, strămoșul literei noastre „**L**”. **Lambda** greacă **Λ** își are originea în greaca arhaică, care inversa litera . Ebraica pătrată păstrează desenul vertical primitiv, pe care îl stilizează ușor și care rămâne cel al unei capre **(ל)**.

Conducătorul de boi atinge animalul cu ciomagul pentru a-i arăta drumul și a-l face să înainteze. De fapt, el nu este numit conducător de boi, ci „atingător de boi”. Și, așa cum indică cuvântul **lāmed**, cu ghiontul Omul atinge animalul pentru a-l instrui, pentru a-l informa cu privire la calea pe care trebuie să o urmeze.

Sub acest simbol, găsim ideea centrală de mișcare. Dar nicio mișcare nu îl interesează pe evreu, cu excepția celei care îl duce pe om de la starea sa brută la realizarea ființei sale finale.

Este animalul „cu coarne” chemat la „coroană” « **(א)** final aflat potențial în el » care trebuie „împins”, pus pe calea actualizării sale.

În acest sens, pintenul seamănă cu crucea episcopului, cu sceptrul regelui sau cu toiagul tuturor celor care au autoritate, în adevăratul sens al cuvântului, asupra altora, adică în măsura în care promovează și îndrumă dezvoltarea lor.

Toți acești oameni ar trebui să fie profesori.

Predarea, așa cum am văzut din cuvântul **'āleph**, care înseamnă și învățătură, este actualizarea informațiilor extrase din interiorul ființei. Este o experiență personală, fie direct, atunci când Omul a devenit un „maestru” (אלוּף **'allūph**), fie sub îndrumarea unui ghid care mânuiește atunci, cu infinit respect pentru discipolul său, „pintenul” care va încuraja creșterea acestuia din urmă spre cunoaștere. Învățătura nu trebuie să fie altceva decât această naștere a discipolului sub atingerea delicată a unui maestru care devine o moașă.

Acest lucru este atât de adevărat încât **'āleph (א)** care întâlnește **(ל) lāmed** formează împreună cu acesta cuvântul אל **’ēl** unul dintre numele divine care - precum **'Elohīm** אלהים - este deja profilat în **(א)**; aici, el este specificat și construiește numele Arhanghelilor purtători ai energiilor divine:

- Daniel: Justiția divină,
- Gabriel: Forța divină,
- Raphaēl: Medicul divin,
- Uriel: lumina divină etc.

Lāmed (ל) stimulează energia oamenilor care poartă aceste nume.

Aceleași două litere **(א)** și **(ל)** formează și cuvântul אל **’el**, care este prepoziția ce indică direcția «spre». Pentru evreu, nu poate exista alt scop decât acela de a deveni **'ĕlohīm**-ul pe care toată lumea îl este în potențial. De cele mai multe ori, **(א)**-ul este eludat, iar **(ל) lāmed** desemnează singur această direcție. Acesta este apoi atașat cuvântului care face obiectul acestui obiectiv imediat, care are sens doar dacă este în concordanță cu obiectivul absolut: **'Elohīm**.

Când cele două litere care alcătuiesc numele divin **’el אל** sunt inversate, ele formează cuvântul **לא lō'**, care este negaţia comună „nu, să nu faci”. **לא lō'** este pentru **’el אל** ceea ce Non-fiinţa este pentru fiinţă. Dumnezeu depăşeşte orice Nume, orice afirmaţie şi orice negaţie!

Trebuie remarcat faptul că, în limbajul biblic, **’el אל** este adesea şi o negaţie.

În căutarea lui Dumnezeu, afirmaţia şi negarea sunt parte integrantă a aceluiaşi proces; simţim acest lucru mai clar după ce privim **zayin (ז)**. Aici se află chiar principiul întregii teologii apofatice, care tinde să meargă spre Dumnezeu pe calea negării: Dumnezeu nu este Lumină, Dumnezeu nu este Frumuseţe, Dumnezeu nu este Forţă, pentru că El este dincolo de Lumină, dincolo de Frumuseţe, dincolo de Forţă, aşa cum putem concepe aceste energii diferite.

La un nivel imediat, negaţia comună - **’el אל** răsturnat în **לא lō'** - poate fi văzută ca atitudinea cuiva care întoarce spatele devenirii sale divine. Dar, în structura cuvântului, negarea este, dimpotrivă, marşul (punerea în mişcare ל) spre **(א)** final, coroana, la capătul căreia omul intră în „Nimic”, prima energie divină revelată: „punctul de sus” care este şi care nu este punct[157].

Când **lāmed (ל)** întâlneşte Creaţia sau „casa” **(ב)**, ambele formează cuvântul **לב lēḇ**, „inimă” sau „curaj”. Aici, **lāmed (ל)** este imboldul care pune „casa” Omului pe drumul către viitorul său. Această „casă” este inima pe plan fizic, curajul pe plan psihologic şi conştiinţa pe plan spiritual. Cuvântul **לב lēb** acoperă toţi aceşti termeni. Vedem cum „casa” poate deveni grădina, **'ēden**, Locul lui **mī** şi Dumnezeu însuşi.

Lāmed (ל) este imboldul care îl informează pe om despre calea pe care trebuie să o urmeze pentru ca această casă interioară să devină paradisul: starea sa, cea de **'ādām** înainte de cădere. Casa sa exterioară, cosmosul, va fi „după chipul” stării sale, la fiecare dintre aceste planuri experimentate. Întors pe dos, cuvântul devine **בל bal**, care este, de asemenea, o negaţie: „nimic, niciun punct; astfel că ... nu”.

Dacă ciomagul **(ל)** îl împinge pe Om să îşi părăsească casa **(ב)** pentru a trece printr-o uşă **(ד)**, **לבד leḇad**, este vorba de singurătate. În această operaţiune, Omul este „singur” (**לבד**); el este singur pentru a trece prin uşi, pentru a muri şi pentru a se naşte. Cele două litere care înconjoară litera **(ב)** din acest cuvânt sunt cele două radicale principale (לד) ale cuvântului **לבה lēdāh**, „naştere”. Am văzut că **יד yād** „mână” dă verbul **ילד yālad** care înseamnă „a naşte, a da naştere, a se naşte” [158]. Pentru ebraici, este vorba în esenţă de a da naştere lui **yōd (’)**.

Atunci când, la sfârşitul celei de-a şaptea zile, **יהוה-'Elohīm** spune: „Nu este bine ca Omul să fie singur” [159], termenul **לבדו leḇadō** care se termină cu pronumele personal „el” (**wāw ו** la sfârşitul cuvântului) ar trebui tradus mai degrabă prin „izolat de sine”, sau chiar „separat de sine”. (Verbul „a separa” - care prezidează Creaţia - este **בדל bādal**, o anagramă a lui **לבד leḇad**, deci aceeaşi putere energetică). În acest verset-cheie al *Genezei*, este vorba despre punerea în aplicare a lui **(ל)** care, în mâna divină, va începe să-l conducă pe om spre sine, spre cealaltă „parte” a sa **(בד)**. Iniţial, Dumnezeu îl conduce pe om către animalele pământului cu care se va căsători pentru prima dată; dar aceasta nu este încă totalitatea lui însuşi. Trebuie să mergem mai departe.

Şi Dumnezeu îl duce pe om pe tărâmurile sale mai adânci - într-un „somn” care este o coborâre în sine - la totalitatea acelei alte „părţi” din sine care este rezerva sa totală de energii. Aceasta se numeşte **אשה 'iššāh**, este **femininul său**, cel cu care va trebui să se căsătorească pentru a realiza unitatea, **(א)**-ul final: trebuie să ne căsătorim cu meleagurile noastre interioare, numite încă mama adâncurilor, pentru a da naştere copilului divin **יהוה** şi a fi căsătoriţi cu Tatăl **אלהים**.

A doua parte a acestui al doilea capitol din *Geneza* nu se referă la naşterea femeii, aşa cum o opunem bărbatului în concepţia noastră banală, ci dezvăluie conştiinţa femininului pe care o purtăm cu toţii în noi - bărbaţi sau femei - şi care conţine energia stocată în întuneric. Este această energie - acest feminin - pe care trebuie să o îmbrăţişăm pentru a o face lumină. În acest sens, regăsim ceea ce lucrarea cămilei, **gimel (ג)** (valoarea 3), omologul lui **(ל) lāmed** (valoarea 30), ne-a adus în

157 Cf. Cap. XXVII, p. 305
158 Cf. Cap. XII, p. 116
159 Gen. 2, 18

registrul principiilor. Acest lucru va fi clarificat mai târziu, când vom studia cuvintele „bărbat” şi „femeie” [160], precum şi cuvântul „rău” în raport cu „binele” în Copacul cunoaşterii dualităţii.

Întoarse cu susul în jos, aceste două litere **(ל)** şi **(ד)** formează cuvântul דל **dal**, „sărăcia”, „dezbrăcarea” necesară naşterii, revelată nouă de litera **dāleṯ (ד)** [161]. „Uşa” oricărei naşteri este îngustă.

Când **(ל) lāmed** întâlneşte **zayin (ז)**, prin intermediul **wāw (ו)** - conjuncţia „şi” - aceste litere formează cuvântul לוז **lūz**, numele terenului pe care se sprijină scara pe care Iacov a văzut-o în vis [162]. Acesta înseamnă „migdal”. Migdalul este un simbol al luminii şi al eternităţii ascunse în coaja întunericului şi a timpului.

Când Iacov are acest vis, este începutul marii sale călătorii; el îşi părăseşte părinţii şi se îndreaptă spre căsătorie, simbol al căsătoriei divine spre care tinde el şi tot poporul lui Israel pe care îl poartă în el, prototip al umanităţii. **Zayin (ז)** pusă în mişcare este prima moarte pe care o experimentează Iacov. El se desparte de fratele său Esau (celălalt însuşi), Omul Roşu [163]. Îşi părăseşte tatăl şi mama: îşi respinge „cârjele” şi începe să urce scara pământurilor sale interioare; calea regală a divinizării se deschide în faţa celui de-al treilea patriarh al lui Israel. El va duce la maturitate ceea ce este încă doar un germen de lumină, va sparge carapacea întunericului său, va înfrunta timpurile.

Când se trezeşte, Iacov schimbă numele ţării. Aceasta înseamnă că, pe măsură ce urcă scara, el poartă cu el sămânţa de lumină pe care fiecare lucrare a **zayin (ז)** o va face să crească.

Cuvântul לוז **lūz** este, de asemenea, numele osului mic - indestructibil conform Tradiţiei - de la baza coloanei noastre vertebrale (omologul bazei scării lui Iacov în corpul uman).

Regăsim numele לוז **lūz** în aureola sfinţilor, semnul final al lucrării **zayin (ז)** în Om: „migdala tivită” sau „mandorla” este lumina împlinită, lumina a cărei coajă a explodat. Omul care a devenit lumină şi-a vărsat toate pieile.

לוז **lūz**, prima treaptă a scării lui Iacov, devine apoi ultima, ultima vertebră a Omului care, la acest nivel al fiinţei sale, şi-a recuperat tunica nemuririi. Nu este **lūz** foarte apropiat de cuvântul latin **lux**, care înseamnă „lumină”?[164]

Împreună cu **ḥēṯ (ח)**, **lāmed (ל)** dă naştere cuvântului לח **laḥ**, care înseamnă „proaspăt, umed, verde, suculent”, în care regăsim calificativele persoanei care, pentru a trece bariera **(ח)**, trebuie să descopere în sine „umedul”, adică dorinţa sa de Dumnezeu, energia sa vitală.

חל **ḥēl** (sau חיל) este aceeaşi mişcare legată de barieră. Cuvântul înseamnă „bastion, zid”.

Ţara lui החוילה **haḥawīlāh** [165] este „unde se găseşte aur”. Se poate scrie חל יהוה „bastionul lui יהוה”, Este ţara scăldată de **pīšōn**, primul râu care iese din **ēden**. Este ţara pe care Omul o recucereşte, „starea” în care intră atunci când „râul său interior de energie” atinge intensitatea **pīšōn**-ului. Omul devine „aur”, adică „lumină”.

Când **lāmed (ל)** întâlneşte **ṭēṯ (ט)** în cuvântul לט care dă numele lui לוט **lōṭ** nepotul lui **'aḇrām** [166], el pune în mişcare ultima barieră **(ט)**, scutul. Aceasta înseamnă „văl”, ceea ce ascunde lumina; faţă de **'aḇrām**, polul luminos al primei celule a lui Israel, **lōṭ** este polul său întunecat. Ea voalează potenţialul de lumină al Israelului.

Cuvântul טל **ṯal** înseamnă „rouă”, „umed” al dimineţii timpurii, al răsăritului luminii.

Litera **lāmed (ל)** nu a apărut în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, în ascultare de porunca divină dată tuturor componentelor cuvântului מלך **melekh**, „rege”, de a nu renunţa niciodată la funcţia lor regală, „lumea având mereu nevoie de un rege”. Dacă ar fi făcut acest lucru, ea ar fi fost concediată cu **kaph** şi ar fi auzit să i se reamintească că, în niciun caz, cei care determină „exterminarea” (כלה **kālāh**) nu pot prezida la crearea lumii.

---

160 Cf. Cap. XXII, p. 228
161 Cf. Cap. VI, p.60
162 Gen. 28
163 Cf. S. du C., cap. VII, 4, p. 112
164 Cf. S. du C., p. 420
165 Gen. 2, 11.
166 **ʻaḇrāhām** ieşind din UR în Caldeea cu **lōṭ** se numeşte încă doar **'aḇrām**.

Cine sunt aceste două litere, **kaph (כ)** și **lāmed (ל)**, care, fiind regale, formează cuvântul מלך **melekh** pe de o parte și care, fiind abominabile, formează cuvântul כלה **kālāh** („exterminare”) pe de altă parte?

În realitate, cele două formează singure cuvântul כל **kol**, care înseamnă „toate”. Verbul כלה **kālāh**, un omonim al substantivului **kālāh**, înseamnă „a completa, a termina”. În a șaptea zi din *Genezā*, Dumnezeu „finalizează” (rădăcina כלה) „lucrarea Sa” מלאכתו **mela'ḵtō**, un cuvânt care conține מלך **melekh** „rege”): Dumnezeu își conduce Creația spre sfârșitul ei: regalitatea [167].

Vedem că *Geneza*, în această a șaptea zi, leagă intim cele două rădăcini כלה și מלך deoarece, în această zi de **šabbāt**, **zayin**-ul trebuie să își facă treaba. Aici găsim principiul fundamental al vieții care implică bipolaritatea „perfecțiune/distrugere” necesară pentru a pătrunde în profunzimea Omului până la miezul său divin.

Dacă, în această perspectivă, cuvântul „distrugere” este separat de celălalt pol al său, „înviere”, de către mintea noastră, introducem propriile noastre proiecții și dăm o realitate în sine distrugerii, cu alte cuvinte „răului”.

Lāmed (ל) capătă întreaga amploare a simbolului său și, prin urmare, a energiei sale, atunci când este unit cu omologul său de la nivelul unităților, **gimel (ג)**. Prin apucarea lui **(א)**, ele formează apoi verbul גאל **gā'al** „a răscumpăra, a elibera”. גאל **go‘ēl** este „eliberatorul” [168]. Nu este o coincidență faptul că Hristos s-a născut în Galileea! Și toate numele formate din aceste două litere **(ג)** și **(ל)** poartă un puternic sens de mișcare, chiar de eliberare (Galilee, Gaul, de Gaulle etc.).

גיל **gīl** este „bucurie”, dar și „vârstă”: odată cu vârsta, Omul dobândește bucurie pentru că **yōd**-ul său se naște sau urmează să se nască. Iar bătrânețea ar trebui să fie vârsta bucuriei!

גלגל **galgal** la singular este „roata”. גלגלים **galgalīm** la plural sunt „roțile” heruvimilor [169].

”Golgota” sau «locul craniului» [170] este același cuvânt **galgal** care se termină cu un **tāw (ת)**, ultima literă a alfabetului: גלגלת **gulgoleṯ** este de fapt «craniul», «capul». Acest cuvânt înseamnă și „persoană”. Persoana este cea care, în Om, este spira în marea roată a ierarhiilor angelice de la **(א)** la **(ת)**, trecând prin moarte pe „Golgota”.

Diferitele capete simbolice pe care le punem succesiv pe umerii noștri corespund diferitelor câmpuri de conștiință pe care le accesăm. Răstignirea este o moarte a ultimei înțelepciuni-inteligențe umane pentru a pătrunde în înțelepciunea-inteligența divină, care nu poate fi integrată decât prin îmbrățișarea întunericului absolut. Atunci se naște **yōd (’)**; omul își îmbracă Capul-Principiu și devine יהוה; aceasta este Învierea.

לוּל **lūl** este „scara în spirală”. לוליני **lūlyānī** este „spirala” însăși. Ea este mișcarea esențială a vieții. La baza spiralei, în adâncul „nopții” – לילה **lāyelāh** - Omul îl întâlnește pe יה **yāh**. Este în adâncurile nopții că lumina izbucnește, în adâncurile întunericului că este Germene.

יה **yāh** este Numele divin alcătuit din primele două litere ale Tetragrammatonului, pe care încă îl cântăm în **alléluiah**! Marele הלל **hallēl** este „lauda”, „mulțumirea” pe care o conține și numele „noapte”.

Dacă suntem ființe conștiente, este în adâncul nopților noastre că ar trebui să cântăm **alléluiah**!

---

167 Gen. 2, 2.
168 Cf. S. du C., p. 365
169 Ezechiel 1, 15-22
170 Mt. 27, 33.

CAPITOLUL XV

MĒM

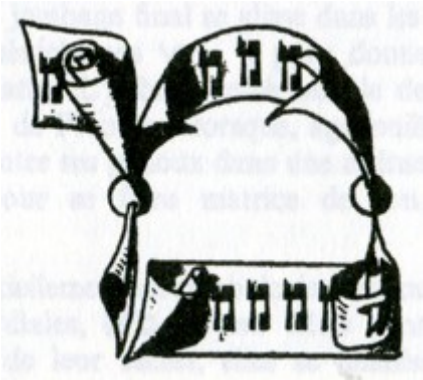

A treisprezecea literă: **MĒM** **מ**
Valoare aritmetică: **40**

Numele acestei litere, **mēm מים**, este un cuvânt care, pronunţat **mayim מים**, înseamnă „ape” (**mēm** de la sfârşitul cuvântului formează un pătrat: **ם** [171]).

Din timpuri imemoriale, apa a fost reprezentată printr-un desen de valuri.

Acesta este modul în care hieroglifele egiptene transmit ideea de matrice. Acest desen nu s-a schimbat aproape deloc de-a lungul istoriei lingvistice: un ultim cadru se strecoară în grafia paleo-ebraică şi feniciană:

pentru a da grecescul **mu μ** şi latinul nostru „**M**”. Pătratul ebraic pare să deseneze valul făcut de corpul Omului atunci când, îngenuncheat, îşi sprijină capul de genunchi într-o atitudine de pliere pe sine pentru a deveni matricea propriei sale seminţe:

Căci aceste ape primordiale, **מים mayim**, sunt în esenţă un simbol al pântecelui. Dar conţinând **yōd (’)** în chiar inima secretului lor, ele sunt definite în energiile lor ca inseparabile de puterea **(’)** pe care o germinează.

Aceste ape primordiale ne sunt revelate chiar înainte de „Ziua întâi” a *Genezei*, înainte ca Cuvântul lui Dumnezeu să fi început să „vorbească”, dar în timp ce Spiritul - „Suflarea” lui Dumnezeu - plutea deasupra lor, se reflecta în ele ca într-o oglindă, le umbrea cu puterea sa părintească şi veghea asupra lor ca o mamă pentru a da naştere întregii Creaţii [172].

Arhetipul Tată-Mamă există în unitatea principiului „Spiritul lui Dumnezeu” care, în manifestarea sa, în efectuarea sa, se reflectă în **mayim**.

Din momentul manifestării, apare principiul dualităţii şi de aceea vedem în „a doua zi” a *Genezei* separarea „apelor” - **מים mayim** - în „ape de sus”, numite **(mī)** de Tradiţia orală, şi „ape de jos”, numite **(mā)**.

Mī şi **mā** sunt imediat reunite în aceeaşi zi prin „întinderea cerurilor” („ceruri” fiind cuvântul **שׁמים šāmayim**), astfel încât putem spune aceasta:

> - în timp ce creează **mā** după chipul **mī** şi diferit de acesta, **'Elohīm** păstrează prezenţa **mā** în inima **mī** ;
> - în timp ce se distinge şi se diferenţiază de **mī**, **mā** conţine în sine prezenţa şi forţa **mī**.

Fiecare lume creată (vizibilă sau invizibilă pentru noi), fiecare stare interioară (realizată sau încă în devenire), chiar şi cea mai abjectă, conţine prezenţa **mī**.

Simbolul Tao reflectă acest lucru, dacă în loc să citim *yin* şi *yang*, feminin şi masculin, am citi **mī** şi **mā**, **mī** fiind lumina în raport cu **mā**, întunericul, în realitatea sa esenţială, chiar dacă experimentăm **mā** ca lumină, iar **mī** ca divinul ascuns în întuneric!

---

171 Cf. studiului **mēm**-ului final în cap. XXVI.
172 Gen. 1, 2

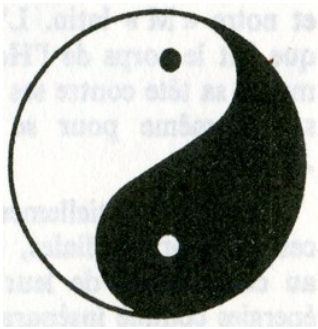

Mī dă seama de arhetipuri, **mā** de realizarea lor în şi prin lumile create.

În ambele cazuri, litera **mēm (מ)** este matricea şi indică originea.

(מי) mī şi (מה) **mā** sunt două pronume interogative care înseamnă „cine” şi, respectiv, „ce”. „Cine” este **'Elohīm אלהים** ? Cel (אלה) care este deasupra **(מי)** şi care a făcut „ce” **[('ādām (אדם)]** dedesubt **(מה)** ?” se întreabă evreii care contemplă în **'Elohīm אלהים** «Omul de sus», iar în **'ādām (אדם)** «Omul de jos».

Întrebare dublă. Mister unic.

„Cine?” a făcut «ce?».

Cele două nume

sunt înconjurate de cele două litere **(א)** şi **(ם)** (**mēm** final) care alcătuiesc cuvântul **(אם) 'ēm**, „mamă”.

În numele **'Elohīm**, Dumnezeu este Mamă. Ca arhetip al Mamei, El poartă în pântecele Său cele trei litere **להי** a căror valoare numerică face un total de 45 (30 + 5 + 10) care este numărul lui **'ādām** (1+4 + 40). În profunzime, în sânul său, **'Elohīm** îl poartă pe **'ādām**.

În cele trei litere rămase: **להי** se conturează vocaţia lui **'ādām**, celălalt nume al său, programarea sa. **'Ādām** trebuie să se lase ghidat **(ל)** de la **hē' (ה)** la **yōd (')** pentru a ghida întregul cosmos de la **(ה)** la **(')**. Din această perspectivă, **'ādām** este el însuşi în esenţă o „mamă”. El este invitat să se nască pe sine, din pământ în pământ succesiv. **Dāleṯ (ד)** din inima numelui său este simbolul „uşilor” prin care va trebui să treacă pentru a se împlini, simbolul structurilor cu care va trebui să se îmbrace pentru a le străbate, până când va ajunge la acest ultim „pământ”, la acest ultim „loc” (**māqōm מקום** [173]) care este şi Dumnezeu.

Astfel, numele **'ādām (אדם)**, care face din Om - aşa cum am descoperit deja [174] - o fiinţă frământată de „aburul” (**אד 'ēd**) dorinţei, îl dezvăluie, de asemenea, ca fiind în esenţă o „mamă” a lui însuşi pentru sine, pentru a da naştere **yōd**-ului care este; şi, aşa cum vom descoperi la momentul potrivit [175], îl dezvăluie, de asemenea, ca fiind un Om de „sânge” (**דם dām**) pe care **'Elohīm (א)** îl pătrunde, îl căsătoreşte, în însăşi constituţia numelui său, a fiinţei sale.

Sângele - pe care misterele creştine îl asociază în aceeaşi progresie simbolică [176] cu apa şi cu Spiritul - se află la originea cuvintelor următoare:

- **דמות demūṯ**, vocaţia finală „asemănare” a Omului prin misterul sângelui său [177];
- **דמי dāmī** [uşa **(ד)** a lui **mī (מ)**] este «tăcere», «odihnă». Pronunţată jumătate, este „mijlocul” (locul **yōd**-ului);
- **דמה dumāh** [uşa **(ד)** a lui **mā (מ)**] este „calm”, aproape „mormânt”. Pronunţată **dāmāh**, este verbul „a semăna”;

---

173 Cf. Cap. V, p. 49
174 Cf. Cap. VI, p. 61
175 Cf. Cap. XXVI (studiul literei **mēm** final)
176 I Ep. Ioan 5, 8.
177 Gen. 1, 26

- דמע **dema'** este o „lacrimă” (cuvânt cu cuvânt: sânge דם din ochi ע !).

În jurul rădăcinii דם, care este cea a „sângelui” (**dām**), se construieşte calea Asemănării, care este şi cea a „odihnei” atunci când ne duce la „mijloc”, la „centrul” nostru.

A cere odihnă veşnică pentru morţii noştri înseamnă a cere încoronarea lor, „Asemănarea” lor. Aceasta are loc în mormânt, care devine atunci o „matrice”.

Este sigur că globulul roşu încărcat cu fier este astfel încărcat cu elementul transmutabil prin excelenţă - baza vieţii - despre care Isaia spune că trebuie să devină argint. Nucleul aceluiaşi globul roşu, făurit în măduva osului [178], care dispare de îndată ce sângele intră în circulaţie, nu este oare soarele nostru ascuns care, în cea mai secretă parte a noastră, prezidează transmutarea lemnului în aur [179].

Vom aprofunda acest mister în capitolele privind **mēm**-ul final şi **tsādē**-ul final [180], unde vom vedea că lemnul, osul şi esenţa noastră sunt acelaşi cuvânt עצם **'etsem**.

Gāmāl גמל, cămila [181] care îşi poartă matricea de apă în centrul numelui său, este deci cea din noi care este conştientă că îşi poartă sursa de energii în centrul său pentru a trece prin porţile succesive şi a se îndrepta spre eliberarea sa גל . Dar aceste porţi vor deveni din ce în ce mai înguste, forţând cămila la o tăiere riguroasă. (מ) şi (ל) sunt cele două radicale principale ale rădăcinii „circumciziei”.

Aceste două litere (מ) şi (ל) sunt - în termeni de zeci - în valorile lor respective 40 şi 30, în aceeaşi relaţie cu cea care unea - în termeni de unităţi - literele **(ד)** şi **(ג)** cărora Sfântul, binecuvântat fie El, le dăduse ordin să nu se despartă niciodată, pentru că „săracul are întotdeauna nevoie de bogat”. Şi aici, **lāmed**-ul **(ל)**, ghidul, este cel care poartă bogăţia cunoaşterii. M**ēm**-ul (מ) implică o moarte în interiorul pântecelui pentru a forma germenul care pregăteşte naşterea într-un nou pământ, un nou complex energetic. Iar cele două litere împreună în verbul מול **mūl** „a circumciza”, exprimă regula fundamentală a creşterii. Un copac nu poate da roade decât dacă este tăiat. Omul nu poate să crească sau să se înmulţească (în sensul ontologic al acestor termeni) decât dacă trece prin circumcizii succesive (cea a sexului va fi urmată, în misterele creştine, de circumciziile inimii şi urechilor [182]).

Omul **(ו)**, prins între originea sa **(מ)** şi destinul său (ל), este prins în legea riguroasă a „circumciziei”.

Abia atunci ajunge faţă în faţă cu el însuşi, deoarece **mūl** מול poate fi şi prepoziţia „în faţa, *vis à vis*”. Prin circumcizie, omul iese din alienarea sa de sine, din separarea de sine denunţată de Dumnezeu: „*Nu este bine ca omul să fie* לבדו (**leḇadō**)” [183].

מבול **mabbūl** este „potopul”. Potopul este o circumcizie cosmică pentru „împlinirea întregii făpturi”. ”*Iată*”, i-a spus Dumnezeu lui Noe, «*se apropie împlinirea întregii făpturi*» [184]. Şi potopul este, de asemenea, „matricea **(מ)** a „fructului בול **būl**”.

מגדל **migdāl**, un cuvânt format din patru litere cu valorile numerice 4-3 şi 40-30, a căror sumă face un total de 77, este „turnul”. În inima sa se află **(גד) gād**, „fericirea”. Dar construcţia sa necesită circumcizie, tăiere! Şi în el מגד **meged** (matricea **(מ)** a fericirii **גד** este „cel mai bun”, iar גדל **gādol** ceea ce este „mare”.

מלך **melekh**, „regele” [185], este cel care a trebuit să treacă prin toate circumciziile pentru a ajunge la coroană.

---

178 Cf. S. du C., cap. XII, 2.
179 Is. 60, 17.
180 Cf. Cap. XXVI şi XXIX.
181 Cf. Cap. V
182 Cf. S. du C., cap. IX, 1
183 Gen. 2, 18
184 Gen. 6, 13
185 Cf. cap. XXV (kaph final).

מלא mālā' înseamnă „a umple”. Împlinirea (atingerea **(א)**-ului final) poate fi obținută doar prin respectarea legii circumciziei. Aceasta înseamnă să te regăsești „față în față”, total în miezul divin.

Verbul **למד lāmad**, despre care am văzut [186] că înseamnă „a învăța” - subiectul literei **(ל) lāmed** - este construit în jurul **mēm (מ)**, matrice, loc de gestație legat de orice naștere (**לד**). Învățătorul este o moașă, dar una care a trebuit deja să nască ea însăși, trecând prin circumcizie.

Dumnezeul Bibliei, care își mută poporul din pântece în pântece, este Învățătorul perfect.

- Moise a petrecut 40 de zile în spațiul montan al Sinaiului, înainte de a primi Tablele Legii.
- O matrice a celor 40 de ani petrecuți de Israel în deșert.
- O matrice a celor 400 de ani (plus 30 de zile) petrecuți în Egipt de poporul lui Israel, pe atunci sclavii lui Faraon, „dușmanul”.
- Cele 40 de zile de post, în diferitele tradiții, înainte de a fi născut în Festivalul Luminilor.
- Cele 7 ori 40 de zile ale unui copil în pântecele mamei sale.
- O matrice asemănătoare calvarului spațio-temporal trăit atunci când părăsește pântecele mamei pentru a crește într-o dimensiune superioară.
- Matricea fiecărei *carantine*, a fiecărei încercări despre care știm acum că implică o „ușă” (**dāleṯ**), un col uterin, o naștere pe calea Resemănării. Și aceasta este dimensiunea Regalității noastre.

Litera **(מ)** înaintea unui cuvânt va exprima adesea originea, sau chiar cauza:

מגד meged („cel mai bun”) este și ceea ce provine din **(גד) gād** („fericire”) care, la început, este germenul lui **(דג) dāg** („pește”).

מאד me'od este superlativul „foarte, foarte mult”. Este, de asemenea, anagrama **(אדם) 'ādām**: abundența este derivată din **(מ) אד ʻēd** «aburul», suflul dorinței. Această forță a dorinței trebuie să ducă **'ādām** pe întreaga scară a energiilor, dintre care ultima este chiar Principiul Creației, Înțelepciunea!

חכמה ḥoḵmāh, „înțelepciunea”, este „palatul” (**חך ḥēkh**) lui **mā (מה)**: secretele lumii lui **mā** - Creația - sunt în Înțelepciunea divină. Atunci când Înțelepciunea vorbește, ea spune [187]: „**יהוה** *m-a conceput ca principiu al căii sale, înaintea lucrărilor sale, din toate timpurile*”.

186 Cf. Cap. XIV
187 Prov. 8, 22

CAPITOLUL XVI

NŪN

A paisprezecea literă: **NŪN נ**
Valoare aritmetică: **50**

Iniţiala cuvântului נוּן **nūn** care înseamnă „peşte”.

Hieroglifful egiptean este un peşte mic.

Modelul protosinaitic a simplificat linia

pe care o găsim din nou devenind mai pronunţată ca design al literei noastre „**n**” de-a lungul primului mileniu î.Hr. Greaca arhaică a folosit-o pentru a crea litera

care a fost întoarsă pentru a crea **nu**-ul capital **N**, strămoşul literei noastre «**N**».

Omologul lui **hē (ה)** (valoarea 5) în zeci, **nūn (נ)** (valoarea 50) este pentru **mēm (מ)** (valoarea 40) ceea ce este **hē** pentru **dāleţ (ד)** (valoarea 4): viaţă în structuri. Acesta este germenul (peştele) din interiorul matricei, **mēm**.

Numărul 50 exprimă totalitatea. Ne amintim că cuvântul כּל **kol** (20 + 30 = 50) înseamnă „totul” şi că כּלה **kālāh** (55) înseamnă „a completa, a termina”.

Lumea lui **mī (מי)** (40 + 10 = 50) - lumea arhetipurilor - exprimă chiar arhetipul totalităţii.

Aşa cum **yād** יד, „mâna”, are o valoare numerică de 5, adică (10 + 4 = 14; 1 + 4 - 5) şi este numele literei **yōd (’)** de valoare 10 şi aşa cum această literă **yōd (’)** ocupă locul cinci în primul cuvânt al *Genezei* **berē'šīţ (בראשית)**, numărul 50 este intim legat de unitate, de totalitate. El izbucneşte în „jubilaţie” (marele יובל **yōḇĕl** al evreilor din a cincizecea zi de la începutul marelui post era sărbătorit la fiecare 50 de ani).

La 50 de zile după Paşti, Rusaliile creştine ating culmea Tainei.

Dar această culme, această împlinire, este deja conţinută în germen. Persoana lui Hristos este simbolizată de peşte în iconografia creştină din primele secole, iar cuvântul grecesc **ιχθυς**, care înseamnă „peşte”, este format din iniţialele frazei „*Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Mântuitorul*”. Hristos inaugurează Epoca Peştilor. Numit „Noul Adam”, El recapitulează întreaga umanitate. El este Fiul lui Dumnezeu care devine „germen” în pântecele umanităţii şi Fiul Omului care redevine germen coborând în apele Iordanului, apoi în pântecele pământului (mormântul) pentru a face să izbucnească puterea divinului. Cei care nu redevin „germeni” nu pot intra în Împărăţie. Hristos îi repetă ferm acest lucru lui Nicodim [188]:

„... Dacă un om nu se naşte din nou, nu poate vedea Împărăţia lui Dumnezeu”.

Numele primului **'ādām**, cel mai adesea numit האדם **hā'ādām**, „Adamul”, corespunde de asemenea energiei 5 + 1 + 4 + 40 = 50. În a şasea zi a *Genezei*, el recapitulează întreaga Creaţie. El este atunci doar germenul viitorului Adam, pe deplin împlinit. Dar fiecare etapă a împlinirii sale, la vârful victoriei acestei realizări, îl va obliga să se considere doar germenul etapei următoare.

Vechiul Testament dă deja o indicaţie puternică a acestei necesităţi, în special în persoanele lui Noe şi Iona, ale căror nume sunt structurate în jurul literei **nūn (נ)**.

188 Ioan 3, 3-11.

Părinţii spun că „Noe (נח **noaḥ**) în arcă este, ca şi Iona (יונה **yōnāh**) în pântecele marelui peşte, prefigurarea lui Hristos în mormânt”, o prefigurare a Omului care se reface ca un „germen” pentru a renaşte.

Numele נח **noaḥ** este legat de prezicerea pe care tatăl său Lemekh a făcut-o despre el în momentul naşterii [189]:

”*Acesta ne va consola*”, a spus el, ”*pentru truda noastră şi munca grea a mâinilor noastre de pe acest pământ pe care* יהוה *l-a blestemat*”.

Noe este al zecelea în linia lui Adam prin Shet. Întors la unitate, el consolează. El îl readuce pe om la standardele sale iniţiale. „A consola” este נחם **niḥam**. Şi când יהוה, în timpul lui Noe, „*se căieşte că a făcut omul pe pământ*”[190], este din nou această rădăcină נחם care exprimă „căinţa” divină. Am explicat deja [191] cum această pocăinţă a lui יהוה este pocăinţa omului în măsura în care Dumnezeu strigă în el către Dumnezeu! Pocăinţa-penitenţă este atunci această conştiinţă a omului care se lasă „condus” (נחה **nāḥāh**) în persoana lui **noaḥ** נח spre recucerirea adevăratei sale naturi.

Cel care „se pocăieşte, consolează şi conduce” este **noaḥ**. Tot acest program este cuprins în numele său נח, „germenul **(נ)**” care trece prin „bariera **(ח)**” a morţilor către Înviere.

Întors, cuvântul devine חן (**nūn** final fiind ca un **wāw (ו)** alungit). חן **ḥēn** este „graţie”, o energie care, împreună cu „rigoarea”, manifestă Iubirea divină.

חנה **ḥannāh** este prenumele „Anne”, „*cel sau cea care găseşte har în faţa lui Dumnezeu*”.

Din aceeaşi rădăcină cu verbul נחה **nāḥāh** „a conduce”, este מנחה **minḥāh** „ofrandă”: ceea ce este condus. Ofranda este reconducerea lumii **mā**, sau a unui element al acesteia (ale cărui două litere מה înconjoară numele **noaḥ** נח), către arhetipul al cărui imagine este, către Dumnezeu. Ofrandele lui Qaïn şi Abel sunt primele roade ale viitoarei întâlniri dintre **mā** şi **mī**.

Numele lui Jonas, יונה **yōnāh**, este foarte apropiat de cel al lui יהוה. Un **(ה)** (valoarea 5) este înlocuit de **(נ)** (valoarea 50). În profunzime, aceste două nume sunt strâns legate, dar cel al lui יונה **yōnāh** subliniază energia de sămânţă, nevoia de a deveni o sămânţă, implicată în cucerirea Asemănării Omului cu Dumnezeu, a Numelui său cu NUMELE divin.

יונה **yōnāh** înseamnă „porumbel”: porumbelul a cărui albeaţă simbolizează Lucrarea în alb [192], dar al cărui nume spune clar că această fază a Lucrării este inseparabilă de cealaltă fază, Lucrarea în negru, care îl va obliga pe Iona să coboare în burta marelui peşte. Tradiţia orală spune că peştele este o balenă.

În povestea lui Noe, porumbelul este una dintre cele două păsări pe care Noe le eliberează din arcă „*pentru a vedea dacă apele s-au liniştit pe suprafaţa pământului*” [193]. De fapt, porumbelul ne informează în esenţă despre ceea ce se întâmplă în interiorul arcei, laboratorul în care Noe îşi asumă **nūn**, pentru a-şi seca apele interioare, adică pentru a integra energiile חית pe care le-a adunat în el. Şi din acest punct de vedere, porumbelul (principiul luminii) este inseparabil de pasărea care simbolizează principiul întunericului, corbul.

În tradiţia creştină [194], porumbelul este simbolul Duhului Sfânt: este porumbelul care coboară peste Persoana lui Hristos, El însuşi coborând în apele Iordanului în ziua botezului. Numele Iordanului - ירדן **yardēn** - înseamnă „a coborî” (ירד **yārad**) în «peşte» **nūn (נ)**. Duhul Sfânt, a treia Persoană a Treimii, este Cel care modelează şi „frământă” omul pentru a-l face să devină zeu. El este Stăpânul Marii Opere.

Atunci când Dumnezeu caută pentru **'ādām** un ajutor „asemenea lui”[195], textul, aşa cum am văzut [196], ne invită să pătrundem sensul cuvântului כנגדו **kenegdō**, a cărui rădăcină נגד înseamnă „a

189 Gen. 5, 29
190 Gen. 6, 6
191 Cf. S. du C., p. 150
192 Cf. S. du C., p. 154
193 Gen. 8, 8
194 Mt. 3, 16
195 Gen. 2, 18
196 Cf. Cap. XIII, p. 129

spune, a povesti, a face cunoscut", chiar „a comunica". Această rădăcină **נגד** dă şi prepoziţia «faţă în faţă».

„Asemănător lui" este deci infinit de sărac. În acest context, **'ādām** tocmai a găsit un nume pentru fiecare dintre animalele din ţara sa, un nume pentru fiecare dintre energiile care alcătuiesc primul său câmp de conştiinţă. La acest nivel, el nu şi-a găsit propriul Nume, nucleul fiinţei sale, care i-ar permite să comunice total cu el însuşi, să ajungă la totalitatea sa faţă în faţă pentru a face din cei doi ceea ce este, UNU.

Să privim cu atenţie, şi chiar „cu dragoste", această rădăcină **נגד** care ne dă „faţă în faţă", astfel încât îşi deschide inima faţă de noi: ea este formată din doi „peşti" care se privesc.

- **נ nūn** este un peşte,
- **דג dāg** este un alt peşte.

Primul peşte, **nūn (נ)**, este un simbol al Omului în momentul în care devine germen, în momentul în care, realizat la un anumit nivel şi puternic din acest punct de vedere, el cunoaşte, de asemenea, slăbiciunea neîmplinitului său (gata să „cadă" **נפל nāphal**[197] şi devine conştient de noua forţă pe care o va dobândi căsătorindu-se cu „femininul" său **נקבה neqēḇāh**: **nūn (נ)** penetrând **קבה qoḇāh** „burta").

דג dāg este, la fiecare nivel energetic pe care Omul îl întâlneşte în timp ce coboară în sine, în neîmplinit (simbolizat de „ape"), principiul însuşi al acestui nivel energetic de a deveni.

În întâlnirea dintre **nūn (נ)**, pe care l-a devenit, dar care este slab, şi **dāg** (**דג**), cu care se va căsători pentru a deveni această nouă energie, Omul îşi asumă „faţă în faţă" (**נגד neged**) a lui însuşi cu el însuşi, sau chiar „comunicarea".

Nūn (נ) şi **dāg** (**דג**) ar fi peştii, unul masculin, celălalt feminin, ai acestei întâlniri, ai acestei căsătorii.

Dāg (**דג**) este apoi participarea la „energia centrală", Numele fiecărei fiinţe. Acest nucleu feminin divin, neîmplinit, este un depozit de forţă. Este căsătorit cu Omul-**nūn (נ)** care, în această căsătorie misterioasă, se face bărbat pentru că ştie că este slab. Aceasta este ceea ce îl face pe apostolul Pavel să spună [198]:

„*... pentru că atunci când sunt slab, atunci sunt puternic*".

Dāg-ul se deschide doar în măsura în care **nūn**-ul îl poate suporta. „Comunicarea" omului cu el însuşi are loc prin moduri din ce în ce mai misterioase de inteligenţă.

Ultimul **nūn (נ)** este atins în **nūn**-ul final **(ן)** unde fiecare fiinţă **(ב)** intră în dimensiunea de „fiu" **(בן) bēn**. În acest moment, ultimul **dāg** (**דג**) conţine forţa **יהוה**, este căsătoria dintre **yōd (י)** şi **nūn (נ)** în litera **tsadē (צ)** studiată mai jos [199].

Din acest punct de vedere, crearea a ceea ce credem noi că este femeia în raport cu bărbatul nu este altceva decât revelaţia făcută lui **'ādām** (ceea ce suntem cu toţii, bărbaţi şi femei) a „celeilalte feţe" a sa, faţa ascunsă a fiinţei sale, cu care nu va intra cu adevărat în comunicare decât dacă va deveni un germen, murind şi renăscând de câte ori este necesar, în orgasmele succesive ale căsătoriei sale cu ea, până la ultima moarte. Atunci va izbucni întreaga informaţie conţinută în **עזר 'ezer**, care este "ajutor", dar în realitate «principiul **(ר)** » al «forţei lui **עז 'oz**».

În această lumină, **כנגדו kenegdō** ar putea fi tradus mai exact prin „Dumnezeu spune: «*Lasă-l pe **'ādām** să descopere principiul forţei sale în întâlnirea sa totală cu sine*»".

Principiul forţei sale este de fapt miezul său, Numele său.

Mâncatul fructului Pomului Cunoaşterii, aşa cum înţelegem acum, devine dramatic pentru ***'ādām***. Înseamnă colectarea de informaţii fără a trece prin această „comunicare", fără a se „căsători" cu cealaltă parte a sa[200]. Înseamnă a nu fi niciodată căsătorit cu Dumnezeu.

---

197 Cf. Cap. XIX, p. 190

198 2 Cor. 12, 10

199 Cf. Cap. XX, p. 198

200 Vom dezvolta această idee într-un studiu al *Genezei* „O privire asupra Genezei", volumul III, care va fi publicat de Dervy-Livres.

Legea este simplă: nu putem „cunoaşte” decât comunicând cu noi înşine. Putem comunica cu noi înşine doar devenind conştienţi de „femininul” nostru şi îmbrăţişându-l. Este o muncă de iubire.

Legea este aceeaşi în ceea ce priveşte relaţia noastră cu lumea şi cu acei „alţii” din afara noastră (deşi şi ei sunt tot „noi”, în măsura în care **'ādām** este unul!) Nu putem sesiza profunzimea celuilalt decât în măsura în care am sesizat această profunzime în noi înşine. Iar acest lucru nu poate fi învăţat din cărţi. Până astăzi, din păcate, ştiinţele umane nu pot fi învăţate decât din cărţi: o compensaţie exterioară pentru somnolenţa noastră interioară!

În acelaşi spirit, devine clar că niciun proces de trezire nu poate avea loc fără educaţia prealabilă a controlului gândirii. Dacă ne lăsăm mintea să rătăcească toată ziua, perpetuăm un discurs mental care ne solidifică închisoarea (pentru că gândurile necontrolate aparţin unor categorii mentale care sunt sclavele unor energii care, dacă nu sunt „căsătorite”, au un efect negativ şi generează emoţii, angoase şi frici, care la rândul lor generează boală, suferinţă şi moarte).

A îmbrăţişa aceste energii, acest „feminin” din noi, înseamnă a ne îndrepta spre adevăratul „eu” care aparţine omului-Dumnezeu şi în raport cu care micul nostru „eu”, care gândeşte şi acţionează la un nivel banal, aparţine omului-animal.

„Eu"-ul ebraic, **אני ‘anī**, mărturiseşte acest «eu» unic, care face parte în mod contradictoriu din Universal. În el, **'āleph**-ul este ascuns în **yōd**-ul specific fiecăruia dintre noi, oferindu-ne posibilitatea de a deveni el datorită **nūn**-ului, sămânţa în care se joacă întreaga noastră economie.

Dar acelaşi **אני 'ănī** este participant la misteriosul Nume divin **(אין) 'ayin**, a cărui anagramă este, şi este deci co-energetic cu El. **(אין) 'ayin** este „nimicul”, prima şi total neştiuta manifestare divină, dincolo de A FI şi de A NU FI, şi totuşi este deja numit [201].

אני 'ănī este el însuşi o contracţie a cuvântului **אנכי 'ānoḵī** care înseamnă „eu, eu însumi”, dar şi „perpendicular”. Rădăcina din care derivă dă cuvântul **ănākh** care este „firul cu plumb”, „sonda”. Adevăratul nostru „eu”, ascuns în **yōd (’)**, este „perpendicular” pe **'Elohīm (א)**. O expresie admirabilă a ceea ce este Omul ca „icoană” a lui Dumnezeu!

נביא nāḇī, „profetul” este cel care intră în această participare la „Eu” (**אני**) universal al Creaţiei **(ב)**. El este, de asemenea, ca germen conştient **(נ)**, cel care pătrunde (**בא**) în **yōd (’)**. I se oferă atunci posibilitatea de a pătrunde în Realitatea ultimă, dincolo de orice spaţiu-timp, şi de a vedea „cele două deschise”. El nu prezice atât viitorul, cât vede ceea ce este şi ceea ce s-a manifestat sau se va manifesta în evenimentele pe care le descrie.

Când litera **nūn (נ)** s-a apropiat de Cel Sfânt, binecuvântat fie El, aceasta a arătat că se află în fruntea cuvintelor **נורא nōrā’**, «frică», şi **נוה nāweh** (sau **נאוה nā’weh**), «frumuseţe». Dumnezeu a răspuns: „Întoarce-te la locul tău, căci de dragul tău s-a întors **samekh (ס)** la locul său, şi sprijină-te pe el, căci este spus: «*Îi voi sprijini pe toţi cei care se poticnesc*»” [202]. Vom vedea în litera următoare că **samekh (ס)** este „sprijin”. Iar „*cei care se poticnesc*” sunt **נפלים nophlīm**.

„Frica” (**נורא nōrā’**) este cea a **nūn**-ului **(נ)** înainte de **‘ōr**, «lumina».

Sămânţa este foarte fragilă. Dacă primeşte sprijinul de care are nevoie, atunci devine copacul mare şi puternic, Omul care a devenit **יהוה** care este, la rândul său, sprijinul celuilalt.

Nephilīm נפלים devine atunci **gibborīm גברים**, „cei puternici”. Dintre aceste două cuvinte, unul începe şi celălalt încheie celebrul verset din *Geneza*[203] privind apariţia uriaşilor pe pământ; căci prin acest cuvânt „uriaşi” au fost traduşi **nephilīm**, „cei slabi”!

Între **nephilīm** şi **gibborīm**, ni se pare că s-au realizat naşterile Omului - de la el însuşi la el însuşi. Iată ce ne spune cu siguranţă acest verset în profunzimea sa mitică, fără a dori să punem la îndoială realitatea istorică, deşi foarte misterioasă, pe care traducătorii sunt de acord să o descopere în acest pasaj din Tora [204].

Numai cei care ştiu că sunt slabi - o sămânţă care trebuie împlinită - pot deveni puternici şi roditori. Oricine se crede puternic este doar o slăbiciune sterilă, pentru că este inconştient.

---

201 Cf. Cap. XXVII, p. 305
202 Ps. 145, 14
203 Gen. 6, 4
204 Cf. Cap. XXII, p. 230

Litera **nūn (נ)** reflectă pe deplin această slăbiciune: din punct de vedere gramatical, ea este cea mai mobilă, dispărând adesea sau fiind înlocuită de o altă literă.

נוה nāweh „frumusețe” are fragilitatea peștelui **(נ)**, care nu a devenit încă **(בן)**, „fiul” care este total „frumos”.

Vom studia cuvântul **(בן) bēn**, „fiul”, cu **nūn** final **(ן)**, dar nu putem trece sub tăcere rădăcina **בנה** care dă verbul **bānāh** „a construi”, inseparabil de Energia divină **bīnāh בינה**, „Inteligența”. **בינה** este numită „Mama Divină”, parabolă a „Înțelepciunii” (**חכמה ḥokmāh**) care este numită „Tatăl Divin”.

Inteligența **בינה** este cea care „construiește **בנה**” **yōd**-ul **(’)** acest „Fiu divin” pe care îl conține în măruntaiele sale.

Omul a cărui inteligență nu este luminată de Înțelepciune construiește în afara sa lucrări în care investește și își epuizează totalitatea energiilor. El nu se construiește pe sine însuși. Lucrările exterioare sunt corecte doar atunci când sunt roadele Marii Opere interioare. Ele verifică Marea Operă, dar sunt și inspirate de aceasta. Lucrările inspirate de orice altă autoritate - care, în acest caz, nu mai este o „autoritate” în sensul etimologic al termenului [205], ci o putere exercitată din exterior - riscă să-l strivească pe om în loc să-l construiască.

Dacă, spunând aceasta, ne gândim la seducția banilor sau la orice altă motivație de acest fel, denunțăm mai ales atitudinea părinților al căror rol, în loc să fie acela de a asculta ceea ce inspiră exigențele interioare ale copilului pentru a le promova, este acela de formator.

Ei își ascultă doar teama: teama de a nu respecta normele sociale care îi fac să se simtă în siguranță. Criteriile lor sunt aceleași cu seducțiile exterioare pe care tocmai le-am menționat, care îi determină pe așa-zișii adulți să își forțeze copiii să intre într-un tipar comun, adesea exterminator.

Statul este primul care joacă acest rol parental. Și aceiași copii, care au devenit părinți înainte de a fi adulți, le inculcă copiilor lor aceeași rigoare interioară în numele singurelor exigențe exterioare despre care se spune că sunt „rezonabile”, „înțelepte”, în sfârșit capabile să îi transforme în bărbați și femei de serviciu, dintre care nu ar trebui să ne mire că ne umplu în prezent spitalele și clinicile de psihiatrie.

Energiile investite în faptele bune nu sunt epuizate. Ele sunt reînnoite constant de un fel de cordon hrănitor care vine din miezul divin, el însuși fortificat de Marea Operă din interior.

Această problemă este similară cu cea a „locului” potrivit, pe care o vom studia mai târziu [206] și care este la fel de necesară pentru „construcția” Omului precum este introducerea fătului în pântecele mamei pentru a aduce copilul la termen. Aici este vorba de a aduce la termen **yōd**-ul **(’)**.

---

205 „Auctor” este un substantiv latin care înseamnă «cel care crește, care produce; stăpân».

206 Cf. Cap. XXVI, p. 291

CAPITOLUL XVII

SĀMEKH

A cincisprezecea literă: **SĀMEKH (ס)**
Valoare aritmetică: **60**

Numele acestei litere, **sāmekh (ס)**, provine din rădăcina סמך, care înseamnă „sprijin”.
Hieroglifa egipteană arată ca un mic pom de Crăciun cu trei ramuri orizontale:

Găsim acest model în ebraica arhaică, apoi pe stela Mesha şi pe numeroase *ostraci* datând din 500 î.Hr. într-o formă mai stilizată

sau:

Greaca arhaică păstrează desenul copacului sub o altă formă,

care este originea literei greceşti **xi Ξ** (şi a literei noastre „**X**”), precum şi a literei *sigma* **σ** minusculă. Acesta din urmă pare a fi desenul, răsturnat de la stânga la dreapta, al **sāmekh**-ului ebraic în forma sa pătrată definitivă **(ס)**. Desenul acestui **sāmekh (ס)** este, de fapt, cel al unui pătrat rotunjit la colţuri, desenul unui copac plantat în pământ. Partea superioară a pătratului se extinde orizontal spre stânga, la fel cum partea superioară a **sigmei** greceşti se extinde spre dreapta.

Când **sāmekh (ס)** şi-a părăsit locul pentru a se prezenta în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, şi pentru a obţine să înceapă crearea lumii, i s-a cerut să reia şi să menţină fără greşeală funcţia care îi fusese atribuită din veşnicie: *”Domnul îi susţine pe cei care şovăie”* îi aminteşte Sfântul, binecuvântat fie El, proclamând versetul psalmistului [207], care începe în ebraică cu verbul «susţine», şi deci cu **sāmekh (ס)**. *”Tocmai datorită destinaţiei tale trebuie să rămâi acolo, pentru că dacă te-aş îndepărta de la locul tău pentru a aduce crearea lumii, ce s-ar întâmpla cu cei care sunt aproape de cădere, deoarece se bazează pe tine?*”

Nu numai că **sāmekh (ס)** are valoarea aritmetică a numărului 60, dar desfăşurarea numelui său şi a valorilor literelor care îl compun סמך (60 + 40 + 500) evidenţiază numărul 600. În jurul numărului **6**, subliniat de două ori, trebuie să căutăm semnificaţia profundă a literei.

Ne amintim că **wāw (ו)** (valoarea 6) simbolizează - prin „cuiul” pe care îl reprezintă - ideea de legătură, relaţie, ataşament. Ca axă verticală, **wāw (ו)** este, într-una dintre aplicaţiile sale care o leagă de arhetipul său, coloana vertebrală umană, care uneşte capul cu restul corpului şi cele două părţi ale corpului între ele. Într-o altă aplicaţie a sa, este Omul însuşi, născut în a şasea zi, joncţiunea dintre cer şi pământ şi, de asemenea, joncţiunea dintre toate elementele Creaţiei.

Să nu uităm că, deşi această „a şasea zi” vede naşterea Omului, ea este intim şi misterios legată de omologul său din prima triadă a Creaţiei, a treia zi, care vede naşterea Arborelui. Aici regăsim din nou corespondenţa strânsă dintre Copac şi Om pe care am subliniat-o deja şi care a făcut obiectul studiului nostru despre simbolismul corpului.

---

207 Ps. 145, 14

Dacă **wāw (ו)**, „cuiul” Creaţiei, este Omul, **sāmekh (ס)** este Copacul, imaginea directă a Arhetipului, coloana vertebrală a Creaţiei pe care se sprijină întreaga operă divină.

Ni se pare chiar că designul arhaic al copacului dezvăluie în axele sale orizontale cele trei grade ale Copacului *Sephiroth*, arhetipul Copacului Edenului. Arborele energiilor divine, pe care evreii îl contemplă şi sub numele de „Omul de sus”.

Sprijin al lumii, sprijin al celor care nu şi-au găsit încă propria coloană vertebrală, Omul-Arbore este redus, după cădere - şi aceasta este fără îndoială ceea ce vrea să spună ebraicul - la proiecţia sa întinsă pe pământ, am spune în limbaj matematic: la purificarea sa, adică la reducerea sa liniară în limitele închisorii sale spaţio-temporale. Închis în sine, incapabil să părăsească limitele închisorii sale, Omul din **6** se află în lumea repetiţiei fără sfârşit: 6, 6, 6, numărul fiarei.

Nu este în această limită că este un sprijin! Şi totuşi, Sfântul, binecuvântat fie El, insistă în discursul său către **sāmekh (ס)**, repetat în cel adresat lui **nūn (נ)**,[208] asupra rolului de „sprijin” jucat de această literă. El spune, de asemenea, că **nūn (נ)** este slab şi nu se poate descurca fără **sāmekh (ס)**, pe care trebuie să se bazeze.

Aşadar, cine este **sāmekh (ס)**?

Se pare că trebuie să ne întoarcem la designul său original şi să vedem în el copacul complet erect, Omul împlinit.

Pentru evrei, el este Tradiţia.

Pentru creştini, el este Tradiţia vie în persoana lui Hristos, care va fi apoi simbolizat, ca om, de valoarea cosmică 600 în **mēm (ם)** final.

Cuvântul ebraic pentru „tradiţie” este **מסרת māsoreţ** construit pe **sāmekh (ס)** înconjurat de cuvântul **מרות mārūţ** care înseamnă „stăpânire, supunere”. Tradiţia se dovedeşte a fi „dominaţia lui **(ס)**” şi, prin urmare, supunerea faţă de valorile sale. Dacă luăm **mēm**-ul **(מ)** iniţial al acestui cuvânt **מסרת** ca indicând o provenienţă şi dacă scriem ultimele trei litere **סתר sēter**, cuvânt care înseamnă „ceea ce este ascuns, secret”, „misterul”, Tradiţia va fi şi „ceea ce vine din mister”, „din ceea ce nu este încă dezvăluit” sau „din ceea ce nu este încă revelat”. Aceasta va fi în **yōd** pentru fiecare dintre noi, în persoana lui Hristos pentru fiecare.

Dar pentru creştinul însuşi, Hristos nu este pe deplin revelat. El nu-L poate cunoaşte decât în măsura în care El se face **nūn (נ)** şi în măsura în care, bazându-se pe **sāmekh (ס)** şi hrănindu-se din el, îi asumă creşterea. Acesta este motivul pentru care şi el recurge la Tradiţie. Hristos va fi cunoscut numai în măsura în care omul devine **sāmekh (ס)** total.

Prin urmare, **sāmekh (ס)** este Arborele Tradiţiei; în el curg Energiile mesianice care îl hrănesc şi îl susţin pe Omul-**nūn (נ)**, atât de şovăitor până când ajunge în vârful Arborelui, până când plonjează în ultimele ape pentru a se căsători cu **dāg**-ul adâncurilor.

Sāmekh (ס) este, în principiul său, Pomul Edenului, Pomul Vieţii-Unităţii şi Pomul Cunoaşterii dualităţii; în actualizarea sa, este Pomul Crucii; în împlinirea sa, este Omul Înviat [209].

Din această perspectivă, Tradiţia nu seamănă deloc cu o cârjă. Copacul ei nu distilează opiu. Ea este o sursă de trezire şi îl conduce pe om pe calea transcendenţei. Nu dorim să vorbim despre arborii falşi care au devenit autorităţi exterioare substituindu-se Tradiţiei autentice a cărei autoritate face apel la Omul interior.

La început, Omul **(ו)** care se sprijină pe Tradiţie este „calul”, **סוס sūs**. Calul este animalul care posedă simbolic energiile cele mai arhaice, cele mai primitive ale Omului, cele care conţin în germeni întreaga forţă de creştere a arborelui său, dar care, investite integral în limitele animalului, îl lasă pe Om identificat cu animalul, tovarăşul său din „ziua a şasea” [210].

Omul trebuie să devină călăreţul, cel care capturează, controlează şi stăpâneşte animalul, cel care apucă frâiele şi conduce energiile spre cele mai înalte cuceriri. Calul este armăsarul. Totul stă în picioarele sale, adică în activismul steril dacă această vigoare nu este preluată de călăreţ sau de „cavaler”, de Omul „născut”, prin care înţelegem Omul care a ieşit din **6**, cel care a călărit calul.

---

208 Cf. Cap. XVI, p. 160

209 Cf. Cap. XXIV, p. 263

210 Gen. 1, 25

”Nu în vigoarea calului se complace יהוה, scrie psalmistul, nu în picioarele Omului se complace”.[211]

Deoarece această dimensiune a „calului” nu este cea la care omul trebuie să se oprească, nu este obiectivul său. Dar este fundația sa; el va construi pe ea trăind din plin relația sa cu pământul pentru a-și susține evoluția. Atunci când această fundație este disprețuită, Omul este „colosul cu picioare de lut” care, într-o zi sau alta, se va prăbuși [212].

סלם sullām este „scară”. În acest cuvânt, **(ל) lāmed** (valoarea 30, simbol al mișcării) este introdus între doi de **6**: 60 (**sāmekh** ס) și 600 (**mēm** ם final).

În cuvântul „ușă” - **(דלת)** delet [213] - **lāmed**-ul **(ל)** era închis între doi de 4 (ד de valoare 4 și ת de valoare 400). **סלם sullām** este ca o ușă «verticală», adică una care se deschide în sus și ale cărei ancadramente nu mai sunt **4**, ci **6**. Din acest punct de vedere, «călăuza» simbolizată de **lāmed (ל)** este Omul; el se bazează pe Tradiția **(ס)** pentru a se realiza total și a participa la gloria divină **(ם)**.

Scara lui Iacov, străbătută de lumile angelice, este realizarea trăită profetic a acestui lucru. La ultima treaptă, **sāmekh (ס)** devine **mēm** final **(ם)**, Iacov dă naștere lui Mesia. Fiecare dintre noi asumându-și scara devine יהוה.[214]

Omul-**nūn (נ)** care se bazează pe Tradiția **(ס)** este **נס nēs**: el este „pânza” fixată pe catargul bărcii, „steagul” fixat pe toiagul acesteia, toate imagini ale Omului viu, care se înalță până în vârful său cu suflarea Duhului Sfânt, dar fragile; soliditatea sa se află în „toiagul” pe care îl simbolizează **sāmekh (ס)** și pe care îl semnifică și cuvântul **נס nēs**. Omul este rezultatul continuu al acestei tensiuni între cei doi poli ai fragilității și soliditățiipe care le exprimă acest cuvânt.

סנה seneh este „tufișul”, arborele aflat în primele sale etape de creștere, dar care conține deja totalitatea energiilor Tradiției. Moise va trăi această experiență înaintea „Rugului Aprins” la **horēb̲**, muntele „Sabiei” (**חרב ḥereb̲**), care se află la **סיני sīnay** [215].

סוד sōd este „secretul”: Omul **(ו)** bazându-se pe Tradiția **(ס)** și trecând prin ușa **(ד)** intră în secret. Sfântul Ioan, evanghelistul, este numit „apostolul tainei divine”.

יסוד yesōd sau „secretul **סוד** lui **yōd (’)** este „fundația” sau baza coloanei vertebrale din corp, locul unde începe construcția scării, unde începe **yōd**-ul **(’)**. Primele vertebre sunt numite atunci „sacre” [216].

În **יסוד** Tradiția **(ס)** își sprijină „fundația” pe **יד**.

חסד ḥesed este „milă”, „har”. ”Harul” este «secretul **סוד**» din spatele «barierei **(ח)**». Cel care nu disperă în momentul încercării găsește harul! Acesta îi conduce la „punctul **חד**” al lui însuși.

סכל sākhāl este „nebunie”, sau Tradiția **(ס)** totală **כל**. Tradiția total revelată este nebunie în ochii omului de rând. Omul desăvârșit nu are nimic în comun cu omul care s-a asigurat la nivelul înțelepciunii, chiar și cu cel mai elevat spiritual.

„Omul animal nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, pentru că ele sunt nebunie pentru el...”, ne spune apostolul Pavel [217].

---

211 Ps. 147, 10
212 Dan. 2, 31-46
213 Cf. Cap. VI (studiul literei **dāleṯ**)
214 Cf. „L'échelle sainte” de Sfântul Ioan Climac, Spiritualitate orientală.
215 Ex. 3, 2
216 Cf. S. du C., p. 131-132
217 1 Cor. 2, 14

El spune mai departe [218]: „*Dacă cineva dintre voi crede că este înțelept potrivit acestei lumi, să se facă nebun, ca să devină înțelept*”.

În același spirit, **סבא sāḇā'** este „bunicul” și totodată „bețivul”: cel care, altoit pe Tradiție, pătrunde în **(א)**-ul final, acesta este îmbătat de cunoaștere, îmbătat de Duhul Sfânt. Poate că nu este un om bătrân pentru toate acestea, dar imaginea „bunicului” derivă din rădăcina **סב sāḇ**, care înseamnă „vechi”. În realitate, Tradiția este dincolo de veacuri, la fel de actuală pe cât este de veche, pentru că aparține non-timpului.

כס kēs, recipientul **(כ)** Tradiției **(ס)**, este „tronul”. Cel care ia Tradiția în mâinile sale **(כ)** și o asumă, are acces la Tron; el devine rege.

כסא הכבוד kissē' hakābōd este „Tronul gloriei divine”. Tradiția se sprijină pe el [219].

כסה kāsāh este verbul „a ascunde, a acoperi”. Tradiția ascunde ceea ce Omul nu poate încă suporta; ea dezvăluie și imediat dezvăluie din nou.

Cu litera **(פ) pē**,[220] vom studia frumusețea cuvântului **פסה pesaḥ**, Paște, în care Tradiția **(ס)** zădărnicește toate „capcanele”, **(פה) paḥ**!

218 1 Cor. 3, 18
219 Cf. Cap. XIII, p. 126
220 Cf. Cap. XIX, p. 190

CAPITOLUL XVIII

‘AYIN

A şaisprezecea literă: **‘AYIN (ע)**
Valoare aritmetică: **70**

Iniţială a cuvântului **'ayin** care înseamnă „ochi”, „sursă”.

Hieroglifa egipteană desenează un ochi:

Ideograma continuă cu sau fără pupilă, alungindu-se sau rotunjindu-se în funcţie de loc şi de vârstă, pentru a deveni *omicronul* grecesc şi „**O**”-ul nostru latin. Pătratul ebraic iniţiază rotunjirea ochiului şi accentuează pliul suborbital: **(ע)**.

Cu litera anterioară, **sāmekh (ס)**, cuvântul סוֹד **sōd**. (”secretul") avea şi această valoare 70 (60 + 6 + 4).

În secretul „sursei”, în „viziunea” adâncurilor, se află semnificaţia literei **'ayin (ע)**.

Evreii nu erau interesaţi de viziunea lumii banale, imediate. La acest nivel: „*Vanitatea deşertăciunilor*”, spune Eclesiastul, „*vanitatea deşertăciunilor, totul este deşertăciune*”.[221]

Cuvântul „vanitate”, הבל **heḇel**, este cuvânt cu cuvânt „nimic”. Nimic existenţial, acest cuvânt este numele lui Abel, fratele lui Qaïn. קין **qayin** este mult mai apropiat de cuvântul **(עין) 'ayin** [222]. Qaïn este omul în profunzimea naturii sale, „pământul” său (el cultivă pământul). Abel este natura în plus, natura „în cădere”. El este Omul într-o „tunică de piele” (el păzeşte turmele),[223] ataşat de viziunea exterioară a lumii.

Când poetul Victor Hugo a legat ochiul de Qaïn, el nu s-a înşelat. El a plasat acest ochi doar în adâncuri:

„*Ochiul era în mormânt şi se uita la Qaïn*”.

Viziunea luminii totale nu poate fi cucerită decât acceptând să coborâm la sursa noastră.

Omul trebuie să străpungă tunica sa animalică, să depăşească condiţionările mentale ale închisorii sale spaţio-temporale, să cucerească diferitele câmpuri de conştiinţă pe care le întâlneşte în această aventură pentru a se structura, apoi să se elibereze şi să ajungă la „pământul” său final. Coborând în cele mai mari profunzimi ale fiinţei sale, în cel mai mare întuneric al său, el iese în conştiinţa pură. Acolo izbucneşte lumina. Doar la acest nivel ochiul poate vedea. Ochiul este deschis către lumea divină.

*”Atunci Duhul lui Dumnezeu a venit peste Balaam şi el a profeţit, spunând Cuvântul lui Balaam, fiul lui Beor, cuvântul omului puternic (**geḇer** singularul lui **geḇārīm**) al cărui ochi este deschis, cuvântul celui care aude cuvintele lui Dumnezeu, al celui care văzându-l pe Atotputernic se vede slab (**nophēl** singularul luie **nophlīm**) şi ai cărui ochi sunt eliberaţi*" [224].

În acest verset din Tora, regăsim dialectica „puternic-slab” menţionată anterior [225], dar experimentată aici într-un mod diferit: atunci când omul a devenit puternic, atunci se vede şi se vede pe sine ca fiind slab. Este ceea ce apostolul Pavel le-a spus mai târziu corintenilor, care se credeau puternici şi bogaţi: „*...noi suntem slabi, dar voi sunteţi puternici...*” [226], deoarece puterea lui Dumnezeu îl face pe om conştient de slăbiciunea sa. „Urechea deschisă” este deschisă către acest

221 Ecl. 1, 2
222 Cf. Cap. XXVII, p. 305 şi 309
223 Gen. 4, 2
224 Numeri 24, 3-4
225 Cf. Cap. XVI, p. 160
226 I Cor. 4, 10

nou plan de conştiinţă despre care Balaam şi Pavel dau mărturie. Omul vede doar atunci când s-a cufundat în întunericul rădăcinilor sale, în „sursa” sa.

Noi vedem doar în măsura în care putem suporta lumina, adică în măsura în care suntem. Cu alte cuvinte, calitatea vederii noastre depinde de calitatea câmpului de conştiinţă în care ne „naştem”. În momentul de faţă, la nivelul comun de conştiinţă care ne este comun, nu putem vedea decât o mică parte a realităţii, partea care ne străpunge ecranele mentale. Această mică realitate este „evenimentul parţial” care, la acest nivel al lungimii de undă, este „evenimentul total” şi îl semnifică.

Pe măsură ce ne naştem în alte niveluri de conştiinţă, în câmpuri cu lungimi de undă diferite, ecranele sunt ridicate şi intrăm într-o nouă participare la eveniment.

Acest adevăr aboleşte orice posibilă separare între obiectivitate şi subiectivitate. Viziunea obiectivă, la limită (şi nu există limită!) este Dumnezeu Însuşi; o viziune subiectivă în ochii celor care nu participă la această experienţă.

Dacă Sfântul, binecuvântat să fie, a trimis înapoi litera **ṭēṯ (ט)**, iniţiala cuvântului טוב ṭōḇ[227] cel „bine, bun”, spunându-i că este rezervată pentru lumea viitoare, „căci tocmai datorită binelui pe care îl ascunzi în tine, uşile Templului vor fi înfipte în pământ”, este pentru că a rezervat literele **'ayin (ע)** şi **zayin (ז)** pentru a asigura această lucrare de întemeiere în procesul de moarte şi înviere a seminţiei.

Porţile Templului, fie cel al lui Solomon, fie Templul pe care îl este fiecare fiinţă umană - primul simbolizându-l pe cel de-al doilea - aceste porţi trebuie să îşi planteze temeliile în inima pământului, la sursa întregii vieţi. După cum vom vedea, pământul este natura omului, fiinţa sa, care trebuie pătrunsă în straturile sale superficiale pentru a ajunge la rădăcinile sale.

Prezidând această lucrare, litera **'ayin (ע)** nu putea pretinde primul loc în construcţia lumii. Ca literă venită din adâncurile întunericului, „locul ei la soare” era cu adevărat compromis!

Ea a susţinut că începe cuvântul ענוה **'anāwāh**, „umilinţă”, „modestie”, „blândeţe”, dar Sfântul, binecuvântat fie El, a alungat-o amintindu-i că începe şi cuvântul עון **'āwon**, „crimă”, „greşeală” (comisă intenţionat). Cuvântul עון provine din rădăcina עוה, care înseamnă „ruină, distrugere”.

În cuvântul עון **'āwon** (70 - 6 - 700), **wāw (ו)**, Omul, este prins între doi de 7. Solicitat de Forţa divină care germinează în el, el trebuie să treacă prin „nenorocire”, care este o încercare şi nu o „crimă”. Iov, omul drept, este în încercare şi nu în crimă. Crima” (עון **'āwon**) este «reversul» cuvântului, în sensul că este comisă de omul care nu trece testul. Energiile cuvântului עון se întorc atunci în mâna lui inconştientă şi îl determină să acţioneze pe nedrept - „vină” sau chiar „crimă”.

Cuvântul ענוה **'anāwāh** („umilinţă”) provine din rădăcina ענה, care înseamnă „răspuns”, dar şi „mizerie, suferinţă”. Adevărata umilinţă este ascultarea şi apoi răspunsul, supunerea faţă de cererea interioară. Acest lucru este confirmat de prezenţa, în acest cuvânt, a rădăcinii עוה îmbogăţită cu litera **(נ)** (peştele, germenul): calitatea încercării omului care devine germen este supunerea faţă de legea ontologică. Curios, dar acum îi înţelegem sensul, acest cuvânt ענוה **'anāwāh** înseamnă şi „bob de grâu”!

Şi dacă ne amintim că נוה **nawāh** este „frumuseţe”,[228] ענוה **'anāwāh** este cuvântul care condiţionează frumuseţea la testul profunzimilor şi obligă la «supunere, modestie»...

În vocabularul nostru actual, aceste ultime două cuvinte sunt fade în comparaţie cu cererea de „umilinţă”, care este o întoarcere la *humus*, la adâncurile dătătoare de viaţă ale pământului nostru.

În India, ochiul lui Shiva (al cărui nume are o asemănare ciudată cu cuvântul ebraic **šeḇa'**, care exprimă numărul **7**) prezidează aceeaşi distrugere. Tot ceea ce nu este permanent dispare sub privirea lui Shiva. Tot ceea ce este temporal în om nu poate rezista lamei ochiului zeului, care îl pătrunde ca pe un pumnal, astfel încât el moare şi învie într-o dimensiune a „non-timpului”, adică la calitatea sa de fiinţă eternă.

---

227 Cf. Cap. XI, p. 105

228 Cf. Cap. XVI, p. 160

În limba ebraică, litera **'ayin (ע)** merge chiar mai departe decât litera **zayin (ז)** pentru a marca obscuritatea necesară prin care trece orice proces al cărui scop este cucerirea luminii, cea a lui **טוב ṭōḇ** total.

Şi, în acest sens, cele două litere **(ע)** şi **(א)** joacă un rol dialectic, **'ayin (ע)** conducându-i neapărat spre întuneric pe cei care merg spre **'āleph (א)**, lumina. Dacă cuvântul **(אב) ‘āb** este, aşa cum am văzut [229], „tatăl”, **(אב) ‘āb** este „norul”, vălul care ascunde soarele - simbol al Tatălui, sursă a întregii lumini -.

Revelaţia constă în îndepărtarea unui văl din faţa ochilor noştri, care vor descoperi apoi o nouă calitate a luminii, lumină pe care un alt văl **(עב)** o separă încă de Tatăl **(אב)**... şi aşa mai departe.

Dar să fim conştienţi că aceşti „nori-ecran” care structurează **(עב)** şi ne separă de Tatăl **(אב)** sunt ele însele ţesute din energii încă neintegrate şi a căror integrare constituie însăşi disiparea norului, ridicarea vălului.

Toată munca Umanităţii constă în integrarea acestor energii, disiparea acestor nori, trecerea prin uşile succesive. De aici verbul **עבד 'āḇad**, „a lucra” şi de asemenea „a cultiva”, care face obiectul Ordinului primit de **'ādām** în **'ēden** [230]. Chiar şi după cădere, după ce a pierdut **'ēden**-ul, vocaţia lui **'ādām** a fost de a-şi cultiva pământul. Aceasta este munca implicată: fiecare ecran de nori corespunde unui nou pământ care trebuie lucrat pentru ca Omul să poată integra energiile sale.

Participiul **נע nā'** (peştele **נ** din întunericul **ע**) provine din rădăcina **נוע**, care este rădăcina lui „rătăcire”. A pune **sāmekh (ס)**, arborele Tradiţiei, în inima rătăcirii înseamnă a forma cuvântul **נסע nāsa'**, care înseamnă „a călători”. Călătoria nu mai este rătăcire. Apare sensul. Călătoria esenţială propusă de Tradiţie este aceea de a merge spre sine, spre propria împlinire.

Iar când litera **ṭēṯ (ט)** este sădită în inima rătăcirii, ea formează cuvântul **נטע nāṭa‘** care înseamnă „a planta”. **ṭēṯ (ט)** este inseparabilă de cuvântul **טוב ṭōḇ** pe care îl revendică atunci când vine să se prezinte în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, şi care, din prima zi a *Genezei*, descrie experienţa Luminii.

nūn (נ) nu poate creşte decât dacă este hrănit de această lumină cufundată în inima întunericului **(ע)**. Conectat la aceşti doi poli, el este „plantat”, capabil să crească şi să devină pomul care va da roadele sale.

Cele două litere **'ayin (ע)** şi **zayin (ז)** formează împreună cuvântul **עז ’oz** (70 + 7), „putere”. Nu ar trebui să iertăm de şaptezeci de ori şapte? [231]. Doar în adâncul întunericului ne tragem puterea. Desigur, noaptea este cea care dă corpului nostru energia de care are nevoie pentru ziua următoare, dar, mai presus de toate, în această experienţă a adâncurilor pe care tocmai am descris-o eliberăm forţa de care avem nevoie pentru a trăi experienţa luminii care urmează.

Iertarea este cheia care eliberează forţa şi deschide calea.

בעז bo'az este numele uneia dintre coloanele din Templul lui Solomon, coloana din stânga în comparaţie cu sora sa **יכין yakhīn**, coloana din dreapta. **Bo'az בעז** poate fi citit „în **ב** forţa **עז**”, sau „casa **(ב)** a forţei **עז**”.

Bo'az בעז este şi numele celui de-al doilea soţ al lui Rut, cel în cortul căruia ea intră noaptea pentru a fi iubită de el. Rut este o străină; străină în ţara lui *Bo'az*, ea îl aduce pe *Bo'az* „în puterea ei” căsătorindu-se cu el. Nu ar trebui să fie o surpriză faptul că fiul lor poartă numele **עבד ’oḇēd** pentru „lucrarea” pe care ea şi-a asumat-o prin aducerea unei noi forţe. Această muncă („participarea **בד** în **'ayin (ע)** a adâncurilor) conduce la adâncimea ultimă care este înălţimea ultimă, însăşi viziunea lui Dumnezeu, dimensiunea mesianică!

עבד ’oḇēd, bunicul lui David, este strămoşul lui Hristos.

עזב āzaḇ, alcătuit din aceleaşi trei litere ca **בעז bo'az**, deci aceeaşi putere, este verbul „a elibera” sau „a lăsa”. Cel care, asemenea lui Ruth, îşi părăseşte tatăl şi mama [232], adică părăseşte soarele şi luna acestui pământ, un nou câmp de conştiinţă, pătrunde în ceaţa opacă a acestuia **עב** şi

229 Cf. Cap. IV, p. 39
230 Gen. 2, 15
231 Mt. 18, 22
232 Gen. 2, 24

își eliberează forța עז. El merge astfel din pământ în pământ, până pătrunde pe ultimul pământ unde, în **'ayin (ע)** - sursa râului **'ēden** - găsim זהב **zāhāḇ**, "aurul" [233].

Cele două cuvinte אור **‘ōr** ("lumina„) și עור **‘ōr** (tunica de «piele», cea cu care **'ādām** și femeia sunt îmbrăcați după cădere), aceste două cuvinte joacă în aceeași dialectică ca **(אב) ‘āb** ("tatăl„) și **(עב) ‘āb** ("norul"): tunica de piele nu face decât să ascundă și să acopere lumina cu care suntem în potențial [234].

Verbul ידע **yāda’**, „a cunoaște" este format din cuvântul יד **yād** („mâna") urmat de litera **'ayin (ע)** („ochiul"); aceasta înseamnă că cunoașterea este dobândită prin mână, prin atingere, și conduce la viziunea corectă: este o cunoaștere experiențială.

Dar experiența constă în faptul că atingerea noastră trebuie să moară în octava în care cântă în mod obișnuit pentru a învia într-o octavă superioară în care cunoașterea va străpunge imediatul, conturul obiectului de cunoscut, pentru a intra în comunicare cu inima acestuia. La acest nivel, nu va mai exista un „cunoscător" și un „cunoscut", ci o căsătorie între doi poli care au renunțat la „*gangue de peau*" (straturile superficiale ale ființei) pentru a comunica cu sursa lor distinctă, dar unică, de energie luminoasă.

Cunoașterea este atingerea adâncurilor din care izvorăște viziunea. La acest nivel comunicarea este totală [235].

יד yād („mâna") este și litera **yōd (’)** pe care am studiat-o[236] și care profilează Tetragrammatonul divin יהוה: a „cunoaște" înseamnă a intra profund **(ע)** în contact cu Dumnezeu.

Substantivul דעת **da'aṯ** („cunoaștere") este construit ca și cuvântul **dāleṯ (דלת)**[237]. **'ayin (ע)** a luat locul lui **(ל) lāmed**, care marchează mișcarea; cu **'ayin (ע)**, vorbim despre mișcarea Omului, „cunoscătorul", care se eliberează de structurile sale mentale sigure și renunță la barele sale de susținere - planuri de referință care acționează ca criterii, dar și ca granițe - pentru a înțelege realitatea profundă la un nivel superior de conștiință.

Ceea ce am spus atunci despre **dāleṯ (ד)** rămâne valabil și aici: întrucât armonia lumii constă în relația corectă dintre viață și structurile sale, atunci când acestea din urmă sunt prea prevalente, viața nu mai este posibilă.

La nivelul cuvântului דעת **da'aṯ**, **'ayin** este zdrobit, mutațiile conștiinței nu mai pot avea loc și rămâne doar cuvântul דת **dāṯ**, „legea" cu care se identifică Omul cunoscător; aceasta înseamnă că el știe doar ceea ce conștiința sa obișnuită îi permite să știe, care devine apoi lege; El trăiește în limitele închisorii sale spațio-temporale, de care este sclav și din care fiecare gând, fiecare cuvânt și fiecare gest țese contururile care se îngroașă și se micșorează până ajung în mormânt.

Unui ucenic care i-a cerut să îl lase să meargă primul și să își îngroape tatăl, Hristos i-a răspuns [238]: „*Urmează-mă și lasă morții să își îngroape morții*".

דמע **dema‘** (o „lacrimă") este „sânge דם al ochiului **(ע)**", sânge la sursă! Marii mistici care cunosc darul lacrimilor sunt conștienți că ele sunt matricea **(מ)** cunoașterii.

Structurat cu aceleași litere, verbul עמד **'āmad** înseamnă „a sta în picioare". Verticalizarea omului este rodul morții-nașterii sale, rodul căsătoriilor sale „cu עם" însuși, care îi permit să treacă prin „porțile **(ד)**". O poartă trecută este o verticalizare și mai mare, până când Omul este complet îndreptat, de la animalul orizontalizat care a fost, la dimensiunea de zeu. Transmutarea energiilor care are loc în acest punct are loc la nivelul „sângelui" (un cuvânt care este adesea la plural în ebraică). „Sângele ochiului" este unul dintre ele. Verticalizarea nu se realizează fără lacrimi; ea este cunoaștere.

Prepoziția עד **‘ad**, „până când, atât timp cât..." indică o continuare în timp. Expresia עדי עד **'adē 'ad** (al cărei prim cuvânt ar putea fi citit „până la עד **yōd ’**) este adesea tradusă prin «în perpetuitate» sau «până la eternitate»; prin aceasta înțelegem «atâta timp cât durează timpul»!

---

233 Cf. p. 305-306 - unirea și distincția dintre אין și עין.
234 Cf. Cap XXII, p. 223
235 Cf. Cap. XVI, p. 157
236 Cf. Cap. XII (studiul literei **yōd**)
237 Cf. Cap. VI (studiul literei **dāleṯ**)
238 Mt. 8, 22

”Încrede-te în יהוה pentru totdeauna....” [239], dar ideea profetului nu ar fi «până când vei naște **yōd (’)** » pentru că, în acel moment, timpurile vor fi împlinite. Vor fi necesare multe cicluri pentru ca acest lucru să se întâmple.

„Colierul” - עדי **'adī** - este bijuteria care simbolizează acest lucru. Format din mai multe rânduri de perle, el indică inelele de timp necesare pentru a trece prin **Poarta Zeilor** - gâtul din corpul uman [240] -. Atunci când inelul este unic, ciclurile sunt reluate într-o repetiție dramatică, iar persoana care îl experimentează nu părăsește primul său pământ și rămâne indefinit în timp, până când se „trezește”. Însă atunci când o face, îl experimentează pe Iov:

« **'ōr be'ad 'ōr** עור בעד עור »[241] - «piele atâta timp cât există piele...», sau «orb până la trezire» deoarece același cuvânt עור, pronunțat **'ōr** înseamnă «piele», pronunțat **'iwwēr** înseamnă «orb», pronunțat **'ūr** este «trezire»!

Ceea ce ne face orbi este potențialul nostru de lumină!

Iov, trecând de la „piele la piele”, trece din „trezire în trezire” tot mai intens. Când pătrunde în inima **liwyātān**-ului, el pătrunde, sub acest simbol, în ultima sa piele, în miezul său: el vede pe יהוה [242] și devine אור **ʻōr**.

Numele fiecăreia dintre cele trei fiice care i s-au născut este una dintre componentele Numelui său redescoperit. El va părăsi timpul pentru a intra în eternitate, două realități care sunt total transcendente una față de cealaltă, dar și imanente în „instantaneitate” [243].

În acest sens, „opera” -עבד **'āḇad** care este anagrama lui בעד **be'ad** - este Creația **(ב)** însăși prinsă în timp עד până când a părăsit timpul. Creația este lucrată până când intră în eternitatea sa. În cuvintele apostolului Pavel, ea este prinsă în „travaliul nașterii” [244] până când ajunge la „sursa” sa **(ע)**, unde, dând naștere Fiului divin, lumină totală, viziunea sa va fi desăvârșită.

---

239 Is. 26, 4
240 Cf. S. du C., cap. XIV
241 Iov 2, 4
242 Iov. 42, 5
243 Cf. cap. XXIV, p. 263 - studiul cuvântului (עת), timp, în raport cu (את).
244 Rom. 8, 22

CAPITOLUL XVIII

PĒ‘

A şaptesprezecea literă : **PĒʻ (פ)**
Valoare aritmetică: **80**

Numele acestei litere **(פא) pē'** provine din cuvântul **(פה) peh** care înseamnă „gură", a cărui iniţială este.

Ideograma primitivă prezintă buzele închise:

Ebraica arhaică a adoptat un semn cursiv,

care a rămas modelul dominant de-a lungul primului mileniu î.H. Acest model a fost stilizat în greaca arhaică:

şi apoi răsturnat,

pentru a deveni strămoşul literei greceşti **pi**, **π**, şi al literei noastre „**P**". Greaca **phi φ** derivă din acelaşi design ideo-gramatic antic. Ebraica pătrată păstrează practic acelaşi aspect ca şi greaca arhaică în ceea ce priveşte **phē** final **(ף)**. Acesta completează desenul literei atunci când este folosit la începutul sau în corpul unui cuvânt **(פ)**.

Ideograma care a dat naştere celor două litere greceşti **pi** şi **phi** dă naştere, în ebraică, la o singură literă **(פ)** pronunţată **pē'** sau **phē**, după caz.

Dacă litera **ḥēṯ (ח)**, cu valoarea **8**, sublinia bariera care precede renaşterea după moarte în **7**, litera **pē**, cu valoarea **80**, subliniază eliberarea.

Gura este un simbol al deschiderii, deşi buzele şi dinţii formează o adevărată barieră la intrarea în gură. Dar în spatele lor, limba - imagine a Logosului - este Cuvântul. Cuvântul **(פה) peh**, care desemnează „gura", înseamnă, de asemenea, „Cuvântul", nu vorbăria pe care o folosim, ci Cuvântul imagine a Cuvântului divin, Cuvântul creator şi eliberator. Prin extensie, acesta este Tradiţia. Ştim că Tradiţia este în esenţă orală, transmisă prin cuvânt şi adusă la viaţă de suflarea Omului cu mult înainte de a fi pietrificată în formă scrisă. Să mergem şi mai departe: „**יהוה** vorbeşte în Moise gură către gură **פה אל פה**" [245].

Cuvântul **פדות pedūṯ** (deschiderea **פ** a legii **דת**) înseamnă „eliberare". Şi tocmai revendicând onoarea de a prezida această eliberare, litera a venit în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a-i cere să înceapă crearea lumii. „El a răspuns: „Eşti vrednic, dar cuvântul **פשע peša'** (”păcat„) începe tot cu **pē' (פ)**..." şi litera s-a întors la locul ei.

Această rădăcină **פשע**, pronunţată **peśa'**, înseamnă „pas, marş, progres". Ideea de „păcat" conţinută în acelaşi cuvânt, dar pronunţat apoi **peša'**, este cea de „trecere dincolo", „transgresiune" sau „pas înapoi".

Totul depinde de acurateţea „cuvântului **(פ)**" care îl prezidează. Demersul omului trebuie să se înscrie în structurile Creaţiei, conform legilor ontologice despre care **'ādām** este informat [246] prin

245 Numeri 12, 8
246 Gen. 1, 28-30 şi 2, 16-17

cuvântul potrivit. Aceste legi sunt eliberatoare şi creatoare. Atunci când Omul le transgresează, ascultând de o „gură” vicleană, ele se întorc împotriva sa. *Cartea Genezei* exprimă, sub forma mitică a ceea ce se numeşte „triplul blestem”[247], această întoarcere a legilor Creaţiei împotriva şarpelui, a femininului lui **'ādām** şi a lui **'ādām** însuşi.

Acesta este un mod de a exprima întoarcerea energiilor omului împotriva lui însuşi şi propria sa condamnare de a fi exclus din normele sale ontologice. Pentru a supravieţui, el trebuie să se asigure într-o nouă stare, să se acopere cu o nouă natură („tunică de piele”) [248] guvernată de alte legi, stricte şi constrângătoare, dar indispensabile până când omul îşi recapătă natura originară. Această primă natură, legată de legi ontologice, este de acum ascunsă de conştiinţa imediată a Omului, sclavul celei de-a doua naturi a sa. Ea aparţine domeniului „credinţei” (**אמן ʻāmin**, cuvânt pe care îl vom studia în capitolul referitor la **nūn**-ul final ן).

Persoana care este altoită pe credinţă revine la normele ontologice; ea nu mai este un transgresor al legii. Ea moşteneşte atunci Împărăţia, conform promisiunii făcute lui **'aḇrāhām** care, după ce a încălcat legea ontologică ca toţi ceilalţi, dar s-a supus din nou acesteia [249], şi-a recăpătat - fiind în deplină concordanţă cu ea - prima natură.

Dacă „progresia” (**פשׁע peśa'**) a devenit „transgresiunea” (**פשׁע peša'**), ea poate deveni din nou marşul transformator al Omului, în funcţie de faptul dacă acesta trăieşte în **'ayin**-ul final **(ע)** alienarea sau eliberarea lui **pē' (פ)**.

Aceasta ne determină să precizăm că **(פה) peh** („gura”) este şi „muchia” sabiei. Pluralul **פיפיות pīphīyōṯ** este „muchia dublă” a acestei Săbii pe care Tradiţia o mânuieşte de-a lungul povestirilor sale şi care nu este alta decât Cuvântul divin. Acest Cuvânt-Spadă este Unu, dar tăişul său este dublu: ucide sau dă viaţă, în funcţie de faptul dacă Omul s-a făcut sau nu capabil să primească Cuvântul.

Cuvântul devine adesea o „barieră”; acesta este cuvântul **(פה) paḥ**, „plasa”, „capcana”! Psalmistul cântă [250]: „*Sufletul meu a scăpat ca o vrabie din plasa vrăjitorului...*”.

Capcana întinsă de înşelăciune pentru a-l conduce pe **'ādām** spre progres este cea care îi determină fărădelegea. Aceasta este bariera în care Omul se măsoară cu Legile ontologice.

Când „capcana”, „plasa”, este străpunsă cu **tāw (ת)** (ultima literă a alfabetului, care vom vedea că este semnul crucii), cuvântul astfel format este **(פתה) pātaḥ** care înseamnă „a deschide”, sau **petaḥ** care este „uşa”. **מפתח maphtēaḥ** este «cheia»; pronunţat **miphtāḥ**, este «deschiderea», «revelaţia». Acest cuvânt **מפתח** conţine cele două litere ale „mutaţiei”: **mēm (מ)** şi **tāw (ת)**. Poate fi citit ca „moartea **מת** din plasă **(פח)**” sau „mutaţia **מת** din capcană **(פח)**”, ceea ce implică întoarcerea Omului la primele sale standarde şi realizarea sa către ultimele standarde.

Când această „capcană” este străpunsă de **sāmekh (ס)**, ea formează cuvântul **פסח pesaḥ**: acesta este Paştele! Omul, care a devenit „suportul **(ס)**” lumii, a străpuns plasa şi a demontat capcana. După ce Moise a despărţit apele Mării Roşii (primul Paşte), Hristos dă la o parte pietrele mormântului (al doilea Paşte); cu toţii putem - în primul rând - să ne recuperăm natura originară, iar apoi - în al doilea rând - să dobândim asemănarea.

Cuvântul **פלא pele**, pe care l-am putea citi literă cu literă: „gura **(פ)** a imposibilului” (**לא lo'** fiind negaţia, numele divin **אל 'ēl** răsturnat), sau „deschiderea spre misterul divin”, **פלא** este „prodigios”, „lucru minunat” şi de asemenea „miracol”. Acest cuvânt **פלא pele'** este compus din aceleaşi litere ca şi numele primei litere **'āleph (אלף)** în care **pē'** ia forma finală ף şi se pronunţă **phe**.[251] **'āleph (א)** este de fapt cea mai misterioasă literă din alfabet [252]: este „gura **(פ)** a lui **'Elohīm אל**, Cuvântul divin!

Aceleaşi trei energii care alcătuiesc cuvântul **(אלף)** prezidează şi rădăcina **(אפל)** care, pronunţată **'āphal**, este verbul „a întuneca”. Tot misterul este legat de întuneric. Deschiderea,

---

247 Gen. 3, 14-25
248 Gen. 2, 21
249 Gen. 22
250 Ps. 124, 7
251 Cf. Cap. XXVIII (studiul literei **phē** final)
252 Cf. Cap. III

cuvântul divin, nu poate fi experimentat decât în adâncul întunericului. Noi am devenit conştienţi de acest lucru.

În acest sens, litera **nūn (נ)** ia locul lui **(א)** pe care îl conţine în germen [253], alcătuind astfel verbul **(נפל) nāphal** „a cădea” (de la care provine fără îndoială verbul englezesc „*to fall*”). La origine, sensul acestui verb este legat de ideea de a muri pentru a se ridica din nou, de a coborî în **nūn** (germene) pentru a urca din nou; de a asuma întunericul pentru a experimenta lumina; într-un cuvânt, „a se împlini”, ceea ce înseamnă încă **(נפל) nāphal**.

Nimeni nu poate urca dacă nu a coborât.

Nimeni nu poate ajunge la putere dacă nu a cunoscut slăbiciunea celui care cade. Acesta este motivul pentru care **nephilīmii נפלים** sunt întotdeauna în *Biblie* fie cei care se ştiu slabi şi vor deveni apoi puternici (am vorbit despre acest lucru în capitolul anterior despre Balaam), fie cei care, neacceptându-şi slăbiciunea, fac pe puternicii; ei sunt uriaşii care vor fi doborâţi de piatră, simbolul lui Mesia [254]. În acelaşi cuvânt, încă o dată, cele două contrarii se întâlnesc. Aceeaşi energie dă naştere la două atitudini opuse în Om, în funcţie de faptul că el vede unul sau altul dintre fiii Sabiei! Omul de astăzi, care neagă căderea şi face pe „puternicul” construind o civilizaţie perversă, un colos cu picioare de lut, va fi mai devreme sau mai târziu răsturnat de Piatră.

Când Dumnezeu „formează ţărâna **'ādām** din **'ādāmāh** şi suflă în nările ei Duhul vieţii” [255], trei cuvinte, care nu întâmplător - în acest dar al vieţii - sunt construite în esenţă din **pē' (פ)**, trebuie reţinute în această propoziţie:

- praf” este **'āphār עפר**. Vom explica acest lucru mai târziu [256];
- „nările” Omului traduc cuvântul **אפים 'apayim** plural de la **אף 'aph** („nas”) - literal: **'Elohīm (א)** care eliberează (**ף**) ;
- iar verbul „a sufla” este **נפח nāphaḥ**. În acest verb, germenul fragil care este **nūn (נ)** este prezentat în faţa „plasei, capcanei **פח**”; în acelaşi timp, **(פ)** („deschidere”) este plasat în centrul numelui **נח noah**, cel care conduce, mângâie, primeşte şi distribuie Harul [257]. Ce este această capcană? Ce este acest har aflat în centrul cuvântului care desemnează „suflarea” lui **יהוה** 'Elohīm, puterea NUMELUI pe care o dă şi cea a Cuvântului pe care îl generează?

Suflarea divină pe care o primeşte Omul se numeşte **נשמת חיים nišmaţ ḥayyīm**, tradus prin «Spirit de viaţă». Dar cuvântul **nišmaţ נשמת** este construit pe cuvântul **שם šēm**, „Numele”.

Această suflare divină este darul însuşi al NUMELUI!

Acesta este, aşadar, misterul profund al creaţiei Omului vibrat de Cuvântul din Numele său, sunetul germen al originilor, care conţine Omul total, **'Elohīm** care este el în potenţial în programarea sa, „schema” sa. Este acest germen - **nūn (נ)** din **נפח nāphaḥ** - pe care îl găsim aici în faţa **שם šēm** din **nišmaţ נשמת**. Şi acest Nume este o „capcană” în care fiecare dintre noi este prins pentru a deveni el. Singura noastră libertate constă în a deveni el; acesta este „harul **חן**” pe care îl conţine şi verbul. A ieşi din Numele nostru înseamnă a experimenta capcana în sens invers, cu alte cuvinte, a ieşi din respiraţie şi a muri.

Totul se învârte în jurul acestei celebre „bariere **(ח)**” în faţa căreia se află „respiraţia **(ה)**” în „capcana **(פח)**” despre care tocmai am vorbit. Ea este baza „vieţii” (**חי ḥay**) : fără ea, nu există viaţă. Libertatea noastră este alcătuită din limite succesive pe care trebuie să le depăşim pentru a deveni ultima noastră limită, Numele nostru, care ne proiectează apoi în NUME - **חשׁ haššēm** – infinit!

נשמת חיים nišmaţ ḥayyīm, acest nume-Spirit de viaţă care este Omul, este inseparabil de **עץ חיים 'ēts ḥayyīm**, „Pomul vieţii” plantat în mijlocul grădinii (două versete mai târziu în *Geneză*) cu Pomul cunoaşterii dualităţii. La singular, **עץ 'ēts** are valoarea 970, **נשמת nišmaţ** 790.

---

253 Deoarece fiecare fiinţă „masculină” face parte din Elohīm-ul în care devine.
254 1 Sam. 17, şi Dan. 2, 45
255 Gen. 2, 7
256 Cf. Cap. XXII, p. 233-234
257 Cf. Cap. XVI, p. 155

Ambele se completează reciproc și sunt cei doi poli ai aceleiași realități: Omul este acest Pom chemat să crească în dinamismul contradicțiilor sale din unitatea fundamentală din care pleacă - **שׁם šēm**-ul său - și spre care este chemat să crească pentru a o multiplica.

פטר peṭer, deschiderea neamului, înseamnă „primul născut”. **פטרוס peṭrōs** este Petru, întâiul născut, primul „ales” al lui Hristos atunci când el și fratele său aruncă „plasa” în mare...[258].

Acest cuvânt nu are nimic de-a face cu cel folosit pentru a desemna piatra pe care Hristos și-a construit mai târziu Biserica. Ce cuvânt a folosit Hristos pentru a exprima această temelie a Bisericii? **סלע sela'** spun traducătorii [259], „stâncă”. Iar dacă ne referim la *Vechiul Testament*, care anunță această piatră de temelie, citim în Isaia: „*Am pus o piatră în Sion...*”[260]; în Psalmi: „*piatra pe care au respins-o zidarii a devenit piatră de temelie....* ”[261]; cuvintele folosite sunt **אבן ’eḇen** (”piatra”[262]) și **ראשׁ ro'š** (”capul”, «lucrul principal», cuvânt care va face obiectul literei **rēš ריׁש** studiate mai jos).

Dar **פטרוס peṭrōs** rămâne „întâiul născut” și nu are alt sens. Pe „credința” (**אמן ‘āmen**) pe care **peṭrōs** tocmai a mărturisit-o: „tu ești Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu” [263], pe această „piatră” Hristos își construiește Biserica care nu se poate sprijini pe un om, chiar dacă acesta este un colos; dacă colosul pretinde că este această piatră, adevărata „piatră” este atunci desprinsă din munte pentru a o distruge [264].

Un regretabil joc de cuvinte în jurul acestei „pietre” a denaturat structurile Bisericii occidentale și, co-extensiv, pe cele ale societăților în care, conformându-se arhetipului trinitar, niciunul dintre membri nu este mai mult decât ceilalți și mai puțin decât întregul.

Aceasta este Tradiția **פה** care eliberează.

פה pronunțat **poh** înseamnă „aici”, un adverb de loc care confirmă acest lucru: țara noastră imediată - dacă trebuie să fie eliberatoare - este cea a Tradiției. Vom vedea[265] că ultimul pământ „de acolo” este **šām שׁם**, care este încă **šēm** Numele.

Tradiția este calea numelui, scopul final al călătoriei noastre. Această cale trece prin și se înrădăcinează în fiecare moment în „aici”. Atunci când un evreu pune întrebarea „unde?”, cuvântul este **איפה 'ēphoh**, el însuși compus din întrebarea **אי ‘ēy**, care este tot „unde?”, și răspunsul **פה poh** „aici”.

Aici, acum, clipa evazivă captată în „aici” este singurul spațiu-timp al divinului.

Omul care a trăit **'ayin (ע)** din plin, care a murit în adâncul surselor sale, învie pe **pē (פ)**, Cuvântul. El este Tradiția vie, Cuvântul viu. El recapătă imaginea perfectă a Cuvântului divin. Își recapătă puterea creatoare: el nu mai este un procreator prin sex, ci un creator prin Cuvânt - **(פה) pheh** -. Călătoria sa nu s-a încheiat; el este acum chemat la asemănarea perfectă, la căsătoria divină.

---

258 Mt. 4, 18
259 Mt. 16, 18
260 Is. 28, 16
261 Ps. 118, 22
262 Cf. Cap. XXVII, p. 306
263 Math. 16, 16
264 Dan. 2, 34
265 Cf. Cap. XXVI, p. 291

CAPITOLUL XX

TSĀDĒ

A optsprezecea literă: **TSĀDĒ (צ)**
Valoare aritmetică: **90**

Numele acestei litere **tsādē צדי** nu corespunde unui cuvânt cu sens, la fel ca omologul său de pe planul unitar **ṭēṯ (ט)**.

Totuși, rădăcina sa **צד** dă cuvântul **tsad** care este „partea, brațul” sau „partea opusă”, „adversarul”. Literal, **(צדי) tsādē** este „brațul divin” sau „partea divină”: partea care este opusă părții noastre imediate și care devine adesea adversarul nostru pentru ca noi să o putem cuceri!
Ideograma arhaică este un cap de harpon, jumătate de ancoră de mare:

Ulterior, desenul subliniază înțepătura harponului

care, pe papirusul Sakara de exemplu, devine viitorul **tsādē** în forma sa finală (600 î.Hr.):

Litera variază puțin în jurul acestui desen, care este stilizat în ebraică pătrată. Se găsește în arabă, brahmi, slavonă și rusă, dar se pierde în alte curente lingvistice și nu mai ajunge în limbile noastre occidentale.

Este acesta un simbol?

Nu cumva am pierdut conștiința energiei pe care o conține **tsādē (צ)**? Se pare că această energie este simbolizată de gestul unei „părți care harponează partea opusă”.

Să încercăm să clarificăm ce înseamnă acest lucru.

Verbele **צדה tsādāh**, **צודד tsōdād** și **צוד tsūd** - toate trei bazate pe rădăcina **צד** - înseamnă „a pune lațuri, a spiona, a vâna, a pescui” sau „a seduce, a captiva”. Pe de altă parte, Tradiția afirmă clar că ideograma primitivă a acestei litere este harponul, dar și o jumătate de ancoră de mare.

S-ar părea că există două niveluri de simbolism în desen: la primul nivel, harponul caută să se harponeze pentru a forma jumătatea lipsă a ancorei de mare. La al doilea nivel, simbolismul ancorei marine ne invită să înțelegem ce înseamnă oprirea bărcii prin aruncarea harponului ancorei în apele adânci care o vor lega de pământul de sub mare.

Ce sunt barca, pământul de sub apă și ancora care le leagă?

Am fi tentați să credem că Omul este această barcă, partea conștientă a sa navigând deasupra apelor mișcătoare ale inconștientului până când aruncă ancora într-o altă parte a sa, un tărâm mai adânc. Dacă găsește ancoră în adâncuri, Dumnezeu îl harponează spre înălțimi. Fiecare ancoră este o realizare.

Sfântul, binecuvântat fie El, în fața căruia, la rândul său, **tsādē (צ)** vine să se prezinte, îi răspunde: *„Ești justă (צדק), o literă **tsādē**, dar nu este potrivit să te folosesc pentru a realiza crearea lumii, deoarece trebuie să fii ascunsă pentru a nu da naștere la eroare. Pentru că forma ta primitivă este un **nūn** oblic*

*principiul feminin, la care se adaugă un **yōd (’)** , principiul masculin:*

*Şi acesta este misterul creării primului om: el a fost creat cu două feţe, două figuri întoarse în direcţii opuse, spate în spate, şi acesta este motivul pentru care **yōd**-ul este prezentat din spate, nu din faţă, fie privind în sus, fie privind în jos. Şi tu", i-a spus Dumnezeu lui **tsādē**, "vei fi într-o zi împărţit în două, dar vei merge în altă parte*.

Începem atunci să înţelegem de ce litera **tsādē (צ)** a primit acest nume şi nu **tsad** sau **tsūd**, care ar fi explicat ideograma primitivă: capul de harpon.

Rădăcina **צד** în raport cu **yōd (י)** pare să joace rolul de **nūn (נ)** oblic revelat de Sfântul, binecuvântat să fie: acesta este rolul masculin prin excelenţă [266], deoarece numai **nūn**-ul **(נ)** poate plonja în ape adânci şi arunca ancora. A arunca ancora într-o ţară nouă înseamnă a te căsători cu **דג dāg**, peştele feminin al adâncurilor.

La fel ca Iov, să aruncăm ancora în inima *liwyātānului*, ultima energie care trebuie returnată; să-i deschidem miezul şi să eliberăm **yōd**-ul **(י)**, energia totală, NUMELE ![267] În cele două versuri care descriu această lucrare, cuvântul **יצוק yātsūq** este repetat de trei ori. El exprimă forţa, forţa lui **tsādē (צ)** care îl duce pe Om prin ultima uşă: cea a lui **qōph (ק)** (de valoare 100) pe care o vom studia în capitolul următor.

În literele unitare, **ṭēṯ (ט)** (de valoare 9) simbolizează ultimul bastion înainte de naşterea **yōd**-ului **(י)**.[268] Imaginea şarpelui care îşi „desăvârşeşte" realizarea se aplică, în registrul zecilor, Omului care, asemenea lui Iov, proliferează până la **nūn**-ul final); el este singurul capabil să pătrundă în „pielea" *liwyātānului*, cea mai dură „tunică" care ascunde şi protejează „ţara Numelui". În Iov, **yōd**-ul **(י)** şi **nūn**-ul **(נ)**, spate în spate şi separaţi în ţinuturile lor de exil, sunt acum faţă în faţă.

(צדק) **tsedeq**, „dreptate", este o variantă a lui **(צדי) tsādē** în care **yōd**-ul **(י)** (valoarea 10) este înlocuit cu **qōph (ק)** (valoarea 100). Singura persoană care este „neprihănită" este cea care face, sau este pregătită să facă, o faptă bărbătească căsătorindu-se cu cealaltă parte a sa.

În lumina dată de Sfântul, binecuvântat fie el, literei **(צ)**, cuvântul „latură" sau „braţ" **צד** pare a fi structurat în profunzime de aceleaşi energii ca şi cuvântul דין **dīn**, „dreptate, rigoare". Justiţia" este numită şi «braţul divin», celălalt braţ fiind «mila» **חסד ḥesed**.

Litera **(ע)**, în acest sens (un „braţ" şi nu ambele), nu va reprezenta niciodată decât o „jumătate" **חצי ḥētsī**, dar rolul său va fi de a „seduce, spiona, agăţa, harpona" cealaltă jumătate pentru a face **חי ḥay**, «viaţa», a da naştere la unitatea **yōd (י)**, dincolo de bariera **(ח)**.

Sau va da seama doar de o „participare la..." **רץ rats** [269] pentru a atinge împlinirea.

Dar căutarea omului este aceeaşi cu căutarea lui Dumnezeu. Dumnezeu se caută pe sine în om. Împărăţia este ca o amputare a acestei umanităţi pe care *Evangheliile* o identifică ca o parte exilată din el. Ea este comparată cu o singură oaie pierdută faţă de celelalte **99** sau cu drahma pierdută faţă de celelalte **9** [270].

Evanghelistul Luca leagă imediat aceste parabole de cea a întoarcerii fiului risipitor la tatăl său [271].

Nu este întâmplător faptul că Hristos, la începutul misiunii sale, şi-a ales primii ucenici dintre pescarii cărora le-a spus imediat [272]:

„Vă voi face pescari de oameni...".

Se pare că putem merge şi mai departe: să ne uităm la cuvântul **צאל tse'el**, „umbră", a cărui formă contractată cea mai frecventă este **צל tsēl**. „Umbra" este astfel definită ca acea „latură a lui

---

266 Cf. Cap. XVI, p. 157
267 Iov 41, 15-16
268 Cf. Cap. XI, p. 104
269 Cf. Cap. XXIX, p. 325
270 Mat. 18, 12 şi Luca 15, 4-8
271 Luca 15, 11-32
272 Mat. 4, 19

Dumnezeu” ale cărei înseşi structuri fac ca ea să fie în permanenţă „harponată” pentru a fi readusă la lumină.

Cine este această „umbră” dacă nu Omul însuşi, aşa cum cântă psalmistul [273]:

„Ca o umbră, omul trece, agitându-se zadarnic...”,

aşa cum Iov a experimentat dureros [274]:

«*Omul este ca o umbră care fuge şi dispare...*».

dar ambele afirmă că Dumnezeu „îşi aminteşte”:

„Ce este omul ca să-ţi aminteşti de el?” [275]
„O, te rog ascunde-mă în Sheol...
şi dă-mi o vreme când Îţi vei aduce aminte de mine”[276].

Vom vedea că această amintire a lui Dumnezeu este chiar lucrarea Tatălui care îl pătrunde pe soţul său, cel care nu este încă revelat, care este ascuns în umbră, în „chip” [277]. Căci exact cuvântul „chip” - **צלם tselem** - este cel pe care îl foloseşte psalmistul. Omul nu este oare „creat după chipul lui **'Elohīm**”[278] sau „umbra lui **'Elohīm**”!

Omul - umbra lui Dumnezeu - este creat bărbat şi femeie, iar acest feminin este preluat din „partea” (**צלע tsela'**) lui **'ādām**: umbra (**צל**) la sursa sa **(ע)**, în adâncurile sale. Acest cuvânt **צלע** înseamnă şi „şchiop”: o parte fără cealaltă îl împiedică pe Om să stea drept. Adam nu va sta drept până când nu îşi va îmbrăţişa latura feminină, partea din el care nu a fost încă dezvăluită, umbra sa.

'Ādām este umanitatea (fiecare dintre noi, indiferent dacă suntem bărbaţi sau femei), iar femininul (femeia) este umbra sa. În această realitate ontologică, femininul pare să fie pentru fiecare dintre noi ceea ce fiecare dintre noi (şi umanitatea în ansamblu) este pentru Dumnezeu, umbra Sa!

Şi în umbra umbrei Sale, Dumnezeu se ascunde şi se caută pe Sine. Nu se harponează El pe Sine?

צלצל tsiltsal - care pare să reflecte această „umbră” repetată de două ori - este un alt cuvânt pentru „înţepătură, harpon”; de asemenea, înseamnă „zgomot, rezonanţă”. **צלל tsālal** este verbul „a fi acoperit de umbră, înghiţit”. A coborî în adâncurile umbrei înseamnă a redescoperi rezonanţa divină. Iar ţambalele pe care psalmistul[279] le sună pentru mai marea Glorie a lui Dumnezeu sunt **צלצלים tsiltselīm** care străpung atât inima Omului, cât şi inima lui Dumnezeu.

Puterea acestor vibraţii care se cufundă în adâncurile abisurilor noastre şi pot deschide cerurile! A deschide cerurile, miezul nostru, înseamnă a deschide - să fim conştienţi de acest lucru - spre schizofrenie sau spre sfinţenie. A reda anumite sunete fără a ţine cont de munca **zayin**-ului **(ז)**, *ontologic necesară* înainte de cea a **tsādē**-ului **(צ)**, înseamnă a deschide uşa celei mai grave patologii.

Amintiţi-vă că verbele **עבד** 'āḇad „a lucra” şi **עזב 'āzaḇ** „a pleca” exprimă amândouă munca care trebuie făcută la nivelul fiecărui câmp de conştiinţă (**עב**) care, la început, formează un ecran şi pe care **zayin (ז)** îl străpunge astfel încât uşile lor să se deschidă,

עצב ’etseḇ ne arată munca lui **tsādē (צ)** care se luptă cu aceleaşi câmpuri (**עב**). El prezintă apoi munca femeii în travaliu, cea a umanităţii în durerea naşterilor sale succesive. În adevăratul său sens, **tsādē** este instrumentul de naştere pentru diferitele noastre câmpuri de conştiinţă până la

---

273 Ps. 39, 7.
274 Iov 14, 14, 2.
275 Ps. 8, 5
276 Iov 14, 13
277 Cf. Cap. XXII, p. 228
278 Gen. 1, 26
279 Ps. 150, 5

ultima noastră naștere, atunci când, ieșind din exil, **yōd (’)** și **nūn (נ)** se află față în față. Acest lucru se întâmplă atunci când Creatura **(ב)** este la sursa sa **(אין)**.

Acest cuvânt **עצב ’etseḇ** nu poate fi separat de cuvântul **עץ ’ēts** „copac” (pe care îl vom studia mai târziu [280]). A munci, a ne asuma nașterile, creșterea, înseamnă a construi Arborele Creației, care va da roadele sale unice și multiple [281].

„Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul..."[282]

de la „germenul” său **צמח** (**tsemaḥ**) la gloria sa supremă.

Această încununare este poate promisă în cuvântul **מח moah** din care **צמח tsemaḥ** ar fi primele fructe dacă știm că **מח moah** este „măduva” osului. Un mare mister se află, în opinia noastră, în măduva osului. Vom reveni la acest aspect atunci când vom studia semnificația ascunsă a osului [283].

צמח tsāmaḥ înseamnă „a crește” și „a străluci”; **מצח mētsaḥ**, o anagramă a acestui cuvânt, deci aceeași putere, este „fruntea” în spatele căreia, ca în cuvântul **עצב ’etseḇ**, **tsādē (צ)** acționează ca o moașă. Măduva acționează ca un uter; ea asigură gestația cunoașterii-lumină care este stocată în ea; ea distribuie această lumină în nașteri succesive care deschid inteligența către dimensiuni din ce în ce mai înalte, până la dimensiunea divină pe care o vom studia cu litera **qōph (ק)**.

צבא tsāḇā' este „armata”. Zeul **צבאות tseḇā’ōt** este angelicul „Zeu al Armatelor”, a cărui armă este **tsādē (צ)** pentru a conduce Umanitatea **(ב)** la încoronarea sa (**א** final).

צמא tsāmā' este „sete”, „dorință”. **מצא mātsā'** este verbul „a găsi”. Acoperite de aceeași putere, aceste două cuvinte leagă strâns dorința și geniul!

Dacă Dumnezeu se caută pe Sine în om, în om exigența pe care Dumnezeu o are de la Sine este sursa oricărei dorințe și a oricărei puteri de căutare.

În același sens, **יצא yātsā'** înseamnă „a ieși, a împinge, a crește”.

צלב tselāḇ este „crucea”: harponul **(צ)** din inimă (**לב**) pentru a plonja în întuneric (**צל**) și a aduce Creația **(ב)** pe cealaltă parte a sa, la lumină.

În sfârșit, să nu uităm că muntele **ציון tsīyōn**, atât de des identificat cu Ierusalimul, ca și cum ar fi inima orașului sfânt, este prezidat de **tsādē (צ)**. În el, Dumnezeu nu-și „harponează” poporul din „nămol” (**יון yāwēn**), „noroiul” neîmplinirilor, pentru a-l împlini și a-l face lumina Sa?

---

280 Cf. Cap. XXIX, p. 326
281 Cf. Nota 41, p. 234
282 Gen. 1, 28
283 Cf. Cap. XXVI, p. 293

CAPITOLUL XXI

QŌPH

A nouăsprezecea literă: **QŌPH (ק)**
Valoare aritmetică: **100**

Iniţială a cuvântului קוף **qōph**, care înseamnă „maimuţă” şi, de asemenea, „ochiul acului”. Litera **(ק)** este, de asemenea, iniţiala cuvântului קופיץ **qōphīts**, care înseamnă „cleşte”.

Hieroglifa egipteană trasează desenul unui instrument de tăiere, desen care se transformă ulterior pentru a semăna cu un topor dublu:

Linia se desfăşoară orizontal în ebraica veche:

apoi se îndreaptă pentru a deveni strămoşul literei noastre „**Q**”. Ebraica pătrată adoptă forma unui singur topor **(ק)**.

Care Eveniment arhetipal, pe care îl prezidează litera **qōph (ק)**, este astfel completat la nivelul nostru de expresie sub forma acestor trei „evenimente”, aparent atât de diferite între ele, precum maimuţa, ochiul acului şi toporul?

Să luăm în considerare maimuţa.

Unii spun că maimuţa era necunoscută în regiunile acoperite de limba ebraică şi că acest animal a fost numit mai târziu. Dar cui îi pasă? Este într-adevăr numele קוף **qōph** care i-a fost dat. Verbul transcende timpul şi oferă informaţii din adâncuri.

Aşadar, care este energia din adâncuri către care ne conduce maimuţa? Nimic nu poate fi mai enigmatic!

Bufonă, instabilă, înzestrată cu toate viciile după unii, cu cea mai înaltă înţelepciune după alţii, maimuţa pare a fi cel mai contradictoriu dintre toate simbolurile: venerată de japonezi, ea este - la tibetani - „strămoşul” şi, ca atare, *boddisatva*, adică „cel care a atins dimensiunea de Buddha”. Sub exteriorul său făţiş, jucăuş, el este - pentru chinezi - un simbol al înţelepciunii.

Printre aceste elemente simbolice, suntem tentaţi să considerăm tradiţia hindusă drept esenţială: maimuţa joacă rolul discipolului necondiţionat al unui maestru spiritual. Rama - întruparea divină care îl precede pe Krishna - avea o maimuţă, Hanuman, ca discipol şi servitor preferat.

Aceeaşi tradiţie îl înfăţişează pe înţelept sub forma unei triade: trei maimuţe sunt aşezate. Una îşi acoperă buzele cu degetele, cealaltă ochii, iar cea de-a treia urechile. Acestea sunt gesturile de iniţiere.

În greacă, verbul **μυειν mueïn** înseamnă „a închide gura şi urechile”, iar verbul **μυεειν mueeïn** înseamnă „a intra în iniţiere”. Ambele cuvinte sunt construite pe aceeaşi rădăcină **mu**, care nu este alta decât **(mī)** ebraic [284].

Omul înţelept este iniţiatul care îşi închide simţurile faţă de lumea exterioară pentru a fi complet receptiv la lumea divină, unde recunoaşte şi pătrunde adevărata înţelepciune. Această înţelepciune adevărată este răutăcioasă, vicleană, jucăuşă şi aparent lipsită de sens. Ea se supune altor criterii decât cele la care se referă înţelepciunea oamenilor şi de aceea oamenii o cred nebună.

Un singur om în tradiţia ebraică este identificat cu Înţelepciunea: Solomon. Regina din Saba (**šeḇā'**) a venit să-l „testeze cu ghicitori” şi s-a înclinat în faţa lui: „a văzut înţelepciunea lui Solomon” [285]. Dar a fost în timpul lui Solomon, şi numai atunci, când „corăbii soseau la fiecare trei

284 Cf. S. du C., p. 21
285 II Cron. 9, 1-8

ani din Taršîš, aducând aur și argint, fildeș, maimuțe și păuni”[286]. Aceste două animale sunt menționate o singură dată în *Biblie*, asociate cu aurul, argintul și fildeșul, cu toate bogățiile pe care înțelepciunea lui Solomon i le-a adus.

În mod evident, fiecare dintre aceste cinci elemente este un aspect simbolic al acestei înțelepciuni regale, incomparabilă cu oricare alta și care, prin urmare, nu poate fi exprimată decât printr-o paletă de mai multe culori. Aurul și argintul își impun simbolistica. Fildeșul (שׁנהבים **šenhabīm**) este darul elefantului. Elefantul - Ganesha pentru hinduși - este zeul inconștientului și simbol al Înțelepciunii. El călărește un șobolan, simbol al Inteligenței.

Aceste două animale reprezintă ultimele două **śephirōṯ** în direcția ascendentă a Arborelui, ultimele două Energii înainte de accesul la „Coroană” - căsătoria. Dintele, piatra de temelie în adâncuri, este subiectul literei **šīn (ש)** studiată mai jos. Această piatră conține Energia totală יהוה.

Comparativ cu aurul, care este lumina zilei, și cu argintul, lumina nopții, fildeșul este deci lumina ascunsă în întuneric. Înțelepciunea în întuneric, asta este fildeșul. Apoi, ieșind din acest întuneric în care s-a încărcat de cunoaștere, înțelepciunea capătă, împreună cu maimuța și păunul, un sens insesizabil pentru Omul care nu a experimentat încă acest mare întuneric.

Să încercăm să ne apropiem de aceste două animale: dacă păunul își etalează toată gloria făcând din penajul său o roată plină de ochi ai cunoașterii, precum „fiecare roată plină de ochi de jur împrejur” a heruvimilor care conduc carul divin și pe care îi descrie Ezechiel [287], maimuța, la rândul ei, în relația sa cu înțelepciunea, scapă înțelegerii noastre imediate. Simbolismul său este de natură să scandalizeze pe oricine a cărui inimă nu a fost purificată prin foc.

Cum ar înțelege el „minciuna divină”? Și totuși, **qōph (ק)** este cel care ocupă locul central în cuvântul שׁקר **šeqer** «minciuna», cuvânt care a făcut ca cele trei litere care îl alcătuiesc să fie trimise înapoi la locul lor de către Cel Sfânt, binecuvântat fie El, atunci când au venit să-i ceară bunăvoința de a prezida la crearea lumii.

Dacă știm că cele două litere **šīn (ש)** și **rēš (ר)** care înconjoară **qōph (ק)** în acest cuvânt שׁקר **šeqer** formează, pe de o parte, cuvântul שׂר **śar** care înseamnă „prinț, stăpân, șef” și, pe de altă parte, cuvântul רשׁ **raš** care este „sărac”, ne putem apropia de sacralitatea acestei „minciuni divine”. Înțelepciunea divină este cea care „prezidează” rostirea ei; ea se voalează, se „sărăcește”, pentru a se face accesibilă celor care caută adevărul.

Confruntați cu dialectica „minciună/adevăr”, suntem păcăliți de conceptele noastre mentale, care ne limitează la categoriile lor inferioare, banalizate de separarea noastră de lumea divină, de ceea ce aparține lumii divine. În această lume, așa cum am văzut [288], Ființa nu poate fi separată de Ne-ființă, Lumina de Întuneric, mișcarea de nemișcare și așa mai departe. Divinul este insesizabil; este dincolo de ceea ce ne apare ca contradicții.

Din această perspectivă, Adevărul divin este dincolo de dualismul „adevăr/non-adevăr”.

Hristos a spus despre Sine: „Eu sunt Adevărul” [289]. Când Pilat L-a întrebat: „Ce este adevărul? [290], El nu a răspuns, ci S-a lăsat răstignit.

Adevărul divin poate fi răstignit doar la nivelul nostru. Iar noi nu putem decât să trecem prin cruce și să murim în fața contradicțiilor noastre pentru a ajunge la el. În acest sens, crucea este analogă unei prisme. Trecând prin prismă, lumina - Una - devine culori multiple. Trecând prin ea, culorile multiple recompun unitatea luminii.

Cei care nu au început această călătorie pot găsi dificil să pătrundă în acest mister. Iar cei care nu au experimentat o anumită răstignire nu pot pătrunde în el. Pentru cei care o fac, ea nu mai este un concept, este Viață. Hristos, de altfel, asociază Adevărul cu Viața atunci când spune (să citim integral ceea ce ne relatează apostolul Ioan):

„*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața*".

---

286 II Cron. 9, 21
287 Ez. 1, 18
288 Cf. S. du C., p. 37
289 Ioan 14, 6
290 Ioan 18, 38

Or, această cale trece prin moarte în adâncuri unde, numai acolo, putem începe să înțelegem simbolismul maimuței. Ea este răutatea și viclenia. Iar *Biblia* este presărată cu această „viclenie” divină care îi permite omului să mute.

Înțelepciunea divină nu vorbește pentru ea însăși atunci când spune: „Eu, Înțelepciunea, locuiesc în viclenie și pătrund în cunoașterea conceptelor” [291].

Este un aspect al „barierei” pe care am studiat-o cu litera **ḥēṯ (ח)**. Cuvântul „viclenie” cel mai des folosit în textele sacre este ערום **'ārūm**. Acest cuvânt este format din cele două litere **'ayin (ע)** și **rēš (ר)**, care sunt legate de רע **ra'** experiența întunericului.

În întuneric **'ādām** se măsoară cu viclenia divină [292], în orbire Isaac binecuvântează viclenia lui Iacov [293], în orbire Iuda îi dă lui Tamar - care se prostituează - fiul *strămoșului*[294] lui David.

Însuși Hristos îl va lăuda pe administratorul necredincios, spunând: „Copiii acestui veac sunt mai vicleni în relațiile cu semenii lor decât copiii luminii” [295]. Căci, spune apostolul Pavel: „*Dacă cineva dintre voi crede că este înțelept potrivit acestui veac, să se facă nebun, ca să devină înțelept*” [296].

Omul, care a integrat toate aspectele înțelepciunii - cea de aur, cea de argint, cea de fildeș, cea a păunului - trebuie să o integreze și pe cea simbolizată de maimuță, acea înțelepciune care este „nebunie în ochii oamenilor” [297].

„Înțelepciunea” divină (חכמה **ḥoḵmāh**), energia supremă dinaintea «coroanei» (כתר **keṯer**) în ordinea de ascensiune a Arborelui Energiilor Divine, este cea care a depășit toate conceptele umane și contradictorii.

> „*Toate cuvintele gurii Sale sunt drepte*
> *Nu este nimic fals sau viclean în ele*
> *Toate sunt clare pentru cei inteligenți*
> *Și drepte pentru cei care au găsit cunoașterea*" [298].

La același nivel, în mitul grec, Zeus se căsătorește cu Metis - Înțelepciunea - prin înghițirea ei. Din această uniune este conceput copilul divin pe care Zeus îl poartă în craniul său, pântecul suprem. Apoi, în durerile nașterii, Zeus îl cheamă pe Hefaistos - fierarul divin - care lovește craniul zeului cu o lovitură din toporul său cizelat. Capul se despică în două și Pallas Athena iese din gâtul pântecelui. S-a născut copilul divin. Îmbrăcată în aur, Athena strigă în semn de victorie. Athanatos - „cea care nu mai trebuie să moară” - este înveșmântată în lumină.

Simbolismul toporului, împreună cu litera **qōph (ק)**, se alătură celui al maimuței pentru a exprima nașterea copilului divin, ultima naștere a Omului după ce s-a căsătorit cu Înțelepciunea.

Mitul grec nu face decât să prefigureze povestea lui Hristos - Fiul Omului - care, în locul cunoscut sub numele de **Golgota**, locul „craniului”, coboară în pântecele care pregătește izvorul Paștelui. Toporul a devenit apoi Sabia, numele pe care Fiul Omului l-a devenit și cu care a spart piatra mormântului.

În timpul vieții sale, Hristos a folosit o altă imagine pentru a-și pregăti ucenicii pentru această trecere finală: „ochiul acului” (קוף **qōph**), care este poarta cea mai îngustă, cea a Înțelepciunii, și despre care El a spus că „este mai ușor pentru o cămilă să treacă prin ochiul acului decât pentru un om bogat să intre în Împărăția lui Dumnezeu” [299]. Calea Omului în tunică de piele este cea a sărăciei: nu sărăcia posesiunilor materiale, ci, în esență, sărăcia posesiunilor sigure ale

---

291 Prov. 8, 12
292 Gen. 3
293 Gen. 27
294 Gen. 38
295 Luca 16, 8
296 I Cor. 3, 18
297 I Cor. 2, 14
298 Prov. 8, 8-9
299 Mc. 10, 25

concepțiilor și judecăților noastre. Este important să ne dăm seama că ceea ce este „adevăr” pe un plan este „minciună” pe celălalt... și că la această trecere finală a **qōph (ק)**, Omul nu mai știe nimic.

„*Să înnebunească pentru a fi înțelept!*" [300].

Aici găsim sensul profund al cuvântului סכל **sākhāl**, care înseamnă „omul total”, total informat, care este „nebunul” [301].

Deci maimuța, ochiul acului și toporul sunt toate simboluri ale înțelepciunii. Înțelepciunea” - חכמה **ḥoḵmāh** - este «palatul» divin (ח **hēkh**) din care curg apele de jos **(mā** מה**)**, Creația.

„*Lucrările Tale sunt nenumărate, Doamne,*
Tu ai creat toate lucrurile prin Înțelepciunea Ta..." [302].

Litera **qōph (ק)** este deci, în esență, un simbol al Înțelepciunii divine.

Păcălelile maimuței pot, pentru că o ascund în același timp, să dea seama de ceea ce pentru ochii noștri este nebunie. Numai clovnul poate exprima anumite suferințe sau adevăruri subtile. Umorul face posibilă trăirea celor dificile, chiar imposibile.

Când **qōph (**ק**)** întâlnește **wāw (**ו**)**, când Omul **(**ו**)** este confruntat cu Înțelepciunea divină **(**ק**)**, cuvântul **(**קו**) qow** înseamnă „fir cu plumb”, cel care sondează și verifică. Dar este, de asemenea, cordonul ombilical. El hrănește întreaga Creație, care este o matrice de la sine la sine în nașterea sa succesivă până la transfigurarea sa finală. Astfel, în inima cuvântului מקום **māqōm** „locul” [303], așezat între două litere **mēm (**מ**)**, cuvântul **(**קו**) qow** este cordonul hrănitor care leagă această matrice de lumea divină. În cele din urmă, acest „loc” va fi Dumnezeu Însuși.

Acest „loc” nu este străin de verbul קום **qūm**, „a se ridica, a se ridica” sau chiar „a învia”. Este locul cu totul nou în care ne ridicăm după moarte. El este Dumnezeu, în care ne ridicăm din ultima moarte. El este calea Înțelepciunii.

Atunci când această „coardă” divină **(**קו**)** este pusă în mișcare **(**ל**)**, ea este „vocea”, קול **qōl**. Vocea divină „strigă” și opera este „creată”, modulată, modelată, conformându-se vibrației „corzii” divine care, în același timp și în permanență, o hrănește și o ghidează (ל **lāmed** este imboldul; el joacă ca arcul pe coarda vocală) [304].

„*Tu ai creat totul prin Înțelepciunea Ta...*" .

Ca înțelepciune, litera **qōph (**ק**)** este un test pentru toate elementele pe care le întâlnește și hrana care permite acestor elemente să cucerească calitatea necesară pentru acest test. Atunci când „יהוה *sondează inimile*” [305], profetul folosește verbul חקר **ḥāqar**. Cuvântul חר **ḥor** în care este captat **qōph (**ק**)** înseamnă «cavitate, cavernă, inimă». Această „sondă” divină se află în inima celei mai intime părți a ființei noastre și hrănește întunericul nostru.

În *Geneză* [306], «întinderea» care leagă apele de sus de cele de jos, **(mī)** de **(mā)**, este רקיע **rāqīa'**. În centrul cuvântului רע **ra‘**, pe care îl traducem greșit prin «rău», dar despre care vom vedea în capitolul următor că este «non-lumina» (întunericul care, aici, poartă în pântece **yōd**-ul **(’)** căruia trebuie să-i dea naștere), **qōph (**ק**)** este implantat ca un cordon hrănitor. De asemenea, ea lucrează cu **yōd (’)** verifică continuu întunericul (și nu răul) pentru ca acesta din urmă să devină lumină și apele pe care le separă și le unește în același timp [307] să se unească și să se căsătorească.

---

300 I Cor. 3, 18
301 Cf. Cap. XVII, p. 170
302 Ps. 104, 24
303 Cf. Cap. V, p. 49
304 Un joc de cuvinte leagă în ebraică ca și în franceză verbele קרא **qārā'** „a striga” și ברא **bārā’** «a crea».
305 Ier. 17, 10
306 Gen. 1,6
307 Cf. S. du C., p. 23

În Om, la nivelul acestei „coloane a Mijlocului”, va fi celebrată căsătoria tuturor dualităților. **Qōph (ק)** este atunci „măsura” corectă, singura lege în jurul căreia Creația se construiește armonios. Ascuns însă în centrul lumii, acesta este un adevăr atât de insuportabil pentru lume încât se ascunde sub mantia vicleniei.

רקיע rāqya', care unește **(mī)** cu **(mā)**, Creatorul cu Creația Sa, este unul dintre aspectele revelației Cuvântului.

Atunci când **qōph (ק)** pătrunde **עב 'āḇ** („norul”) în cuvântul **עקב 'āqēḇ**, el formează cuvântul „călcâi”: la rădăcina copacului care este Omul [308], la nivelul călcâiului, sunt adunate toate alimentele aduse din apele de sus de către **qōph (ק)**. Simbolic, „călcâiul” este „recipientul **קב**” al „sursei **ע**”; este locul din corp de unde izvorăște energia atunci când este eliberată prin munca masculină a Omului. Prin această muncă, Omul trece prin „norii **עב**” ai multiplicității sale neîmplinite pentru a ajunge **אב** la „tatăl”-unitate. Fiecare nor disipat (care devine lumină) este un câmp de conștiință cucerit; acesta este motivul pentru care călcâiul are puterea de a „suplini” prin emiterea unei energii care permite luminii să suplinească întunericul.

Rădăcina **עקב** dă, împreună cu substantivul „călcâi”, verbul **'āqāḇ** „a suplini” - și șiretlicul de a alerga pentru a face acest lucru; cuvântul **עקבה 'āqēḇāh** desemnează „înșelăciune”, viclenie”.

Toate aceste realități sunt cuprinse în numele Iacov **יעקב ya'aqoḇ**. Povestea celui de-al treilea patriarh al lui Israel este cuprinsă în numele său! Când s-a născut, Iacov a ținut în mână călcâiul fratelui său mai mare Esau (**'ēśāw**) pentru a-i capta energiile - Iacov este pentru Esau ceea ce lumina este pentru întuneric, omul trezit pentru omul inconștient. Prin înșelăciune, el îi cucerește cumpărând dreptul de naștere - dreptul la moștenirea pe care o reprezintă. După ce le-a îmbrăcat (s-a acoperit cu o piele de animal), l-a „suplinit” pe fratele său mergând să ceară în schimb binecuvântarea „tatălui”! În acest fel, Iacov a împlinit destinul lui Israel, prototip al destinului lumii și al fiecăruia dintre noi [309].

Când **qōph (ק)** este folosit în **bēṯ (ב)**, cuvântul **קב qaḇ** desemnează o măsură de capacitate și, de asemenea, un recipient. Dacă cuvântul **עקב 'āqēḇ**, „călcâiul”, dă naștere cuvântului **קבה qoḇāh** „burta” - și vedem că această burtă este inseparabilă de ceea ce o hrănește și o verifică, **(ק)**.

În verbul **קבל qibbēl** „a primi, a întâmpina”, găsim **bēṯ (ב)**, Creația, în inima celor două litere-cheie ale „vocii” (**קול**). Calitatea a ceea ce este primit în vas determină vasul. Vocea divină creează lucrarea destinată să o primească. Prin extensie, vocea este Tradiția, iar rădăcina **קבל** este „recipientul care conține Tradiția”. Recipientul exprimă conținutul, iar „Qabbalah”, „vocea” divină, este Tradiția însăși.

Amintiți-vă că **צדק tsedeq** este „dreptate” - nu în sensul juridic. Vorbim aici despre „corectitudine”, despre echilibru: armonia realizată de „harponul **(ע)**” pentru care **(ק)** este cordonul hrănitor și criteriul spre care tinde acțiunea sa (înțelepciunea și adevărul). Aceasta este lucrarea cea mai „subtilă” (**דק daq**) a lui **(ע)**.

Descompusă în **(’)** și **(נ)**, **(ע)** introduce o lumină nouă în cuvântul **צדק tsedeq**: „dreptatea” este **דין dīn** „rigoarea” lui **(ק)**, a înțelepciunii.

---

308 Cf. S. du C., p. 87, 88

309 Gen. 25, 20-34 și Gen. 27

CAPITOLUL XXII

RĒŠ

A douăzecea literă: **RĒŠ (ר)**
Valoare aritmetică: **200**

Litera **rēš** רֵישׁ este inițiala cuvântului ראֹשׁ **ro'š**, care înseamnă „cap”, „lucru principal”, „principiu”, „început”.

Cea mai veche ideogramă, descoperită în Egipt, este profilul capului unui bărbat bărbos :

Acest desen apare mai stilizat în ebraica arhaică:

În vremea lui Mesha, a devenit chiar un triunghi simplu, a cărui latură verticală prelungită conturează gâtul :

Alfabetul grecesc a răsturnat mai târziu litera şi a devenit **ro ρ**. Alfabetul latin a completat acest desen şi a devenit desenul literei noastre „**R**”. Ebraicul pătrat preia vechiul desen al capului unui om, reducându-l la un profil cranian stilizat **(ר)**.

În registrul sutelor, **rēš (ר)** (valoarea 200) este omologul lui **bēṯ (ב)** (valoarea 2), «casa», şi **kapf (כ)** (valoarea 20), «palma». Ca atare, este în esență un simbol al receptivității. **Rēš (ר)** este „principiul” care conține tot ceea ce va decurge din el.

Primul cuvânt din Geneză - **berē'šīṯ (בראשית)** - înseamnă „în principiu”. Ar fi o greșeală, credem noi, împreună cu o întreagă tradiție exegetică, să citim în el un „început” în sensul istoric al termenului. Ne-am explicat pe această temă [310], subliniind că *Geneza*, în primele sale capitole, este o metaistorie care redă, prin mit, istoria noastră cea mai intimă. Este într-adevăr povestea originilor noastre, dar starea noastră comună de conştiință nu o poate înțelege. Originile noastre depășesc nivelul istoric; ele sunt înscrise în carnea noastră, care aparține cu siguranță timpului, dar structurează în noi şi ceea ce transcende timpul.

> *„Unde este calea către locul luminii?”, l-a întrebat Dumnezeu pe Iov [311], ”şi unde locuieşte întunericul? Poți să-i înțelegi limitele şi să cunoşti căile pe care locuieşte? Tu ştii, pentru că atunci te-ai născut şi numărul zilelor tale este nenumărat!*”

Iov tocmai a trecut prin calvarul unui mare întuneric. În străfundurile întunericului său, el îşi recapătă memoria cosmică - simbolic, el îşi recapătă adevăratul „cap”. El s-a „născut” pentru o „cunoaştere” din ce în ce mai deplină, traversând succesiv câmpuri de conştiință mai vaste, din ce în ce mai inteligente şi mai luminoase. A respins înțelepciunea înțelepților, pe cea a celor trei prieteni ai săi, în realitate trei aspecte ale sale, trei „capete” legate de diferitele câmpuri de conştiință pe care calvarul îl obligă să le traverseze.

> *„S-ar părea, în adevăr... că odată cu tine înțelepciunea trebuie să moară”, strigase el.*
> *„Eu sunt la fel de inteligent ca voi!”*[312]
> *„Voi sunteți doctori în nimic.*

310 Cf. S. du C., p. 27, 28 şi A. de F. cap. I
311 Iov 38, 19-21
312 Iov 12, 1-3

De ce aţi tăcut?
Aţi fi trecut drept înţelepţi!” [313]

Iov este luat de prost:

„Sunt bătaia de joc a tinerei generaţii...”
„Sunt obiectul cântecelor lor... Mă scuipă în faţă...”[314]

Iov, cu '**ělīhū**' care vine în sfârşit să-l viziteze, învinge înţelepciunea divină, aparenta nebunie! [315]

”*Taci*”, îi spune «**ělīhū**», «*şi eu te voi învăţa înţelepciunea...*».

Şi când **ělīhū** tace, יהוה vorbeşte - Iov îşi capătă dimensiunea divină, îşi recapătă capul, şi odată cu el memoria cosmică, conştiinţa absolută.

Cartea principiilor - *Geneza* - este un prezent. În comparaţie cu trecutul şi viitorul, clipa insesizabilă este singura calitate a timpului la nivelul căreia Omul se poate lăsa cuprins în experienţa cosmică, divină, pentru a deveni ראש **ro'š**.

Ultimele două litere care alcătuiesc cuvântul ראש, **'āleph (א)** şi **šīn (ש)**, formează cuvântul אש **'ĕš** care este „foc”. Dacă picioarele Omului sunt legate de Pământ, rinichii de Apă, plămânii şi mâinile de Aer, capul său este „principiul” Focului. Participiul רש **rāš** înseamnă „sărac”. **'āleph (א)** devenind sărac (רש), puterea creatoare a lui Dumnezeu contractându-se şi limitându-se în Om, astfel este „capul” ראש **ro'š**. Conţinând **'āleph (א)**, el poate alinia inteligenţa şi înţelepciunea omului la cele ale lui Dumnezeu.

Cu litera **šīn (ש)**, pe care o vom studia în capitolul următor şi a cărei simbolistică ne conduce în adâncurile întunericului, „capul” ראש face să strălucească cele două litere ale „luminii”: **'āleph**-ul **(א)** şi **rēš (ר)**. Lumina אור **'ōr** este întâlnirea acestor litere unite de **wāw (ו)**, conjuncţia „şi”, simbol al Omului [316].

În „principiu” se află lumina, informaţia. La nivelul „capului” Omul se realizează - corpul Omului preia calitatea de lumină a informaţiei sale.

Să înţelegem că partea superioară a corpului numită „cap” este doar un aspect a ceea ce înseamnă cuvântul ebraic ראש **ro'š**. De fapt, fiecare dintre celulele noastre conţine acest „principiu”, la fel cum conţine potenţial toate părţile corpului nostru. Acesta este motivul pentru care corpul ca întreg este captat de calitatea comunicării pe care omul o realizează cu sine însuşi, de intensitatea luminii pe care o devine. Dacă capul este cosmic - toată lumina - atunci Omul este „foc”.

Focul este Ilie, smuls din pământ de un „car de foc şi cai de foc”[317] care l-ar fi ars dacă nu ar fi atins această calitate a fiinţei.

Focul este Serafim de Sarov[318] care, în faţa ucenicului său Motovilov, s-a transfigurat: „*Din ochii tăi ies fulgere*”, i-a spus Motovilov, „*blândeţea ta a devenit mai strălucitoare decât soarele, iar ochii mei sunt zdrobiţi de durere*!”

Dacă capul Omului funcţionează la un nivel de conştiinţă care îl informează doar despre o mică parte a realităţii cosmice, corpul Omului capătă calitatea acestei mici realităţi care îl

313 Iov 13, 4-5
314 Iov 30, 1, 9 şi 10
315 Iov 33, 33
316 Cf. Cap. VIII
317 2 Regi 2, 11
318 „Despre lumina Duhului Sfânt - un interviu cu Motovilov”, p. 22. Traducere din limba rusă de Mme Mouraview. Éd. Saint-Irénée, 96 bd. Auguste Blanqui. 75013 Paris. Este interesant de observat că Serafim, omul, şi Sarov, oraşul în care a trăit în secolul al XIX-lea, sunt ambele nume derivate din ebraicul **sāraph**, care înseamnă „a arde”.

structurează, deoarece se hrăneşte doar din ea. Dar gloria Omului este de a fi capabil să extindă această realitate la totalitatea cosmică, la totalitatea luminii.

Acesta este modul în care Dumnezeu l-a creat, chemându-l în Asemănarea Sa perfectă. În ebraică, cuvântul „lumină” **אור 'ōr** înseamnă întâlnirea dintre puterea creatoare divină **(א)** şi receptacul ei cosmic (ר), şi aceasta în mod esenţial la nivelul Omului (ו), care asigură coordonarea şi relaţia corectă dintre ele. Concret, lumina soarelui nu se revelează decât dacă există receptivitate, sau chiar rezistenţă, la ea. Odată ieşite din atmosfera terestră, razele soarelui conţinute în noapte nu apar. Ele sunt revelate doar atunci când lovesc o planetă.

Rădăcina **ראה** dă verbul **rā’āh** „a vedea”, precum şi substantivul **rē'āh** „plămân”. Această parte a corpului nostru, care primeşte „aerul” **אויר 'awīr**, primeşte şi lumina divină. „Plămânul” este un organ al vederii [319].

Cuvântul „tunică de piele” - veşmântul cu care Omul este îmbrăcat după cădere[320] - este aproape acelaşi cuvânt cu «lumină», dar una dintre literele sale s-a schimbat: **'āleph (א)** a lăsat locul lui **'ayin (ע)**. Cuvântul este **אור 'ōr**. Aceste trei litere care alcătuiesc „tunica de piele” formează şi cuvântul **ורע wārā'**, a doua parte a dualităţii **טוב ורע ṭōḇ wārā'** [321] tradus prin «bine şi rău» în Pomul Cunoaşterii.

טוב ṭōḇ implică lumina din prima zi a *Genezei*. **ורע wārā'** nu poate fi „rău”. Ontologic, este „încă lumina”, rezerva de energii încă neintegrate, formând întunericul, chemată să se unească cu **ṭōḇ** pentru a constitui cu acesta o sumă energetică de lumină mai mare.

Ne putem imagina că fructul acestui copac este lumina totală. Deoarece **'Ādām** nu a parcurs calea care îl face capabil să dea acest fruct, să fie această lumină totală şi să se creadă el însuşi această lumină, el nu mai poate deveni această lumină. Îngheţat, sterilizat în acest impas, el este readus de mila divină la punctul său de plecare, plasat chiar în primul câmp al zilei a şasea. Acolo, reidentificat cu energiile acelei zile, lumea animală descrisă acolo, el este îmbrăcat în ele pentru a le putea asuma... dar cu dificultate de acum înainte!

Tunica de „piele” animală (**אור 'ōr**) - în dialectica **'āleph (א)-'ayin (ע)** - este «încă nu este lumină». Pronunţat **‘iwwēr**, acelaşi cuvânt **אור** înseamnă „orb”. Omul, care este încă orb, este bogat în potenţialul de împlinire reprezentat de energiile sale animale **רע**. El este chemat să devină „lumină” (**אור 'ōr**). Acesta este motivul pentru care, pronunţat **'ūr**, „pielea” devine „trezirea”[322].

Când Evanghelistul spune: *„Lumina străluceşte în întuneric şi întunericul nu o primeşte”* [323], el vrea să spună de fapt că „pământul” nostru, calitatea noastră de conştiinţă este încă incapabilă să fie receptivă la lumina divină. Cu toate acestea, această lumină este în noi. Este în întunericul nostru.

Atunci când „capul **(ר)**” se opune cu încăpăţânare primirii luminii - **'āleph (א)** întâmpină prea multă rezistenţă - rădăcina devine **ארר** : acesta este „blestemul”. Nu mai există o relaţie corectă între **(א)** şi (ד).

Blestemul, vedem noi, nu este opera lui Dumnezeu, a lui **'āleph (א)** care se retrage, ci a Omului, a capului său **rēš (ר)** care se întăreşte. „Dumnezeul care blestemă” este doar o expresie mitică pentru a exprima rezistenţa Omului faţă de zeul care devine, zidul pe care îl opune exigenţelor sale vitale.

Contradictoriu, verbul **ארר ‘ārar** „a lovi cu maledicţie” poate fi citit şi ca „principiu” (ר) al luminii **אור**.

Se verifică astfel legea conform căreia eroarea [324] omului îl introduce într-o relaţie cu cosmosul de aşa natură încât el poartă în sine, alături de sămânţa morţii sale, pe cea a învierii sale. Am putea fi tentaţi să spunem că aici Dumnezeu **(א)** schimbă capul **רר** pentru a introduce economia mântuirii.

---

319 Cf. Cap. XXVI, p. 292 şi S. du C., p. 264
320 Gen. 3, 21
321 Gen. 2, 9
322 A se vedea mai sus, p. 183.
323 Ioan 1, 5
324 Gen. 3, 17

Întreaga istorie a lui Israel este cea a poporului ales care opune rezistență iubirii Dumnezeului său, Luminii sale. Și nu este povestea „alegerii” în sine - **בררה berērāh** - povestea interacțiunii dintre iubirea divină și rezistența pe care omul o opune acesteia? Exigența iubirii divine necesită „purificare” - **ברר bārar** „a separa, a tria; a purifica” - purificare nu în sensul moral al termenului, ci în sensul ontologic: din partea umanității **(ב)**, capete succesive **רר**, o întoarcere la surse, la normele originare pentru a redescoperi calea asemănării, cea a căsătoriei!

Dacă alte popoare rămân închise la această cerere, Israel a răspuns - „alegerea” nu este poate mai mult alegerea lui Dumnezeu decât a omului. Noe, la vremea lui, a răspuns și, printre fiii săi, doar Sem. **‘Aḇrām אברם**, un descendent al lui Sem (**šēm שׁם**), își confirmă „alegerea” de către Dumnezeu. Rădăcina **בר** (care dă substantivul **bor** „puritate”, „inocență” este în inima lui; el devine „tată” **(אב) ‘āb** și „mamă” **אם ’ēm**; fertilitatea îi este promisă; el participă la puterea Cuvântului creator: **ברא bārā'** „a crea”!

Rădăcina **בר** dă și cuvântul **bar** care, în ebraică ca și în aramaică, înseamnă „fiu”. În acest sens, alegere-purificare (**ברר**) este însuși principiul (**ר**) Fiului (**בר**).

‘Aḇrām אברם va da naștere Fiului, introducând astfel întreaga umanitate în dimensiunea sa de Fiu. **בר** „fiul”, „puritatea”, este și „bobul de grâu”, cel care trebuie să moară în pământ pentru a învia: vocația Cuvântului făcut trup, vocația întregii umanități întinse spre dimensiunea sa de Fiu-Cuvânt.

Dar această realizare a „Cuvântului” - **דבר dāḇār**, poartă **(ד)** Fiului (**בר**) - în posteritatea lui **‘aḇrāhām** nu va avea loc fără rezistență la cerința divină. Evreii se opun. Iov contestă. Aceasta este opera lui **rēš (ר)**, a acestui cap care nu vrea să moară structurilor sale pentru a primi cerințele tot mai mari ale lui **'āleph (א)**.

Pentru a se adresa mai intim acestui **rēš (ר)**, acestui „popor cu gâtul împietrit”, Dumnezeu îl separă de celelalte popoare.

„*Du-te la tine, părăsește-ți țara*”, îi spune El lui **‘aḇrām** [325].

„*Iată, o voi smulge și o voi duce în pustie și acolo voi vorbi inimii ei*” [326]. El spune din nou prin vocea profetului său Osea, vorbind despre omenirea care s-a prostituat cu soți falși, doar Dumnezeu fiind Mirele.

Dar atunci când omul „separat” aude Vocea divină și îi răspunde, Dumnezeu îl trimite înapoi la poporul său. La fel a făcut și cu Moise, chemându-l în Madian și apoi trimițându-l înapoi în Egipt pentru a-l scoate pe Israel.

Alegere-separare, apoi reangajare în Istorie, acestea sunt cele două faze ale dialogului **(א)-(ר)** pe care le-am detectat deja la nivelul istoriei proprii fiecăruia dintre noi în ritmul înălțării și coborârii, Munca în alb - Munca în negru, istoria umanității transpusă la nivelul unui singur om și care rămâne aceeași.

דבר dāḇār „cuvânt” este și „lucru”; pronunțat **deḇer**, înseamnă „ciumă”. Aceeași energie, formată din aceste trei litere, poate deveni, în mâinile Omului, Cuvântul, lucrul sau ciuma! Pentru a găsi Cuvântul, să mergem în „deșert” **מדבר midbār**: matricea **(מ)** cuvântului (**דבר**). Să facem tăcere, golul total din noi, și ea ne va conduce înapoi la Cuvânt.

Prin Cuvântul Său, Dumnezeu creează totul, iar totul, ca „simbol”, are vocația, în funcție de ceea ce îi este propriu, de a conduce înapoi la Cuvânt. Omenirea, în infantilismul său de până acum, a „chibițat” mai degrabă Cuvântul și, ca urmare, a introdus „ciuma” în lume prin separarea fiecărui „lucru” de arhetipul său divin.

ברא bārā' „a crea” - lucrarea Cuvântului - înseamnă a plasa în **(ב)** vederea (**רא**). Înseamnă, de asemenea, a-l conduce pe celălalt, acest „tu” **(ב)**, plasat în văz, la **א**-ul său final, invitându-l să îmbrace capete succesive (**ר**). „A crea” își poartă propria finalitate: **ברא** este principiul (**ר**) devenirii **(בא)** în **(ב)** împlinire (**א** final).

Cuvântul **גר gēr** „străin” - cu aceeași valoare numerică 203 ca **ברא bārā'** - indică faptul că „a crea” înseamnă, de asemenea, a-l face pe „străin”, pe cel nesimilar, pentru a-l aduce la asemănare

---

325 Gen. 12, 1

326 Os. 2, 14

totală. גר sunt cele două radicale principale ale verbului גּוּר **gūr** „a locui”. A „crea” înseamnă a „locui” acest „altul”.

> *„Și Cuvântul s-a făcut trup*
> *și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr...*" [327].

Dumnezeu a locuit întotdeauna în mijlocul poporului său; El locuiește în fiecare dintre noi. Îl putem întâlni doar dacă locuim în noi înșine!

Hristos, Fiul-Verb דבר, „bob de grâu” בַּר, înainte de a muri în pământ este adus la Pilat pentru a fi judecat. Pilat se adresează poporului și îl întreabă: „Pe care dintre cei doi vreți să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, care se numește Hristos?” Poporul răspunde:

- „**bar** «**abbā**» **אבא - בר**”, adică „fiul tatălui”.
- „Ce să fac atunci cu Iisus?”.
- „Să fie răstignit!”. [328]

Răstignirea lui Hristos, „Fiul Tatălui”, îl eliberează pe prizonierul, „fiul Tatălui”, care este Omul. Prin moartea și învierea sa, Hristos transferă viața celui care este co-sanguin cu el.

Cele două acte sunt una. Moartea lui Hristos, coborârea sa în iad, este chiar modelul - dar mult mai mult decât atât - al coborârii necesare a Omului în acest „interior” al său pentru a găsi Împărăția.

Am arătat [329] că singurul dialog adevărat nu poate avea loc decât „de la pește la pește” (ג-ר), „de la germen la germen”, dimensiune la nivelul căreia se află informația totală. Prin urmare, numai refăcându-se în germen, remodelându-se în pământul său originar, în mama sa primordială, Omul își poate redescoperi „capul”, adevăratul său cap - singurul **rēš (ר)** - capabil să primească **'āleph**-ul **(א)** pentru ca lumina să fie.

La fel ca Hristos, coborând în adâncurile lumii subterane pentru a elibera prizonierul pe care îl suntem, aceasta este tot ce trebuie pentru a fi „bărbat” זכר **zākhār**.

זכר poate fi citit ca „principiul (ר) al „purității”. (זך **zākh** este adjectivul „pur”). În Evanghelii [330], numele lui Zache, זכי **zakhay** este construit pe această rădăcină; el este cel care se urcă într-un sicomor pentru a-l vedea pe Hristos trecând, simbol al Omului care a ajuns în vârful copacului care este și care, recăpătându-și «puritatea», poate vedea Cuvântul.

Aceeași rădăcină זכר dă verbul **zākhar** care înseamnă «a aminti», «a pătrunde». Litera **zayin (ז)** are puterea de penetrare [331]. כר **kar** este „miel”.

Jertfa mielului pascal o prefigurează pe cea a lui Hristos.

A fi bărbat înseamnă să ne amintim de diferitele tunici cu care suntem îmbrăcați interior, pentru a le pătrunde. Înseamnă să sacrificăm pe altarele noastre interioare „animalele” ale căror energii împletesc întunericul nostru, pentru a-l transforma în lumină.

Când, în principiu, Dumnezeu creează pe **'ādām** „bărbat și femeie”, El le creează זכר ונקבה **zākhār ūnqēḇāh** [332] cuvinte care ar putea fi traduse „memorie și gaură”. Este curios să observăm că litera centrală a cuvântului „masculin זכר este o **kapf (כ)** - literă feminină, simbol al receptivității, și că cea a cuvântului „femenin” נקבה este un **qōph (ק)** - literă masculină, simbol al toporului care despică ultimul cap, ultimul pântece al omului pentru ca lumina să poată izvorî.

Bărbatul conține principiul feminin, iar femeia conține principiul masculin. Statutul nostru actual de bărbat sau femeie aparține unui alt plan; fiecare dintre noi este bărbat și femeie, cu alte cuvinte: capabil de amintire și un abis de profunzimi. A pătrunde în acest abis înseamnă a „fi bărbat”. Fiecare dintre noi, bărbat sau femeie, trebuie să aleagă dacă să fie sau nu.

Dar să mergem și mai departe.

---

327 Ioan 1, 14
328 Matei 27, 17-23
329 Cf. Cap. XVI, p. 157
330 Luca 19, 1-10
331 Cf. Cap. IX, p. 86
332 Gen. 1, 27

Verbul נקב **nāqaḇ** „a străpunge” înseamnă şi „a numi”. A-şi aminti, a se face „bărbat”, implică imediat funcţia de „numire”. A-ţi aminti nu înseamnă oare a reveni asupra tuturor zilelor *Genezei*, din care Omul, în ziua a 6-a, este suma, recapitularea? În ziua a 6-a, omul a stocat informaţiile din fiecare dintre zile. Programul său este să îşi amintească!

De îndată ce este plasat în „Eden”, omul „îşi aminteşte” de creaturile din ziua a 6-a, de peştii şi păsările din ziua a 5-a, astfel încât să le poată „numi”.[333] Rolul său de „bărbat-femeie” a început. În cele din urmă, el va trebui să găsească „abisul”, adâncimea extremă a Întunericului care deţine NUMELE. Această ultimă parte a „călătoriei” nu poate fi parcursă fără Cel care şi-a asumat-o întotdeauna: יהוה în Persoana istorică a lui Hristos. Dincolo de toate celelalte tradiţii, doar El dezvăluie dimensiunea Persoanei fiecăruia dintre noi în misterul NUMELUI. Împlinirea numelui, participarea la Cristos-יהוה, ne face dumnezei. Aceasta este vocaţia bărbatului şi a femeii; în aceste condiţii, înţelegem de ce proto-evanghelia lui Toma[334] spune:

”*Dacă femeia nu devine bărbat, ea nu va intra în împărăţia celor doi*”.

Dar, din această perspectivă, putem, fără teama de a trăda textul, să adăugăm: „*Dacă bărbatul nu devine bărbat, nu va intra în Împărăţie*”, pentru că femeia - sau bărbatul - care nu devine bărbat nu este decât un vid, o „gaură” care nu poate, fără acţiunea bărbatului, să dezvăluie lumina; un topor inutil care nu deschide pecetea NUMELUI; sterilitatea!

Acţiunea masculină corespunde poruncii divine de „a creşte”, iar „a se înmulţi”[335] la apariţia luminii, care este apoi, dar numai apoi, asigurată de acţiunea feminină. Aşadar, atunci când omenirea începe să se înmulţească fără să fi asigurat în prealabil această creştere - aşa cum s-a întâmplat în timpul lui Noe - nu trebuie să fim surprinşi să ne confruntăm cu o populaţie care este în mod evident formată din bărbaţi şi femei, dar despre care textul ne spune că este doar feminină în sensul „gol” al termenului [336].

Omenirea noastră actuală seamănă izbitor cu aceasta. Oricât de aparent masculini ar fi bărbaţii, ei sunt doar femei dacă îşi investesc energiile în cuceriri externe. Oricât de masculine ar dori să fie femeile, ele rămân doar „femele” dacă perspectivele lor se limitează la imitarea acestor bărbaţi-femei.

Bărbatul este cu adevărat bărbat, iar femeia cu adevărat femeie, numai dacă amândoi, ajutaţi de celălalt, coboară în adâncurile lor respective şi se împlinesc astfel pe deplin.

Cine au fost aceşti „fii ai lui Dumnezeu” care, pe vremea lui Noe, au văzut că fiicele lui **'ādām** erau frumoase şi care s-au unit cu ele pentru a da naştere nefiinţei numite „giganţi”?[337]

Am fi tentaţi să credem că aceasta se referă pur şi simplu la trezirea conştiinţei („fiii lui Dumnezeu”) în unele dintre aceste fiinţe „feminine”, goale („fiicele oamenilor”). (Nu a fost gigantul Goliat [338] un descendent al acestor bărbaţi a căror inteligenţă concentrată pe cuceriri externe se dovedeşte în cele din urmă a fi „goală”?).

Ni se pare că primul fruct al acestei căsătorii va fi conştientizarea faptului că aceste fiinţe pot fi giganţi, „puternici” din punct de vedere fizic, dar mai presus de toate sunt „slabe”, „orfane” (după cum se traduce cuvântul **nephīlīm**) care şi-au pierdut mama („pământul” din adâncuri) şi Tatăl, pe Dumnezeu.

Versetul biblic spune că „au dat naştere la ei înşişi”. Ei şi-au împlinit „pătrunderea”, coborârea în adâncuri şi au devenit „cei puternici”, „**gibborīm** care au fost dintotdeauna oamenii numelui”. Pentru evrei, NUMELE este Numele divin, iar „oamenii NUMELUI” sunt cei care, în căsătoria lor cu mama adâncurilor, şi-au descoperit Numele, o participare la Marele Nume divin (să nu uităm că „a pătrunde” înseamnă şi „a numi”).

Dar numai cei care au descoperit că sunt slabi pot deveni puternici, Omul Numelui.

---

333 Gen. 2, 19
334 Legi 118
335 Gen. 1, 8
336 Gen. 6, 1
337 Gen. 6, 2
338 1 Sam. 17, 4

גבורה geḇūrāh, „forță”, este Creația **(ב)** care „adună” **גור gūr** (care înseamnă și „a locui”). În profunzime, cele doi **(ה)** ale arhetipului

se unesc pentru a forma „capul” **(ר)**. Aceasta, la nivelul arhetipului, este **yōd (’)** sau Unitatea Divină. Orice forță care nu se supune acestei mișcări esențiale este o slăbiciune.

Mitul potopului [339] continuă cu separarea celor „puternici”, cei care au răspuns cererii divine, de cei care nici măcar nu știu că sunt „slabi”. Primii sunt împliniți în arcă și devin primele roade ale unei noi umanități; cei din urmă sunt înghițiți de apele potopului. „Masculii” trec prin botezul focului, în timp ce «femelele» intră într-un nou pântece de apă.

Dar dacă bărbatul care devine bărbat „își amintește”, ce să credem despre acțiunea divină atunci când El, Dumnezeu, își amintește? În ce abis de meditație nu suntem cufundați atunci când realizăm că, de-a lungul istoriei, Dumnezeu își amintește de Om?

„Dumnezeu își amintește de Noe...” [340]
„Își amintește de cei trei patriarhi..." [341]
„Își amintește de Rachel..." [342]
*„**יהוה** își amintește de Ana..."* [343].

Împreună cu psalmistul, suntem nedumeriți în fața acestei întrebări: *„Ce este omul pentru ca Tu să-ți amintești de el?”*.[344]

Și dacă nu putem răspunde prin cuvinte la această întrebare, să insistăm totuși asupra importanței rugăciunii creștinilor care revendică Amintirea veșnică pentru cei despre care spunem că sunt „morți”, dar care în realitate se schimbă.

Proorocul Zaharia (**זכריה zekharīāh**), „bărbatul”, este cel care - împreună cu Maleahi **מלאכי mal'ākhī**), „mesagerul” - încheie *Vechiul Testament*; Duhul Sfânt vorbește prin gura lui, spunând: *„Iată, voi aduce pe robul Meu, Germenul”* [345]. *Noul Testament* se deschide apoi cu nașterea lui Ioan Botezătorul, fiul marelui preot Zaharia, iar Hristos spune despre el: *„Adevărat zic vouă: între cei născuți din femei nu este altul mai mare decât Ioan Botezătorul”* [346]. Capul lui Ioan Botezătorul va fi tăiat - Ioan Evanghelistul, noua umanitate în dimensiunea ei cristică, nu va cunoaște moartea[347].

Cei doi Ioan din jurul lui Hristos, unul înainte de El, celălalt după El, reprezintă umanitatea masculină care este „născută din femeie” (fecundată de **זכר** «masculul»), care moare la ultimul său «cap» și renaște pentru a nu mai muri. *Janus bifrons* al anticilor anunțase deja acest lucru. În coborârea sa în lumea subterană, Hristos pătrunde, cu amintirea Persoanei sale, în cea a lui **'ādām**, cea a Omului cosmic. Calea este deschisă tuturor.

זכר zākhār, „bărbatul”, poate fi citit și ca „cel care ține în mână (în palmă **כ**) străinul **זר zār**)”; el este cel care ține cont de latura lui pe care încă nu o cunoaște, cel care însușește arma masculină (**ז**) pentru a cuceri soția încă „străină”. Această cucerire este cucerirea luminii.

זהר zohar este „strălucire”, „splendoare”.

---

339 Menționăm că acest cuvânt nu exclude istoricitatea reală a povestirii, chiar dacă multe dintre detalii sunt pur mitice.
340 Gen. 8, 1
341 Ex. 32, 13
342 Gen. 30, 22
343 1 Sam. 1, 19
344 Ps. 8, 4
345 Zach. 3, 8
346 Mt. 11, 11
347 Ioan 21, 22

זרע **zera'** este „sămânța”, sau „lumina/străina זר ascunsă în întunericul (ע); și, de asemenea, „forța” (עז **'oz**) care conține „capul ר”, forța în principiul ei.

Sămânţa este lumina ascunsă în întuneric!

„A coborî” este verbul ירד **yārad**. Capul (ר) este aici încercuit între cele două litere care formează cuvântul **yod** unitatea cucerită:

iar **yād** „mâna”, simbol al cunoașterii. (ידע **yāda'** este «a cunoaşte», dar şi «a iubi» [348]). Şi aici, dacă citim acest cuvânt „literă cu literă”, putem spune că a „coborî” ירד înseamnă a ne îmbrăca în „capete” **(ר)** care sunt succesiv mai cunoscătoare şi mai iubitoare până când ajungem la cea care ne uneşte total cu noi înşine, deci cu divinul.

A coborî în gaura memoriei înseamnă a ne aminti fiecare dintre zilele Creației pe care Omul le recapitulează și, la fiecare dintre aceste niveluri, a îmbrățișa și a iubi Creația care se referă la ea.

Atunci când, în a şasea zi [349], Dumnezeu îi dă omului porunca de a „*stăpâni peste peştii mării, peste păsările cerului...*”, verbul „a stăpâni” רדה **rādāh** joacă aici - în acest imperativ ירדו **yirdū** - cu verbul „a coborî” ירד, astfel încât „a stăpâni peste...” înseamnă şi „*a coborî în..., a iubi, a se căsători*”.

Iar Dumnezeu, pentru a se căsători cu Creația Sa, trebuie de asemenea să coboare în ea. Întruparea este o lege absolută, nu o necesitate introdusă de Cădere. Tradiția confirmă acest lucru. Ea plasează chiar la acest nivel originea căderii îngerilor care, geloși pe Om, au refuzat pătrunderea divină în el.

Când Hristos coboară în Iordan (ירדן **yardēn**, care poate fi citit: ן-ירד **yārad-nūn**), El „coboară în peşte **(נ)**, domină, pătrunde, căsătoreşte Creația şi eliberează calea care fusese închisă; acesta este preludiul coborârii Sale în Infern.

Cine vrea să urce trebuie să coboare!

פר **pār** înseamnă „taur”. S-ar putea traduce „gura **(פ)** a capului **(ר)**” - taurul este un simbol al fecundității - fecunditatea supremă este de fapt vorbirea, naşterea cuvântului. Omul va atinge această dimensiune prin morți și învieri succesive, prin „schimbări de cap”.

פרו **perū** este imperativul „creşte”, o poruncă divină care precede „înmulțiți-vă” רבו **reḇū**.

La început, Omul este עפר **'āphār** «praf», adică tot potențialul de creştere şi fecunditate (פר) cu condiția să își asume **'ayin (ע)** să coboare la sursa sa. „*Praf, născut din **'adāmāh***”, astfel este Omul la crearea sa, legat de natura sa originară [350].

Dar când, după cădere, şarpele este condamnat să „se hrănească cu praf în toate zilele vieții sale”, el este pur și simplu chemat să se hrănească cu Omul, cu energiile sale care, de atunci, nu-i mai permit Omului să crească. Orice fertilitate este blocată în noua natură cu care el este îmbrăcat, noua sa „terra”, în ceea ce priveşte procrearea. Se pare atunci că procrearea - multiplicarea şi extinderea în timp - este oferită Omului pentru a-i da „timp să se întoarcă” în această situație

---

348 Cf. Cap. XVIII, p. 181

349 Gen. 1, 26

350 Gen. 2, 7 - Text tradus în general greşit prin „Domnul Dumnezeu a format **'ādām** din praful pământului”, făcând din cuvântul „praf” un calificativ al pământului în timp ce este unul al lui Adam. Textul ebraic este foarte clar: „și יהוה-אלהים a format **'ādām** țărână, din ***'adāmāh***..”, „țărână” exprimă mulțimea care este Adam, dar o mulțime care nu este completă רע și roditoare (פר), și deci capabilă să revină la unitate. „Înmulțirea” din *Geneză* este polul opus acestei mulțimi inițiale. Aceasta din urmă este însăși fragilitatea creației. Mulțimea pe care Dumnezeu i-o promite lui Avraam - și care este conformă cu ordinea din *Geneză* - este inseparabilă de unitatea recucerită: unitatea și multiplicitatea sunt aici cei doi poli ai unei antinomii; pe de altă parte, multiplicitatea-praf este radical opusă unității, ireconciliabilă cu ea.

muritoare. Aceasta este de fapt ceea ce se va exprima în „blestemul” care îl privește la rândul său, atunci când Dumnezeu concluzionează spunând:

„*Prin sudoarea nărilor tale vei mânca pâine până te vei întoarce în pământul din care ai fost luat; căci țărână ești și în țărână te întorci...*”[351].

„Pământul” din care Omul a fost luat - **אדמה *'adāmāh*** - este natura sa primară. Departe de a fi un blestem, acest cuvânt divin este o promisiune de restaurare: întoarcerea Omului la normele sale ontologice. «Tu ești țărână, confirmă Dumnezeu, tu ești fecunditate și, în această întoarcere la natura ta originară, îți vei recăpăta plenitudinea fecundității tale».

Tocmai i s-a spus, în cuvintele „blestemului” adresat femeii (care este aici întreaga umanitate - bărbați și femei - în funcția sa feminină de a se naște pe sine la cele mai înalte niveluri ale sale): „*Voi spori suferința sarcinilor tale; vei naște în durerea ta...*” [352] adică lucrarea lui **'ayin (ע)** la nivelul **עפר 'āphār** nu se va mai desfășura în armonia mutațiilor succesive, ci în durerea deceselor necesare acestei „inversări” **תשוּבה tešūḇāh**, cuvânt-cheie repetat de două ori în acest verset 19, pe care îl vom studia mai târziu [353].

La sfârșitul acestor morți și renașteri succesive, **'ayin (ע)** face loc lui **'āleph (א)**, **עפר 'āphār** devine **אפר ’ēpher** „cenușă” - acesta este botezul focului, „deschiderea luminii **אור**”.

‘Aḇrāhām îndrăznește să vorbească cu Dumnezeu, spunând: „*Eu, care sunt țărână și cenușă...*”[354].

Și Iov a strigat la sfârșitul încercărilor sale [355]:

> „*Urechea mea auzise de Tine,*
> *dar acum ochiul meu Te vede,*
> *de aceea mă topesc și mă pocăiesc*
> *pe praf și cenușă*”.

Jocul de cuvinte de aici care surprinde cele două dimensiuni ale Omului este intraductibil.

În ceea ce privește gestul de a presăra cenușă „pe cap în semn de penitență, de «întoarcere», acesta era un ritual în rândul evreilor. Când întoarcerea completă este realizată, „praful” **עפר 'āphār**, devenit „cenușă” **אס ’ēpher**, devine „Aurul lui **'ōphīr אופיר** cu care este împodobit însoțitorul care stă la dreapta regelui”[356].

Cuvântul **ספר sepher**, „cartea”, este „cea pe care se bazează **ס** fertilitatea **פר**. Tora - Tradiția - este coloana vertebrală pe care evreul își grefează viața.

Cuvântul **רגל regel** care desemnează „piciorul” este, cuvânt cu cuvânt, „capul **(ר)** cămilei **(ג)** puse în mișcare **(ל)**”. Aceste două radicale **גל** (de valoare 35) exprimă un dinamism puternic și implică o noțiune de „eliberare” [357].

Dacă ne raportăm la propriul nostru studiu [358], descoperim că la Adormirea Omului „picioarele se unesc cu capul”. Întregul corp, în fiecare dintre elementele sale, este un „moment” al capului; picioarele, care simbolizează germenul în care este depus tot potențialul Omului, simbolizează și punctul de plecare al creșterii sale; în funcție de mutațiile sale, Omul se acoperă cu „capete” succesive, fiecare dintre acestea corespunzând unei etape a corpului. Ultimul cap, liderul, cel pe care și-l va pune pe umeri, va fi încă sămânța mutațiilor pe care nu le mai cunoaștem...

În acest sens, „piciorul” **רגל regel** - care conține întregul potențial al Omului - este și „ospățul”!

---

351 Gen. 3, 14
352 Gen. 3, 16
353 Cf. Cap. XXIV, p. 267
354 Gen. 18, 27
355 Iov 42, 6
356 Ps. 45, 9
357 Cf. Cap. XIV, p. 139-140
358 Cf. Cap. XI, p. 105 și S. du. C., p. 97

Nu-i așa că este un „răsfăț” să te „înfrupți”? Această expresie a devenit vulgară doar în măsura în care totul a fost „șotizat”, desacralizat, iar limba verde nu mai poate surprinde adevăruri nepieritoare.

Timpul este necesar pentru această creștere. El este inerent în fiecare dintre etapele interioare ale omului, în calitatea fiecărui „pământ” pe care îl întâlnește. Fizica modernă vorbește despre *continuumul spațiu-timp*; ea știe că, în profunzime, aceste două dimensiuni sunt una. Acest adevăr reiese din *Geneză* atunci când blestemul îl lovește pe omul care a căzut într-un alt „pământ” decât cel al naturii sale ontologice. I se spune atunci [359]:

> „*Pământul va fi blestemat în relația sa cu tine,*
> *mărăcini și spini vor răsări pentru tine...*”

Cuvântul „mărăciniș” este דרדר **dardar**! Cuvântul דר **dor** (sau דור **dōr**) este „timp” în sensul de „generație”, „durată a vieții”, „ciclu”; literă cu literă, acest cuvânt este „ușa **(ד)** și capul **(ר)**”. Când Omul nu mai trece prin „uși”, când nu mai îmbracă noi „capete”, דרדר **dardar** este intrarea în lumea repetiției, cea a unui ciclu care urmează altuia și pe care Omul îl va accelera în speranța de a «ieși din el» «*să îndrăznească*»!

„Creanga timpului” ne scormonește cu uzură, repetiție și moarte! Aceasta implică moartea și învierea, care sunt legea vieții, viața care pulsa deja „pe fața apelor” în *Geneză*, când „Duhul lui Dumnezeu a acoperit-o” [360].

„Duhul” este רוח **rūaḥ**, un cuvânt care înseamnă și «vânt». În această denumire, Spiritul este în esență Respirație.

„*Duhul suflă unde vrea...*" [361], dar atunci când îl conduce pe Hristos în deșert pentru a-l întâlni pe Satana, Suflarea Sa pare - așa cum indică și numele său - să ducă la «bariera **(ח)**».

Spiritul divin **(ו)** stabilește relația corectă între „capul **(ר)** și „bariera **(ח)**”. El prezidează deschiderea inteligenței noastre către evenimentele de încercare pentru ca, pătrunzându-le, coborând în ele, să le putem domina (a coborî în... a domina peste... [362]). Fiecare eveniment este plin de informații care, dacă sunt bine înțelese, ne vor conduce la Dumnezeu.

Ne este greu să încheiem acest capitol fără să ne concentrăm atenția - și inima - asupra celor două cuvinte עבר **'ēber** și ערב **'ereḇ**, alcătuite din aceleași litere-energie (cu valoarea 272) și care înseamnă, respectiv, „cel care trece” și „seara”.

Acestea sunt rădăcinile numelor, unul al evreilor, celălalt al arabilor. Ambele sunt בר **bar** „fiu tânăr”. Ambele sunt legate de o chemare din adâncuri - rezerva de energii a umanității **(רע)** - în care trebuie să pătrundă pentru a deveni lumină.

Nu este surprinzător faptul că unul dintre cele două popoare - în cazul de față lumea arabă - să dețină în adâncurile pământului său exterior energia lumii (Aurul Negru), o energie care se epuizează și care, ca urmare, creează angoasă și ascute raportul de forțe (sursa morții) dintre oameni.

Poporul evreu - frații - poartă în interiorul pământului său Energia care nu seacă, cea a Fiului. Hristos dă străinului să bea „*apă care devine izvor viu în cel care o bea și izvorăște veșnic*”[363].

Frăția acestor două popoare va fi confirmată în numele Israel și Ismael, pe care le vom studia în capitolul următor.

---

359 Gen. 3, 18
360 Gen. 1, 2
361 Ioan 3, 8
362 Cf. p. 233
363 Ioan 4, 14

CAPITOLUL XXIII

ŠĪN

A douăzeci şi una literă: **ŠĪN** **(ש)**
Valoare aritmetică: **300**

Această literă **šīn** **שין** este iniţiala cuvântului **שן šēn** care înseamnă „dinte”.
Hieroglifa egipteană desenează un arc cu o coardă întinsă:

Ebraica din Sinai trasează doar arcul:

Un desen mult mai ascuţit:

se găseşte pe stela Mesha, şi de-a lungul primului mileniu până la ebraica pătrată, care adoptă clar desenul tridentului:

Pe măsură ce a evoluat în limbile noastre europene prin greacă şi latină, litera a suferit îndreptarea şi apoi inversarea clasică care a dat naştere literei greceşti sigma **Σ** . Litera sfârşeşte într-o formă şerpuită în latinescul nostru „**S**”.

Cu un punct deasupra literei din dreapta: **(ש)**, **šīn** se pronunţă „**ch**/ş”. Cu un punct deasupra literei din stânga: (שׂ), se pronunţă „**se**” (**śīn**).

Omolog al lui **gimel (ג)** (valoarea 3) şi al lui **(ל) lāmed** (valoarea 30), în registrul sutelor **šīn (ש)** ne reintroduce ideea de mişcare. Dar arcul încordat simbolizează atât puterea mişcării conţinută şi concentrată în retragerea corzii arcului înainte ca aceasta să fie eliberată, cât şi eliberarea în sine.

Litera **(ש)** apare atunci ca o imensă rezervă de energie gata să explodeze. Simbolul său este atât această rezervă, cât şi explozia cosmică pe care o conţine. Unitate şi multiplicitate: acesta este un aspect al misterului său.

Am vorbit pe larg despre simbolismul dintelui [364], bazându-ne pe mitul lui Cadmus, eroul grec care prezidează construcţia oraşului Teba împreună cu alţi cinci războinici viteji, care au răsărit din pământ ca rod al dinţilor Dragonului, care fuseseră semănaţi acolo.
Ne-am dat seama atunci că dinţii sunt simboluri ale pietrelor de temelie ale unui edificiu în care, tot simbolic, limba - Logos - este piatra de temelie. Toată puterea edificiului, coroana sa, este conţinută în piatra de temelie, faţă de care pietrele de temelie trebuie să se măsoare pentru a-şi verifica calitatea. Pietrele de temelie poartă în ele forţa explozivă a lucrării. „Explozie”, nu în sensul distructiv pe care îl cunoaştem noi, ci o explozie constructivă, o izbucnire şi o ordonare conform unui ritm şi unei armonii înscrise de la început, programate în prima piatră.

Când **šīn (ש)** a ajuns în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a prezida construcţia lumii, acesta a subliniat că el este iniţiala numelui divin **שדי šadday**, Cel Atotputernic.

*”Tu eşti vrednică, tu eşti bună, tu eşti adevărată”, spune Dumnezeu, «dar falsificatorii te vor folosi pentru a-şi afirma minciunile, combinând cele două litere **qōph (ק)** şi **rēš (ר)** pentru a forma cuvântul **שקר šeqer** („minciună”). Prin urmare, deşi eşti adevărată, o, frumoasă literă, din moment ce cei trei Patriarhi vor fi uniţi în tine, nu este potrivit ca eu să te folosesc pentru a aduce crearea lumii...”.*

---

364 Cf. S. du C., p. 369

Nu vom reveni la cuvântul שׁקר **šeqer** „minciună” analizat mai sus [365]. Dar să contemplăm cuvintele divine ale căror extensii sunt inexprimabile. Pentru moment, ele confirmă ceea ce am spus despre dinte.

Cele trei ramuri ale **šīn**-ului **(ש)** sunt numite cei trei patriarhi; Avraam, Isaac şi Iacov sunt cele trei rădăcini ale pietrei de temelie, Israel-Cristos, care înfloreşte în cele douăsprezece seminţii şi apoi în cele douăsprezece ori douăsprezece mii: o sută patruzeci şi patru de mii de sfinţi marcaţi cu pecetea, care construiesc Ierusalimul ceresc şi pe care profetul Apocalipsei îi glorifică [366].

În mijlocul lor „era un tron şi pe tron şedea unul. Iar cel care şedea pe tron era ca o piatră de jasp şi de sardiu" [367].

Aceasta este piatra de temelie a Lucrării. Fiecare dintre cele trei rădăcini ale pietrei de temelie a fost măsurată faţă de ea: Avraam şi Isaac faţă de muntele din ţara Moria [368], Iacov faţă de Penūēl [369]. Ei sunt vrednici.

”Tu eşti vrednic, tu eşti bun, tu eşti adevărat” îi spune Sfântul, binecuvântat fie El, lui **šīn (ש)**. Cele trei ramuri ale literei sunt numite; în aceşti trei termeni este exprimată puterea lor.

„Vrednic” este cuvântul **יאות ye'ōṯ** care poate fi citit «יהוה semnul (אות)».

> *”Iată”, spune Cel care şedea pe tron,*
> *Eu fac toate lucrurile noi,*
> *Eu sunt Alfa şi Omega,*
> *începutul şi sfârşitul...*" [370].

Alfa şi Omega, în greacă, sunt **'āleph** şi **tāw** în ebraică, adică întregul alfabet şi, prin urmare, ansamblul energiilor reunite de cuvântul (אות) **‘ōṯ** sau, „semnul”.

Ceea ce merită, mai jos, este exact „semnul” arhetipului său de mai sus, conţinut în **yōd**; ceea ce se află deci pe calea împlinirii sale, de la **(א)** la **(ת)**.

Abraham, originea poporului Israel, după chipul Tatălui, sursa originară a Trinităţii Divine, este „demn”.

„Bun” este cuvântul **טוב ṭōḇ**.

Isaac, ca şi Fiul, acceptă moartea.

Numai cel care coboară în întuneric (**רע ra'**) poate urca în lumină (**טוב ṭōḇ**). Ea asigură creşterea şi împlinirea totală.

„Adevărat” este cuvântul **קשט qišoṭ** (de la **קשט qošeṭ** «adevăr», «certitudine») în care **šīn (ש)** este strâns în inima cuvântului **קט qāṭ** «mic, micuţ»: **šīn**-ul **(ש)** devine mic, discret. Ea se contractă pentru a cere atâta adevăr cât poate suporta Omul. Observaţi că, trimisă înapoi de Sfântul, binecuvântat fie El, pentru că sculptează cu **qōph (ק)** şi **rēš (ר)** cuvântul **שׁקר šeqer** („minciună”), litera **šīn (ש)** se spune că este „adevărată”. Această contradicţie luminează şi confirmă ceea ce am văzut în studiul **qōph (ק)**.

Iacob, cel de-al treilea patriarh, devine Israel.

În imaginea Duhului care lucrează în lume şi o umple, Israel „sarea pământului, lumina lumii” [371] este adevăratul său ferment. Destinul său este acela de înmulţire la vârful Lucrării.

„Când va veni Mângâietorul, pe care vi-l voi trimite Eu de la Tatăl, Duhul Adevărului care vine de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine... El vă va învăţa toate lucrurile... " [372].

---

365 Cf. Cap. XXI
366 Apoc. 7, 4-8
367 Apoc. 4, 2-3
368 Gen. 22
369 Gen. 32, 24-32
370 Apoc. 21, 5-6
371 Mt. 5, 13-14
372 Ioan 15, 26 şi 14, 26

În imaginea Trinității de sus, cei trei Patriarhi - singura piatră de temelie a Israelului - sunt **šīn (ש)**. **Šīn (ש)** este omnipotența divină conținută în lume, omnipotența din inima fiecăruia dintre noi, în **yōd**, în NUME.

Păcatul este piatra noastră din adâncuri, forța noastră nucleară care conține secretul **yōd**-ului **(’)**: secretul unității bogate în multiplicitatea pe care o ascunde.

Împovărată de secretul său, litera **šīn (ש)** se prezintă în fața Sfântului, binecuvântat fie El, prin revendicarea cuvântului שדי **šādday** pe care îl introduce. שדי **šādday** este „Atotputernicul”. NUMELE יהוה este atotputernic. El este înfricoșător, de aceea își eliberează puterea די **day** „destul, suficient”.

Admirabilă tandrețe divină care leagă forța **yōd**-ului - cea a lui יהוה - de slăbiciunea celui care îl poartă, astfel încât nu i se dezvăluie decât puțin câte puțin! Energia **yōd**-ului este eliberată din **šīn (ש)** doar în măsura în care Omul o poate purta. Pe măsură ce aceasta crește, el va putea să coboare mai aproape de **šīn (ש)** pentru a extrage o cantitate mai mare de informații.

Căci **(ש)** este ascuns în adâncuri.

שדי este „pântecele” divin (שד Sad), cel care dă **yōd (’)** în hrană, atât cât Omul poate experimenta.

Deținător al **yōd**-ului **(’)**, el este deținătorul numelui secret al fiecăruia dintre noi, ceea ce îl face participant la יהוה. El este inseparabil de **šēm** שם, de NUME. El este **šēm**-ul ascuns în adâncurile Apelor, cel „neîmplinit”: el este **šēm-mayim**-ul מים - שם care sunt încă cele „două” **šāmayim**-uri din chiar primul verset al *Genezei*. Cerurile sunt Numele nostru, încă neîmplinit, dar al cărui **(ש)** va furniza treptat energiile necesare împlinirii sale.

Acest „puțin câte puțin” constituie timpul Istoriei noastre. Sfârșitul timpului este împlinirea NUMELUI שם nucleul nostru. **(ש)** își va deschide atunci matricea; Energia totală va fi eliberată, Omul va deveni Numele său și va participa la יהוה, Hristos va reveni în glorie. Cel pe care creștinii l-au recunoscut drept „piatra de temelie”.

Energia nucleară eliberată astăzi din piatra din afara noastră este polul exterior. Suntem într-un moment în care munca interioară devine urgența absolută, deoarece legea arhetipală care se supune modelului

dictează că, dacă unul dintre cele două **(ה)**-uri prevalează asupra celuilalt într-o luptă pentru putere, cel din urmă îl ucide pe cel mai slab.

Totul ne face să simțim că acum atingem o limită și că **(ש)**, piatra din adâncurile umanității trebuie să-și lase **yōd**-ul **(’)** să izbucnească în lume.

Litera **šīn (ש)** este gravată în sinagogă pe ușa sigilată a Tabernacolului.

În gura Omului, dinții **(ש)** sigilează ușa Cuvântului. Ea încununează „maxilarul” לחי **leḥī**, cuvânt care se poate citi „pentru ל viața חי”; căci, de cealaltă parte a acestei peceți, Cuvântul este NUMELE, Viața.

Dacă שד **šad** este „sânul”, „ugerul”, שדה **śādeh** este „câmpul”. Un câmp este, în termeni concreți, ceea ce dă hrană. Dar un câmp al conștiinței este alcătuit din suma alimentelor la care **(ש)** a dat curs (ד).

Atunci când Qain și Abel se întâlnesc în „câmpul ființei lor” [373], ei se întâlnesc în același câmp de conștiință. Qain, invitat de יהוה să-și „ridice fața”, adică să intre în cel mai înalt câmp de conștiință de care este capabil, se lasă dus în cel al lui Abel, adică la nivelul inferior, psihic, al conștiinței, la ceea ce inteligența divină nu mai informează în Omul căzut, acoperit cu o „tunică de piele” (עור **'ōr**), „orb” (עור **'iwwēr**), care este Abel.

Dacă Qain și-ar fi „ridicat fața”, el s-ar fi „trezit” (עוּר **'ūr**) și ar fi început opera de iluminare [374].

373 Gen. 4, 8

374 Cf. Cap. XVIII și XXII

Am explicat deja[375] **ḥayyaṯ haśśādeh** חית - השדה, „animalele câmpului” menționate în *Geneză*. Ele sunt „bariera (חית) lui **שדי šādday**, bariera pe care Atotputernicul o ridică înainte de a-i livra lui **'ādām** o sumă energetică suplimentară din puterea Sa, pentru a-l face pe **'ādām** să o poată dobândi.

„Bariera” este aici **נחש nāḥāš**, «șarpele». Acesta este cel care „conduce (נחת) până la **šīn (ש)**”. Îl obligă pe om să își cucerească miezul.

Când evreii, în deșert, au fost mușcați de șerpi și au murit, Moise l-a implorat pe Dumnezeu să intervină; el a primit atunci porunca de la יהוה să facă un „serafin” **שׂרף śārāph**, ”și Moise a făcut un șarpe de bronz (**נחשת - נחש neḥāš neḥošeṯ**)... și oricine era mușcat de un șarpe și se uita la șarpele de bronz trăia.”[376]

Aici avem confirmarea că șarpele este un „serafim” (cele două cuvinte franceze au aceeași rădăcină). Etimologic, un „serafim” este un „arzător” - **שׂרף śārāph** este verbul „a arde”; el face parte din triada angelică cea mai înaltă, una dintre cele mai apropiate de Dumnezeu - cel care „învăluie, acoperă (**שׂוף šūph**) principiul **(ר)**; el este și cel care, în **šīn (ש)**, „vindecă רפ”. Serafimul primește focul divin și îl transmite ierarhiilor angelice inferioare, care, la rândul lor, îl distribuie Omului. Șerpii pervertiți aduc un foc care devorează și ucide; ei repetă rana mortală pe care șarpele din *Geneză* o face la picioarele umanității.

Serafimul pe care Moise îl ridică pe un toiag vindecă și dă viață; el este **נחשת - נחש neḥāš neḥošeṯ**. Un joc de cuvinte intraductibil leagă șarpele și bronzul, făcând din bronz un șarpe desăvârșit.

Mai mult, bronzul este o transmutare a lemnului [377]. Acesta este motivul pentru care Hristos identifică lemnul crucii și pe Sine însuși, ridicat pe cruce, cu **neḥāš neḥošeṯ** *”pentru ca oricine crede în El să aibă viață veșnică...*”[378].

Căci El, Hristos, este cel care vindecă rana ontologică; El este medicul care își conferă funcția, cu focul său, serafimilor. Moise îl ridica deja pe יהוה-Cristos, medicul umanității rănite, din vârful toiagului său.

Șarpele din *Geneză* este **שׂטן śāṭān**, Adversarul. În numele său, **ט**-ul care se cuibărește în inima **שׂין**-ului în loc de **(’)** este litera scutului[379] simbolizată de un șarpe care își mușcă coada, ultimul bastion, ultima barieră care îl verifică pe Om înainte de a se naște în **yōd (’)**.

Ontologic, Adversarul își asumă o funcție necesară.

Nașterea în **yōd (’)** se dovedește din nou a fi deschiderea nucleului **שׂין**, (**ט**) făcând loc **yōd**-lui **(’)**.

În seara sărbătoririi Paștelui evreiesc, cu trei zile înainte de Paștele lui Hristos, Iisus a împărțit ucenicilor Săi pâinea înmuiată în vin,

„*De îndată ce a fost dată bucățica, Satana a intrat în Iuda. Isus i-a spus: „Ceea ce faci, fă repede...*”[380]

Satana îl trimite apoi pe Fiul Omului în lumea subterană pentru a întâlni **šīn**-ul și a-l deschide. „Infernurile” **שׁאול še'ōl** sunt într-adevăr (**ש**), cele două ținute captive de cel căruia **'ādām** i-a dat puterea: **אול ‘ūl**, «prințul».

Dar ontologic, Prințul (**אול**) este Dumnezeu; iar **שׁאול še'ōl**, „lumea subterană”, este locul de întâlnire cu Dumnezeu, locul unde se răspunde la orice întrebare. **שׁאל šā'al** (sau **šā'ēl**) este verbul „a întreba”; cererea conține răspunsul: acesta se află în Dumnezeu, Cauza și Principiul a Tot.

Când evreii au căutat răspunsul într-un om căruia i-au dat dimensiunea de „prinț”, l-au ales pe **שׁאול ša'ūl** ca rege al lor. Dumnezeu dă curs „cererii” poporului Său, dar îl avertizează, prin gura

---

375 Cf. Cap. X
376 Numeri 21, 8-9
377 Isaia 60, 17
378 Ioan 3, 14-15
379 Cf. Cap. XI (studiul literei **ṭēṯ**).
380 Ioan 13, 27

profetului Său Samuel, cu privire la „iadul” pe care îl va genera această situație![381]

Dar să revenim la pâinea înmuiată în vin, care devin, respectiv, Trupul și Sângele lui Hristos, în seara Paștelui: „bucata de pâine” este deja simbolizată în creatura „iarba” pe care în Eden lui **'ādām** i se poruncește să o mănânce [382]:

„din iarba care face sămânță și din pomul care are în el rod cu sământă este hrană pentru voi”.

Primele roade ale pâinii și vinului sunt acolo.

Omul se hrănește de la bun început cu energii divine, în măsura în care le poate suporta, așa cum dezvăluie și aici cuvântul „iarbă” **עֵשֶׂב 'ēśeḇ**. Construită în jurul **(שׂ)**, sursa tuturor energiilor, „iarba” nu este dată decât prin **עַב 'āḇ** ”nor”; o altă imagine pentru a semnifica câmpul de conștiință constituit de o anumită sumă de informații [383], un câmp care ecranează câmpul următor, un nor care întunecă celălalt nor... până la soare. „Soarele” (**שֶׁמֶשׁ šemeš**) este «numele **שׁמ**» al **שׂ** !

Când „*Duhul Adevărului... a învățat toate lucrurile*”, ne putem imagina că „iarba” ar fi **עֵשֶׂב**, dacă acest cuvânt ar exista. Ea ar hrăni apoi un foc **אֵשׁ** al Creației (**ב**), oferindu-i toată revelația lui **‘āb (אב)** „tatăl” (simbolizat de soare).

אֵשׁ ‘ēš [**'ĕlohīm (א)** în **(שׂ)**] este «focul». **אִישׁ ‘īš** (**yōd ’** în inima «focului») este «soțul»; **'iššāh אִשָּׁה** este «soția». Pentru evrei, numai Dumnezeu este Mirele; întreaga Creație - Fecioara lui Israel - este Mireasa. Focul lui eros îi unește. În această imagine, **'ādām** este **'iš** și **'iššāh** pentru că el este mirele lui însuși, mirele cosmosului său interior, neîmplinit.

Acest foc, transpus după cădere între soțul și soția externi, este drept și hrănitor atunci când este o icoană a erosului divino-uman, și un foc distrugător devorator atunci când este pasional, adică atunci când soțul și soția, rupți de conștiința lor de divin, proiectează unul asupra celuilalt dimensiunea divină.

Astfel, înțelegem că verbul „a face” - al cărui unic scop este să „facă” acest foc (**אֵשׁ ‘ēš**) al iubirii - este **אָשָׂה ‘āśāh**. Dată fiind dialectica **א-ע**, împlinirea sa este **'iššāh אִשָּׁה** „mireasa”, umanitatea devenind „mireasă”!

În tradiția creștină, această „facere” divină este opera comună a Cuvântului și a Duhului Sfânt, care transmută întreaga Creație - și Omul care o recapitulează - pentru a-l aduce la dimensiunea sa de mireasă.

În „cuplul” Iacob-Esau, **עֵשָׂו 'ēśāw** (Esau) este „cel care urmează să fie făcut”. El este „Omul într-o tunică de piele”, o tunică destinată să devină o haină de lumină. El este umanitatea în condiția sa decăzută. **יַעֲקֹב ya'aqoḇ** (Iacov), în această umanitate, este „călcâiul (**עָקֵב 'āqēḇ** divin **’**)” care, prin cumpărarea dreptului de naștere, concentrează toate energiile la baza ființei și se face „spirală” pentru a asigura această mutație de la „piele” la „lumină” [384].

De la bun început, el închide rana făcută de șarpe în călcâiul umanității. El nu mai permite șarpelui să se hrănească cu „praful”, adică cu energiile omului, pe care acesta le poate concentra și oferi apoi „facerii” divine. Are loc o inversare a energiilor. Este a doua oară [385] când facem aluzie la această inversare, a cărei bază vom încerca să o identificăm în capitolul următor.

„Facerea” divină, ca operă a Duhului Sfânt, corespunde - la nivelul la care trăim în prezent în lumea exterioară - lucrării pe care meșterul o face asupra materiei pentru a o face frumoasă. Suntem foarte frapați de faptul că, în Occident, dispariția conștiinței spirituale a Duhului Sfânt [386] a avut drept corolar imediat devalorizarea muncii manuale.

---

381 1 Sam. 8 și 9

382 Gen. 1, 29

383 Cf. Cap. XVIII

384 Cf. Cap. XVIII și XXII

385 Cf. Cap. XXII și XXIV

386 În jurul unei divergențe teologice cu privire la Persoana Duhului Sfânt s-a separat Biserica Romană de Biserica Creștină Răsăriteană, târând Occidentul, prin noi structuri care nu-și mai aveau fundamentele ontologice, într-o experiență religioasă și coextensivă socială, politică etc., care astăzi a ajuns într-un impas.

În același timp, asistăm la o dublă mișcare care, în profunzime, are o singură sursă: pe de o parte, o întoarcere la artizanat și, pe de altă parte, renașterea unei pneumatologii prin diverse căutări spirituale, adesea stângace, dar toate menite să fie experiențe vii.

Putem spera atunci că această revitalizare a ființei umane va merge treptat mână în mână cu dispariția a ceea ce a devenit munca manuală, o caricatură a artizanatului, în economia noastră occidentală.

În mod inconștient, prin cererile sale de „a trăi bine”, lumea „muncitoare” caută o compensație pentru frustrarea oribilă a „a face bine”. Din păcate, „viața bună” este insațiabilă. Bucuriile pe care le aduce au gustul nemulțumirii. Acest ultim cuvânt își găsește opusul doar în „a face bine”. „Capodopera” este o icoană a Absolutului și aduce în inimă o bucurie pe care nimic nu o poate lua.

Dacă עשׂו **'ēśāw** este omul promis acestui „a face” עשׂה, ישׁע **yāša'** este verbul „a salva”; această rădăcină, care este cea a „mântuirii”, va da numele „Mântuitorului”, „.zeul” care devine Om pentru ca Omul să devină dumnezeu”. Încă de la început, El se dezvăluie ca fiind legat de Abel, fratele lui Qain: jertfa lui Qain nu este luată în considerare. Jertfa lui Abel este privită de יהוה.[387]

Verbul „a privi, a se întoarce spre” este apoi שׁעה **šā'āh**, al cărui nume este format din aceleași trei litere ca verbul „a face” (עשׂה) și este inseparabil de acesta.

Numai cel care este „privit spre” este „făcut”,
este condus la mântuire. În timpul în care verbul „a privi” este folosit aici: וישׁע **wayyiša'**, cele patru litere ale sale formează numele lui Isus - ישׁוע **yešūa'** - Omul-Salvator. Prima privire divină aruncată asupra omului în piele de tunică este o privire a salvării!

În misterele creștine, Iisus ia pe umerii săi oaia pierdută a lui Israel și se identifică cu Abel, păstorul turmei.

În contemplarea literei **šīn (ש)**, suntem îndemnați să o meditățm în întâlnirea sa cu litera **qōph (**ק**)**: cuvântul שׂוּק **šūq** înseamnă „a uda”; תּשׁוּקה **tešūqāh** este „dorință”.

Am descoperit[388] că Omul este în esență un Om al dorinței. **'ādām** este format din אד **‘ēd**, care este „aburul” exudat de Creație în dorința sa de Dumnezeu.

În ambele cazuri, „dorința” este intim legată de „umezeală”. Ontologic, ea dă naștere forței motrice și fertilizatoare a ființei.

După cădere, așa cum tocmai am văzut, forțele dorinței omului se îndepărtează de scopul lor. Toate slăbiciunile sau bolile psihice și chiar somatice își au rădăcinile în acest **šīn (ש)** pervertit pe care יהוה o denunță chiar la originea „păcatului”, la Umanitatea-Eva, spunând:

> „*Dorințele tale vor fi pentru soțul tău*
> *și el va stăpâni peste tine*”. [389]

Oricine îi ia locul lui Dumnezeu-soțul îi ia și puterea; iar cine îl alege pe acest soț îi dă această putere și se face astfel sclavul lui.

קדשׁ **qādaš** „a fi sfânt” înseamnă a ști să treci prin porțile (ד) ale „capcanelor” קוּשׁ **qūš**; porțile (ד) a ceea ce este «dificil» קשׁה **qāšeh**: porțile încercării! Cel sau cea care nu trece prin porți este קדשׁ **qādeš** (קדשׁה **qedēšāh**) „prostituată”. Același cuvânt ne introduce în „sfințenie” sau în „prostituție”, în funcție de faptul dacă îl alegem pe Soțul divin sau „soții” falși ai acestei lumi, în funcție de faptul dacă „dorința” noastră תּשׁוּקה **tešūqāh** este îndreptată spre Soțul divin sau spre soții falși ai acestei lumi.

În drama Căderii, umanitatea s-a lăsat „semănată” de șarpe [390]. Căsătorită de acesta, ea i-a dat de atunci toată puterea. Condamnându-l pe șarpele-Satan să mănânce „țărâna” עפר **āphār** - despre care am văzut că este Omul în calitatea sa inițială [391] -, Dumnezeu subliniază această alegere, dar arătând atât consecința sa dramatică, cât și fragilitatea sa internă, care devine apoi șansa

387 Gen. 4, 4-5
388 Cf. Cap. VI
389 Gen. 3, 16
390 Gen. 3, 13
391 Cf. Cap. XXII

umanității: de fapt, umanitatea-soție a lui Dumnezeu este hrănită de El și glorificată. Umanitatea, soția lui Satana, este devorată de el și redusă la nimic.

Făcându-se hrana lui, ei sunt doriți de el. În acest sens, acest fals bărbat care se căsătorește și mănâncă este, de asemenea, femeia care dorește, ceea ce conferă umanității puterea masculină de dominare asupra lui.

Aşadar, putem schimba situația de cădere în orice moment.

De aceea, atunci când Qain, gelos pe Àbel, se repede după el, יהוה îl oprește, spunându-i [392]:

„Dacă eşti în lumină (אור), totul este în ordine, dar dacă nu eşti în lumină, păcatul pândeşte la uşa ta, Își aruncă dorințele asupra ta; dar tu, tu îl vei domina...”

În fața oricărei încercări în care Satana acționează ca o barieră, dacă intrăm în inteligența evenimentului, detectând în el ceea ce ne poate conduce la **(ש)**-ul nostru, emoția-suferință nici măcar nu apare, nu ne lăsăm devorați de ea nici măcar o clipă. Dar dacă nu suntem în gardă și ea izbucnește, dacă suntem pentru o clipă devorați de ea, vedem repede posibila putere pe care o avem asupra ei [393].

Orice devorator, cel puternic în aparență, este în profunzime cel slab pentru că este sclavul obiectului pe care îl devorează și, prin urmare, îl dorește.

Numai dorința lui Dumnezeu ne hrănește și ne face liberi.

În avertismentul dat lui Qain, „a domina” este verbul משל **māšal**, care înseamnă și „a se face asemenea”.

Relația arhetipală „a pătrunde în, a coborî în... pentru a domina asupra...” pe care am studiat-o cu verbul ירד **yārad**[394] este confirmată aici.

Moise - משה **mošeh** în ebraică - este „cel care scoate (poporul său) din...”; el îl scoate din Egipt, din țara sclaviei, și îl face să facă trecerea, „Paștele”[395]. El este conștiința poporului său (nu o conștiință morală, ci un câmp al conștiinței pe deplin irigat de fluxul divin). În acest sens, el îl prefigurează pe Mesia.

El este, de asemenea, cel care „vine din... **(מ)**” „miel” שה **śeh**. Și mielul pascal este o altă imagine a lui Mesia.

Citit invers, numele lui **mošeh** משה este **haššem** השם „Numele” care este Mesia.

Mesia - משיח **māšīah** - este „cel uns”.

„(מ) vine de la” „cuvântul” שיח **śīah**. El este Cuvântul. El este „măduva” מח **moaḥ**, inima misterioasă a osului care, pentru evrei, este „esența” ființei.[396] În această inimă se află litera finală, piatra de temelie a oricărei ființe vii a cărei paradigmă este Israelul, piatra care eliberează energiile **yōd**-ului **(’)**.

Inadecvată pentru ceea ce se așteaptă de la Mesia, această piatră este un scandal pentru micile noastre scheme mentale; ea este respinsă:

„Așa zice יהוה; iată, am pus o piatră de temelie în Sion, o piatră încercată, o piatră de colț scumpă, bine pusă...”

„... De יהוה trebuie să vă temeți; el va fi un sanctuar, dar și o piatră de poticnire, o stâncă de ofensă pentru cele două case ale lui Israel".[397]

Litera **šīn (ש)**, „piatra”, se află și în inima numelui משה **mošeh**, în inima lumii de manifestare, **mā (מה)** reprezentată de poporul lui Israel. Moise este Mesia în mijlocul poporului său,

---

392 Gen. 4, 7

393 Această atitudine nu are nimic de-a face cu represiunea; este o sublimare în sensul deplin al termenului, deoarece este o trecere la un alt nivel de conștiință.

394 Cf. Cap. XXII

395 Isaia 63, 11

396 Cf. Cap. XXVI

397 Isaia 28, 16 și 8, 14.

pe care îl conduce spre „ţara promisă”, cea a NUMELUI. Moise este respins de acest popor, pe care îl face nesigur şi care cere să se întoarcă în Egipt, să se întoarcă în sclavie![398]

Omului îi este frică de libertate; îi este frică să treacă dincolo de „barierele” **(ח)** pe care calea spre cucerirea ei le implică şi pe care numele lui Mesia מֹשִׁיח, Cel care este „calea”, le poartă în el; îi este frică să îşi „aplece” שְׁחה **šāḥāh** capul, să renunţe la tiparele sale mentale sigure, pentru a trece prin porţile tot mai înguste care delimitează calea.

Numele lui Mesia מֹשִׁיח este inseparabil de cel al „şarpelui”, נחש **nāḥāš**, cu care împarte aceeaşi valoare numerică 358.

Am văzut că şarpele conduce נחה până la capătul lui **šīn (שׁ)**; el formează barierele **(ח)** şi lucrează cu יהוה asupra omului care devine peştele masculin **(נ)**. Complet îndreptat, şarpele devine „vulturul”, נשר **nešer**, gardian al ultimei porţi şi «lumină» נר **ner** lui **šīn (שׁ)**! [399]

Vulturul cu care este asociat evanghelistul Ioan - apostolul cu taina divină - este cel care se înalţă deasupra tuturor contradicţiilor lumii, deasupra tuturor dualităţilor, în unitatea recucerită. Aceste dualităţi, cristalizate în diferitele mituri ale fraţilor duşmani, se actualizează astăzi în urile şi rivalităţile popoarelor, inclusiv cele ale עבר **'eḇer** şi ערב **'ereḇ**, aşa cum am văzut în capitolul precedent.

Aceştia sunt încă Israel şi Ismael. Fiecare popor întruchipează o energie de care nu este conştient. Puterea fiecăruia este înscrisă în Numele său.

ישׁמעאל **yiśmā'ē'l**, fratele mai mare (primul fiu al lui Avraam, născut din servitoarea Agar) are numele centrat pe verbul **šāma'** care înseamnă „a asculta”.

„*Ascultă Israel, יהוה Dumnezeul nostru, יהוה este UNUL*"[400] este rugăciunea pe care Israel o repetă de trei ori pe zi şi pe care este invitat să îşi centreze fiinţa spirituală.

ישׂראל **yisrā'ēl** este numele dat lui Iacov de „îngerul” cu care se luptă o noapte întreagă[401] şi asupra căruia este victorios. Numele său se bazează pe verbul שׂרה **śāràh**, care înseamnă „a lupta”. El înscrie în el lupta Omului cu sine însuşi pentru a-şi cuceri viitorul, „principiul” său, (שׂרה **śāràh**, femeia lui **'aḇrāhām**, este acelaşi cuvânt şi înseamnă „prinţesă”). Or, lupta este acţiunea interioară pe care Ismael este invitat să îşi centreze viaţa.

„*Luptaţi împotriva necredinciosului*” este ordinul pe care profetul îl dă poporului său şi pe care acesta - ca şi copii - îl trăieşte proiectând «necredinciosul» asupra duşmanului din afara sa.

Vedem aici că fiecare dintre cei doi fraţi poartă în numele său sămânţa de viaţă a celuilalt.

Israel - cel care luptă - ascultă.

Ismael - cel care ascultă - luptă.

Când cei doi fraţi se vor îmbrăţişa, întreaga umanitate va intra în dimensiunea vulturului, pe deplin conştientă. Ea va intra în vremuri mesianice.

Nu este semnificativ faptul că, drept primele roade ale acestor vremuri, în 1977 preşedintele Sadat a venit să ofere pacea în oraşul Ierusalim, oraşul păcii sacre (oraşul care a integrat toate bătăliile)!

În schimb, preşedintele Begin l-a vizitat în Ismailia, oraşul ascultării.

Lăsaţi-i pe fraţii noştri evrei şi arabi să ştie că ei sunt, ca popoare, ceea ce suntem noi toţi în adâncul fiinţei noastre. Unii dintre noi sunt conştienţi că purtăm responsabilitatea pentru ceea ce se întâmplă cu întreaga umanitate. Suntem siguri că, prin intermediul fraţilor noştri evrei şi arabi, **yōd (')** începe să vibreze în lume, aşa cum a făcut-o pe vremea lui Enosh când, după ce Shet a fost redat lui Qaïn, NUMELE יהוה şi-a reluat locul în conştiinţa Oamenilor [402].

Căci de la Adam la Noe, întreaga istorie a Umanităţii pare să fie cuprinsă într-o scurtătură. Să o citim în dimensiunea ei mitică. Este istoria noastră.

---

398 Exod 16, 3

399 Cf. Simbolisticii vulturului, S. du C., p. 303

400 Dt. 6, 4

401 Gen. 32, 28

402 Gen. 4, 26

CAPITOLUL XXIV

TĀW

A douăzeci şi doua literă: **TĀW (ת)**
Valoare aritmetică: **400**

Iniţială a cuvântului **tāw** תו care înseamnă ”marcă”, ”semn”.

Din cele mai vechi timpuri şi până în secolul al VII-lea î.Hr., acest „semn” a fost o cruce în formă de **X**. În antichitate, crucea a fost întotdeauna semnul separării de o unitate fundamentală. Aici găsim expresia a ceea ce este simbolul ca semnificant, şi anume: reunirea (*sun-boiein* „a arunca împreună” în greacă) a ceea ce a fost separat anterior. În acest sens, crucea este semnul care separă şi reuneşte semnificantul şi semnificatul.

Tāw (ת) va fi întotdeauna legat de acest semn al crucii. Desenul a fost îndreptat (+) începând cu secolul al VII-lea, dar a rămas o cruce până la grecescul **tau (τ)** şi litera noastră „**T**”. Ebraica pătrată adoptă un semn aramaic **(ת)**.

Ultima literă a alfabetului ebraic, omologul lui **dāleţ (ד)** (valoarea 4) şi al lui **mēm (מ)** (valoarea 40), **tāw (ת)** (valoarea 400) este „semnul” Creaţiei.

Înainte de prima zi a *Genezei*, **'Elohīm** îşi poartă lucrarea în apele primordiale, precum o mamă îşi poartă copilul.

Fiecare zi a Creaţiei poate fi comparată cu o etapă de coacere a fructului născut în „pântecele divin”. Primele trei zile sunt alcătuite din separări succesive. În cea de-a şasea zi, se naşte Omul, rezumând întreaga lucrare.

Ca fiinţe umane ale căror structuri mentale actuale nu pot înţelege Realitatea divină decât prin dualitate, această „operă” dă seama atât de Creaţia din afara noastră, cosmosul, cât şi de realitatea din interiorul fiecăruia dintre noi, care este microcosmosul.

Totul ar fi fost realizat în ziua a şasea dacă textul nu ne-ar fi spus că ”*în ziua a şaptea Dumnezeu îşi încheie lucrarea...*” **מלאכתו mela'ḵtō** (lucrarea Sa).[403] Recunoaştem în acest cuvânt rădăcina **מלך** care ne dă cuvântul **melekh**, „rege”, dar **א**-ul care vine să danseze în inima cuvântului îi adaugă o vibraţie suplimentară: această lucrare primeşte „informaţii” care o vor aduce la o „plenitudine” **מלא** ; lucrarea va experimenta apoi „încoronarea” sa (finală), regalitatea sa. Ea are deci o „misiune” **מלאך** de îndeplinit. De asemenea, am putea spune că: „*Dumnezeu îşi finalizează lucrarea încărcată cu o misiune de îndeplinit*”.

În acea zi în care El o finalizează, ea începe să trăiască pentru sine; sau, din nou, intră într-o altă dimensiune a sa. „Împărăţia” (**מלכות**) finalizată abia se naşte.

Šabbāt שבת - a 7-a zi - se află la balamaua acestei contradicţii.

Am fi tentaţi să spunem că **(ת)** însuşi se află la marginea acestei contradicţii.

Crucea este o contradicţie.

Prin ramura sa verticală, care provine din Unitatea incognoscibilă de deasupra, ea face cunoscută această Unitate la toate nivelurile de orizontalitate - manifestare - prin dualitate. Aceasta este întreaga lucrare divină conţinută deja în NUME:

cele doi **(ה)** formând totalitatea ramurilor orizontale ale crucii, cei doi poli contradictorii exprimând Unitatea inexprimabilă a lui **(א)** retrasă în **yōd (’)**.

Lucrarea Împărăţiei astfel finalizată, ca într-o expiraţie, este chemată să urce spre Unitate într-o inspiraţie; după separare, o chemare la reunire.

Cele două **(ה)**-uri, ca doi plămâni pliaţi, se vor deschide şi se vor umple de aer: este ceea ce face **אלהים-יהוה** insuflând în nările lui **'ādām נשמת חיים nišmaṯ ḥayyīm** [404] «suflările vieţii» care

403 Gen. 2, 2
404 Gen. 2, 7

sunt şi שׁמת **šemoṯ**, «numele» din germene **(נ)**; Numele sunt motoarele vieţii, sursa suflării, seminţele care trebuie desfăşurate, programele care trebuie realizate.

Întreaga „misiune” de îndeplinit este simbolizată de „inhalare”, întoarcerea celor doi **(ה)** la **(’)**, întoarcerea şi realizarea tuturor Numelor în Numele יהוה.

Esenţa exhalării divine în **šabbāt** שׁבת este reţinerea respiraţiei. Această retenţie este cea care sculptează Omul în NUMELE său יהוה.

Acesta este motivul pentru care al doilea capitol al *Genezei*, aşa cum am văzut[405], este prezidat de יהוה - אלהים, Dumnezeu şi Dumnezeu în Om: nu că ar fi doi Dumnezei, dar numai această imagine poate fi propusă minţii noastre nepurificate, adică încă prizonieră a dualismelor ramurii orizontale a crucii şi foarte adesea prizonieră doar a unuia dintre cei doi poli ai săi, deoarece nu putem înţelege coexistenţa celor doi! Aceasta este sursa tuturor formelor de război [406]. Întoarcerea la Unitate ne cere să înţelegem cei doi **(ה)** ai lui יהוה împreună şi în relaţia corectă; ne cere să ne răstignim succesiv pe fiecare ramură a crucii, pe fiecare pământ interior pe care l-am îmbrăţişat, pe fiecare nivel de conştiinţă pe care l-am integrat şi l-am cucerit.

Orice căsătorie a contradicţiilor este o răstignire.

Am spus în studiul nostru despre Simbolismul corpului uman [407] că această căsătorie nu are nimic de-a face cu un compromis, sursă de conflicte ulterioare, între doi poli opuşi; nimic de-a face cu o sinteză - o nouă teză care îşi va găsi antiteza - în gândirea dialectică; ci întotdeauna o trecere la o unitate cucerită într-un nou câmp al conştiinţei, cei doi poli ai contradicţiei fiind luaţi în accepţiunea lor deplină, dar fiecare dintre ei cunoscând o moarte.

Dacă Creaţia însăşi este o răstignire a Cuvântului, a deveni Cuvântul - de dragul său - necesită răstignirea sa. A deveni zeu pentru Om, יהוה pentru **(אדם)**, îl obligă pe **'ādām** să trăiască în schimb aceeaşi cale. Am mai spus[408] că „crucea” צלב **tselāḇ** este harponul **(צ)** înfipt în inima לב Creaţiei **(ב)** pentru a o aduce din umbră (צל) la lumină.

Toată Creaţia **(ב)** este umbră divină.
Acesta este misterul Crucii.
Polul morţii şi al învierii.

Inspirul este o întoarcere la lumină după ce lumina a integrat întunericul, după ce טוב a cucerit totalitatea רע. Această integrare are loc în inima crucii, centrul contradicţiei şi locul unde aceasta este depăşită.

Ţesătura, această cruce continuă, este simbolul Creaţiei şi al împlinirii sale. Creată în ţesătura sa, ea poartă în urzeala sa, cu informaţia Necreatului, suflarea de întoarcere.

În misterele creştine, **(ת)**-ul este şi simbolul întrupării Cuvântului: răstignirea Necreatului în creat.

Naşterea Cuvântului se supune legii divine care prezidează viaţa creaţiei; ea este înscrisă „în principiu”, în „ziua a şasea” a *Genezei*, la naşterea lui **'ādām** care este Omul - deasupra şi dincolo de toate animalele din cea de-a 6-a zi - numai pentru că este chipul lui Dumnezeu: chipul este în **yōd (’)**, Cuvântul, NUMELE care este şi care îl informează.

Naşterea Cuvântului este înscrisă în realitatea istorică în luna a 6-a a gestaţiei cosmice a umanităţii, în ţesătura animală cu care este încă confundată. Hristos-**yōd (’)** se naşte într-un grajd; El este „suflat” de cei doi **(ה)** care sunt boul şi măgarul.[409]

---

405 Cf. Cap. XII

406 Lumea paralizată mental, incapabilă să înţeleagă această antinomie, oscilează continuu între אלהים^N, care devine atunci un zeu extern omului, autoritar, inspirând, de exemplu, ceea ce a devenit Biserica occidentală, şi יהוה zeul filosofiilor orientale, un zeu exclusiv intern omului, dar care devine prelungirea sa. Goana actuală a Occidentului către religiile orientale poate fi admirabil explicată prin legea reacţiei. Dar adevărata reflecţie ar face ca omul să înţeleagă cei doi poli ai antinomiei divine în misterul trinitar trăit.

407 Cf. S. du C., p. 102 la 134

408 Cf. Cap. XX

409 Simbolismul celor două animale a fost schiţat în „Symbolisme du Corps Humain”, p. 107 (taurul) şi p. 358 - 361 (măgarul).

Hristos-**yōd (’)** devine omul-**wāw (ו)** pentru ca Omul-**wāw (ו)** să devină Numele său-**yōd (’)** pentru ca el să devină Cuvântul.

Ascensiunea de la **wāw (ו)** la **yōd (’)** pentru a împlini

are loc în timpul care este Istoria, prin răstigniri succesive care ne conduc la realităţi mereu noi despre noi înşine.

Dacă nu acceptăm aceste răstigniri în interiorul nostru, le vom suferi prin evenimente exterioare. Aceste „mutaţii”, care ar fi trebuit să aibă loc în afara contextului unei căderi, fără îndoială armonios, au loc, în acest context, în durere:

„*Vei naşte în durere...*” [410].

constă, aşa cum am văzut [411], în a intra în lemnul arborelui nostru pentru a muri şi a învia pe deplin.

Pomul Crucii este, neterminat, Pomul cunoaşterii dualităţii; terminat, el este Pomul Vieţii. Nu este curios faptul că creştinii şi necreştinii, umanitatea în general, numără timpul de la naşterea lui Iisus Hristos: timpul de dinainte, timpul de după, clipa unui **šabbāt** ?

În ramura orizontală care este „timpul” עת **'ēṯ**, cel care ne este dat pentru a completa (ע) până la ultima energie (ת), ramura verticală care îl informează este „non-timpul”, eternitatea - ceea ce fizicienii noştri moderni numesc «*în altă parte*». Joncţiunea celor două ramuri este punctul zero dintre înainte şi după, momentul evaziv în care infinitul se căsătoreşte cu finitul, este „răstignit” în el. Total informat, total împlinit את (de la א la ת) este înscris în timp, zborul neîmplinit. Din această perspectivă, şi în inconştientul colectiv al oamenilor, Hristos este aici şi total în altă parte. El este zero şi infinit, însuşi semnul contradicţiei.

Când Einstein a ridicat la pătrat viteza luminii - unitatea de timp - el a postulat non-timpul, energia infinită: el a deschis inima atomului. A intra în dimensiunea cristică înseamnă a trăi momentul: deschidem inima atomului, ne eliberăm forţa nucleară şi devenim Numele nostru. Noi împlinim Timpul.

Înţelegem de ce cuvântul את **'ēṯ** nu este niciodată tradus: este împlinirea timpului, împlinirea literelor - şi deci a tuturor energiilor - de la א la ת, de la **alfa** la **omega**.

Acesta este motivul pentru care Eva (חוה **ḥawwāh**) dând naştere lui Qain (קין **qayin**) - primul om după cădere – exclamă:

”Qānīṯī ‘īš ‘et-יהוה (קניתי איש את יהוה)[412],
care se traduce în mod obişnuit
„*Am dobândit un bărbat cu ajutorul lui Dumnezeu*”.

În realitate, Eva dă naştere unui bărbat care, în ciuda rănii sale, păstrează tot chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Pe drumul său de la א la ת, în afara timpului, el va deveni יהוה .

Pronunţat **'aṯ**, acest cuvânt את este pronumele personal feminin de persoana a II-a „tu”. Acest „tu” feminin este cel mai sublim mister al Creaţiei pe care Dumnezeu îl contemplă ca pe fiica Sa în care şi-a depus toate Energiile de la א la ת: „Tu, iubita mea”.

Este în acelaşi fel cel mai sublim mister al lui Dumnezeu pe care **'ādām** îl contemplă în profunzimea femininului său:

„*Tu, os din oasele mele* (esenţa esenţei mele)
şi carne din carnea mea” (miez din miezul meu).

---

410 Gen. 3, 16
411 Cf. Cap. XX
412 Gen. 4, 1

În acest ultim caz, cuvântul nu este exact **את**, „tu”, ci **זאת zo’ṯ** „acela”, deoarece **את** nu poate fi recunoscut de **'ādām** decât în măsura în care acesta din urmă se recunoaşte ca „bărbat” (**ז**).

Un alt cuvânt decât **תו tāw** pentru a spune „semn”, este cel pe care (**א**) îl imprimă cu sigiliul său: este **אות 'ōṯ**. Am văzut [413] că cuvântul **יאות ye'ōṯ** „demn” indică faptul că: *„demn este cel care, prin conformitatea sa cu **yōd**-ul, este un semn”*. **אות 'ōṯ** este de fapt Omul (**ו**) prins în timp, în inima non-timpului (**את**), sau în inima femininului său dacă îl recunoaşte.

Am putea fi tentaţi să scriem **יאות** aşa cum Zoharul scrie Tetragrammaton:

Semnul **אות** este **wāw** (**ו**) care, unind (**א**)-ul cu (**ת**)-ul, devine **יהוה**. Acesta nu poate fi decât un semn de contradicţie.

Poporul lui Israel - ales pentru a-l aduce pe Mesia în lume - este cel care, începând cu Cain şi în ciuda greşelii sale, primeşte „semnul” asupra sa [414]. După Cain, în seara Paştelui, întregul popor evreu primeşte „semnul” pe frontonul porţilor sale [415]. Iar când profetul Ezechiel descrie viziunea pe care o are despre exterminarea Oraşului Sfânt, el spune [416]:

*„**יהוה** i-a spus omului îmbrăcat în in: „Du-te prin mijlocul cetăţii, prin mijlocul Ierusalimului, şi fă un «semn» pe frunţile oamenilor care suspină şi gem din cauza tuturor urâciunilor care se comit acolo...”.*

Apoi omul primeşte ordinul de a lovi, de a distruge, *”dar să nu vă apropiaţi*, spune **יהוה**, *de oricine are «semnul» pe el”*[417].

Nu este întâmplător că „semnul” este făcut pe „frunte” (**מצח mētsaḥ** „fruntea” este anagrama lui **צמח tsemaḥ**) „germenul”). În spatele frunţii se maturizează ultimul germen al Omului în cursul naşterilor succesive ale Omului în sine înainte de a ajunge la statura sa divină.

Când litera **tāw (ת)** a fost prima care a apărut în faţa Sfântului, binecuvântat fie El, pentru a prezida la crearea lumii, acesta a subliniat că ea încheia cuvântul **אמת 'emeṯ**, „adevăr”: *”se cuvine, o, rege, să începem cu ultima literă a cuvântului **אמת**”*

”Eşti într-adevăr vrednic”, a răspuns regele, «*dar nu se cuvine să te folosesc pentru a aduce crearea lumii, pentru că eşti destinat să fii însemnat pe fruntea oamenilor credincioşi care au respectat legea lui **'āleph** până la **tāw**, şi astfel să fii amestecat cu moartea, şi de asemenea pentru că formezi ultima literă a cuvântului **מות māweṯ**, moarte*».

Cuvântul **אמת 'emeṯ** („adevăr”) la care se referă litera **tāw (ת)** este unul dintre cele mai puternice din limba ebraică, pentru că şi el uneşte toate energiile Creaţiei, de la **'āleph (א)** la **tāw (ת)**, în jurul **mēm (מ)**.

Cuvântul **אמת 'emeṯ** nu este mai traductibil decât **את 'ēṯ**.

Ce este „adevărul”?

Ne-am amintit anterior[418] că, atunci când Pilat a pus această întrebare, Hristos nu a răspuns, ci s-a lăsat răstignit. El tocmai afirmase apostolilor Săi: *„Eu sunt... adevărul...”*[419]; El ar fi putut spune: „Eu sunt «semnul» **אות**”. Fiind semnul, El nu putea decât să-şi asume crucea.

---

413 Cf. Cap. XXIII
414 Gen. 4, 15
415 Ex. 12, 13
416 Ez. 9, 4
417 Ez. 9, 6
418 Cf. Cap. XXI
419 Ioan 14, 6

אמת 'emeṯ, este **(א)**-ul care asumă „moartea מת”. (אמת) este, de asemenea, „non-timpul”, „în altă parte” (את), purtând în sine (מ), apele grele **מים** ale Creației de dinainte de prima zi, pentru că ele sunt grele cu NUMELE יהוה.

”Moartea” - cuvântul מוֹת sau מות **māweṯ** în funcție de diferite pasaje din *Biblie* - este formată din cele două litere **mēm (מ)** și **tāw (ת)**, doi de «4», două opriri care nu sunt decât o singură «ușă».

Moartea este inseparabilă de naștere pentru a merge spre Adevăr.

Primele două litere ale lui **אמת 'emeṯ** formează cuvântul **אם 'ēm** „mamă”: adevărul este o experiență spre care tindem în maternitățile succesive ale noastre către noi înșine; orice naștere într-un plan necesită moartea celui care îl precede. Planul precedent tocmai a dobândit „perfecțiunea” **תם tom**. מת și תם sunt cei doi poli ai aceleiași realități: perfecțiunea este moartea.

Moartea ar trebui mai degrabă numită „mutație”. „Mutație” este alcătuită din aceleași litere ca **מות mōṯ** în ebraică și ca toate expresiile de maternitate în limbile noastre europene. Dar, când **יהוה - אלהים** îi transmite lui **'ādām** porunca de a nu mânca din fructul Pomului Cunoașterii, El îi spune: «*Dacă vei mânca din acesta, pentru a muri vei muri*» - **מוֹת תמוּת mōṯ tāmūṯ**.[420]

Acest hebraism face sentința implacabilă. Dar mutațiile fiind necesare și făcând parte din legile divine ale Creației în vederea împlinirii ei, se pare că această moarte nu mai cunoaște naștere, că este chiar moartea mutațiilor, sterilitatea!

Din nefericire, restul povestirii confirmă acest lucru, întrucât pentru a-i reda lui **'ādām** fertilitatea[421], Dumnezeu l-a îmbrăcat în „tunici de piele”.

ואל עפר תשוּב we'el 'āphār tāšūḇ [422] - „*și la țărână întoarce-te...*” El îi ordonă, adică (așa cum am studiat deja [423]): „*întoarce-te la fecunditatea ta ontologică*”.

Această inversare - **תשוּבה tāšūḇāh** - este opera noastră fundamentală.

תשוּב tāšūḇ este alcătuit din aceleași trei energii ca și **šabbāt שבּת** „Retragerea” divină pentru ca Creația să poată fi și să meargă spre împlinirea sa este însăși „baza” (שׁת) Creației **(ב)**.

(שׁת) **šēṯ** „bază”, „temelie”, este omologul, la nivel de sute, al cuplului ד-ג pe care Sfântul, binecuvântat fie El, a cerut să nu-l despartă niciodată [424]. Și aici, cei 300 și 400 nu pot fi separați: ei sunt „baza” Creației **(ב)**.

Fără retragerea lui **'Elohīm**, Creația nu ar putea fi realizată; sau, din nou, **שׁבּת**-ul divin este (שׁ) de בת ”fiica”, fecioara lui Israel; forța sa pentru ca ea să devină mamă, apoi soție.

Dar יהוה nu se poate naște decât dacă fata revine la normele ei ontologice, adică dacă inversează energiile care îi țes solul interior.

În contextul Căderii - starea noastră actuală de întrupare - aceste energii, cu care suntem total identificați, îl hrănesc pe Satana. Ni s-a dat timp să ne dezidentificăm de ele, să le dominăm și să le transformăm în Iubire îndreptată spre Dumnezeu-Soțul care apoi le hrănește.

„Casa” lui Israel este **בית bayiṯ**, adică **בת baṯ** «fiica» grea cu **yōd (’)**, căruia trebuie să-i dea naștere. Pentru a face acest lucru, ea trebuie să construiască „casa” care este ea, sau „arca” ei (**תבה tēḇāh**-ul ei). Ea trebuie să aducă în arcă, numindu-le (un proces de dezidentificare), toate energiile (animalele) din care este alcătuită. Acolo, în **tēḇāh**, ființa ei cea mai intimă, ea se va căsători cu ele. Aceasta este lucrarea minunată pe care Noe o face cu **(ת)** și cu **(ב)**, **Tohū wā Bohū** al originilor sale.

Tešūḇāh pare să fie pentru om ceea ce Sabatul este pentru Dumnezeu: o „retragere” pentru ca, aici, Dumnezeu să poată fi. Ea îl obligă pe om să se întoarcă la misterul originilor sale. Cuvântul „penitență” a fost pătat în Occident de secole de moralism. Cu toate acestea, el nu are alt sens decât cel al ebraicului **tešūḇāh**, care este și grecescul **metanoia**: o inversare. Este faza de involuție esențială pentru orice evoluție, coborârea pentru ascensiune.

Hristos a spus: „*Dacă nu veți deveni ca aceștia copilași, nu veți intra în Împărăție...*”[425].

---

420 Gen. 2, 17
421 Cf. Cap. XXII
422 Gen. 3, 19
423 Cf. Cap. XXII
424 Cf. Cap. V
425 Marcu 10, 15

A luat omul un drum fără ieşire - „păcatul” -? Aceasta este mişcarea fiului risipitor [426] care, în interior, se întoarce în sine şi, în exterior, *„se întoarce la tatăl său de unde a venit”*.

Oare omul urmează calea cea bună? În imaginea mişcării creatoare divine, aceasta implică o „retragere”, o întoarcere la ţara originilor, **'ādāmāh**.

În cele din urmă, omul trebuie să se căsătorească cu „mama” sa pentru a putea fi căsătorit cu „Tatăl”.

Când ne uităm la תּוֹרה **tōrāh**, învăţătura învăţăturilor pentru evrei, răspundem invitaţiei verbului ירה **yārāh** ”a arunca o săgeată”, „a da o direcţie, a arăta un sens”.

Prin **tōrāh**. Dumnezeu ne arată calea care duce la El şi, prin extensie, sensul vieţii noastre.

Acelaşi verb ירה înseamnă şi „a arunca apă”, iar noi am avut mai multe ocazii să descoperim în cursul acestei lucrări că „ud” este dorinţa fără de care nu poate avea loc nicio creştere.

Dar numele תּוֹרה **tōrāh** conţine şi verbul **tūr** תּוּר care înseamnă «a circula», şi «a explora, examina, căuta...». Cuvântul תּוֹר **tōr** este «întoarcerea», «colierul» (Celticul «cuplu» trebuie să aibă aceeaşi rădăcină). Examinarea pe care o facem în **tōrāh** este, prin urmare, descrisă de o mişcare circulară - o simţim ca pe o „coborâre învârtită” în adâncul cuvintelor şi al fiecăreia dintre litere pentru a ajunge la inima lor... scrutăm.

Dar nu numai atât: în aramaică, acelaşi cuvânt תּוֹר **tōr** înseamnă „bou” şi „taur” (cel din urmă împrumutându-şi probabil rădăcina de la primul); în jurul aceloraşi trei litere găsim, pe de o parte, numele „fiarei cu coarne” şi, pe de altă parte, cel al informaţiilor ascunse în adâncuri.

Ca şi în **'āleph (א)**, coarnele sunt întinse pentru a primi învăţătura, iar cel învăţat singur este fecund. Fecunditatea în cuvântul פּר **pār**, pe care l-am studiat anterior [427], este „literă cu literă”: „deschidere, eliberare פּ a capului (ר)”. În cuvântul תּוֹר **tōr**, capul (ר) este implicat; aici este „semnul תּר”, „simbolul” fecundităţii. Să înţelegem că nu este vorba aici de intelect, ci de experienţa trăită de întreaga fiinţă, deci de întregul corp, pe care capul o recapitulează.

Simţim această experienţă, sau cel puţin începuturile ei, cu atât mai intens cu cât am trăit-o într-un vis impresionant pe când aveam 8 sau 9 ani. Era exact această „coborâre învârtită” în adâncurile pământului; fiecare cerc acoperit se deschidea pe capul unui taur cu coarne ameninţătoare, care privea impetuos în jos, mugind. Şi nu avea sfârşit, sau cel puţin un sfârşit memorabil, pentru că totul se petrecea într-un somn anestezic care trebuia să atingă curând un alt prag al conştiinţei. Astăzi, înţelegem acest vis, care a fost fără îndoială premonitoriu; el ne-a făcut cu siguranţă mai sensibili la realitatea simbolului.

Evreii spun că תּוֹרה **tōrāh** poate fi citit pe şaptezeci şi şapte de planuri. Acest număr reflectă în mod clar caracterul exigent al procesului impus căutătorului. Este un „ochi” (ע, valoarea 70) care scanează, dar este şi o „armă” (ז, valoarea 7) care străpunge tunicile mentale şi ajunge la divin.

Dacă nu faci acest „turism” interior, îl compensezi inconştient prin turism exterior; şi „faci” Grecia, „faci” Irlanda...

Atunci când „יהוה-**'Elohīm** face să cadă somnul pe **'ādām** - תּרדּמה **tardēmāh** [428] - şi îi ia una dintre laturi pentru a o face „feminină”, **tardēmāh** תּרדּמה („somn”) ne introduce într-o acţiune divină care nu are nimic de-a face cu conceptul pe care ni-l trezeşte cuvântul „somn” - rădăcina רדם care se află în centrul cuvântului înseamnă deja „somn profund” -; cele două litere רם care înconjoară (ר) **dāleṯ** formează cuvântul care, pronunţat **roum**, înseamnă „vierme de pământ”, iar pronunţat **rām**, este rădăcina de „înălţare”, cel mai puternic, cel mai eminent. Găsim aici ambiguitatea caracteristică ebraicii, care surprinde într-un singur cuvânt cei doi poli ai contradicţiei şi ne obligă să îi depăşim.

Este foarte sigur că **dāleṯ**-ul (ר) din inima cuvântului marchează opririle necesare pentru „a trece pragurile uşilor care se deschid succesiv în cele mai adânci abisuri. Numai acolo va fi găsită culmea luminii. Somnul în **'ēden** pare să fie această treaptă.

Dar să mergem mai departe: cuvântul תּרדּמה **tardēmāh**, „somn”, este alcătuit din cuvântul **tūr** תּוּר, această «coborâre în spirală» pe care tocmai am experimentat-o aplecându-ne peste **tōrāh**,

426 Luca 15, 11 la 32
427 Cf. Cap. XXII
428 Gen. 2, 21

şi rădăcina דמה. Pronunţat **dāmāh**, este verbul «a semăna»; substantivul **demūţ** este «asemănarea», cea la care este chemat Omul atunci când **'Elohīm** proiectează: „Să facem om după chipul şi asemănarea noastră. ..” [429].

Asemănarea perfectă este reintegrarea Omului în divin, în vârful scării astfel parcurse de la imaginea pe care a fost la început în starea sa de „praf”, תרדמה **tardēmāh** devine atunci „o coborâre spre asemănare” - este începutul lucrării „masculine” care îl conduce pe **'ādām** la cucerirea femininului său, a celei care - aşa cum am văzut - deţine secretul NUMELUI [430].

Substantivul דומה **dūmāh** este „mormântul” care, în acest sens, este „camera nupţială”. Să notăm în această privinţă că „stratul nupţial” este numele dat acelei părţi a creierului uman care, în regiunea occipitală, primeşte nervul optic. Aceasta este regiunea **ע**-ului prin excelenţă, a „sursei” fiinţei, unde Omul „vede” totalitatea feminităţii sale, a goliciunii sale.

Astfel, Noe iese din Arcă.

Când, în sfârşit, după ce a luat partea lui **'ādām** pentru a-l face «feminin», «chirurgul» divin «închide carnea în locul ei»[431], cuvântul «în locul lui» (תחתנה **taḥtenāh**) ne pune o altă problemă: תן **tan** este «şacalul», o energie puternică din adâncuri pe care o vedem rătăcind în «neîmplinit», apele *Bibliei*, cu לויתן **liwyātān**, aşteptând să fie căsătorită.

Or, חתן **ḥātān** - acel „şacal” din spatele barierei (ח) - este tocmai „logodnicul, soţul, mirele”. חתנה **ḥatunāh** este „căsătoria”, „nunta”.

În această lumină, lucrarea lui Dumnezeu este de a pune **šīn (ש)** al בשר **bāśār** «cărnii» în sicriul său בר **bar**, „bob de grâu/puritate/fiu tânăr”, de a-l sigila acolo aşa cum nucleul atomului este sigilat în inima materiei, aşteptând ca Omul să-şi căsătorească femininul cu miezul Numelui său.

Când Cuvântul devine Carne - misterul Întrupării - El actualizează istoric ceea ce este din eternitate în însuşi principiul Creaţiei. Iar când Cuvântul făcut trup moare şi învie, eliberându-l pe Barabas, El îl eliberează בר pe «fiu», şi în el בשר **bāśār**, carnea înstrăinată de la cădere. Calea lui este atunci redeschisă, şi odată cu ea calea căsătoriei noastre.

Aceasta este בשרה **beśorāh**, „vestea cea bună”.

„Buna Vestire”, «*Evanghelia*», este astfel absolut identificată cu «carnea» eliberată!

În sfârşit, avem toate literele de care avem nevoie pentru a contempla primul cuvânt al Genezei: **berē'šīţ (בראשית)**, despre care evreii spun că conţine întreaga **tōrāh**. Invităm cititorul să se refere la studiul primului capitol al ”*Legământului de foc*” [432]. Pentru moment, ne îndreptăm cu umilinţă spre **(א)**-ul final, numărul 1000, contemplând literele care, la sfârşitul unui cuvânt, capătă valoarea de sute şi o dimensiune cosmică.

---

429 Gen. 1, 26
430 Cf. Cap. XXII
431 Gen. 2, 22
432 Cf. A. de F., ed. Dervy-Livres

ULTIMELE LITERE

Cel mai mic fir de iarbă este un „semn”.

Fiecare particulă a Creației **(ב)** este rezultatul, la nivelul nostru de receptivitate, al unei sume de energii care se joacă între ele într-un balet de opoziții și întâlniri, de distanțări și îmbrățișări într-un tren de unde creatoare. Acest joc al energiilor țese împreună o realitate formală pe o multitudine de niveluri. Ea tinde spre un echilibru, al cărui echilibru perfect ar fi moartea. Viața necesită un dezechilibru conform unui dinamism specific fiecărui plan, pe care o energie îl asigură, generând un nou joc și, prin urmare, un nou teren de joc.

Fiecare dintre aceste câmpuri, numite și „terenuri”, este un spațiu interior țesut dintr-o energie care determină și timpul. Timpul punctează trecerea de la un teren la altul. El este necesar pentru a pune în loc structurile unei conștiințe care se pregătește să aprecieze un nou teren, un nou câmp de conștiință, o nouă percepție a noilor realități.

În aceste mutații succesive, pământul interior și pământul exterior, care sunt una în profunzime, sunt transmutate până la transfigurarea lor finală - **apocatastaza**.

Cele 22 de litere ale alfabetului au exprimat deja toate acestea; ele se opresc însă la un „4” (ת =i 400) despre care ebraicii afirmă că este o „ușă” sau, mai mult, o „matrice” care conține un „germen”.

Din acest nou „germen”, pe care alfabetul ebraic îl exprimă prin cinci litere finale - un fel de **(ה)** cosmic - se joacă aventura finală a Creației: reintegrarea sa în primul și ultimul **'āleph (א)**. Acestea sunt literele ale căror valori respective vor fi 500, 600, 700, 800 și 900, ultima „suflare” înainte de întâlnirea ultimului **'āleph** de valoare 1000.

Simbolismul acestor cinci litere finale ne plasează în sursa Pomului Vieții.

Seva Creației a crescut de-a lungul celor 9 litere ale registrului zecilor din Copacul Dualității, al cărui frunziș a cântat uniunea totală a Omului cu el însuși. Primele 4 litere ale sutelor au trăit în acest frunziș sau rădăcini și instalarea structurilor Arborelui Vieții. Cu ultimul **kaph**, seva, elaborată și purificată, iese din locuința sa de iarnă și strigă victoria sa cosmică.

După deschiderea celei de-a șasea peceți - în viziunea apocaliptică a apostolului Ioan - profetul descrie patru îngeri: ei stau la cele patru colțuri ale pământului și reține cele patru vânturi destinate să distrugă pământul; apoi un al cincilea înger se înalță din partea soarelui care răsare și spune :

„Nu faceți rău pământului, nici mării, nici copacilor, până când nu vom pecetlui frunțile robilor Dumnezeului nostru...”.

Urmează apoi descrierea celor care sunt marcați cu pecetea: *„144.000 din toate semințiile*

Fiilor lui Israel..." adică de 12 ori 12.000 din fiecare dintre seminţii [433].

Simţim o relaţie strânsă între aceşti 144 000 aleşi la cea de-a şaptea pecete - chemaţi să populeze Ierusalimul celest, ultimul germene al ultimului pământ - şi acest germene despre care am vorbit mai devreme şi pe care ebraica îl desemnează discret în ultimele sale litere: vârful ascensiunii sevei.

Desigur, cuvintele încununate de aceste litere finale nu au iniţial suma de energie conţinută în potenţialul lor. Acesta este motivul pentru care vom vedea că evreii dau numelui lui **'ādām** din *Geneză* - **(אדם)** - doar valoarea 45 şi nu 605 pe care o conţine, deoarece **mēm**-ul final este exprimat la naşterea lui **'ādām** doar în registrul zecilor: valoarea sa este 40 şi nu 600.

La vârful Creaţiei, valoarea iniţială a lui **'ādām** este 45, care se reduce la 9, corespunzând lui **ṭōḇ טוב** din *Geneză*. Dar Sfântul, binecuvântat fie El, spusese despre acest **ṭōḇ טוב** „*că nu va fi folosit pentru crearea lumii, deoarece era rezervat pentru lumea viitoare*".

Noul 9 format de cei 144.000 de **'ādām** pare să fie cel pe care Sfântul, binecuvântat fie El, îl cânta deja înainte de apariţia Creaţiei (chiar dacă era din eternitate!).

Să contemplăm cele şase litere finale care alcătuiesc acest ultim cântec.

433 Apoc. 7, 1-9

CAPITOLUL XXV

KAPH final

KAPH final ך

Valoare aritmetică: **500**

În poziţia sa finală, **kaph (כ)** apare ca un **dāleṯ (ד)** alungit în jos: ך. Cu o valoare aritmetică de 500, el are valoarea „germenului” **hē (ה)** (valoarea 5) şi **nūn (נ)** (valoarea 50). Aici, ca ultimă sămânţă, ea exprimă ultima „uşă” care trebuie trecută, cea „care s-a scufundat cel mai adânc în pământ”[434].

Kaph trece de la statutul de recipient pe planul zecilor (כ = 20) la cel de conţinut, de „germen” (ך = 500) care va înfrunta bariera energetică a celei de-a şaptea peceţi.

În poziţia finală a unui cuvânt, **kaph (ך)** poate fi pronumele personal masculin sau feminin „tu”. Acest „tu”, care s-ar putea să nu fi fost încă realizat, este totuşi semnificat prin starea sa aproape finalizată. Nu am văzut acest „tu” את **'aṯ** desemnat de întregul alfabet între**(א)** şi **(ת)**? „Tu” nu există decât în termenii împlinirii sale.

Atunci când Dumnezeu plantează o grădină în **'ēden** şi în mijlocul acestei grădini El face să crească Pomul Vieţii şi Pomul Cunoaşterii dualităţii [435], „în mijloc” este בתוך **beṯōkh**.

Se spune: „semnul תו este în/cu **(ב)** tine **(ך)**”, în dimensiunea voastră finală.

Grădina, calea vieţii, este în fiecare dintre noi.

”מלך **melekh**” este «regele».

Primele două litere מ şi ל sunt cele care determină „circumcizia”, dar şi „faţă în faţă”.

După tăierile succesive necesare fructificării copacului, omul-copac se fructifică. Faţă în faţă cu el însuşi, la diferitele niveluri ale căsătoriilor sale, el şi-a asumat aceste tăieri. El devine „rege”. Ca rege, el este un „germen” cosmic, încărcat cu o nouă promisiune despre care nu mai putem vorbi. Dar a deveni „rege” este „circumcizia מל ta **(ך)**”, „faţa מל ta **(ך)**”. Este o cale care nu poate fi decât personală.

חך **ḥēkh** este „palatul”.

După ce trece prin bariera **(ח)**, „germenul” cosmic **(ך)** ajungând în dimensiunea sa regală este primit în „palat”. Conform Tradiţiei, şapte palate primesc mireasa, care poartă în fiecare dintre ele o rochie din ce în ce mai frumoasă - purificări succesive - până la ultimul palat, unde i se dă rochia de mireasă. Ea poate intra apoi în camera regelui. Acesta este **(אין) 'ayin**, cel mai secret dintre mistere.

Este timpul să păstreze tăcerea.

Sprijinit pe prima vertebră cervicală, la nivelul corpului - cântăreţul istoriei umane - „palatul” gurii se deschide pe limbă, Cuvântul.

חנך **ḥānakh** înseamnă „a consacra, a dedica, a iniţia”. Acest cuvânt poate fi citit ca „palatul (חך) lui **nūn (נ)**, adică „palatul germenului”.

Orice consacrare este actul sacru prin excelenţă efectuat asupra unei persoane, a unui templu sau a unui obiect care, din acel moment, se constituie **(נ)**, un germen care se pregăteşte să crească, din barieră în barieră, până la statutul său de „germen” cosmic.

La evrei, această consacrare este subiectul sărbătorii חנכה **Ḥanukāh**, Sărbătoarea Luminilor, pe care a fost grefat Crăciunul creştin - un moment în care lumina iese din întuneric, în care Creaţia îşi germinează Creatorul, în care pământul capătă Inaccesibilul, în care Cel fără timp intră în timp, consacrând timpul vocaţiei sale de eternitate.

חנוך **ḥānōkh** este al şaptelea descendent al lui **'ādām** de către **šēṯ**. El nu moare... „el umblă cu **'ĕlohīm** şi apoi nu mai este pentru că **'Elohīm** îl ia" [436].

---

434 Cf. Cap. XI şi Lam. Ieremia 2, 9.

435 Gen. 2, 9

Prodigios „palat al lui **nūn**”, el a dat naştere, la trei generaţii după el, lui נח **noaḥ** (Noe) ale cărui două energii care alcătuiesc numele său erau deja cuprinse în numele lui חנך în forma inversată care dă cuvântul חן **ḥēn**, „graţie”.

למך **lemekh** este tatăl lui Noe. El este al 9-lea descendent al lui **'ādām** prin **šēṯ**. Numele său este alcătuit din energiile literelor „regelui” (מלך **melekh**). Al nouălea descendent, el este טוֹב care s-a împlinit în ultimul său **kaph**: Noe.

În linia lui Qain, un alt Lemekh este cel de-al 7-lea descendent. El s-a căsătorit cu **ʻādāh** עדה („timp”) şi **tsillāh** צלה („umbră”). Făcându-se bărbat, el a devenit apoi conştient de teroarea lui Qain şi a profeţit: „*Qain se va ridica de şapte ori, iar Lemekh de şaptezeci şi şapte de ori*” [437].

Lemekh, tatăl lui Noe, a trăit şapte sute şaptezeci şi şapte de ani.

„חשׁך **ḥošekh**” este «întuneric».

În rădăcinile adânci ale Creaţiei, întunericul este „palatul (חך) lui **šīn (ש)**”.

Chiar înainte de prima zi a *Genezei*, „*întunericul este pe faţa abisului...*” [438].

Este, de asemenea, în sensul ascensiunii omului către Dumnezeu, ultima noapte a omului, noaptea pe care o întâlneşte înaintea luminii ultime.

Întunericul care acoperă pământul exterior în momentul morţii lui Hristos mărturiseşte traversarea abisului pe care Fiul Omului şi-o asumă lăuntric pentru a deschide lumea subterană şi a elibera piatra din adâncuri, **šīn (ש)**.

Nimeni nu poate traversa acest abis fără El, Pontiful, care face o punte între creat şi necreat, pentru că numai El, în mod misterios, participă la ambele.

ברך **berekh** este „genunchiul”.

Am vorbit despre simbolismul foarte frumos al acestei părţi a corpului uman, ale cărei două „coroane” promit singura „coroană” [439]. Este polul re-creării.

בכר **beḵor**, anagrama sa, este „primul născut”.

ברך **bārakh** este verbul „a binecuvânta”: gest divin care propulsează ordinul „creşte, înmulţeşte şi umple pământul”[440], dat de **'Elohīm** lui **'ādām**, בר **bar** „bob de grâu”, „fiu tânăr”, pentru a merge spre germenul său cosmic **(ך)**.

Pe de altă parte, însuşi principiul (ר) al acestei deveniri **(ך)** este „în **(ב)** tine **(ך)**”.

Aplecarea genunchiului este gestul celui care, devenind conştient de această posibilă devenire în el, devine un germen.

דרך **derekh** este „calea”.

Aici, capul (ר) este prins între cele două fălci ale unei „zdrobitoare” (דך); uşile (ד) se deschid numai după ce am fost rupţi pe un plan al conştiinţei. „Calea” de aici este aceeaşi cu «decapitările» a căror necesitate ne-a revelat-o studiul **rēš (ר)**.

Hristos, identificându-se cu „calea” - „*Eu sunt Calea, Adevărul, Viaţa...*” [441] - se supune legii energiilor care structurează aceste cuvinte.

La limita „ciclurilor” (דר), omul devine un „germen” cosmic. Aceasta este Calea.

hālakh הלך este verbul „a merge”.

---

436 Gen. 5, 24. În acest verset vedem pentru prima dată numele 'Elohīm care îl desemnează pe Dumnezeu într-o relaţie intim personală cu Omul; el este apoi introdus prin articolul hotărât şi se distinge astfel foarte clar de Numele divin 'Elohīm care nu este niciodată însoţit de articol. Numai Dumnezeu, în măsura în care este în Om, este „'Elohīm” „căci יהוה este אלהים” (Deut. 4, 35).

437 Gen. 4, 24

438 Gen. 1, 1

439 Cf. S. du C., p. 120

440 Gen. 1, 28

441 Ioan 14, 6

Când יהוה i-a dat lui **'abrām** ordinul de a părăsi Ur în Caldeea, i-a spus: „Lekh lekhā...” [442]

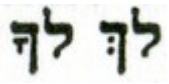

care înseamnă „du-te la tine însuți”.

„Du-te la tine însuți...”, îi spune yōd-ul său interior, părăsește prima ta țară, țara copilăriei tale interioare, și «*du-te în țara* (pământul) *pe care ți-o voi arăta*». Acesta este ultimul tărâm interior, unde **šīn (ש)** își va descoperi Numele. Acest ordin dat primului patriarh de יהוה este confirmat mai târziu de 'Elohīm, când 'Elohīm îl conduce la testul esențial, sacrificarea fiului său [443].

„A pune la încercare”, נסה **nissāh**, ar putea fi tradus prin «a ridica, a înălța».[444] 'Elohīm îl ridică pe Avraam, îl face să se ridice la cel mai înalt nivel al său:

„*Ia pe fiul tău, unicul tău fiu, pe cel pe care îl iubești, Isaac, și du-te la tine, în țara Moriyāh; acolo îl vei aduce ca ardere de tot...*”.

Nimeni nu poate merge până la capătul lui însuși fără să fie total frânt. Nimeni nu poate experimenta Universalul fără să experimenteze Unitatea, adică fără să devină o sămânță cosmică. Nimeni nu poate deveni această sămânță fără să se supună ordinii celei mai nebune, în ceea ce privește valorile referențiale trecute.

„*Du-te la Tine*” este inseparabil de «*Facă-se voia Ta*».

Țara lui Moriyāh המריה, care se poate scrie המירה, este țara în care Omul (ו) nu mai este altceva decât scufundat în „amărăciunea מר”, în ”experiența” unei morți interioare, pentru a deveni propriul său NUME יהוה.

„*Du-te la tine...*” își are rădăcinile în Golgota.

---

442 Gen. 12, 1
443 Gen. 22, 1
444 Cf. mai sus p. 169

CAPITOLUL XXVI

MĒM final

MĒM final (ם)

Valoare aritmetică: **600**

În poziția finală a cuvântului מים **mayim** „ape”, **mēm (מ)** se închide în sine pentru a forma un pătrat. Atunci când este completat, valoarea sa este 600.

Coloana vertebrală a Creației în principiul său este Omul din ziua a 6-a a *Genezei*, **wāw (ו)** (de valoare 6), microtheos și microcosmos.

Arborele Tradiției - coloana Cuvântului - „*sprijin al celor care șovăie*” [445], este **sāmekh (ס)** (valoare 60).

Centrul, butucul cosmic, nu poate fi decât același **mēm (ם)** final (valoarea 600) pe care s-ar baza apoi lumea **mī (מי)**. Căci rădăcina **(מי)** [valoarea 50 (40 + 10)] exprimă lumea divină: apele de deasupra [446] contractându-se într-o „totalitate” (50 = כל = „totul”), dar și într-un „germen” (50 = נ).

Nūn (נ) și **sāmekh (ס)**, să ne amintim [447], au ordin să nu se părăsească niciodată în lumea creată „*deoarece cei slabi au întotdeauna nevoie de sprijin*”.

Nu putem deduce de aici că, la nivelul „Marilor litere de sus”, atunci când Necreatul este exprimat prin rădăcina **(מי)**, El se dezvăluie în aspectul Său neîmplinit?

Dumnezeu, deși total împlinit, devine neîmplinit. Complet bogat, El devine sărac pentru a fi îmbogățit de Creația Sa. Incomparabil de perfect, El vrea să fie imperfect. Infinit, el se limitează. Nefiind, El se contractă în Ființă, și numai această parte aparent limitată a Sa - pentru că face parte din Ființă - ni se dezvăluie: singura parte de care ne putem apropia, cea a Energiilor Sale și nu cea a Esenței Sale.

Acesta este motivul pentru care în מים **mayim**-ul necreat **(מי)** se bazează pe **mēm (ם)** final, la fel cum în cel creat **nūn**-ul **(נ)** (de valoare 50) se bazează pe **sāmekh (ס)** (de valoare 60).

„*El formează, cu apele, forma locuinței sale...*" [448].

Și din această culme, El naște în pântecele Său **(מ) yōd**-ul **(’)**. El Se face „mamă” אם **‘ēm** (o, slăbiciune a lui א!) în Numele lui 'Elohīm אלהים, suport **(ם)** al lui El/Ele (אלה **‘lēlleh**), **yōd**-ul **(’)** care vrea să fie slab și ascuns în Creația Sa pentru a fi forța ei, pentru a o realiza și, în acest fel, pentru a Se realiza pe Sine, Necreatul!

Este în מרים **miryām** că El se face pe Sine Principiul (ר) al **mayim** מים, al creat-necreat, astfel încât Creația Sa devine în ea Mama Lui, Necreatul (o, putere insuflată în creat!).

La nivelul literelor mici de mai jos, **mēm (ם)** final ar avea atunci vocația arhetipului său: de a susține Creația neîmplinită. Acesta este motivul pentru care Dumnezeu creează שׁמים **šāmayim**: שׁמ-מי, Numele **mī**. Este מי-ul care este germinat în **yōd (’)**. De la Sabat încolo, se va dezvălui a fi השם **haššēm**, NUMELE.

În שׁמים **šāmayim**, acest שׁמ **šēm** este neîmplinit. Ea este ascunsă în „ape” în inima sfârșitului. **Mēm (ם)** final este „suportul” său.

(ארץ) 'erets, „pământul” creat în același timp cu שׁמים **šāmayim**, este începutul împlinirii.

Fiecare dintre nivelurile שׁמים **šāmayim** - tradus prin „ceruri” - este un potențial „pământ”. Fiecare dintre aceste niveluri este el însuși alcătuit dintr-un Nume - a cărui totalitate este יהוה -, dintr-o vibrație care îl structurează.

Omul - microcosmos - este toate aceste Nume, el este toate aceste „ceruri” și „pământuri” în potențial.

---

445 Ps. 145, 14
446 Cf. Cap. XVI
447 Cf. Cap. XVI
448 Ps. 104, 3

El este **(אדם) 'ādām**.

● - Neîmplinit, **'ādām** este „pântecele **(מ)** al אד **'ēd**-ului „abur”, mânat de dorința pentru Creatorul – Mire.[449]

El este „mamă” (**אם ‘ēm**) dând naștere de la sine la sine prin „ușile” **(ד)** matricelor sale.

El este „sângele” (**דם dām**) în care curge și se ascunde (**א**), prin care el va fi făcut după „asemănarea” (**דמות demūţ**) lui ‘Elohīm, și prin a cărui Énergie-Sprit el va fi căsătorit cu ‘Elohīm.

În cuvântul **אדמת 'admaţ**, forma construită a lui **אדמה 'ādāmāh**,[450] putem contempla pe **'ādām** împlinit deoarece אדמה-ul său este construit, iar „sângele **דם**” împlinit de la (**א**) la (**ת**).

● - Realizat, gata să se căsătorească cu 'Elohīm, **אדם 'ādām** este **כאלהים kē'lohīm**, „ca 'Elohīm” - de valoare 666 -.

”*Aceasta este Înțelepciunea*”, spune apostolul Ioan.

”*Cine are înțelegere să calculeze numărul fiarei. Căci acesta este numărul Omului, iar numărul lui este șase sute șaizeci și șase*" [451].

Atunci când omul se crede **כאלהים kē'lohīm**, el se crede, de asemenea, **כאחד ke'aḥad** „ca Unu” [452], urmând vocea lui Satana; el revine asupra erorii sale și devine „fiara”. Satana îl investește cu o dimensiune cvasi-divină. Puterea sa este formidabilă.

Dar când omul devine dumnezeu prin har, când - în această mare operă de iubire - și-a lucrat toate „pământurile” și când, la sfârșitul acestei opere, a devenit **כאלהים kē'lohīm**, el se află în dimensiunea Omului 666 care intră în misterul căsătoriei divino-umane.

Pentru a-și salva poporul de puterea Satanei și de starea lor de sclavie față de el, יהוה l-a investit pe Moise cu puterea lui 'Elohīm:

„*Vezi, te fac אלהים pentru Faraon...*"[453].

Faraon și magicienii săi erau 666 satanic.

Dar 666, atunci când este divin, este legat de Înțelepciune:

„*Greutatea aurului care venea Solomon în fiecare an era de șase sute șaizeci și șase de talanți de aur*".[454]

Fiecare dintre noi are această greutate de aur în noi, în întunericul nostru. O putem aduce în lumina falsă, pentru a o transforma în plumbul Avuției, sau o putem transforma în lumina adevărată, iar aceasta este aurul regelui Solomon: **Înţelepciunea**.

Știm, după ce am verificat-o de-a lungul acestui studiu, că aceeași energie poate fi lumină împlinită sau opusul ei, adică acționând în neîmplinire prin puterea Satanei.

קדם qedem înseamnă „înainte”, „în antichitate” sau „în Orient”.

Neîmplinit, **mēm** având o valoare de 40, acest cuvânt are o valoare de 144, număr sacru strâns legat de numele lui **'ādām** în care (**א**) (valoarea 1) a fost înlocuit cu ק (valoarea 100): 144.000 de **'ādām** marcați cu pecetea intră în Ierusalimul ceresc.

Atunci când **mēm** are o valoare de 600, **קדם** este „eternitate”. Eternitatea nu este perpetuitate; ea transcende timpul.

„Sângele” (**דם dām**) a devenit spirit în progresia de la apă - sânge - spirit.[455] 'Ādām a atins «asemănarea» (**דמות demūţ**). Acesta a devenit Numele său.

השם haššem, NUMELE (יהוה), este inversarea numelui lui Moise, משה mošeh, omul lui Dumnezeu, despre care am văzut că începe opera de inversare a energiilor din starea de sclavie, pentru a-i aduce pe evrei în țara NUMELUI.

Pronunțat **šām**, acest cuvânt שם înseamnă „acolo”, un adverb de loc al cărui alt pol „aici”

---

449 Cf. Cap. VI
450 Ex. 3, 5
451 Apoc. 13, 18
452 Gen. 3, 22
453 Ex. 7, 1
454 1 Regi 10, 14
455 Cf. Cap. XV

este פה **poh**, care este și Tradiția[456] până când „acolo” - la capătul „pământurilor” - suntem Numele nostru, toată Tradiția fiind împlinită.

De la „aici” la „acolo” este întreaga distanţă de la imagine la asemănare.

שׂים **śīm** este verbul „a pune”, „a așeza”.

A plasa înseamnă a întâlni **yōd**-ul **(’)** în Nume (שׁם **šem**)! A plasa înseamnă pur şi simplu a fi în axa Numelui propriu, hrănit şi informat de acesta. Când **'ādām** este „plasat” în **'ēden**, se spune: „*יהוה-'Elohīm plasează acolo 'ādām-ul pe care l-a format*” - וישׁם שׁם **wayyaśem šām** [457]. Cu alte cuvinte, **'ādām** este „plasat” în Numele său. **'Ēden** este axa NUMELUI.

Atunci când **'ādām** este expulzat din el, *Geneza* confirmă această realitate spunând: „*De acolo a fost luat...*”[458]: „de acolo” este משׁם **mišším**, „provenind din (מ) NUMELE שׁם”.

A redescoperi **'Ēden**-ul înseamnă a redescoperi axa NUMELUI, a intra în vibraţia sa.

Toate artele sacre - cântecul, dansul, pictura, sculptura - caută această vibraţie. Adevăratul artist caută doar acest lucru. El este creatorul divin al propriei sale geneze. El dansează zeul care este. El oferă lumii darul regal de a o introduce în curţile „Edenului” său; iar omului, darul de a o deschide spre dimensiunea sa cosmică.

Cât de multă artă profană cu un subiect religios este adesea mai mult distructivă decât eliberatoare! Cât de mult arta adevărată, cea care curge în legea unică a NUMELUI, ne exaltă şi ne eliberează pentru că ne face să vibrăm în lumina care suntem!

Cu această rădăcină שׁם, NUMELE, în măsura în care este legată de „loc”, redescoperim realitatea pe care am experimentat-o deja cu cuvântul מקום **māqōm** [459] „locul” care, în final, devine „mediul divin” - Dumnezeu.

În adâncurile în care se cufundă קו, „firul cu plumb”, sonda divină, găsim **yōd (’)** şi מקום **māqōm** reconstituind מים **mayim**, Apele primordiale, matricea **mī** מי.

Căutarea „locului” necesită ascultarea NUMELUI. Numai el ne poate arăta calea.

„Ascultarea” - שׁמע **šāma’** - este «NUMELE שׁם» la «sursa **(ע)**», în adâncuri. „*Shema Israel...*” „Ascultă Israel...” este, am amintit noi [460], rugăciunea fundamentală a evreilor.

A „asculta” înseamnă a apleca urechea la שׁם **šēm**-ul originilor, la glasul Cuvântului care, atunci când este auzit, îl aduce pe Om în dimensiunea Cuvântului. Căci el vorbeşte doar în măsura în care aude.

נשׁם **nāšam**, „peştele **(נ)**” care merge spre NUMELE שׁם, este verbul „a respira”.

Am descoperit anterior[461] că plămânii sunt organe ale vederii. „Respiraţia” este, în esenţă, munca שׁם **šēm**-ului din noi. Noi suntem respiraţi de acesta. De fiecare dată când expirăm, שׁם **šēm** este cel care ne cheamă să devenim un germen de peşte, murind faţă de tot ceea ce am fost, pentru a fi înviaţi în respiraţie spre o nouă lumină.

Ca fiinţă nouă, ne refacem apoi în germen până când, din respiraţie în respiraţie, devenim lumină totală în שׁם **šēm** atins, respiraţie totală în dobândirea Duhului Sfânt.

Cea mai mică dintre celulele noastre este deja această respiraţie în germen, acest „plămân care vede” şi care dă inteligenţei noastre lumina pe care o respiră.

עצם **'etsem** este „osul”, dar şi „esenţa”, „sinele”.

Acest cuvânt este declinat: עצמי **'atsmī**, עצמך **'atsmekhā**, עצמו **’atsmō**... „eu însumi”, «tu însuţi», «el însuşi»... Anagrama sa מצע **mātsa‘** înseamnă „a fi în mijloc”.

Cu rădăcina צם atingem energia lui **tsīm tsūm** צים צום pe care Părinţii greci o traduc prin **kenosis** şi pe care o putem exprima prin ideile de „contracţie, limitare, concentrare” a lui Dumnezeu în Creaţia Sa.

עצם **'etsem** este această „kenoză” în adâncul lui **(ע)**.

---

456 Cf. Cap. XIX
457 Gen. 2, 8
458 Gen. 3, 23
459 Cf. Cap. XXI
460 Cf. Cap. XXIII
461 Cf. Cap. XXII

עץ **'ēts** este „copacul”. עצם este „matricea” **(מ)**, inima copacului. El este, de asemenea, „harponul” **(צ)** care lucrează în centrul lui עם **'ām**, pe care îl vom identifica cu uşurinţă în studiul care urmează cu „inconştientul”. עצם este harponul care aduce esenţa din adâncuri.

Când femininul lui **'ādām** i se dezvăluie în perspectiva căsătoriei sale cu ea, adică cu el însuşi, el scrie:

„*Iată-o pe cea care este os extras din oasele mele*” sau ”*extrasă din mine însumi*”.

עצם מעצמי **'etsem mĕ'atsāmay** [462], care se poate citi „iat-o pe cea care este esenţa esenţei mele” sau esenţa mea, sinele meu, mediul meu, **mī** !

‘Ādām o recunoaşte în ea pe cea cu care trebuie să se căsătorească, sămânţa sa divină, cea care este grea de zeul pe care îl este în potenţial.

Când **(ם)** este împlinit, **'ādām** este total căsătorit cu femininul său până când zeul izbucneşte, **'ādām** a devenit în întregime „pomul” ei până când fructele ei se înmulţesc.

„*În vârstă de 600 de ani, Noe a intrat în arcă împreună cu fiii săi, în osul zilei...*” [463].

La 600 de ani, el intră în inima sa - arca este un simbol al feminităţii sale - pentru a se căsători cu el însuşi, pentru a deveni Numele său.

„Ziua” (יום **yōm**), măsura timpului şi «marea» (ים **yam**), măsura spaţiului, au acelaşi plural ימים **yamīm**, **yōd (’)** în **mayim** מים, neîmplinit.

În momentul potopului, atâta timp cât afară era apă, în interiorul Chivotului erau zile - timpuri. Intrând în „osul” zilei, Noe intră în inima timpului, care am văzut că este „clipa”, singurul moment posibil de împlinire în care este trăită dimensiunea eternităţii.

După potop, Dumnezeu face această promisiune:

„*Atât timp cât toate apele - sau toate zilele - pământului vor rămâne, semănatul şi recoltatul, frigul şi căldura, vara şi iarna, ziua şi noaptea nu vor înceta*".[464]

Într-un cuvânt, neîmplinirea este inexorabil legată de dualitate, de acea respiraţie în doi timpi care este inspiraţia în lumină şi expiraţia în întuneric. Realizat va fi unitatea recucerită.

„*Soarele tău nu va apune niciodată, luna ta nu se va întuneca niciodată, pentru că* יהוה *va fi lumina ta pentru totdeauna*”. [465]

Spaţiul-timpul va fi יהוה. Luna este legată de timp. Soarele (שמש **šemeš**) este legat de spaţiu. Este alcătuit din Numele (שם **šēm**) care iese din **(ש)**, adică câmpul creat de energia emisă de **(ש)** la un moment dat al evoluţiei noastre.

Istoria noastră este alcătuită din accesul la aceste diferite câmpuri de conştiinţă până când realizăm totalitatea Numelui nostru.

Omul care îşi caută „locul său sub soare” caută inconştient axa Numelui său!

Odată ieşit din această axă (a Edenului), el este un „rătăcitor” - fără rădăcini - (sursa tuturor bolilor)[466].

Odată ce a redescoperit această axă, el este „pompat” de Numele său, care îl atrage la sine, deoarece יהוה psihopompul îi atrage la sine pe cei care îl caută.

Expresia populară „a fi în locul cuiva” este cu atât mai potrivită cu cât „coborârea” este o „petrecere”![467]

Am dori să ne întoarcem la עצם **'etsem**, ”osul”.

În ceea ce priveşte corpul uman, ni se pare că funcţia osului este mai misterioasă decât credem.

Ebraica ne învaţă că identitatea profundă a fiecăruia dintre noi în „persoana” noastră este legată de el. De asemenea, ne învaţă că persoana noastră, acest „eu” care nu ne este încă cunoscut,

---

462 Gen. 2, 23
463 Gen. 7, 13
464 Gen. 8, 22
465 Is. 60, 20
466 Cf. Cap. XVI şi Gen. 4, 14
467 Cf. Cap. XXII

dar care cunoaşte „asemănarea” (דמות **demūṯ**), este legată de „sânge” (דם **dām**). În inima osului se făuresc globulele roşii, partea sa cea mai nobilă, a cărei moleculă îşi datorează culoarea participării fierului. Dar aceasta este singura moleculă din organism care îşi pierde nucleul atunci când este aruncată în fluxul sanguin.

Ce se întâmplă cu acest nucleu?

Astăzi, nimeni nu poate spune.

Nu cumva în măduva oaselor - מח **moaḥ** - are loc un fel de alchimie?

Verbul מחה **māḥāh** înseamnă „a şterge”, „a subtiliza”. Nu cumva măduva osului capătă programarea care îi poartă numele prin sustragerea miezului de hemoglobină din inima osului? Nu este oare marele alchimist cel care transformă fierul în argint şi osul însuşi, lemnul, în aur?

„În loc de aramă, voi aduce aur;
în loc de fier, voi aduce argint;
în loc de lemn, aramă;
în loc de piatră, fier."[468]

Aurul şi argintul, legate de soare şi de lună, sunt, de asemenea, simboluri ale spaţiului-timp. Nu sunt ele făurite în complexul lemn-fier, adică os-sânge, la nivelul acestui nucleu „pierdut”, pentru a prezida mutaţiile noastre de la câmp de conştiinţă la câmp de conştiinţă, de la „piele la piele”, până la „aur” - lumină (**‘ōr)** אור - căsătorie totală în unitatea cucerită în יהוה?

Leucemia ar putea fi o boală spirituală? O boală a unei umanităţi care nu lucrează decât în afara ei, purtând „lemnul” şi „fierul” - vom vorbi de „piatră” cu **nūn**-ul final - la singura construcţie a unei lumi exterioare care apoi se distruge?

עצם **'etsem** - osul - este încă opera lui **tsādē (צ)**, „harponul” divin din inima עם.

עם **'ām** este „popor”, în sensul de adunare de oameni. Pronunţat **‘im**, acelaşi cuvânt עם înseamnă „cu”. El dă seama de multiplu în faţa lui אם **‘ēm** („mama”) care lucrează pentru unitate.

עם **'ām** în fiecare dintre noi este, de asemenea, un aspect al inconştientului-incomplet, multiplu.

Când אדם) **'ādām**, în funcţia sa de maternitate (אם) a dat naştere divinului care este „unicul” fiecărei persoane, va ajunge la universal. El va fi toţi oamenii, întregul cosmos, **'ādām**-ul cosmic.

Unu este inseparabil de universal.

Această antinomie se verifică în toate aplicaţiile pe care le proiectează la fiecare nivel de manifestare, până la cel imediat. Astfel, fiecare comunitate este inseparabilă de fiecare dintre membrii săi şi fiecare dintre aceştia este egal cu ea. În acelaşi mod, fiecare element al inconştientului nostru poartă în sine totalitatea inconştientului nostru. A lucra asupra unuia dintre ele înseamnă a-ţi asuma maternitatea totală.

(ל) lāmed plantat în inima neîmplinitului-multiplului (עם) dă seama de „lumea” עלם **'olām** (sau עולם **‘ōlām**). **‘Olām** nu ar trebui tradus prin „eternitate”, aşa cum se face adesea, deoarece este inerentă neîmplinirii, şi deci timpului, icoana eternităţii care îl transcende.

„Lumea”, pe de altă parte, este o icoană a «spaţiului» divin. Ea poartă în ea - prin **(ל) lāmed** - informaţia care o face capabilă să atingă spaţiul divin.

עלם **'elem** este şi „virginitate”. Prin **(ל) lāmed**, virginitatea are puterea fecundităţii.

Când Dumnezeu l-a îmbrăcat pe **'ādām** într-o tunică de piele după cădere, l-a făcut „orb” şi astfel l-a împiedicat să ia fructe din Pomul Vieţii [469].

„pentru ca el să nu trăiască ***לעלם*** *(**le'olām**) pentru lume....”*

sau «pentru vremurile...», sau «pentru ca el să nu rămână fecioară», deoarece vocaţia sa este fundamental cea a căsătoriei. El este astfel protejat de consecinţele greşelii sale, astfel încât, în ciuda acesteia, continuă să se căsătorească!

חם **ḥām** - מח **moaḥ** („măduvă”) inversat - este „căldură”, energie.

---

468 Is. 60, 17

469 Gen. 3, 22

לחם leḥem - „pâine” - este hrana spirituală prin excelenţă al cărei scop **(ל)** este să hrănească măduva, **מח moaḥ**, alchimistul nostru interior; sau să facă **חם ḥam** „fierbinte”.

Este la fel de inseparabilă de „vin” **יין yayin**,[470] cum este carnea de sânge.

Melkitsédeq care oferă pâine şi vin[471] este primul fruct al lui Hristos care îşi oferă carnea şi sângele [472].

Bēthleḥem בית לחם, „casa pâinii”, pregăteşte pentru „casa vinului” unde Cel Iubit îl conduce pe cel care îl iubeşte [473].

שלום šālōm - „pace” - este punerea în mişcare **(ל)** a Numelui **שם**. Nu este cel care evacuează conflictele, ci cel care şi le asumă urmărind singura cucerire justă, cea a Numelui.

Musulmanul este cel care intră în această pace şi, în acest scop, se supune voinţei divine, căci cuvântul „islam” („a se supune”) nu are altă etimologie decât **שלם**. În adâncul său, musulmanul se supune NUMELUI; numai cu acest preţ el cucereşte pacea.

Creştinul altoit pe Hristos este apoi altoit pe NUMELE care este el însuşi. Niciun eveniment nu ar trebui să-l tulbure, pentru că Dumnezeu ne scoate din pacea cucerită pentru a ne îndrepta spre împlinirea totală. În această lumină, orice eveniment poate duce la Slava Tatălui.

„*Pacea o iau de la voi, dar pacea Mea o dau vouă, nu cum o dă lumea... Să nu vă fie tulburată inima*".[474]

Verbul **שלם šālam** înseamnă „a împlini” sau „a plăti datoria”. Singura noastră datorie este să realizăm potenţialul energetic care ne-a fost încredinţat.

Acesta este preţul „păcii”.

Acest potenţial, ignorat şi disprețuit, se întoarce împotriva noastră şi determină războaiele care epuizează lumea.

Luat în considerare şi împlinit, el transfigurează lumea.

---

470 Cf. Cap. XXVII
471 Gen. 14, 18
472 Ioan 6, 54
473 Cant. 2, 4
474 Ioan 14, 27

CAPITOLUL XXVII

NŪN final

NŪN final (ן)

Valoare aritmetică: **700**

Omolog al **zayin**-ului **(ז)** (de valoare 7) şi al **'ayin**-ului **(ע)** (de valoare 70) care îl conţin şi sunt, prin urmare, inseparabile de el, **nūn**-ul final **(ן)** poartă la nivel cosmic puterea numărului-energie 7, totalitatea dobândită, potenţialitatea împlinită, „foarte binele" realizat, plenitudinea. Această primă parte, care stipulează o oprire, implică o a doua parte: o mutaţie, o trecere pe care Omul o experimentează mai întâi sub forma distrugerii.

Litera **nūn (נ)** (valoarea 50) este un germen grandios în promisiunea fructului său, total cuprins în el, dar şi fragil în slăbiciunea (**nephilīm**) noutăţii sale.

La nivelul sutelor, **kapf**-ul final **(ך)**, aşa cum am văzut, preia controlul şi acest **nūn** - fragil până acum - îşi ia apoi toată forţa masculină (ז = 7) pentru a pătrunde în ultimele ape şi a completa ultimul pământ.

Nu a fost **nūn**-ul final denunţat de Sfântul, binecuvântat fie El, ca fiind legat de **zayin (ז)** prin forma lor comună de „sabie ascuţită şi pumnal"? [475]

De asemenea, ne amintim[476] că vocaţia fundamentală a peştelui **nūn (נ)** este de a intra în „comunicare, faţă în faţă" - în cuvântul **נגד neged** - cu **דג dāg**, «peştele» din adâncuri. În aşa fel încât, atunci când Dumnezeu îi dezvăluie lui **'ādām** „cealaltă faţă" a sa, latura sa feminină încă în „umbră", El i-o prezintă pe cea care este **כנגדו kenegdō**, latura sa încă neîmplinită, faţă în faţă.

În registrul sutelor, la nivelul cosmic al împlinirii sale, **'ādām** ajunge la sfârşitul „căsătoriei sale cu sine însuşi.

Realizând comunicarea totală cu femininul său, 'ādām este **נגדו negdō**, deplin informat, **'ādām-nūn (נ)** a pătruns în ultimul **דג dāg** pe care Tradiţia îl numeşte **הדג הגדול haddāg haggādōl** „marele peşte", sau **לויתן liwyātān**.

Este **liwyātān**-ul pe care Iov îl pătrunde la sfârşitul calvarului său pentru a ajunge la „*inima sa, tare ca piatra sacră din adâncuri*"[477] - **(ש)**-ul său purtându-i Numele. Nicio forţă nu a putut penetra această ultimă piele, care râde de „*înţepături şi harpoane, care priveşte fierul ca pe paie, bronzul ca pe lemn putred...*"[478].

Liwyātān râde de toate armele care au fost deja folosite. Nicio forţă nu poate pătrunde în pielea acestui ultim adversar, cu excepţia celei a lui **יהוה** Însuşi:

> „*Nimeni nu este suficient de îndrăzneţ pentru a-l trezi,*
> *Cine ar sta atunci în faţa mea*?[479].

Ultimul **nūn (ן)** este forţa masculină a Omului care atinge ultimul său spaţiu interior, tărâmul Numelui său, şi care, pentru a realiza acest lucru, trebuie să se măsoare cu ultimul „adversar", cel care păzeşte „faţa lui **יהוה**", **šāṭān שׂטן**. În adâncurile lumii subterane, prin puterea **nūn**-ului final, **יהוה** şi **שׂטן** se unesc, şi atunci vine învierea!

Din acelaşi **liwyātān**, Tobias îşi smulge inima, ficatul şi bila pentru a-şi vindeca tatăl „orb" (în ultima sa „piele"), iar Sarah, soţia sa, ai cărei şapte soţi au murit deja, pentru a o vindeca de

---

475 Cf. Cap. IX
476 Cf. Cap. XVI
477 Iov 41, 15
478 Iov 41, 17-18
479 Iov 41, 1

această rușine (pentru a-și trăi ultima căsătorie, care nu va mai cunoaște moartea) [480].

El este **liwyātān** al cărui pântece a devenit o arcă pentru Noe, un pântece pentru Iona și un mormânt pentru Hristos.

תן **tān** „șacal”, „crocodil”, era deja cântat în tradițiile antice ca „balaurul Lumii de Dincolo” [481]; dar tradiția ebraică îi leagă intim numele de cel al **lewī**.

Vocația lui לוי **lewī** este aceea de preot. Funcția preotului nu este oare aceea de a-l aduce pe Om **(ו)** la **(ל)** dimensiunea sa de יהוה ? Iar în fața **liwyātān**-ului - ultima întâlnire față în față cu noi înșine - fiecare dintre noi este confruntat cu Regalitatea Supremă, cu Preoția Supremă, cea a lui יהוה de a deveni El.

Când אלהים - יהוה scoate din **'ādām** «partea sa de umbră» pentru a-l face conștient de dualitatea sa și a-l invita să se căsătorească cu el însuși în **'išših**-ul său, el sigilează בשר תחתנה **bāśār taḥtenāh**, «*carnea la locul ei*» spun traducătorii [482]. Aceasta pare a fi în esență sigiliul **(ש)** (lui שם **šēm**) în adâncurile תן, locul ultimei „nunți” - חתנה **ḥatunāh**, amintiți-vă, este „căsătorie” [483].

תן **tān** este apoi lansat în apele neîmplinitului **šāmayim**, în inima femininului.

*„Acolo umblă corăbiile, și acest **liwyātān** pe care l-ai format să joace în el...”* [484].
*„Acolo” (**שם šām**) este și NUMELE (**שם šēm**).*

„Navele” (אניות **'aniyōṯ**) sunt tot «Eu» אני **'anī**), fiecare dintre noi în Numele nostru secret. Ele merg cu **liwyātān**-ul. Iar Dumnezeu „joacă” în **liwyātān** pentru a ne capta în Numele noastre.

Amintiți-vă [485] că jocul este legat de Înțelepciune. Este modul lui Dumnezeu de a comunica cu Creația Sa. Aceasta din urmă, încă incapabilă să înțeleagă Înțelepciunea divină, primește informații turnate în râs, șmecherie sau grotesc.

Cu **liwyātān**, și mai ales cu **nūn**-ul final **(ן)**, suntem introduși în apele ultimelor două niveluri ale râului Genezei, prin întoarcerea în amonte. **Nūn**-ul final **(ן)** străpunge apoi ultimele câmpuri energetice numite, unul גיחון **gīḥōn** (גיח **gīaḥ** este „bucată”); celălalt פישון **pīšōn**, deschiderea **(פ)** a lui **(ש)**.

Acest ultim râu înconjoară „țara lui **haḥawīlāh**” החוילה ארץ, numele ultimului **'erets** ארץ, ultimul „pământ” care este חל יהוה „fortăreața lui יהוה” unde se găsește aurul, טוב **ṭōb** împlinit unde este dezvăluit și secretul NUMELUI[486]. Numele de לוי **lewī** este în inima acestui ținut.

Dacă primul nivel al acestui râu, **phrāṯ**, este locul unde Omul intră în **'edēn**, al doilea nivel, **ḥiddeqel**, este deja locul unde profetul Daniel stă pentru a vedea cerurile deschise:

„Am stat pe malul marelui râu Ḥiddeqel. Mi-am ridicat ochii și m-am uitat, și iată că era un om îmbrăcat în in...”[487].

Al treilea nivel, **gīḥōn**, este cel în care David *„îl coboară pe fiul său Solomon pentru ca acesta să fie uns rege pentru Israel”*[488]. Acesta este cel în care Satana exercită regalitatea pe care i-a dat-o **'ādām**-ul și în care Hristos coboară pentru a o lua înapoi cu scopul de a o reda Soției divine.

Nimeni nu se apropie de al patrulea nivel, **pīšōn**, care nu a intrat cu Hristos în dimensiunea Fiului, cea a preoției. Litera שין **šīn**, pe care se deschide energia **pīšōn**, poartă ea însăși în numele său puterea **nūn**-ului final **(ן)**, puterea care singură sparge „piatra” pentru ca lumina să poată străluci.

---

480 Cf. S. du C., p. 386
481 Cf. »Le livre des morts égyptiens».
482 Gen. 2, 21
483 Cf. Cap. XXIV
484 Ps. 104, 26
485 Cf. Cap. XXI
486 Gen. 2, 11-13
487 Dan 10, 4-7
488 1 Regi 1, 33

De la înălțimea **pīšōn**-ului a pătruns deja **rūaḥ** 'Elohīm și a impregnat **mayim** („apele”) Genezei.

De la înălțimea sa a fecundat-o pe fecioara Miryām.

A fost prin puterea sa că Hristos, îmbrăcat în Duhul Sfânt, a ieșit victorios din mormânt. El se ridică din nou glorios, Marele Preot - Melkizedek, Rege al Păcii în același timp [489].

Când Hristos primește pentru prima dată botezul cu apă din mâinile lui Ioan, El coboară în „Iordan” **ירדן yardēn**.

Nu recapitulează Iordanul râul Edenului în cele patru niveluri ale sale și nu aduce Hristos coborând în el la suprafață toate aceste niveluri ale vieții de care Omul a pierdut conștiința și cunoașterea căii?

„A coborî în...” (**ירד yārad**) este „a domina peste...” (**רדה Rādāh**) [490].

În Iordan, Hristos coboară la **nūn**-ul final **(ן)** pentru a-l învinge pe Satana și a reda lumii puterea mântuirii.

ירדן yardēn este și דין-ר, însuși principiul **(ר)** de «rigoare» (**דין dīn**). Botezul lui Hristos deschide viața Sa publică, adică drumul Răscumpărării în toată rigoarea Lucrării.

דין dīn este ușa **(ד)** a lui **yōd (’)** păzită de **nūn**-ul final **(ן)**.

(אין) 'ayin este primul NUME divin revelat. Acesta este tradus prin „Nimic”. Poate că cuvântul care reflectă cel mai bine acest lucru, în măsura în care este unul dintre rarele cuvinte franceze care sunt în mod inerent antinomice, este „Punct”.

Prima măsură a spațiului, o axiomă nedovedită a cărei origine se află într-o altă categorie de manifestare, punctul este, de asemenea, o negație: este și nu este. Este imposibil să îl înțelegem reducându-l la un concept banal.

„După cum spun evreii, el este inseparabil de „punctul de jos”, „ochiul” **אין ‘ayin** care vede divinul la „sursa” adâncurilor.

În dialectica lui **(א)** și **(ע)**, cele două cuvinte, cele două „puncte”, se angajează într-un dialog al căutării iubirii.[491]

Cel care își atinge „sursa” la „*point-d'en-bas* **עין**” intră în misterul inefabil al **אין**.

Dar balamaua acestui dialog este în jurul **nūn**-ului final **(ן)**. Căci dacă omul își poate atinge „sursa” folosind totalitatea puterii sale masculine, este pentru că această putere îi este dată de Dumnezeu Însuși încă din zorii Creației; este puterea Cuvântului care este el, după chipul Cuvântului divin.

Dumnezeu a creat totul din **Nimic**, adică din **אין ‘ayin**, din care **'āleph (א)** este simbolic sursa în Necreat, **yōd (’)** și **nūn (ן)** dualitatea în creat, o dualitate care formează **tsādē (צ)**.

Atunci când Creația **(ב)** este pe deplin realizată până la **nūn**-ul final **(ן)**, ea este **בן bēn** „fiu”. Acesta participă la Cuvântul creator și devine moștenitor prin Har.

Noe este numit de tatăl său **noaḥ-bēn**. El este primele roade ale lui Mesia.

אבן 'eḇen este „piatra”.

Cel care este Fiul **בן** Tatălui **אב** este „piatră”. Pentru a construi Turnul Babel, pentru că vor să își facă un Nume, oamenii „iau cărămida în loc de piatră” - **halleḇēnāh le'āḇen הלבנה לאבן**.[492]

„Cărămida” **לבנה leḇēnāh** a pierdut prezența **אב 'āḇ** a «tatălui»; iar oamenii care au pierdut conștiința de tată o pierd pe cea de «fiu». Ei nu mai sunt legați de ontologia lor comună și, în consecință, de scopul lor comun. Dacă „piatra” este simbolul bărbatului, „cărămida” este simbolul bărbatului femeie.

Limba noastră verde, limba inconștientului, care nu cunoaște barierele de control ale „bunei educații”, nu ne spune oare că omul, pe piața externă, valorează „multe cărămizi”?

Este sigur că numai „fiul” **בן bēn** este înarmat cu sabia care îi permite să lucreze în interior. Orice ființă, bărbat sau femeie, care este doar o „fiică”, este lipsită de ea. Aici se află adevăratul

---

489 Gen. 14, 18
490 Cf. Cap. XXII
491 Cf. Cap. XVIII
492 Gen. 11, 3

simbolism sexual. Este timpul să legăm sexualitatea de arhetipul său şi să o readucem la plenitudinea semnificaţiei şi frumuseţii sale.

Este foarte semnificativ faptul că, după eşecul de la Babel, bărbaţii nu au mai participat la calitatea lor de verbe şi au fost apoi dispersaţi în diferite limbi. Departe de a fi o pedeapsă, această abandonare a „limbii unice” care încă îi unea este o conservare a Cuvântului divin în limba oamenilor. Cuvântul este apoi distribuit în mai multe scântei. Fiecare dintre aceste scântei structurează o limbă. Este geniul fiecărui popor, care stă la baza vocaţiei sale specifice, îi modelează cultura şi sculptează chipul poporului său.

Atunci când aceste popoare îşi vor recăpăta calitatea de „pietre”, sprijinindu-se pe „piatra unghiulară”, ele vor construi Ierusalimul ceresc şi vor fi din nou vibrante cu limbajul divin, aşa cum au fost apostolii, primele roade ale umanităţii împlinite, în ziua Rusaliilor. În acea zi, fiecare dintre scânteile Cuvântului care au coborât sub formă de limbi de foc era plinătatea Limbajului Unic, plinătatea informaţiei.

A redeveni o „piatră” înseamnă a recunoaşte „piatra unghiulară pe care au respins-o constructorii”; aceasta este ceea ce face Simon, fiul lui Iona.[493] Pe această „temelie” (această „stâncă” **סלע sela‘**) care este „piatra unghiulară” - **אבן**, Fiul Tatălui - Hristos îşi construieşte Biserica, laboratorul Ierusalimului ceresc.

Atunci „piatra”, potrivit lui Isaia[494] devine „fier” şi numai atunci are loc transmutaţia alchimică a ceea ce, în inima lui **בשר bāśār**, „carnea”, transformă „bobul de grâu” **בר bar** care suntem în pâinea vieţii.

Piatra-pâine-scaun sunt una şi aceeaşi.

Piatra-fier-argint este o progresie care se uneşte în **יהוה** cu cea a lemnului-creier-aur, sau a apei-corp-spirit, despre care Sfântul Ioan ne spune că acestea trei sunt una în mărturie[495].

אמן 'āmen nu trebuie tradus aşa cum a făcut Occidentul prin insignifiantul său „aşa să fie” [496]. **'Āmen** este un cuvânt cu o asemenea forţă vibratorie încât, atunci când evreii încă îi gustau seva şi îi proclamau energia, intrau în puterea sa operativă şi transmutatoare de care noi suntem total îndepărtaţi.

'Āmen exprimă o loialitate absolută faţă de ‘Elohīm şi faţă de legile sale, legi ontologice, eliberatoare, cuprinse în întregime în primele capitole ale *Genezei* şi cărora li se opun radical legile noastre actuale, care ne fac să ne simţim siguri şi înstrăinaţi.

În acest cuvânt **אמן 'āmen**, faţă de **אבן 'eḇen**, **אם ‘ēm** „mamă” a înlocuit **אב 'āḇ** „tată”. **מן min** indică proveniența. **מין mīn** este „specie”. Specia este definită de relaţia sa cu arhetipul său din lumea lui **מי mī**. Ea este dotată cu arma **(ן)** care permite arhetipului să se întrupeze prin constituirea lumii lui **מה mā**, iar speciei constituite să se întoarcă la arhetipul său divin.

Prin **nūn**-ul final **(ן)**, Dumnezeu-Fiul se întrupează pentru ca, prin Fiul şi puterea Duhului, toată făptura să poată intra în deificarea finală.

„*Am spus, tu eşti 'ēlohīm...*" [497].

אמן 'āmen este, de asemenea, strigătul aderării totale la această cale a Fiului, singura care ne permite să devenim „mamă” (**אם**) pentru noi înşine şi să îndeplinim astfel vocaţia de **'āmen**.

În aceeaşi ordine de idei cu **(אין) 'ayin**, **יין yayin** este „vinul”.

Vinul este fructul pomului - viţa de vie - care primeşte hrană de la **אין** şi îi hrăneşte pe cei care se întorc la **אין**.

Cuvintele apostolului Ioan citate mai sus fac parte din această experienţă simbolică.

Între apă şi sânge, vinul îşi ia locul; Hristos transformă mai întâi apa în vin, apoi vinul în sângele Său, pentru ca Duhul să poată veni.

(אדם) 'ādām, făcut din apă **אד** şi sânge **דם**, este tabernacolul acestor taine.

Creştinul apusean lipsit de vin, sângele lui Hristos, este tăiat de hrana Duhului Sfânt. Clericii au vrut să păstreze cunoaşterea pentru ei şi astfel au pierdut-o.

---

493 Mt. 16, 16-17

494 Cf. Cap. XXVI şi Is. 60, 17

495 1 Ioan 5, 8

496 Poate că nu este întâmplător faptul că cei care au distorsionat **אבן** au distorsionat şi **אמן** !

497 Ps. 81, 6; Ioan 10, 34

יכין **yakhīn**, coloana din dreapta a Templului lui Solomon, este cea a „vinului”, cea a Duhului Sfânt. În vârful ei se află שושן **šōšān**, trandafirul mistic.

„Casa vinului” - o contrapondere la **bēthleḥem**, «casa pâinii» - este cea în care Iubitul îşi lasă mireasa să intre pentru a o îmbăta cu iubire [498]. Acesta este locul în care Noe se dezbracă şi îşi face nunta finală - la care asistă fiul său **ḥām**.

קן **qen** este „cuibul”. Cuibul este locul privilegiat în care are loc maturizarea.

קנה **qānāh** este verbul „a dobândi”.

Dobândirea Cunoaşterii, cea a Duhului Sfânt, a început în Qānāh din Galileea. Acolo, fructul Copacului Cunoaşterii se va coace, iar Hristos îl va asimila pe deplin în lumea subterană, de data aceasta în dreptatea Lucrării!

Odată ieşit din mormânt, El va fi integrat toate energiile şi va fi asimilat fructul Pomului. El va fi Omul כאלהים total, glorios. Dar El nu se va fi înălţat încă la Tatăl, la care va fi האלהים.

קין **qayin**, numit astfel pentru că, spune mama sa, „*am dobândit un om* יהוה” [499], este „cuibul קן al **yōd**-ului **(’)**”. Fiind primul om născut după cădere, el îşi păstrează calitatea de imagine şi în aceasta este greu de **yōd (’)**. Dar, acoperit cu o tunică de piele, el refuză această nouă natură - pe acest frate Abel - şi îl ucide. Sângele curge şi pământul îl bea. Pământul este acum investit cu puterea sângelui, iar omul dă cosmosului exterior şi cosmosului său interior toată puterea asupra sa.

Cu Qain, el a investit toată puterea conferită de **yōd (’)** în cucerirea şi îmblânzirea cosmosului exterior. Civilizaţiile noastre sunt rodul acestui lucru. Pe ele sunt proiectate toate achiziţiile a căror exactitate se află în cele ale cosmosului interior. Superbe şi grandioase, construcţiile noastre exterioare mor de cele mai dureroase boli. Neconstruit, cosmosul nostru interior ne devorează şi ne conduce cu îndrăzneală la bolile noastre personale şi sociale. El ne conduce la moarte.

Singura vocaţie a adevăratului Qain pe care îl suntem este să dobândim energiile fratelui - tunica de piele - pentru a-l împlini şi a da naştere יהוה-ului care este el (aşa cum a făcut Iacov cu fratele său Esau).

În Qānāh din Galileea, Hristos, fiul lui Iacob şi noul Qaïn, a devenit şi un nou Abel. În timpul ospăţului de nuntă, El îşi începe nunta interioară şi cosmică, schimbând apa (energiile lui Abel) în vin (energiile lui Qain).

În ajunul morţii Sale - ultimul ospăţ de nuntă - Hristos transformă vinul în sânge divin (energiile unificate ale lui Qain şi Abel), pe care îl lasă să fie turnat înapoi pe pământ pentru a reinfuza pământul cu puterea Duhului divin.

În Qānāh, Hristos „rectifică” dreptatea Omului - תקון **tiqūn** este „rectificarea”, repoziţionarea Omului **(ו)** în „cuibul קן” său pentru ca el să împlinească în sine יהוה-ul care este! Această rigoare este cea a „acordului divin קן ancorat în adâncurile תן.

Rectificat, recucerind **gan be'ēden**, „grădina deliciilor”, Omul redescoperă calea Asemănării .

Suntem frapaţi de faptul că גן **gan** „grădina” este făurită din energia „cămilei **(ג)**”, un animal al deşertului. Această nouă contradicţie aparentă ne invită să înţelegem că „grădina” este cea care este cucerită de cămila plasată în axul puterii Spiritului care îl va conduce la dimensiunea sa de „fiu” בן **bēn**, şi aceasta „până când עד” ajunge la această putere **(ן)**. Astfel este גן בעדן **gan be'ēden**, „grădina din Eden” [500].

A redescoperi axa numelui nostru, a intra în rezonanţă cu el, înseamnă deja a redescoperi calea spre grădina pe care Heruvimii şi Sabia îlin,

haššēm, o păzesc de la cădere.

---

498 Cant. 2, 4
499 Gen. 4, 1
500 Gen. 2, 8

„A „păzi” שׁמר **šāmar** înseamnă în esenţă a menţine principiul **(ר)** a numelui שׁם. ‘Ādam nu a făcut acest lucru. Consecinţa imediată a căderii a fost pierderea rezonanţei Numelui nostru. Păcatul lui Qaïn confirmă pierderea plăcerii Numelui, determinându-ne să compensăm prin posesiuni externe. Tragedia de la Babel, aşa cum tocmai am văzut, confirmă pierderea puterii Numelui.

Această putere a Numelui îl conduce pe Om să îşi facă un nume extern, faima, înarmându-ne cu un verb feminin.

Plăcerea, posesia, puterea - aceste trei componente esenţiale ale darurilor Omului (corecte în sine, dar a căror axă de împlinire a fost pierdută) sunt căutate în mod dramatic în afara noastră, generând suferinţă, boală şi moarte.

A redescoperi Edenul înseamnă a redescoperi calea **nūn**-ului final **(ן)**, calea împlinirii totale.

שׁמן **šemen**, „Numele” שׁם în puterea împlinirii **(ן)** este „ulei” şi „parfum”.

שׁמן אדמה **šemen ādāmāh** este astăzi «uleiul»! Îi dăm toată puterea asupra noastră... el este ca sângele lui Abel vărsat în pământ de Qain.

Numai sângele lui Hristos, vărsat în pământurile noastre lăuntrice, poate restabili relaţia exactă dintre noi şi lume, astfel încât, îmbrăţişând cosmosul nostru interior, să putem avea puterea justă asupra lumii.

CAPITOLUL XXVIII

PHĒ final

PHĒ final (ף)

Valoare aritmetică: **800**

Litera **pēh** פה în registrul zecilor semnifică „gură” și, coextensiv, „cuvânt”, iar dincolo de aceasta, „Tradiție”.

Căci pentru evrei, „suflul” pe care Dumnezeu l-a suflat în nările Omului[501] nu poate fi expirat, în principiul său, decât prin cuvântul potrivit, care este cel al Tradiției, Tradiția însăși susținându-ne și luminându-ne pe calea devenirii noastre Cuvânt.

În registrul unităților, numărul 8 corespunde literei **ḥēṯ (ח)**, „bariera” care jalonează calea „vieții” חי **ḥay**, pentru că este atât o barieră, cât și o deschidere pentru cei care au adunat energiile necesare pentru a continua pe cale.

Atunci când ajungem la registrul sutelor, ne vedem nevoiți să depășim barierele și încercările în care ne-a sculptat Tradiția.

Căci, asemenea lui Noe ieșind din Arcă sau lui Iov ridicându-se din patul de suferință, am întâmpinat toate barierele, am parcurs întregul רע **ra'**; ieșim apoi victorioși din întâlnirea cu תן **tan**. Am devenit Copacul Tradiției. Tradiția nu mai există pentru că noi am devenit-o. Iar **phē** final **(ף)** este în mod fundamental strigătul de victorie al celui care, împreună cu Hristos, deschide ușa mormântului și devine Numele său. El devine Cuvântul. Toate cuvintele care se termină cu **phē** final **(ף)** fac parte din această victorie. Ele structurează calea către eliberarea noastră.

Într-un joc de cuvinte care ar fi foarte rău dacă nu ar fi cel mai arhaic și, prin urmare, cel mai apropiat de structurarea limbajului, strigăm: **ouff**! Și tot ce facem este să zburăm! עוף **'ūph** este verbul „a zbura”, iar עוֹף **'ōph** este „pasăre”.

După cum putem vedea, doar cei care au preluat **'ayin (ע)** vor fi eliberați.

În a cincea zi a Creației apar „peștii” în mare și „păsările” în cer. „Peștele” și «pasărea» sunt germeni, unul în adâncurile apelor, celălalt pe înălțimile pământurilor cucerite. Numai cel care devine un germen se poate elibera.

O foarte frumoasă icoană a Arhanghelului Rafael surprinde această realitate: Arhanghelul își întinde aripile cu atât mai mult cu cât s-a măsurat cu **liwyātān**-ul simbolizat pe icoană de peștele pe care tocmai l-a prins.

Raphael însuși este „doctorul” רפא **rophē'**, divin אל.

רף **raph**, inversarea a פר **pār**, fecunditatea realizată.

501 Gen. 2, 7

סוֹף sōph este „limita”, „sfârşitul” sau, de asemenea, „graba”, plantă care creşte la limita pământului şi a apei.

אין סוף 'ayin sōph, Cel care este „Nimic-limită”, „infinit”, stabileşte limite pentru ca arborele Tradiţiei să fie împlinit **(ה)**. Numele lui Iosif (**יוֹסף** Yōseph) este „limita (**סוֹף**) lui **יהוה**”. **Yōd**-ul se limitează pentru ca Omul să poată găsi şi să-şi asume calea Infinitului.

Acesta este motivul pentru care verbul **יָסַף yāsaph** înseamnă „a creşte”.

Fiecare matrice este o limită care este necesară pentru ca Omul să preia treptat greutatea divină de care Tradiţia este atât de grea.

În niciun moment al vieţii noastre nu vom putea creşte fără să intrăm în aceste „limite” succesive pentru a le depăşi - fără să intrăm într-o matrice pentru a ne naşte din ea.

Tradiţia, întreaga revelaţie, nu ni se va deschide decât sub această lege.

Iosif este cel care îşi aduce fraţii în Egipt, în ţara robiei. Prin traversarea **יַם סוֹף yām sōph**, „marea de stuf” (denumită oral Marea Roşie), ei au ieşit în ziua Paştelui **פֶּסַח pesaḥ**, când **sāmekh (ס)** a fost eliberat din **פֶּה paḥ**, „capcană”.

Între aceste două limite, Israel a experimentat servitutea, s-a maturizat ca om liber; el poate merge în Ţara Promisă.

Iosif, soţul Fecioarei Miryām, veghează asupra pântecelui naşterii lui Hristos în această lume. Iosif din Arimateea veghează asupra mormântului, pântecele morţii şi al învierii. Acelaşi nume prezidează aceste două limitări ale lui Dumnezeu care se face Om pentru ca Omul să poată deveni dumnezeu.

סָרַף sāraph ca **שָׂרַף śāraph** înseamnă „a arde”. Principiul **(ר)** însuşi al oricărei limite **סוֹף** este de a deveni foc.

În cuvântul **שָׂרַף** găsim o limită constituită de verbul **שׁוּף šūph** care înseamnă „a învălui” sau chiar „a strivi”.

Trebuie **(שׂ)** să se voaleze, să intre în „plicuri” succesive pentru a nu-l ucide pe cel care nu a ajuns încă la ea şi pentru ca acesta să ajungă la ea şi să se elibereze **(ה)**.

Când **'ādām** crede că l-a atins, căci „căderea” poate fi exprimată în termenii „iluziei realizării”, plicurile lui devin strivitoare!

*„Sămânţa ta va strivi pe **'iššāh** (ca) călcâi, spune **יהוה - אלהים** şarpelui, iar sămânţa lui te va strivi pe tine (ca) cap”* [502].

„Călcâiul” este rezerva de energii a lui **(שׂ)**. «Sămânţa» lui **'iššāh** este **יהוה**-Cristos; sămânţa şarpelui este Satana. Hristos îl va învinge pe Satana.

שָׂרָף śārāph este „Serafimul”, ierarhia angelică a cărei energie returnată este şarpele otrăvitor. Când Omul va atinge această energie angelică, veninul şarpelui nu-l va mai răni.

„În numele meu vor alunga demoni, vor vorbi în limbi noi, vor apuca şerpi...” [503].

Serafimii, în contact direct cu energiile divine, sunt „foc”. Tradiţia spune că au şase aripi, dintre care două le folosesc pentru a-şi acoperi faţa, deoarece ar fi arse de Lumina necreată, două le folosesc pentru a zbura şi ultimele două pentru a-şi acoperi picioarele, care sunt atât de incandescente încât ierarhiile inferioare, văzându-le, ar fi arse la rândul lor.

כַּף kaph, „palma mâinii”, este - după cum ne amintim[504] - litera-energie care ne invită să „luăm în mână” **yōd**-ul **(’)** în mod corect. Aceasta presupune să nu reducem cerinţele **yōd**-ului **(’)** la categoriile noastre mentale banalizate care anihilează mesajul, ci să ne lăsăm purtaţi de mesajul său pentru a ne deschide către el şi către noi înşine.

קוֹף qōph, simbolul Înţelepciunii divine, este coborârea „firului cu plumb **קו**” pentru a aduce informaţiile care eliberează **(ה)**.

---

502 Gen. 3, 15
503 Mc. 16, 17-18
504 Cf. Cap. XIII

גּוֹף **gōph** este „corpul”; identificat cu cel al „cămilei **(ג)**”, el este chemat la eliberare **(ה)**, iar corpul își va schimba starea pe măsură ce participă la **(ה)**-verb.

עוֹרֶף **'ōreph** este „ceafă”: eliberarea **(ה)** a „tunicii de piele עוֹר”.

La acest nivel al corpului, Omul își pune pe umeri un cap din ce în ce mai informat și, prin urmare, mai eliberat, până când - atingând profunzimile lui **(ע)** - devine אוֹר **'ōr** „lumină”! Aceasta este eliberarea totală la care **(ה)** a participat până acum; dar acum ea deschide calea către iluminare.

Aceasta implică faptul că nu mai suntem un „*popor cu gâtul împietrit*” [505], pietrificat în atitudini mentale sterile - deoarece **(ה)** este atunci o barieră și o închidere. Acesta este motivul pentru care „*Dumnezeu l-a luat pe Iov de gât*” [506].

„Gâtul” עוֹרֶף **'ōreph** este și principiul **(ר)** al păsării עוֹף. Apucat de ceafă, cu toate barierele dărâmate, Omul își lărgește inima și inteligența și întinde aripile Numelui său.

'āleph (אלף) este Dumnezeu אל care eliberează **(ה)**. El este Cuvântul și Tradiția. **(ל) lāmed** este aici atingerea divină care înțeapă în אַף **'aph** „nara”, cea care primește suflarea divină a Numelor noastre[507]. Parfum divin, el vibrează întreaga Creație și o invită să danseze pe calea nunții sale.

505 Ier. 17, 23
506 Iov 16, 12
507 Cf. Cap. XIX

CAPITOLUL XXIX

TSĀDĒ final

TSĀDĒ final (ץ)

Valoare aritmetică: **900**

Omolog al lui **tsādē (צ)** (valoare 90) şi **ṭēṯ (ט)** (valoare 9), **tsādē final (ץ)** (valoare 900) îl introduce pe cel care experimentează realizarea cosmică absolută într-o perfecţiune care nu mai cunoaşte moartea. Este îmbrăţişarea ultimelor **yōd** şi **nūn**.

Omul şi-a cucerit unitatea. El a devenit Sabia יהוה, numele său.

Cuvântul „sabie” este חרב **ḥereḇ**; pronunţat **ḥoreḇ**, el înseamnă „secetă”.

Într-adevăr, împlinirea Omului implică faptul că el şi-a secat toate „apele” מים **mayim**.

Asemenea lui Noe din arcă, a cărui împlinire interioară ne este relatată prin ceea ce se întâmplă în afara arcei, Omul lui 900 „*se uită şi iată, faţa pământului era uscată...*” [508].

Noe a pătruns în **šāmayim (שמים)** „ceruri”: el a deschis miezul Numelui său שם **šēm**, care până atunci fusese ascuns în מים „ape”. Total uscat, el nu mai este acum decât lumină. Aceasta este starea de absolut „faţă în faţă” נגד **neged** cu sine însuşi pe care o descrie goliciunea sa. Noe este împlinit.

קץ **qēts** este „împlinirea” anunţată de Dumnezeu lui Noe în ajunul potopului:

„*Împlinirea întregii făpturi vine spre faţa mea*"[509].

Valoarea aritmetică a cuvântului קץ **qēts** este 100 + 900 = 1 000, care se alătură **'āleph**-ului final **(א)**, simbol al „încununării”.

Departe de a fi un blestem, Potopul este una dintre distrugerile bine cunoscute de cei care ştiu să citească legea destinului Creaţiei pentru ca aceasta să-şi poată câştiga coroana finală.

Trebuie remarcat faptul că vorbim aici despre împlinirea „întregii făpturi”, atât cea care moare în apele de afară, cât şi cea care suferă mutaţii la un alt nivel de realitate în apele din interiorul chivotului.

Această informaţie ni se pare fundamentală. Ea ne hrăneşte speranţa în ceea ce priveşte destinul umanităţii, a cărei mare majoritate nici măcar nu este conştientă că nu s-a născut încă în dimensiunea sa umană.

Viclenia Celui Rău în mitul căderii a constat în faptul că **'ādām**, prins în iluzia de a fi un zeu, nu mai putea deveni unul.

Dar înşelăciunea continuă la fel de dramatic şi astăzi. Omul nu este mai puţin prizonier al iluziei sale de a fi Om şi nu poate lua calea de a deveni unul. În realitate, el este încă identificat cu lumea animală, pe care abia a început să o împlinească. Moare scufundat în el însuşi, scufundat de apele propriului său potop. Şi totuşi, chiar şi pentru el, textul este clar, „împlinirea קץ” sa vine în moartea sa.

קץ **qēts** este împlinirea lui קין **qayin**, **yōd (’)** şi **nūn (ן)** asumându-şi faţă în faţă, iar acum îmbrăţişarea lor.

Omorându-şi natura adăugată după cădere (simbolizată de Abel, „tunica de piele”), Qaïn a sterilizat **yōd**-ul **(’)** pe care îl avea în grijă în Numele său [510]. Procesul a fost o „barieră”, o manifestare a Satanei. Împlinirea a început doar cu pocăinţa lui Lemekh şi s-a încheiat cu Noe.

---

508 Gen. 8, 13 - Rădăcina חרב, cea a ”sabiei”, exprimă de două ori în acest verset secarea apelor!

509 Gen. 6, 13

510 Cf. Cap. XXVII

Omul lui 900 îşi realizează **yōd**-ul **(’)**. Desăvârşit, el este total „uscat” de apele de jos (**mā**). Este atunci când apele de deasupra (**mī**) izbucnesc în el. Această penetrare divină fulgerătoare este descrisă în simbolul discret al „beţiei” lui Noe.

Noe iese din arcă spre ultimul său pământ. Îl cultivă, aşa cum a făcut cu celelalte pământuri ale sale. El plantează viţa de vie, al cărei fruct, dezvăluire completă, dă beţia.

(ארץ) 'erets, «pământul», este şi «uscat» [511]. Este „capul **(ר)**” din inima lui **ארץ 'ats**, care indică o îngustare. Principiul **ארץ** este **(אין) 'ayin**, „punctul de sus”. Orice pământ cucerit este o participare tot mai strânsă la **אין** prin noul cap **(ר)** pe care Omul şi-l pune pe umeri [512].

Noţiunea de „participare” nu este străină de cuvântul **(ארץ) 'erets**; **רץ rats** este o „bucată”, un „fragment”. Aceasta ne determină să spunem că fiecare pământ se usucă la un nivel de realizare şi participare la **(א)**, la Unitate, la 'Elohīm.

Cucerirea terenurilor succesive pe calea împlinirii este o participare tot mai mare la 'Elohīm. Atunci când Omul şi-a secătuit toate pământurile, prin căsătoria cu 'Adāmāh, mama sa, el devine **כאלהים kē’lohīm**, el este în totalitate Om [513]. El este apoi „agăţat” de Dumnezeu Însuşi şi căsătorit de El. El devine **האלהים hā'elohīm**.

Omul nu va fi căsătorit cu Tatăl până când nu se va căsători cu Mama sa.

În contrapunct, **שׂרץ šerets** din *Geneza* [514] este „înmulţirea” energiilor în adâncurile apelor de dedesubt (**mā**) înainte de începerea oricărei lucrări, la fiecare nivel energetic atins.

Această „înmulţire” este participarea (**רץ**) la **(שׂ)**. Este Numele încă neîmplinit, potenţialitatea energiilor Omului.

Toate animalele din *Geneză* sunt născute din acest **שׂרץ** . **(שׂרץ) šerets** este multiplicitatea chemată la unitate **(ארץ)**.

(שׂרץ) este neîmplinit în ape.

(ארץ este ceea ce este împlinit în uscat.

Forţa care leagă unul de celălalt este **אשׁ ‘ēš**, „focul”.

„Focul” nu este altul decât erosul fundamental care îl mişcă pe **'ādām** spre împlinirea sa - sau spre anihilarea sa! căci el este şi focul iadului, adică cel care îl devorează pe Om (erosul privat de Soţie).

עץ 'ēts este ”copac”.

Provenind din **(עין) 'ayin** „sursa”, pomul este împlinirea sa. Omul nu va cuceri copacul care este decât întorcându-se la **(עין)**, la „sursă”, la „viziunea” adâncurilor sale.

Copacii din pădurile noastre furnizează oxigenul de care avem nevoie pentru a respira. Este, de asemenea, copacul potenţialului nostru interior care respiră energia Numelui nostru şi ne asigură respiraţia interioară.

עצם 'etsem, ne amintim [515], este „osul” sau „esenţa” fiinţei.

Osul este copacul nostru în formare şi măduva sa este seva sa.

Conform tradiţiei chineze, osul este miezul nemuririi noastre!

Amintiţi-vă [516] că în centrul măduvei se formează globulele roşii, locul de oxidare-reducere, inima respiraţiei.

La nivelul globulelor roşii se întâlnesc respiraţia exterioară şi cea interioară; în molecula sa de fier se desfăşoară marea operă a vieţii.

עץ 'ēts joacă cu **(ארץ) 'ats** în aceeaşi dialectică ca **(צ)** şi **(א)**, şi aici, în aceeaşi dialectică a **(עין) 'ayin** - **(אין) 'ayin** „punct de jos” şi „punct de sus”[517].

Omul nu va experimenta „punctul de sus” decât ajungând la „punctul de jos”. În cadrul infinitului, cele două se întâlnesc. Se pare că aceasta este cea mai îngustă „uşă” (O, Înţelepciune divină!) şi că are legătură cu inima copacului nostru şi cu miezul sângelui nostru!

---

511 Gen. 1, 1 şi 10
512 Cf. Cap. XXII
513 Apoc. 13, 18
514 Gen. 1, 20
515 Cf. Cap. XXVI
516 Cf. Cap. XXVI
517 Cf. Cap. XXVII

CAPITOLUL XXX

ʻĀLEPH final (א)

Valoare aritmetică: **1000**

Acest capitol nu ar trebui să fie altceva decât tăcere, contemplarea celui mai sublim mister, misterul împlinirii inefabile, exprimat încă de la început:

ברא bārā', „a crea", conține începutul și sfârșitul.

Creând, Dumnezeu pune deja „coroana" **(א)** pe „capul" **(ר)** Creației Sale **(ב)**. Creând fiica Sa, împărăția Sa, Dumnezeu o căsătorește. Vocația Creației este înscrisă în primele trei litere ale **berēʾšīṯ (בראשית)**. Ea este proclamată de Cuvânt:

A crea înseamnă a iubi, a te căsători!

Dar fiica-umanitate a fugit din Palat, ea și-a refuzat nunta. După atâtea erori și prostituții, ea se întoarce la Soțul ei divin. Copil risipitor, ea vine alergând, iar Tatăl-Nuntaș vine în întâmpinarea ei și pregătește inelul, ospățul...

Ea a crescut întregul copac. Ea a devenit acum fructul. Fructul cunoașterii, strigă ea:

> *„Iată-l pe iubitul meu vorbind și spunându-mi:*
> *Ridică-te, grăbește-te, iubitul meu, porumbelul meu,*
> *singura mea frumusețe, și vino la mine.*
> *Vino din Liban, mireasa mea, vino, tu vei fi încoronată..."*[518]

> *„Acum, Dumnezeule, al cărui tron este etern,*
> *fiica Ta este strălucitoare în interiorul palatului.*
> *Regina este la dreapta Ta, împodobită cu aur de Ofir..."*[519].

Isaia a profețit:

> *"Atunci vei primi un nume nou din gura lui יהוה*
> *Vei fi o coroană de frumusețe în mâna lui יהוה*
> *O diademă regală în palma Dumnezeului tău"* [520].

---

518 Răspunsuri la Vecernia Adormirii Maicii Domnului.
519 Liturghia Adormirii Maicii Domnului.
520 Is. 62, 2-3

Și Maria, mama fecioară, plinătatea Cornului poporului Său, Maria este încoronată.

O nuntă uimitoare!
Înțelepciune.

Traducere realizată cu: